מעריב
היום 44 עמודים
יום ג' ח' באייר תשל"ד 30.4.74 גליון 9063 שנה כ"ו
50 אג'
מייסד והעורך הראשון ד"ר ע. קרליבך ז"ל
העתון הנפוץ ביותר במדינה • MAARIV

אצל המערך בכנסת מתגבשת דעה לכונן ממשלה בלי המפד"ל ועם ר"צ

אתמול התברר כי אין כמעט סיכוי לצירוף המפד"ל לממשלה החדשה ✶ סיעות ר"צ ול"ע נוטות להצטרף ✶ ינסו להציג ממשלה — גם אם תישען על 61 ח"כים — תוך 10 ימים

מאת השופט מיצור

היה הראשון על המרחב הקואליציוני כבר הבהיר ל־כל המשתתפים במהירה מכ־ עם פקביה, כי הממשלה החדשה, אם תוקם, תתבסס על 61 חיכים של מיעות המערך, ל"ע ור"צ, כאשר המפד"ל הישאר הפעם מ־חוץ להודאי בתוך לקואי־ ליציה.

זהו הערכה, המצוחפת ל־כל הגורמים שהיו בעדרים אתמול בצירות ובהגעים, ש־התנהלו במשך כל שעות ה־יום והערב. זהו גם התבר נה שהתבטירה בתגישות עקיב אתמול המועמד לראשות ה־ממשלה, השר יצחק רבין, עם השרים הדתיים ד"ר יוסף בורג וד"ר יצחק רפאל (בנפרד) ועם השר גדעון האוזנר מ־ל"ע.

אתמול הובהר כלל לכל ספק, בישיבה הפתיחה הרש־מית של הפרים הקואליציוני, בהשתתפות משלחות המערך, המפד"ל ול"ע, וכן בהנהלת ישיבה סיעת המפד"ל, שכעמ־כה קודם לכן, כי זו הפעם לא יצטרפו הדתיים לממשלה, ללא פתרון הולל ברור של בעיית „מיהו יהודי".

ראשי המפד"ל אמרו גלויות לראשי המערך, כי אין הם יכולים להרשות לעצמם את הכוחות של זעזוע פנימי ח־מור נוסף במפלגתם, כתוצאה מהצטרפות לממשלה, ללא ק־בלת נוסחת „מיהו יהודי", ש־האושר ע"י הרבנות הראשית.

הפרי גורן

בחוגי המפד"ל, כר צבי ברנשטיין, מסר בישיבת סיע־תו, כי הרב הראשי גורן אמר לו: עתה ברורות, שיש רק דרך אחת להיקון המצב, היא לקבוע בחוק ברורות, כי גיור חייב להיות לפי ההלכה.

הבכורה החדשה במפלגה ה־עבודה, אשר צריכה למלא את התפקיד המרכזי בממשלה ה־חדשה, החליטה אתמול, כי לא יתכן במצב הנוכחי להסכים לחוקודים נוספים כלשהם ב־סוגיית „מיהו יהודי".

המסגרת החדשה של ראשי העבודה סבורה, כי הממשלה החדשה חייבת לקום ללא די־חוי, על בסיס קווי היסוד וה־הסכם הקואליציוני של הממ־שלה שהתפטרה.

מתוך השיחות שנהלו אג־מה בין חברי סיעת המערך, התברר כי בגוף וגבור של חברי הסיעות, שלא לאפשר הב־שך קיומה של ממשלה גולדה מאיר כממשלה מעבר, אפילו אם יוערכו בחירות חדשות תוך השנה הקרובה.

צוות חדש

רוב חברי סיעת המערך הסבואי אתמול בשיחותיהם, כי יש להגיע להכרזה הב־אה עם צוות חדש ורענן ב־ממשלה, אשר יעניק החדרה בהנהגות החדשה ויחזוק את אמון הציבור.

כך נוצר מצב דברים, ש־בו אגודה המפד"ל „לאו" ר ל"ע — „כן". לדעת ל"ע, קוי־מים למעשה כל התנאים ה־מבטיחים הצטרפותה לממשלה החדשה: אין משנים את קווי היסוד ואת ההסכם הקואליציו־ני, ואין נענים לתביעות דתיות נוספות. ל"ע יקבלו גם ב־ממשלה החדשה שני שרים, ד־היא התבסס, לפי כל הסימנים, על רוב פרלמנטרי, אם כי זעום, של 61. ...

חברי סיעת ר"צ בכנסת הפ־גינו אתמול גלויות נכונות חזי־רית להצטרפות לממשלה כי־זאת. הם קיימו אתמול שיחה טלפונית עם ח"כ שולמית אלו־ני, השוהה בניו־יורק, וגם היא הגיבה בחיוב על הכנסת

(סוף בעמ' 2, טורים 6, 7, 8, 9)

קיסינג'ר מרמז: אם ישראל לא תוותר על „נייטרה" — תיווצר מתיחות עם ארצות־הברית

לא עשה לברר גבול הוויתורים לגבי השתתפות פלשתינים בז'נווה ✶ לא עשה עם גרומיקו „עיסקה" — ישראל אבל קבל הבטחה שהרוסים לא יחבלו במאמציו ✶ ייפגש היום עם הנשיא סאדאת

שתי פגישות עם סאדאת

מאת אבדריה זהר, כתב „מעריב" באלכסנדריה

שגריר ישראל בוושינגטון מר שמחה דיניץ עומד להגיע היום לישראל כדי להשתתף בהתייעצויות לקראת בואו של שר החוץ האמריקני ליר־ושלים ביום חמישי.

הנרי קיסינג'ר, מנהיג הע־רב את מסעו הנוכחי ת־ביוו, ... באלכסנדריה, שם ייפגש עם הנשיא אנ־ואר סאדאת, במסגרת מ־אמציו להשיג הסכם הפ־רדה ברמת הגולן.

מר קיסינג'ר, שיש לו יחסים ידידותיים עם נשיא מצ־רים, יקיים עמו פגישות פע־מיים — הערב ומחר בערב.

הנשיא סאדאת עומד לנאום

(סוף בעמ' 2, טורים 1, 2, 3, 4)

„בתוקים"

עד כה לא ברור באיזו מי־דה הסכים סוריים לכך כסם לכבעם האי הדבר, שישראל תתנגד לייצוג פלשתיני בצי־מאי במסגרת ועידת ז'נווה.

בעיית ההר

עתה נראה, כי בניגוד ל־כוונה המקורית של ד"ר הנ־רי קיסינג'ר היטיל הפעם ...

לידיה גרומיקו, אשת שר החוץ הסובייטי (מימין) וננסי קיסינג'ר, אשת שר החוץ האמריקני (משמאל) נפגשו אתמול בז'נווה בבנין שגרירות ברית המועצות. (תצלום איי.פי. רדיוטלגראפו)

קיסינג'ר: יש להקים מהר ממשלה חדשה

מאת פרידה בן, כתב „מעריב" באה"ב

עתה אפשר לגלות, כי בין האישים והפקידים האמריקניים שליווים ה־אה"ב אבין להנהי־גים היהודיים בארה"ב ...

הממשלה תחליט על הנסיגה בצפון אחרי שובו של קיסינג'ר מדמשק

ישיבה מיוחדת לדיון ביחסי ישראל־ארה"ב והסכם הפרדת הכוחות

מאת יוסף הריף

בישיבת הממשלה היום יידו־נו יחסי ישראל־ארה"ב, בעוד בן הרהב ולא רק בהקשר של הסכם התפרדה עם סוריה. ה־דיון בנושא זה יתקיים בעק־בות סקירה שתשמע הממשלה מפי שגריר ישראל בוושינג־טון, הנגיע ארצה היום.

שגריר ארה"ב בישראל, קנת קיטינג, עומד להיפגש היום עם שר החוץ, אבא אבן, ב־לשכתו בירושלים, לשיחות על נושאים הקשורים בביקורו של ד"ר קיסינג'ר בישראל.

ישראל השיגה נפט בכ־10 דולאר לחבית

מאת דוד גוטמן

ישראל הצליחה בימים אלה להשיג הישג חשוב לרכישת נפט גולמי במחיר של כ־10 דולאר החבית, לעומת מחיר שיא של 17 דולאר החבית, ששולם על־ידה בתקופה ש־נוחם בסוף 1973 ...

תחזית מזג האוויר

מזג האוויר להיום: בהיר עליה בטמפרטורה.

השקיף למחר: חם ויבש.

טמפרטורות: רמת הגולן: 13—24. חיפה: 15—38. ירוד שלים: 16—26. תל־אביב: 15—26. הר שומרון: 17—27. מישור עזה: 15—26. אילת: 20—37. כפרץ שלמה: 20—37. באר־שבע: 17—28.

הנשיא ניכסון ימסור לקונגרס 42 תעתיקי שיחות בענין „ווטרגייט"

מאת פרידה בן, כתב „מעריב" באה"ב

נשיא ארה"ב, מר ריצ'ארד ניכסון, הודיע אמש כי היום ימסור לוועדה המשפטית של בית הנבחרים האמריקני 1200 עמודי התעתיקים מ־42 שיחות מוקלטות, שנערכו בבית הלבן בנוגע לפרשת ווטרגייט.

התעתיקים האלה יוכיחו, כך נמסר, כי הנשיא לא ידע על הפריצה לבנין „ווטרגייט", על פעולות החיפוי, וכי לא נתן הבטחות הנינה לאנשים שנאס־רו ונידונו בעוון הפריצה.

הנשיא ידעה לוידי הוועדה המשפטית, ...

(אי.פי. ויו.פי.) בנאום בן 34 דקות אל האומה, אמר הנשיא ניכסון כי כל מי שיקרא את המסמכים, יקבל הוכחה משכנעת — „אני מקווה סופית" — ש־אין להלות בו אשם.

ניכסון אמר בנאומו, כי „ב־עולם לא נכתבו לפרסום דיבו־רים כה פרטיים".

„אני נותן כל זאת בידיכם, ואני שם את אמוני בהוש הצ־דק של העם האמריקני. אני יודע בלבי, כי בכל ה־תהליך הארוך, המייסר והקשה הזה, כפי שמתגלה בתעתיקים, ניסיתי לגלות מה נכון וכיצד לעשות את הדבר הנכון".

בהודעתו לא הזכיר הנשיא ניכסון את בר־ההבאה השני, שהוציא התובע המיוחד לענייני ווטרגייט, ליאון יבורסקי — לקבל מידי הבית הלבן 64 סרטים קולים נוספים הכלולים שיחות בלשכת הנשיא. לפי צו זה, יש למסור את החומר המבוקש עד יום ה' בשעה 10 בבוקר.

„מעריב" לא יופיע מחר לרגל 1 במאי

„אוויאשן וויק": גם סוריה, לוב ועיראק רוצות נשק מארה"ב

כנראה יוזמה פרטית של חברות ✶ התנגדות למכירת נשק ומענק למצרים

מאת שמואל שגב, כתב „מעריב" בוושינגטון

כמה מדינות בפזורת הי־תיכון ובתוכן סוריה, עי־ראק ולוב ביחד ואפשרות של קניה ציוד בצבאי באה־ה"ב — מוסר כתב העת ה־שבועון „אוויאשן וויק".

כתב העת אינו אומר אלו סוגי ציוד מבקשות סוריה ו־עיראק לקנות ועם מי באו במגע לשם כך. ואולם ב־מסיבת העתונאים האחרונה שלו אמר הנרי קיסינג'ר ש־חברות אמריקניות פרטיות באו במגע עם מצרים והציעו לה כמה סוגים של ציוד צבאי. משקיפים סבורים איפוא כי יתכן שאותן חברות יזמו מגע גם עם סוריה ועיראק.

המשקיפים מטילים ספק אם הממשל בוושינגטון ירצה לצאת נגד מוסקווה באספקת ציוד צבאי לדמשק ולבגדאד.

בתוך כך נראה כי נפתחת מערכה ציבורית נגד האפש־רות שארה"ב תספק נשק ל־מצרים. בזמן שהתנגדו כצעד ראשון במערכה זו, דנה את־מול הוועידה הסנטית של ה־מועצה האמריקנית־ישראלית לענייני ציבור בשאלה זו ו־היום צפויה לקבל החלטה בענין זה.

ארגון יהודי זה הוא הרא־שון היוצא בפומבי נגד אס־פקת נשק מארה"ב למצרים ...

בקשת הממשל להעניק סיוע כלכלי למצרים.

בנהיגים יהודיים שונים אמ־רו כי אין להעלות על הדעת שמצרים שעד לזמן האחרון היתה אויבתה של ארה"ב תקבל מענק כלכלי הגדול פי חמישה מזה שישראל זוכה לו. ניכסון הציע כי מצרים תק־בל 250 מיליון דולארים לעו־מת 50 מיליון לישראל. ...

משקיפים בוושינגטון סבו־רים כי הענין יועלה בישיבות הקונגרס המתכוננת אחרי שובו של קיסינג'ר ממסעו זה ב־מזרח התיכון.

ואלדהיים לישראל ביוני

המזכיר הכללי של ה־או"ם, ד"ר קורט ואלדהיים, עומד לבקר בישראל בחו־דש יוני.

ד"ר ואלדהיים עומד להגיע לאזור לרגל ועידת הארגון הבינלאומי הכלכלי של עמי אסיה, שתתקיים בחודש יוני בביירות. יש בדעתו לנצל את ביקורו באיזור לשם עריכת פגישות עם כמה מראשי המ־דינות השכנות.

25 שנה
לוח מעריב
פרסים ב־ 55 אלף ל"י
בכל יום זוכה מוסר מודעה אחד ב„לוח מעריב" ב־100 ל"י, ובכל יום ששי זוכים 5 מוסרי מודעות ב־100 ל"י כל אחד.
אתמול זכה ב־.100 ל"י
טובר פנחס
רחובות
רח' בר־יהודה 31
כל מוסרי המודעות ל„לוח מעריב" משתתפים בהגרלת הפרס החודשי הגדול:
מכונית „ביאט 126"
ראה עמודים 13 ו־37

אלסקה
אלסקה אכפה לכל עונה. חליפות, מכנסיים, שמלות וחצאיות.

משחקי אורדע אורקול
משחקים וחובבים שהכו גם כמותם

דודה! אל תתאכזבי לחשוב המתנה בשבילי
תקליט
פסטיבל שירי ילדים מס' 4
SA 32016
על תקליטי „אמיר ואפרת"

אילנה ויפה מחכות לכן ב־
כל בו חלום
(בשעות אחה"צ)
הגיעו דגמי קיץ 1974
פרישמן 90, תל־אביב, טל. 238501

תקליטים!
אנחנו ממשיכים במבצע
התקליטים מוזלים !!!
„במבילי"
פרישמן 90 טלפון 238501

קפה אצל ברטה
תקליטו החדש של
יגאל בשן

לצעירות
בגדיים
8 HUIT
מיובא מ־
PARIS
להשיג אצל
שניידמן
3 קומות של אופנה
דיזנגוף 128 ת"א

...עה חשובה למעשנים!
האגודה הישראלית למניעת עישון
הכינה עבורכם חוברת:
...כיצד להפסיק לעשן

מיטב החדשים ב־
אריחי חרסינה
אריחי קרמיקה
אמבטיות
כיורים • אסלות
אספקה מהמלאי
ישמר
...חלה בנימין 85 ת"א טל. 622306-7

ה אחת
ה
אירך
ל העול

הספרים השחווי...

חילוקי דעות בין שבאן־דלמאס לבין מישל ז'ובר לגבי המזה"ת

בעוד מועמד הגוליסטים לנשיאות טוען שההפשרה ביחסי צרפת־ישראל חייבת להימשך — אמר שר החוץ הצרפתי לסופרת „מעריב": „על מדיניות צרפת שנקבעה ב־1967 להימשך בדיוק" ✱ פוחתים סיכוייו של שבאן־דלמאס

מאת תמר גולן, סופרת „מעריב" בפאריס

[illegible]

אין פער באמברגו

[illegible]

„המשכיות" במדיניות

דברים אלה עומדים בסתירה גמורה לדבריו של שר החוץ, מישל ז'ובר. [illegible]

ז'ובר הוסיף: „מאז ומתמיד ערבה צרפת לשלומה של ישראל, ובוודאי שאין היא רוצה במותה של ישראל. אולם תכיד גם הציגה צרפת הצעות שונות והן נדונו ותמיד ניתנו בידי מדינת ישראל".

הוא חזר כוב על הטענה של צרפת, כי „השתלשלות הענינים הצדיקה למרבה הצער את ההיה של צרפת".

מבחון הסיבוב הראשון

[illegible]

קיבל רק 18 אחוז

[illegible]

שתיקתו של ז'יסקאר

[illegible]

ועדת המו"מ הקואליציוני בישיבתה אתמול בכנסת. מימין לשמאל: שר האוצר פנחס ספיר, שר העבודה והמועמד לתפקיד ראש הממשלה יצחק רבין, ח"כ משה ברעם, מזכיר המפד"ל ברנשטיין, שר ההסברה שמעון פרס ושר המשפטים חיים צדוק. (תצלום: ק. ו.)

אצל המערך בכנסת מתגבשר

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

תקום הדשים

[illegible]

ספיר הצטרף למגע דיתנים

[illegible]

אריש הקים

[illegible]

פירוק שותפות בת 50 שנה

[illegible]

אבן עשוי להצטרף לממשלה החדשה

מאת דניאל דגן

[illegible]

צעירי חרות קובלים על תמיכת שרון ברבין

מוחים גם על שח"כ שרון כינה את עזר וייצמן „ערק פוליטי" ולדעתם גרם בכך נזק לליכוד ✱ הם דורשים החזרת וייצמן לפעילות

מאת דניאל דגן

[illegible]

יעקבי: דרושה ממשלה רחבה

[illegible]

אלמוני — לא

[illegible]

לא כמו לבחות

[illegible]

קיסינג'ר מרמז: אם ישראל לא תוותר

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

אין „הבנה"

[illegible]

ניסוח מדוקדק להודעה משותפת

[illegible]

למנוע עצבנות

[illegible]

הבטחה מצרית לקרמלין

[illegible]

עשוי לרכך

[illegible]

אין תכנית של המעצמות

[illegible]

סיפוק בז'נווה

[illegible]

185 ס"מ של אשה עוררו ענין רב

מאת שמרת „מעריב" בז'נווה

[illegible]

בואו של קיסינג'ר ינשל 200 תיירים ממלון „המלך דוד"

מאת איגנה דייבקיפין

[illegible]

הליגה הערבית לא תחקור בפרשת הקשר במצרים

[illegible]

חפש את האשה ותמצא אותה מאחורי כל מכשיר מוטורולה

באות נשים השתלבו בעבודת הייצור העדינה והמהנה של ציוד מוטורולה על כל סוגיו.

תודות לידיים המקצועיות והמסורות של נשים רבות בחלוק לבן - מקבל איתה, הלקוח ציוד אמין ושמיש לאורך שנים.

מוטורולה ישראל בע"מ
טל. (03)38973

[מ]שה דיין מתנגד להסלמה בחזית [ה]סורית ותומך בהפרדת הכוחות

[י]שראל לא תיסוג מעבר לקו הסגול במסגרת הסכם ההפרדה ✶ „אין לנו אמצעי קסמים [ל]שים קץ לתוקפנות הסורית, אך יש בכוחנו לגרום לכך, שתוקפנות זו לא תשתלם"

בנושא הבטחון

שלה. עם זאת הדגיש דיין שוב ושוב, כי לא חל כל שי־נוי בעמדה המוצהרת של ה־ממשלה לגבי עתיד רמת־הגו־לן, כפי שנקבעה זו בהצבעה לא אחת.

לגבי התוקפנות הסורית ה־נמשכת, קבע שר הבטחון, כי אין לנו אמצעי קסמים ופל־אים כדי לשים קץ לפעילות זו. אבל בכוחנו לג־רום לכך, שתוקפנות זו לא תשתלם.

דיין קבע, כי למרות שה־פעילות הסורית גרמה לנו אבידות, הרי המאזן הכולל שלה הוא חסר הישגים — לא בכיבוש שטחים ולא ב־תחום הבטאי. עם זאת הוא סבור, כי הסורים עלולים ל־המשיך בתוקפנותם, על אף האבידות והתסכולים הגורמים להם, כדי להוכיח שהם מוסי־פים להלחם נגדנו, וכן בגלל עצם המצאותנו על אדמה סו־רית, לא הרחק מבירתם.

על טענות ששמע חבר השיב שר הבטחון, כי למע־שה הציע גם הליכוד נסיגה חד־צדדית של הכוחות שלנו משטחי המובלעת, אלא שבמ־קום נסיגה כזאת, נוכיח ל־הבטא בטריטוריה סורית.

אפשרויות התגובה העומדות לנגד עיני ישראל

דיין מנה את אפשרויות ה־תגובה העומדות עתה לפנינו: בכוחנו להכות בסורים הרבה יותר חזק, גם בבחירות בעו־מק סוריה, באמצעות חיל־האויר. ואולם לא נעשה זאת, כל זמן שזה לא יהיה, כמפני שהסלמה כזאת עלולה להיות היסטרית. אם נפגין מתנה שלהם בעומק סוריה, הרי הם יפתחו גם בהפגזה כתגובת ע־לינו. דיין הצביע על כך, שעד כה נשברה כפגרת של אי־תקיפת ישובים אזרחיים שלנו, גם כאשר בידי הסורים היו האמצעים לכך.

אפשרות שניה רואה שר הבטחון בהתפשטות טריטוריא־לית על־ידי כיבוש שטחים נוספים, בפקעת של התלק־חות. אך הוא נזהר מיד את השאלה מה נשיג בכך, ומה התכלית. הרי השטחים לסורים בהלהבה את מוצאיה הגנקים הבסיסים שלהם, וגם כבר הוליכו כמצב את הכל. גיד־גה דיין הוא, שלא רצוי לנו לפתוח במלחמה כוללת. גם אם נכה בהם במלחמה כזאת.

לעומת כל אלה בעדיף שר הבטחון להמשיך במגמות ל־הגיע לסיום הלהבה על־ידי הפרדת הכוחות, לפי תנאים שיתקבלו על דעתנו. הוא ההחייב כמתבקש, שכל הסכם להפרדת הכוחות בחזית הצ־פון, אשר יחולם עליו במב־שלת, יובא לאישור הכנסת — כפי שהדבר נעשה לגבי הס־כם הפרדת הכוחות בדרום.

עם זאת דחה כמה דיין גם את כל הטענות, כאילו מופעל עלינו לחץ אמריקני בנושא הפרדת הכוחות. הוא בהחלט כחייב היותו אמריק־ני, כמפני שאין לו תהליך אחר, ואנו מעוניינים להגיע להסכם הפרדת הכוחות, והרי זהו אינטרס ישראלי ולא אמ־ריקני, מפני שהלחימה מת־נהלת בינינו לבין הסורים. על־כן מקדם דיין בברכה את בואו של ד"ר קיסינג'ר, אשר עשוי לקרב את השגת ההס־כם הביזחל.

שר הבטחון הציע להעביר את הנושא לדיון נוסף בועד־ת החוץ והבטחון — והכ־נסת כללית החלט על כך, בעניין ששרי המערך מציעים עתה להעביר את כל ההצ־עות של הליכוד לדיון בועד־ה זו, כדי למנוע ציפוה ב־הצבעה בין הקואליציה והאו־פוזיציה, כאשר הכוחות כמעט כאותים ומצליחי סיעת המע־רך אינם בטוחים ברוב ש־להם.

רק נציגי רק"ח דרשו להו־ריד את הנושא מסדר־היום. ח"כ אברהם לבנבראון נימק זאת בהקפה מרידה נוספת על הממשלה, שעליה הטיל את אשמת ההסלמה בתקריות האש בצפון, בגלל סירובה בכיכול לבצע את החלטות מועצת הבטחון. אנשי רק"ח מסבבים את ד"ר קיסינג'ר, על שהוא רואה הכרח לשתף פעולה עם גרומיקו — בעוד ממשלת ישראל עדיין אינה מוכנה לשיתוף פעולה כזה...

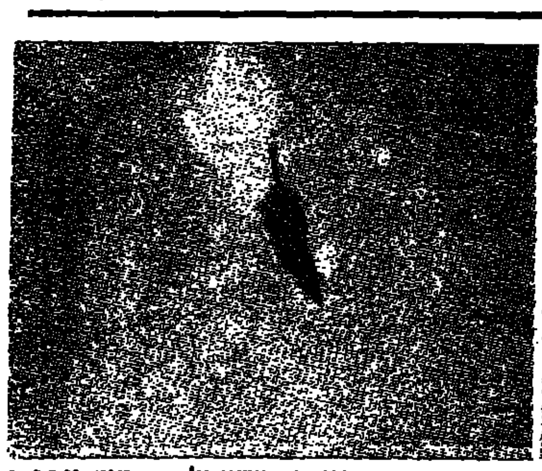

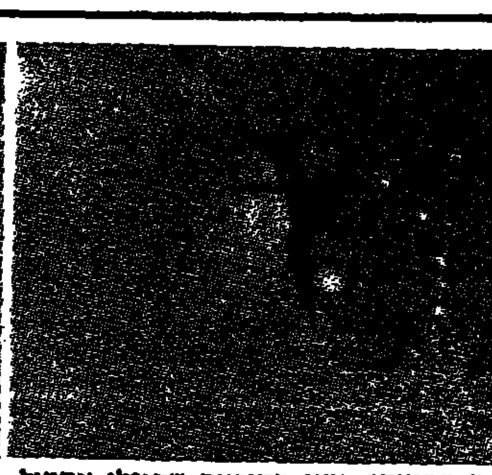

אחד ממטוסי המיג הסוריים שהופלו אתמול. מימין: בעת הפגיעה, משמאל — מיד אחריה

ארבעה מטוסי „מיג 21" הופלו מצפון לחרמון

הקרב האוירי נמשך 10 דקות ✶ מבנה של 8 מטוסים סוריים נוספים חג באיזור ונמנע מלהיכנס לקרב ✶ אתמול צמצמו הסורים את הירי הארטילרי ✶ בהפגזה על מרכז הגולן נפצעו 3 חיילי צה"ל

מאת יעקב ארז
סופר הצבאי של „מעריב"

ארבעה מטוסי „מיג 21" סוריים הופלו אתמול ב־שעות הצהריים על ידי מטו־סי חיל האויר, בקרבות אויר שהתנהלו בצפון ל־חרמון, מעל המרחב האוי־רי של סוריה ולבנון. כל מטוסינו חזרו בשלום ל־בסיסם.

קרבות האויר התפתחו בעת שמבנה של מטוסי „מיג 17" סוריים תקף את איזור שיא החרמון בשעה 1.15 בצהרים. המטוסים הסוריים עברו ביעף מהיר, הטילו את הפצצות ב־שטח שומם, בלי לגרום שום נזק, ושבו לשטח סוריה. מטוסי חיל האויר שהגיעו ל־איזור פתחו בקרב אויר עם 8 מטוסי „מיג 21" סוריים, שחיפו על המבנה שתקף ל־פני כן את איזור שיא החר־מון.

הקרב נמשך כעשר דקות ובאש התותחים והטילים של המטוסים הישראליים הופלו 4 מטוסי „מיג 21" סוריים. נראה שלפחות טייסים סוריים נהרגו, כי רק טייס אחד נראה צונח לשטח לבנון.

בעת שהתנהל קרב האויר עם המטוסים הסוריים חגו ב־קרבת מקום 8 מטוסים סו־ריים נוספים מטיפוס „מיג 21", אך הם נמנעו מלהכנס לקרב, שבמהלכו רדפו מטוסי חיל האויר אחרי המטוסים הסוריים. כל מטוסינו שבו ב־שלום לבסיסם.

זו הפעם השניה מאז המל־חמה שמתנהל קרב אויר ב־חזית הצפון. לפני כ־10 ימים הופלו שני מטוסים סוריים אחרים מטיפוס „מיג 21".

הופגזה הדרך הסורית

מטוסי חיל האויר תקפו אתמול פעמיים מטרות שונות באיזור החרמון. התקיפה ה־ראשונה החלה בשעה 9 ב־בוקר ונמשכה לסירוגין כ־שעה. המטוסים תקפו את אי־זור הדרך שהסורים פרצו ב־חרמון וכן סוללות המוצבות באיזור. התקיפה השניה הח־לה בשעה 3 אחר הצהרים ואף היא נמשכה כשעה. כל מטוסינו שבו בשלום לבסיס.

אתמול צומצמו הקרבות ה־ארטילריים שיזמו הסורים בגזרות המובלעת ודרום ה־גולן.

בניגוד לעבר פתחו הסורים בהפגזה לילית בשעה 3 לפנות בוקר באיזור דרום המובלעת, ובשעה 3.30 נורו פגזים ל־איזור החרמון. חיל מסוריה שבדרום המובלעת. בשעה 9 בבוקר פתחו הסורים בהפגזה ארטילרית דלילה לאיזור דרום המובלעת וגזרת מזרעת בית ג'אן.

בשעה 3 אחר הצהרים נורו פגזים לאיזור תל פארס ד־רומית שבמרכז רמת הגולן. בהפגזות הסוריות נפצעו 3 חיילי צה"ל.

אתמול המשיכו חיילים סו־ריים או מחבלים לירות מ־שטח לבנון למוצבי צה"ל ש־בהר דב, ממערב החרמון. כוחות צה"ל השיבו באש.

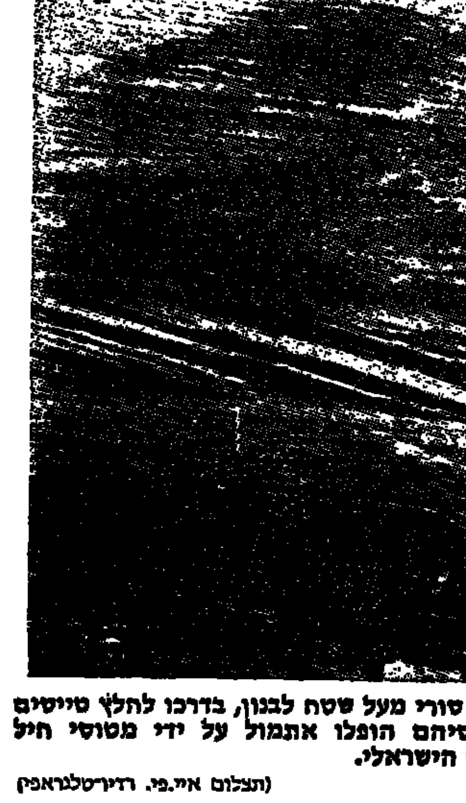

מסוק סורי מעל שטח לבנון, בדרכו לחלץ טייסים שמטוסיהם הופלו אתמול על ידי מטוסי חיל האויר הישראלי.
(תצלום איי.פי. רדיוטלגראפי)

חללי המסוק הובאו למנוחות

מאות אנשים ליוו אתמול את חללי המסוק שהתרסק בשבת בחרמון — רב־סרן ד"ר אחיקם אבני (פיינ־שטיין) בן 32 מתל השומר, סרן לוי גולן בן 28 מפתח תקוה, סמל מאיר רוזנ־שטוק בן 23 מרמת גן, שהובאו למנוחות בבית ה־עלמין הצבאי בקרית שאול. בין המלווים — חבריהם ל־נשק, חבריהם מבית הספר, מוקירי זכרם ובני משפחו־תיהם.

הלוויותיהם יצאו בזו אחר זו מבית ההלוויות במרכז הרפואי ע"ש שיבא בתל־השומר. ה־ארונות, עטופים דגלי הלאום, הוסעו על־גבי קומנדקרים כא־שר לצידם משמרות כבוד מ־קרב יחידותיהם. הלויות בבית העלמין נערכו בהפרש־זמן, בטכסים צבאיים שנוהלו על־ידי אנשי הרבנות הצבאית. על הקברים הרעננים הונחו זרי פרחים רבים של חיל האויר, המרכז הרפואי ע"ש שיבא, בתי ספר בהם למדו הורים של ידידים ובני־משפחה.

רב־סרן ד"ר אחיקם אבני (פיינשטיין) נשא אשה לפני כחודש ימים בלבד ואז עזב את דירתו בשיכון הרופאים ב־תל־השומר, שם התגורר בהיו־תו רופא המחלקה הפנימית ב־בית החולים. סגן מנהל המרכז הרפואי ע"ש שיבא, ד"ר ט. גולדמן אמר, כי ד"ר אבני התמחה ברפואה הפנימית, או־לם הוא התעניין מאד בנושא הרפואה התעופתית לה הקדיש חלק ניכר מזמנו. רופאים ו־אחיות מתל־השומר סיפרו על ד"ר אבני כי היה חבר ורע לכל.

הלוויתו של חלל נוסף, סמל ראשון יעקב רול בן 22 מפתח תקוה תיערך היום במשכבה סגולה.

✶

קהל רב של ידידים ומכרים, אנשי חיל האויר ובני מש־פחה, ליוו אתמול בצהריים ל־מנוחות עולמים את סגן אמיר אמית, מחללי תאונת המסוק שאירעה בשבת על החרמון.

מסע ההלויה יצא מבית ה־חולים רמב"ם בחיפה ונע ל־עבר בית העלמין הצבאי בחוף הכרמל. בשער בית העלמין הורד הארון, עטוף דגל הלאום, מקומנדקר, וקבוצה של חב־רים לנשק נשאה אותו עד ל־חלקת הקבר.

בתום הטכס, שנערך על ידי רב צבאי, הונחו על הקבר ה־רענן זרים מטעם צה"ל, אלוף פיקוד הצפון, מפקדת חיל ה־אויר, יד לבנים ואירגונים שונים. סגן אמיר, בן 23, היה טייס המסוק שחש להציל את נפגעי ההפגזה.

✶

קהל של מאות אנשים מ־תושבי תל־אביב והסביבה, ליווה אתמול אחר הצהריים למנוחות עולמים את סמל יעקב (קובי) ברנהיים, איש חיל ה־אויר, שניספה בשבת בתאונת המסוק, בעת שחש עם חבריו לחלץ את נפגעי ההפגזה הסו־רית בחרמון.

ארונו של המנוח, עטוף דגל הלאום, נישא בשעה 1.30 אחר הצהריים מבית החולים „תל השומר" אל קומנדקר צבאי, על ידי יחידה של חיל האויר. משמר כבוד של החייל דיגל את נשקו וניצב ליד הארון. שיירה ארוכה של מכוניות ליוותה את הארון בדרכו לחל־קה הצבאית בקריית שאול.

ליד הקבר הרענן השמיע דב־רי הספד הרב ישראל לאו, רב בצפון תל־אביב שציין כי „ה־שבת השחורה" בה' אייר תשל"ד, שבה ניספו 14 לוחמים בחרמון, בהפגזה ובתאונת ה־מסוק, באה להזכיר לנו שעדיין לא הגענו לעצמאות בה' אייר תשי"ח כאשר הוכרזה המדינה. עדיין אנו משלמים את המחיר הכבד של דם טובי בנינו, כדי להקים את המדינה ולבססה, ובזכות הנופלים אנו חיים. אמר הרב לאו.

מנהל בית ספר „שבח" ב־תל־אביב, מר זאב סבר, נפרד מהמנוח, שהיה בשעתו אחד מתלמידי בית הספר, וציין כי הוא השלישי מבין 17 תלמי־די כיתתו, שניספה במלחמה.

רב צבאי של חיל האויר וחזן צבאי ערכו את האזכרה והשמיעו פרקי תהלים. אביו של המנוח אמר קדיש. לאחר סתימת הגולל הונחו על הקבר זרים של צה"ל, מפקד הבסיס של חיל האויר ומשפחות צי־בור.

יעקב (קובי) ברנהיים, ש־היה בן 23, בנופלו, נולד ב־תל־אביב להוריו ברכה ואריה ברנהיים.

✶

רב"ש מרדכי איזן מאשקלון שנפצע קשה בפלוגת הקומנדקר על מטען תבלה ליד האחווה גיתית בבקעת הירדן, מת מ־פצעיו. כתוצאה מהפעלת מטען התבלה, בשבוע שעבר, נהרגו במקום 3 חיילים ו־4 נפצעו.

הממשלה הציעה לתושבי די־זהב בסיני לעבור להתיישבות בגולן

את ההצעה העלה השר גבתי בעת שביקר במושב, אולם המתיישבים דחו אותה בתוקף ✶ מרכז המשק: „כל יציקת בטון נעשית כאן עמוקה מן המקובל — אפילו צה"ל לא יוכל פוצצה"

מאת אברהם תירוש

הממשלה הציעה למתי־ישבי המושב השיתופי די־זהב, כ־90 ק"מ צפונית ל־שארם א־שייך, לעבור ל־התיישבות ברמת הגולן, אר־לם הם סירבו בתוקף. את ההצעה הזאת העלה לפני המתיישבים שר החקלאות חיים גבתי, בעת שביקר במקום לפני כמה שבועות.

במסיבת עתונאים, שנערכה אתמול בדי־זהב, בתהלך סיור עתונאים בישובי סיני והערבה, הכריז שלמה ראם, מרכז המ־שק, כי מתיישבי די־זהב לא יעזבו את המקום בשום אופן.

בתשובה לשאלה על גורל הישוב, במקרה שיוחלט על החזרת סיני לידי המצרים, א־מר ראם: „מיום הראשון שעלינו לכאן, קבענו לעצמנו, יחזירו או לא יחזירו את די־זהב — אנחנו נשארים בתוכה. ממשלת ישראל יכולה להחליט מה שתחליט — כאן יהיה לה קרב קשה. אנו קשורים למ־קום זה באהבה.

„השקענו פה הרבה, וגם הר־וחנו, ואנו רוצים לבסס את המקום במהירות האפשרית. אנו מפתחים את די־זהב. כל יציקת בטון נעשית כאן עמו־קה מן המקובל, שאפילו צ־ה"ל לא יוכל לפוצצה".

מרכז המשק הוסיף, כי גר־שא ההחזרת השטחים יורד ב־די־זהב מעל הפרק. אין כי דברים על כך. דווקא לאחר מלחמת יום הכיפורים, ביהגו הקציבים הדחישה גדולים יו־תר לבניית ישוב הקבע של די־זהב, על המדרון הסמוך למקומו הנוכחי של המושב. גם אושרה למתיישבים הקמת 40 יחידות דיור במקום זה, שסוכם עליהן קודם לכן. הק־מת ישוב הקבע התעכבה עד עתה רק בגלל ליקויים בתיכ־נון הראשון.

בסיוע חטיבת ההתיישבות של ההסתדרות הציונית, פית־חו המתיישבים בדי־זהב את ענף התיירות ובמידת מה גם את הדייג. יש במקום מלון בן 40 חדרים ו־12 „בונגלוס", מסעדה, מועדון לילה ושטח לקמפינג. כן נערכים סיורי מדבר בקומנדקרים.

לפי התיכנון יהיו בדי־זהב כ־1970 חדרי מלון ו־64 בונג־לות — סך הכל 500 מיטות. ביום העצמאות ובימי ר"ר שבה שאחריו ביקרו ושהו בדי־זהב כ־17 אלף מטיילים ותיירים.

יוסף רגב, מחטיבת ההת־יישבות של ההסתדרות הציו־נית מסר, כי סקר הידרולוגי, שנערך באזור, הוכיח, שיש בבורות מים גדולות בסביבה. בקרוב יוחל בקידוח באר, בה מקווים למצוא מים מתוקים. במקרה זה יפתחו במושב גם חקלאות עניפה. בפיתוח מק־רות המים יושקעו מיליון ו־חצי ל"י. כן מתוכנן פיתוח שירותי התיירות.

כיום מונה המושב 30 חב־רים, בהם 12 משפחות ו־21 ילדים. עד היום הושקעו במ־קום כשניים וחצי מיליון ל"י. כ־80 משפחות מבקשות להת־קבל למושב, אך אין בשלב זה, לפני הקמת ישוב הקבע דיור בשבילן.

במלחמת יום הכיפורים, נ־אלצו הנשים והילדים לעזוב את הישוב למשך חדש, מ־אחר שבמרחק של 30 ק"מ ממנו נחתו אנשי קומנדו מצריים. הגברים שנשארו ב־די־זהב בימי המלחמה סייעו בעזרת הקומנדקרים של חב־רת הסיורים שלהם במרדף אחרי אנשי הקומנדו.

פרופ' וולפגאנג פילץ מגלה במכתב לעתון:

מומחי הטילים הגרמניים המשיכו לעבוד במצרים — בעת שממשלת בון טענה כי הם חזרו לגרמניה

מאת אינגה דויטשקרון

פרופ' וולפגאנג פילץ, מומחה הטילים הגרמני, ש־נודע שימשה מעת היותו שכירו של נאצר, מגלה עתה כי הוא ועמיתיו פעלו רבות בשלהי 1963 וב־1964 למען שיכלול מערכת הטילים ה־מצרית. זה בעת שהרגיעה ממשלת גרמניה המערבית את ממשלת ישראל, כי עבודתם של המומחים ה־גרמניים במצרים נסתיימה למעשה, וכי רובם כבר עז־בו את קאהיר.

וולפגאנג פילץ

מומחה הטילים הגרמני כ־תב במכתב לעתון המערב־גרמני „די־דויטשה צייטונג" מה־25 באפריל, מן העיירה בליגנן בדרום גרמניה, שבה הוא שוכן מאז פרישתו: „ע־בדנו בתקופה שאחרי כן (כלומר, אחרי השלמת שני הטילים, „אל־קאהיר" ו„אל־זפר") בשיכלול הטכנולוגיה של לקיטות ומיתקנים".

פרופ' פילץ כותב את מכ־תבו, בתגובה על דבריהם של סופרים שונים, שכתבו ספרים בנושא זה, ושלדעתו הם בודים ואינם יודעים את העובדות לאמיתן.

הוא מבהיר: „לצד ההיגוי התנחלתי המיכאני, שבו הש־תמשו לראשונה, הופעלה גם מערכת היגוי סיבובית, ש־סולה במידה רבה את הש־פעת הרוח על נתיב הטיסה. ניסוי הטיסה המוצלח הרא־שון בשיטת היגוי זו נערך באוגוסט 1963. השיטה הבקו־רית לתיקון הנתיב, שהיתה אוטומטית, הושלמה אחרי קיץ 1964, על ידי הפעלת מיתקן אלקטרוני למדידת מרחקים.

„לצד כל אלה — הוא ממשיך — נחקרו בעיות הדחיפה בטילים רב־של־ביים, ובכלל זה פרוייקט של טיל נושא לוויין בממ־דה ההוקה אמפירית".

המערכה של ממשלת גר־מניה נגד עבודת מומחי ה־טילים הגרמניים במצרים ה־גיעה לשיאה במארס 1963, אולם הופסקה אחרי כן, ב־יוזמתו של בן־גוריון, אשר — אחר שקיבל „רמזי" מגר־מניה — חשש, שהמשך ה־מערכה יתפוס לרעה על ה־אינטרסים של ישראל, ועלול להביא להפסקת משלוחי ה־נשק הסודיים מגרמניה.

איסר הראל התפטר אז מ־תפקידו כראש המודיעין, מ־שום שדרש המשך המערכה נגד המדענים הגרמניים. עמ־דתו של בן־גוריון עוררה רו־שם, שישראל הפריזה בהע־רכת ההשלכות של עבודת ה־מומחים הגרמניים בתעשיה ה־צבאית המצרית.

פילץ משבח במכתבו את „העבודה המצויינת" של המצרים, את „הישגיהם ה־בלתי רגילים... הודות ל־הפריטתם המסירה בהור־ב מכניקה. עזבנו את מצרים בסוף 1964 ובראש־ית 1965, כשאנו משוכנ־עים שהשלמנו את משי־מתנו מכל הבחינות".

פילץ טוען, כי הטילים לא היו בכלל בעלי אופי צבאי.

אמור לא לאינפלציה

צמד כספך למדד בתכנית יתרון 10000

בתכנית יתרון 10000 אתה יכול להפקיד כל סכום עד 10,000 ל"י
גם בתשלומים חודשיים החל ב־50 ל"י לחודש,
וליהנות מכל ההטבות שבתוכנית:
- מענק של 10% (עד 1,000 ל"י)
- החסכון בתוספת המענק צמודים למדד
- ריבית מצטברת
- הכל פטור ממס.

פרטים בכל אחד מ־192 סניפי

[ב]נק דיסקונט לישראל בנק ברקלייס דיסקונט

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הגדלנו את תקרת ההפקדה

צמוד 10.000

UMB

מענק מיידי של -.1.000 ל"י

- 10% מענק
- רבית והצמדה על הפקדון והמענק
- פטור ממס
- החסכון המשתלם ביותר

בנק המזרחי המאוחד בע"מ

ספיר אינו רואה סיכוי לעצירת האינפלציה

מאת יהושע ביצור

לשר האוצר פנחס ספיר היתה אתמול הגדרה קולעת ביותר: האינפלציה איננה גזירת הזמן, אלא מש־יות היינו נזרכות לאינפלציה. הגדרה זו היא, כמובן, נחמה קלושה לכל אלה שנאלצים להיאבק עם היוקר הגאמיר, היורד לחיינו.

סיעת הליכוד ניצלה את הישיבה המיוחדת של הכנסת, כדי להתריע בהצעה דחופה לסדר־היום נגד האינפלציה הדוהרת. ח"כ יגאל הורביץ טען, כי הממשלה היתה יכולה לריסן את האינפלציה, אילו הידקה את החגורה היא, ד היתה מצמצמת את ההוצאות המתוכננות במיליארד ל"י. בדרך זו היו נוצרים תנאי יוקר סבירים יותר, שבהם היתה האוכלוסיה מסוגלת לעמוד.

ואולם המערך מודרך, לפי האשמותיו של ח"כ הורביץ, על־ידי שיקולים מפלגתיים, שדבר אין להם עם טובת המדינה. מכיוון שלפי כל הסימנים אנו הולכים לבחירות חדשות, הרי שוב התורה הדרוצה, ולא נעשה נסיון כלשהו להביא מרפא לכאובי המשק.

לטענת ח"כ הורביץ, התייקרו מצרכים רבים בחודשים האחרונים עד כדי 50 אחוזים, והתייקרות זו עולה בהרבה על המתחייב מביטול הסובסידיות. ואילו הפיצוי הניתן לשכבות מעוטות יכולת, אינו מדביק אף פעם את היוקר הממשי. התפתחות זו עלולה למוטט את כל חוזה השכר ויחסי העבודה, ולכלות את הרזרבות שלנו במטבע חוץ.

כדי לבלום ההידרדרות כלכלית זו, דרש ח"כ הורביץ עוד ביתר שאת להקים ממשלת חירום לאומית, אשר תוכל להתמודד עם בעיות אלו, על־ידי רכישת אמון הציבור. ראשית חכמה תחסוך ממשלה רחבה כזאת בהוצאותיה, והמנע בכך את הצפת המשק בכסף מיותר.

במקום נרגש, אשר שיקף היטב את המתח שבו הוא נתון עכשיו, נוכח חילוף המשמרות בהנהגת מפלגתו, הדף פנחס ספיר בכל תוקף את טענות הורביץ. ראשית הכל — האינפלציה היא תופעה כלל־עולמית, שאינה פוסחת גם עלינו. ואילו אצלנו נעשית עוד יותר חמורה, מפני שאנו נאלצים להוציא הון עתק על קיום מערכת הבטחון שלנו ועל קליטת העליה ההומה אלינו.

בניית שיכונים היא, לדברי ספיר, גורם אינפלציוני ראשון במעלה. ובכל זאת אין אנו יכולים להאט את קצב הבנייה, ואף חייבים להגבירו. והוא הדין לגבי בניית בתי־ספר, בתי־חולים ומוסדות ציבור שונים. כל אלה הם בורח חיים לנו, גם אם הם מגבירים את האינפלציה.

עם זאת, לא נרתעה הממשלה, לדברי ספיר, מהטלת מסים, היטלים ומלוות, בשעור שמונה מיליארד ל"י בשנה וחצי האחרונות, בנוסף למס־הכנסה — כדי לספוג כסף מן הציבור. כל אלה הם צעדים בלתי פופולאריים, שננקטו על־ידי הממשלה גם ערב הבחירות, כאשר היה צורך בכך — השיב ספיר להורביץ.

לדעת שר האוצר, לא צפוי לנו משבר של דילדול רזרבות במטבע חוץ, כי הירידה ברזרבות תתאזן על־ידי הגידול ביבוא ההון.

קבע ספיר: הוצאות הבטחון הן הדינמיט תחת אושיות יציבות המשק. ד"ה מאז 1970 מסרנו הזמנות, בהיקף של שבעה מיליארד דולר בעבור רכש בטחוני בארה"ב, וזה מטיל עלינו עומס לא יתואר. זאת ועוד, מערכת הבטחון נזקקה לה כוח אדם וכושר ייצור במעיים כלכליים אחרים.

עם כל זאת, שר ספיר את שירת הפיתוח של הארץ — בחקלאות, בתעשיה ובשרותים, שהגיעו להישגים מופלאים, על אף גלי האינפלציה.

סיכם ספיר: התנאים הישראליים הם טראגיים ואכזריים, ואין בכוחנו לשנותם. עלינו רק להתאים את עצמנו אליהם. בקיצור: לפי מצב הדברים אין סיכוי רב לעצירת גלגלי ההתייקרות.

דרישת הליכוד לקיים דיון במליאת הכנסת, הודחה ב־42 קולות הקואליציה נגד 33 קולות הליכוד ור"צ, וההצבעות רקי"ח. ברוב קולות הועברה הסוגיה לטיפולה של ועדה, כדי שיוסיפו לחפש בה תרופה לבליכת היוקר.

בר־לב: המשק עמד במבחן המלחמה

מאת אהוד גול

מלחמת יום הכיפורים והתקופה שלאחריה הוכיחה כי המשק הישראלי עמד במבחן בכל התחומים.

אספקת מוצרים שוטפת לאוכלוסיה היתה בכל התקופה. התפוקה התעשייתית אשר ירדה בחודש אוקטובר ל־50 אחוז בהשוואה לתקופה שלפני המלחמה הגיעה היום כבר למעלה ב־90 אחוז. הייצוא התעשייתי בפרט גדל בכ־40 אחוז מהיצוא שהיה בפרק אפתקה.

שר המסחר והתעשיה, מר חיים בר־לב שאמר אתמול דברים אלה במיצדון הכלכלי בירושלים מסר תחזית לגבי ההתפתחות הכלכלית השנה. לדבריו הגדל התפוקה והגיע לסכום של 26.5 מיליארד ל"י במחירי 1973. ההשקעות הגדלנה אף הן ותגענה ל־1.750 מיליארד ל"י גם כן במחירי 1973 והיצוא יגדל ריאלית בכ־10 אחוז.

בהתם המחירים לעומת זאת, ציין השר, כי אין לו בשורה טובה והוא צופה להמשך עליית המחירים. בעיקר כיוון שהאינפלציה מקולב נבי־שתנו ולא כמתבנת ויחיד.

„הנהלת העיריה אינה ועדת רפרטואר"

„הצילו" תמשיך לרוץ בתיאטרון החיפני — בלי התערבות מוסדות העיריה

מאת ראובן בקיבבי

הנהלת עירית חיפה החליטה אתמול שלא לדון בהצגת המחזה „הצילו" של התיאטרון העירוני של חיפה. על ההצגה יצא זעמו של נציג אגו"י בממשלת העיריה, משה בליבנסל, והביעו אחרים בהצגה הסתייגו כמובנו.

מר בליבנסל ביקש אתמול כהנהלת העיריה תדון בבהצגה, אשר לפי דעתו אינו תורם דבר לתרבות, משחית את הנוער העברי במוסרו ובאריסטוקרטיתו על כל מה שליבתה חיפה בהצגות של התיאטרון העירוני, הנתמך בכספי משלם המיסים החיפני.

על אף שעה חברים בהנהלת העיריה הסתייגו מהמחזה, לא העלה הנושא לדיון. ראש העיריה, יוסף אלמוגי, אמר בהיכות, כי הנהלת העיריה איננה מוסד לביקורת אמנותית. לאידך, יש לעיריה נציגים בהנהלת התיאטרון. אם הם צריכים מתאימים — יש להחליפם. אך הנהלת העיריה לא תפעל כועדת רפרטואר.

סאדאת קורא למצרים להרתם לשיקום ופיתוח

מאת עודד גרנות

נשיא מצרים, אנואר סאדאת, טען אמש כי העם המצרי חייב להחליץ ל„מערכת השיקום" של מצרים באותה ההתלהבות בה נהה למלחמת אוקטובר. „מערכת השיקום, אמר, היא מערכת המהון, המבורים הדלברם. היא המערכה של עתיד בנינו והכנתם להייה ולדורותיהם".

בנאום השבעתה של הממשלה המצרית החדשה, שהוא עומד בראשה, עב נשיא מצרים והדגיש כי המערכה תמסך עד עיפנה החייל הישראלי האחרון את האדמה הערביות ועד שיחזרו „הזכויות החוקיות של העם הפלסטיני".

עם זאת ציין כי מערכת שיחרור האדמות ומערכת השיקום והפיתוח של מצרים הן „יסודות המשלימים אלו את אלו במסגרת המלחמה האחת שנכפתה עלינו על ידי האימפריאליזם".

עיקר נאומו של נשיא מצרים ייחד בדיוו ובטלוויזיה ונמשך כעשר דקות בלבד הוקדש להתוויית העקרונות היסודיים לשיקומה של מצרים ולשיתופם של ההמונים במלאכת השיקום. כל זה ב־הקבס על „מסמך אוקטובר", שגיבש הנשיא סאדאת והעוסק בקווי מדיניות הפנים של מצרים בתחומי הכלכלה והחברה עד שנת 2030.

✱

סאדאת טען כי כדי לבצע את תוכנית השיקום של מצרים יש לפעול על־פי אותם עקרונות שהביאו למצרים את „נצחון ה־6 באוקטובר". אחד העקרונות הוא „ביצוע קפדני ומדויק" של התוכנית. לכך יש צורך „במהפכה אדמיניסטרטיבית", בחלוקה הדרגה של סמכויות, בחיסול ביורוקרטיה בממשל המגוללתי בארגונו מחדש של איגוד. הוא ציין כי במסגרת הממשלה נעשו שינויים במספר משרדים כדי להתאימם למלאכת השיקום.

בהקשר זה הזכיר סאדאת כי צמד לוותר על כהונת ראש הממשלה שהוא מחזיק בה אולם החליט בסופו של דבר להמשיך לכהן גם בתפקיד זה עד ליציאת החייל הישראלי האחרון מסיני ועד להשגת היסודות הראשונים ביצוע „האסטרטגיה הכוללת" המופיעה ב„מסמך אוקטובר".

✱

בנאומו הדגיש סאדאת ביותר את חשיבות שיתוף פעולה בין „ההמונים לבין ההנהגה" בביצוע תוכנית השיקום. „לכוחות שהוקמו בצבאות לאוכלוסיה הנתמכות בצירים השונים של מלאכת השיקום והפיתוח, אמר, נודע כל בעל נסיון וכישורים לתרום ביכולתו על ידי הבעת דעתו בעיתונות, בכלי התקשורת ובישיבות דרך המועצות האזוריות ומוסדות השילטון.

סאדאת הדגיש את חשיבותה של מדיניות הפתיחות הכלכלית והיוזמה האישית להגדלת ההכנסות הלאומיות של המדינה. הוא טען גם יש לדאוג להגדיל את כנגד הפיקוח על ביצוע תוכנית השיקום. פיקוח זה „צריך להיות לבה הרבות".

✱

רק בפיסקה אחת מנאומו התייחס הנשיא סאדאת בקצרה למדיניות החוץ של מצרים. סאדאת אמר כי אין למצרים כל כוונה להשיב את שלום בעצמה אחת על חשבון רצונה, „הקו שלנו הברור — „הוא קו של הנדיבות, דרישה ליהודיות סבות, על בסיס רצוננו החופשי".

בסיום דבריו אמר בני מצרים: „זכותו של עם שנשא בכל הנטל הוקדש בדרך להשגת הניצחון להיות ברוחה ולהתגבר על קשיים. הממשלה החדשה על בכל כוחה להגשמת מטרה זו. בל יעדר איש מההשתתפות במערכה זו, מערכת השיקום והבנין שהיא חובת כל אחד מבני עמנו".

בתום נאומו של נשיא מצרים התכנסה הממשלה לישיבתה הראשונה. לאחר ששרים נשבעו אמונים, את תפקיד ראש הממשלה במסגרת ההעדרו של הנשיא סאדאת ימלא סגנו הראשון, שר כלכלה והאוצר עבד אל עזיז חגאזי. —

צדוק קורא לזרוז חקיקת חוקי יסוד

החוקה של מדינת ישראל מתגבשת והולכת כל השנים באמצעות חוקי־יסוד, הקים אותיים בעלי תוכן קונסטיטוציוני ובפסיקת בית־המשפט העליון — קבע אתמול שר המשפטים חיים צדוק ביום עיון של חברי הכנסת על בעיות החקיקה בישראל.

עם זאת הסעים שר המשפטים, כי החקיקה הקונסטיטוציונית מתקדמת אצלנו בצליעה, ויש עוד לעשות מלאכה רבה בתחום זה. יש להוקק חוק יסוד יכוד על דרכי החקיקה, חוק יסוד על הרשות השופטת וחוק יסוד על משק המדינה.

השר צדוק העלה את השאלה, אם יש מקום לפרט בחוקה זכויות סוציאליות, כמו הזכות לחינוך, לעבודה, לביטוח סוציאלי וכו'. קיימת גם שאלה, כיצד להביא לידי בטוי בחוקת המדינה את האופי הייחודי של ישראל כמדינת היהודים, תוך שמירה על עקרון השוויון המלא של כל אזרחיה ללא הבדל דת ולאום.

לדעת שר המשפטים אין מקום לחשש, כי מסרנו כח רב מדי בידי בית המשפט העליון לגבי פרוש חוקים קונסטיטוציוניים. עובדה היא כי בית המשפט העליון שלנו לא הלך בדרך של פרשנות סכנית צרת אופקים, ללא התחשבות בנסיבות.

מכל מקום, לדעת השר צדוק הגיע הזמן לנקוט בצעדים להשלמת החוקה שלנו, גם אם אין זו מלאכה קלה ומהירה.

המדרשה הלאומית

ע"ש אריה בן־אליעזר

שלוחת ירושלים

אל הצעיר הישראלי השואל

כ שאתה תוהה על דרכה של המדינה,
כ שאתה מתלבט על טיבן של מלחמות ישראל,

אל תתפלא כשאינך מוצא את התשובות לשאלותיך - אתה מחפש אותן במקום שהן אינן!

מותר לך לשאול **„עד מתי?"** נילחם פה ו**„למה?"**
אבל אתה חייב קודם לכן ללמוד לדעת **„ממתי"** ו**„על מה?"**
לשאלותיך בהווה — שורשים בעבר

בסדרת הרצאות שניתנות **במדרשה הלאומית**, נעשה נסיון להשיב על שאלותיך מתוך שורשי ההיסטוריה היהודית.

נושא ההרצאות:

הזרמים המשיחיים שקדמו לציונות והציונות המהפכנית שהולידה את המדינה

המרצה:

ד"ר ישראל אלדד

ההרצאה הראשונה **מחר** ב־6.30—8.00 בערב
בגלריית „עזרי", רח' דוד המלך 18
ההרצאות תתקיימנה בכל יום רביעי בשעה זו ובמקום זה.

פרטים והרשמה בכל יום רביעי, 4.00—6.00 אחה"צ, טל. 223103

לחברנו עזרא אודיון

ברכותינו הנאמנות
לרגל פתיחת תערוכתך
במוזיאון ישראל

מדרשת שדה בוקר
ההנהלה והעובדים

30.4.74

ניבה ואדם זיצל
שמחים להודיע על הולדת בנם בכורם
אודיון
נכד
לפולה וד"ר פנחס לובלינג
תל־השומר, 18.4.74

עליזה ועו"ד אברהם אלגואטי
שמחים להודיע על הולדת הבת
ת מ ר
אחות לסיגלית ואיל
נכדה ל־
בלינה וד"ר יעקב בכר — **לאה וישראל אלגואטי**
בי"ח הקריה, ת"א — 26.4.74

ב"ה

נופש והבראה באוירה דתית

מלון גלי צאנז

חוף הים — נתניה

- ✱ אויר צח
- ✱ חדרים עם שרותים צמודים
- ✱ מזוג אויר
- ✱ בית כנסת במקום
- ✱ טיולים מדן ועד אילת, מהמלון
- ✱ השכרת רכב במקום
- ✱ תעריף מיוחד לקבוצות מאורגנות
- ✱ ארגון כינוסים ושבתונים
- ✱ שרות שמרטף — ומגרש משחקים
- ✱ תעריף מיוחד ותכנית חג מיוחדת לחג השבועות, החל מיום ששי
- ✱ כל זאת באוירה דתית ומסורתית

הזמנות: מלון גלי צאנז, ת"ד 18 נתניה, טלפון (053) 23921, (053) 27674. ירושלים: פרסום „חן", המלך ג'ורג' 43, טל. (02) 39949. ארה"ב: נוי יורק, טלפון 697-1120 (212) — שרות 24 שעות ביממה.

— כשר למהדרין —

להשכיר בלוד
דירה יפה מרוהטת
3 חדרים, כמעט חדשה
טלפון 253021 מ־8 בערב

השכרת רכב — ALONIM — קרליבך 39, 286739

✱ אצלנו תמצא ✱
את התנאים אותם חפשת
- מחירי הנחה מיוחדים
- מכוניות נאות ותסכוניות
- צלצל אלינו — והמכונית תגיע אליך
- במצבה על שירות ב...

אלונים השכרת רכב

נפתח משרד לניהול חשבונות באופן עצמאי

שירותי יעוץ בעניני מיסים,
ביטוח לאומי ותישובי שכר

בפיקוח רואה חשבון מוסמך.

ת. ד. 189 רחובות

עיריית ירושלים

תושבי ירושלים

מוזמנים לדיון בתכנית

בנין ערים של מרכז העיר

הדיון יתקיים ביום שני — י"ד באייר תשל"ד 6.5.74 בשעה 12.00 באולם מועצת העיריה, ברחוב יפו 22.

אילת?
סט. טרופז
מלון 4 הכוכבים של אילת
טלפונים: ת"א: 50393, 58940 אילת: 059-3976-7

"בסופו של דבר
אתה אוהב את ארצך
לא משום פרט זה
או אחר,
אלא למרות הכל."

קסטלר

חכמת חיים

בטוח ב־

ארדע חברה לבטוח בע"מ

פיליפ בן [ניו־יורק]

שליחות קיסינג'ר - והמחיר לישראל

אולי לא מיד יוודעו תוצאות הפגישה של שר־החוץ של ארה"ב ושל בריה"מ, ד"ר הנרי קיסינג'ר ואנדריי גרומיקו. אבל אף שפגישה זו כדונה נערכה במסגרת סיבובו התמידי של ד"ר קיסינג'ר במזרח התיכון לכן מלחמת יום־הכיפורים, קשה להניח שמכאן ואילך תקל המסיבה של עריכת הסכם ישראלי־סורי להפרדת הכוחות, שישים קץ לבלי־הפסקה־האש המרוכזות בצפון.

כוונתו של ד"ר קיסינג'ר לשכנע את מר גרומיקו, כי סיורו הנוכחי במזרח התיכון איננו מכוון נגד האינטרסים של מוסקווה באיזור, היא כוונה רצויה בתחילה. הצרה היא, שאי־אפשר לשכנע את גרומיקו, כיוון שהוא משוכנע בהיפך. הוא יודע, איזו שואה באה על האינטרסים הסובייטיים במצרים, כאשר נערך ההסכם הישראלי־המצרי בתיווכו של שר החוץ האמריקני; ומתברר שהוא וכל הפוליטביורו הסובייטי הוליכו, כי הדבר לא ייעשה בדמשק.

אמנם יש בארה"ב כי שסבורים, כי שליט סוריה חאפז אל אסד קצרה רוחו לעשות כמעשה־מצרים — לאו דווקא משום שאינו מסוגל להמשיך עוד זמן רב במלחמת התשה נגד ישראל, אלא משום שהוא מבין, לכאורה, כי ארה"ב יכולה לתת לארצו הרבה יותר משמסוגלת ברית־המועצות לתת. אבל יש גם יודעי־דבר האומרים, כי מנהיגים סוריים אחרים, שאולי הם בעלי־השפעה לא פחות מאסד, רוצים להשאר דבקים בסובייטים ואינם מוכנים להסכים על שום הסדר עם ארה"ב.

על כל פנים, יש בדמשק גורמים רבי־השפעה, שיפעלו נגד הצלחת שליחותו של ד"ר קיסינג'ר.

במסיבת העתונאים, שקיים ד"ר קיסינג'ר ביום ו', הבהיר שבמסגרת כוונותיו יש חשיבות עצומה להסכם ישראלי־סורי, כיוון שבלעדי הסכם כזה אי־אפשר, לדעתו, לעבור אל השלב הבא של יחסי ישראל ומצרים — שלום קבע. פקידי־רמה אמריקניים בבירים דהלק כן הישראלים יש בפיותיהם הסבר מפורט יותר, אך הוא איננו שונה באופן כללי. בו בזמן הורו בבירים האחרים גם אישים בכירים ביותר בוואשינגטון והצביעו על ההכרה, כי הם רואים את יחסי הידידות ההדדית החדשים כהישג חשוב לארצם.

*

לכן נשאלת השאלה: אם תיכשל שליחותו הנוכחית של ד"ר קיסינג'ר, והוא לא יצליח להביא לכלל הסכם ישראלי־סורי להפרדת־כוחות — איך ישפיע הדבר על הידידות המצרית־אמריקנית? היתכן לה סאדאת יחדש את המלחמה בישראל? התתקיים הידידות החדשה, גם אם יצא סאדאת נגד ישראל?

ההשערה השניה כמעט איננה מתקבלה על הדעת. יש בארה"ב גורמים רבי השפעה, גם מחוץ ליהדות אמריקה, שלא יסכימו עם זאת. ואין שום יסוד הבצי דיק הצד, כי הנרי קיסינג'ר יהיה מוכן לעבור כן הצד באפס מעשה, אם שוב יתקוף סאדאת את ישראל.

כהסבר ישנן אלטרנטיבות אחרות סבירות יותר:

* סאדאת יעביר לקו הפרו־אמריקני, כאשר הכנה סוריה להסכם הפרדת־הכוחות, התאם פחות או יותר בשאלות־מנהיגית.

* סאדאת ימשיך באהבהביו החדשים עם וואשינגטון, גם אם לא תנוח דעתה של דמשק, ובהיסטוריה יגבירו את התעמולה נגדו ויאשימוהו בקול רם עוד יותר כבמכשיר באוזני העולם הערבי, כי הוא בוגד.

*

אשר לתנאי־הסורים — שום דבר איננו ברור. יתכן שבלי הבדל, כה יציעו להם, הם כבולים בהתחייבות לפני הסובייטים שלא להסכים לשום דבר, למען יובטח כשלונו של ד"ר קיסינג'ר. וגם אם אין הצדקה לחשד זה, אין ספק כי המחיר, שיתבעו הסורים, יאמיר מאד בכוח התמיכה הסובייטית.

ד"ר קיסינג'ר מן הסתם מבין, שהמחיר גבוה, אבל גם השכר יהיה רב: עוד הצלחה אישית גדולה, שהיא רבת־חשיבות לממשל־ניכסון הנתון בלחץ כבד, ובדרך כלל — בזהון לאמריקה.

*

לגבי ישראל העניינים עלולים להיות שונים בתכלית, ביחוד שהיא, ורק היא, תצטרך לשלם את המחיר.

לכן אולי כדאי באמת לבחון את שי־עור נכונותו של סאדאת להיחלץ מן ה־אפוטרופסות הסובייטית ולהדק את ה־קשרים עם ארה"ב, ואת כנות משאלתו להסתלק אחת ולתמיד מן הרעיון של מלחמה עם ישראל. כלום הסולידאריות הערבית היא קשר רגשי חזק יותר מכל היסודות האלה? בעת שסכנו הקרוב של סאדאת, מועמר קדאפי, שעד לא מכבר היה גם בעל־בריתו, שולח מרצחים ל־חסלו, קיים ספק רב ביחס לסולידאריות זו; ומדיניות, שתכליתה להעמיד אותה במבחן, איננה מדיניות של סיכון.

משה דור

תחנה מ"רכבת האוויר"

כמה ימים חלפו למן כינון המשטר החדש בפורטוגאל? אף לא שבוע אחד. אבל הדובר של משטר זה, שמיגר את הרודנות הוותיקה, כבר נחרץ לרכוב רכב המצעד כשבעה עדים על אופיו ה־מתקדם.

ספק — רמז כבוד הדובר — אם פורטוגאל תתיר שוב מעבר "רכבת אווירית" אמריקנית לישראל, כדרך שהתירה בימי מלחמת אוקטובר.

איננו זקוקים עתה ל"רכבת אווירית" כזאת. הלוואי שלא נזדקק לה עוד. אך הרמז, רבונו של עולם, הרמז הפורטוגאלי — טעם יש לו כמים המאררים...

פורטוגאל היתה, כזכור, המדינה היחידה בין חברות נאט"ו שהרשתה לאמריקנים להטיס את הנשק החיוני לישראל, הלוחמת על קיומה, דרך תחומה ולהשתמש בבסיסי־האוויר שלה. כשהרשתה זאת עדיין היתה נתונה תחת אוכפו של משטר דיקטאטורי. רק הוסר העול מעל צווארה — וכבר היא עושה כוונ־חן "פרוגרסיוויזם". הווה אומר, אפילו תהא ישראל זקוקה, באופן הדחוף והנואש ביותר, לסיוע צבאי אמריקני, ואפילו יהא תחום־האוויר הפורטוגאלי דרוש באופן דחוף ונואש לאפשרות למעבר הסיוע ה־זה, ספק אם תהיה ליסבון נכונה לאפשר את הדבר. וכל־כך למה? מפני ששוב איננה נמנית עם המדינות החשוכות, ה־רודניות, המפגרות. שמש הקידמה והחירות זרחה בשמים. והאויל רוחו החופש והפרוגרס ממלא את חללה. מן הדין שתהגה עורף אל הריאקציה. והריאקציה היא, כידוע, ישראל. לא, חלילה, ערב הסעודית סוחרת־העבדים, שמלכה מחלק דורונות לאורחיו את "הפרוטוקולים של זקני ציון" — לא לוב, המעלה על ראש שמחתה את הפאן־ערביות האיסלאמית, שבעבר הלא כל־כך רחוק היו כל גדולי העולם המתקדם מוקיעים אותה כתורת־של־אופל — לא מצרים, שבתי־הכלא שלה עדיין גדושים קומוניסטים ומארכסיסטים ומתקני־תבל לסוגיהם — לא, כי־אל"ף רבתי. לא מיניה ולא מקצתיה. אנו התוקפים.

כך פוסק. ההגיון המתקדם של שנת 1974.

*

אומנם אין לפורטוגאל עניינים דחוקים יותר לעסוק בהם? עתה זה כאמאה אל גל־האשפה של ההיסטוריה (אגב, זהו מטבע־לשון של לוחם־קידמה גדול, שבהחלט איננו זר לאומה שפור־טוגאל התושה מרמותי לעברה מה שהוא מרמזה) שלטון עריצות של יותר מאר־בעים שנה, רגליה עודן מפרפרות בבוהלי

מלחמה קולוניאלית הבקיזה את מיכב דמה ואונה, ועדיין היא אחת הארצות האירופיות העניות ביותר, שבעיות הב־רתיות חמורות ביותר כעיקות עליה, — אולם כבר היא נחפזה לנקות את הכורלזן מכל שיריים של חמץ "ריאקציוני": לפי שעה רק "רמוזות", אלא שגם הרמז כדבר בעד עצמו. מדבר? צועק!

איזו גרוטסקה זדונית היא, הבעקבת כדי כך את שורת ההגינות האנושית היסודית, ובעמידה את מדינת ישראל, ו־את העם היהודי הנגאל בתוכה ובזכותה, כלוחו־המטרה שכל מתיימר־קידמה קולע בו את חיציו. איזה עיוות של השכל ה־ישר הוא זה, שבעטיו נתפס העם, ש־בניו צעדו ראשונים בכל מערכה לתיקון חברה וקרבנותיו שימנו בדמם את גלגלי כל המהפכות הסוציאליות, כפיטרא־אחרא האנטי־מהפכני של ימינו. איזה סילוף חשך, אימתני, של כצפון ורגש והגיון מציג את המדינה שהיא שארית־תקוותו של העם הזה, כמעוז של כוחות הרשע והפיגור — בעוד משטרי־תרעבה, מרצחים ומבצלים, אור־יקרות נוגה על מצחם...

*

לפני כארבע שנים נזדמן לי לבקר בליסבון. ראיתי שם לא רק את ה־כיכרות היפות ואת הגנים הקסומים, כי אם גם את סימטאות הבצוקה הנוראה, שכדוגמתן קשה למצוא גם בדלות שב־מדינות אירופה. ואני זוכר את דבריו של הפסל, מן האמנים הנודעים בבירת פור־טוגאל, שבקעננו, חדר לפנים מחדר, על שלטון ארצו, קשר ההילה למדינת ישראל החופשית, הנאורה, ונצנוד הרוך למר־לדתו שלו.

אבל זה היה בימי הדיקטאטורה השחו־רים משחור. עכשיו נהפך הגלגל. הרד־דנות מוגרה. ברחובות ליסבון מריעים ההמונים השוגגים. מנהיגים גולים, נציגי מפלגות דמוקראטיות וסוציאליסטיות, ש־בים מגלותם. והדובר הרשמי של המש־טר החדש, משטר החירות הרעננה, ע־דיין לא נסתאבה, זורק רמז ראשון מזרחה — העולם שבע הבין: פורטוגל היא מדינה מתקדמת...

לא בכדי היה זה המשורר הלאומי של פורטוגאל, לואיס קמואנש, — שלפני חו־דשים מספר מלאו 450 שנה להולדתו — שכתב על מכורתו כפייית־הטובה: "לא עוד, המוזה! / אין עוד את לבי לרונן באוזניים ערלות / לשיר לעם שוקע, ש־אין לבו לגעלה / החסד המעודד ומעורר את איש־המעלה / פה בארץ, בה ספכתי ובטחתי. / עתה כולה חשקים חשוכים, תשוקות־הבל. / ערלת אזן היא ולב.

אריאל וינשטיין

"מיהו אחראי?"

ד"ר י.א. נבנצאל "נקרע" באחרונה בין ועדת אגרנט שהוא הבר בה לבין מש־רדו הבכפל בהכנת הדו"ח השנתי של מבקר המדינה.

בדברי ההקדמה לדו"ח נציב תלונות ה־ציבור הצביע מבקר המדינה על הדרבון ההרהעה הגלומים בהפקת לקחים במישור האישי, המתבטאים בשינוי תפקידו של ה־אחראי או בשינוי סדרי הפיקוח עליו. אך בעוד ועדת־אגרנט מיישמת מגמה זו במעשה, נמנע עד כה ד"ר נבנצאל מעשות כן בהיקף המתבקש כמבקר המדינה, אף שציין את הרתיצה הקיימת במינהל מהסקת מסקנות לגבי עובדים.

אין אנו חותרים לפתיחה ב"ציד מכשפות" נרחב, העלול לצמצם את היוזמה במערכת הממשלתית משום שרבים יבחרו ב"שב ואל תעשה" ובלבד שלא יסתכנו. אולם, היש טעם שהמבקר, שאינו עייף מלהצביע על ליקויים חוזרים ונשנים בביצועה של ה־מדיניות הממשלתית, הנתקל במנהלי אגפים ויחידות ותיקים שאפילו לא טרחו לעיין ולהציץ בביקורת המוטחת בעבר על יחי־דותיהם, יכסיף לכבדם באלמוניות?

הממשלה המוציאה באופן ישיר ועקיף את התקציב היחסי הגדול ביותר המופעל ע"י ממשלה כלשהי בעולם המערבי, שהרגילה את אזרחיה לתבוע ולקבל מכנה ובאמצעותה מענקים ומלוות, העסוקה הזמנות ייצור, פרמיות יצוא וסובסידיות, קרקע ודירות, ממשלה הקושרת עצמה לאספקת החלב וה־מלט, ליצור טמנים וכוספה — נושאים שמבקר המדינה מטפל בהם בהרחבה בדו"ח החדש — מדוע תמנע מלתבוע אחריות מאלה שהפקידה בידיהם תתומי ביצוע כה רבים וסמכויות כה רחבות?

"האחריות האישית" מתבקשת למען יחי־דות ועובדים יחידים ששמם והמוראל שלהם נפגע כתוצאה מן ההכתמה הכוללנית. אבל עצם תתחירה למצוא את האחראים לעניינים המסבים צער אישי, נזקים כספיים כבדים למדינה, או המסכנים את בטחונה וכוננותה הצבאית עשויה להציב הרצאות גם בתחום המינהלי הסהור. היא עשויה לחשוף את העובדה המאלפת, שבתחומים רבים וחשובים לא הוגדרה ולא נקבעה עד כה האחריות והיא מחולקת בין כמה יחידות בצועיות.

אכן, מי אחראי לכושרם הבטיחותי של הכבישים הנסללים בין העיר — מע"ץ או משרד התחבורה? מי אחראי לפיקוח על טיב המזון בתחומי הייצור והשיווק — משרד הבריאות או משרד המסחר והתעשיה? ומי אחראי לתכנון ופיתוח הקרקע עד "הבשלתה" להקמת שיכונים — מינהל מק־רקעי־ישראל או משרד השיכון?

בהצביעו על יחידות־מישנה שעברו על התקציב החוקי ועל פיקוח בלתי־מתאים על איכות החלב המסכן את בריאות הציבור, ובציינו כי המחלקה לפיקוח על ייצור ויבוא חלפים לרכב לא הפעילה את סמכויות ה־פקוח השמורות בידה, כאילו הצביע המבקר על האחראים. כ א י ל ו, משום שמהפניית שימת־הלב ועד להביצה לאחריות יש עוד כברת דרך.

*

מן הראוי לתת בידי הנתבעים לאחריות את הכלים המיזע המכשיר אותם לשאת בה. מנהל יחידה או אגף שאין לו כיום כמעט "מה לומר" בסוגיית קבלתם או אי־קבלתם של עובדים, בהעברתם לתפקידים אחרים — בין אם יש ובין אם אין בהם קידום — כיצד יוחל להיות אחראי למע־שיהם לטוב או לרע?

כל עוד קשורים העובדים במבורם לוועדי העובדים המצליחים לקשור אותם למקומר תיהם או להיזום תמיד בכיוון אחד — למעלה — יהיה זה בלתי־הוגן או בלתי־יעיל, במקרים רבים, להטיל את האחריות על כתפיו של המנהל הכבול.

דוד גלעדי

מכשול הדורש סילוק

כל פעם שניגשים להרכיב ממשלה, צף ועולה המכשול של "מי הוא יהודי" ומבלבל את העשתונות ולא רק של פארטנרים־לעתיד לקואליציה, אלא גם של הציבור והנושא מגיע גם לדעת־הקהל הלא־יהודית בצורה מעוותת כאילו אנו עוסקים כאן בהסתגרות גזעית חשוכה.

עצם הניסוח המינוח של הנושא מסולף מעיקרו, כי מדובר לאמיתו של דבר בשאלת כללי הגיור, כי אשר לשאלת "מי הוא יהודי" הדין הוא כמו בשאלת "מי הוא רומי" — כי גם לפי החוק הרומי יוצאי החלציים הלכים אחרי האם שהיא תמיד ודאית. ונדמה שאין מקום לויכוח בנדון זה.

לא כמכן נזדמנה לידי חוברת מכתב־עת שהוציא מרכז הקהלות הרפורמיות בה־הונגריה (הנקראות שם "נאולוגיות") אחרי מלחמת העולם השניה. בחוברת זו משנת 1946 נדפס מאמרו של הרב ד"ר שאלגו — שהוא היום כנהל לשכת הרבנות ה־ראשית בבודפשט — העוסק בשאלה הי־גיור־מחדש של מאות שהתנצרו בימי המלחמה בתקוה להציל על־ידי־כך את עורם וכן של נוצרים שרצו לקבל על עצמם עול היהדות מתוך רגש של סולי־דריות ההדדות עם האסון שפקד את יהודי ארצם. המאמר הוא בעיקרו הנחיה לרבנים לגבי הצד המשפטי של הגיור לפי חוקי המדינה. ואשר לצד ההלכתי של הגיור לפי הדין היהודי, אצל ד"ר שאלגו אינה מתעוררת כלל השאלה שיש דרך אחרת מאשר על־ידי "קבלה" (מסמע, קבלת עול מצוות ואחדות הבורא) ועל־ידי "טבילה".

בהונגריה שהיתה אחד מערשי ה־רפורמה ביהדות ושבה היה מנין הקהילות הרפורמיות כמנין הקהלות האדוקות, לא התעוררה כנראה כלל השאלה אם גיור יכול להיעשות שלא לפי ההלכה. הקיום היהודי חייב, לא להעלות ספיקות על דרכי הגיור ולא ליצור "פסולים" בכיסו־נות ולהרחיק יהודים זה מזה על־ידי מצ־בים בלתי מתרסבים במקום שהריחוק היה ביו־כך די גדול. שאלה היא כמובן, אם האדוקים סמכו גם על הגיור ההלכתי של רפורמים ואפילו שנעשה בקפידה על־ידי "קבלה" ו"טבילה".

*

אלה המוענים אצלנו, כי יכול להיות גיור־שלא לפי ההלכה, יש לוכר שהם סומכים תליהם להביא הנסה זו מלבם. ועוד יש לומר להם, כי בטעות הוא גם סמנתם שגיור של רבנים רפורמים ב־ארה"ב הוא כגיור של רבנים "נאולוגים" בהונגריה, למשל. כי הגיור של רפורמים בארה"ב שונה והוא לפעמים משחק של אופי־כה שסחקניתיה הן כרילין מונרו ואליזבת טיילור כגם הן התגיירו כביכול. האם יהדות היא קריגולין שלובשים לעת הצגה מסויימת שאחרי סיומה פושטים ו־זורקים אותו לקרן זוית? לפסון לזכות־אורח של גיור רפורמי במסווה של תביעה שוויון־זכויות לכל זרמי היהדות בתוכנו מהווה סילוף מציאותנו כאן בארץ ועידה מבהוד לכל הפיאותים שהרפורמה האמרי־קנית גוררת שהוצאתם היא שמד המכני, לצערנו — נשואי תערובת בסיטונות ו־הפיכת היהדות למעין תהנה־רכבת ש־יוצאים ונכנסים בה הנה ושוב.

על־ידי המלחמה שליברלים — וביחוד "עצמאיים" — מנהלים בתוכנו למען הכרה בגיור רפורמי, הם נותנים עידוד לתהליך של נשירה המונית מן הציבור היהודי באמריקה, וכנראה טרם הפסנו, כה הן הסיבות התמורות המבריצות את האורתו־דוכסיה האמריקנית להתיצב בראש ה־מאבק בעד גיור ר ק לפי ההלכה. טרם הפסנו שנהי שאלת קיום של הקיבוץ היהודי הגדול שם — בעוד שעינינו תקו־עות רק ב"עונתנו" כאן. מוטב היה שגם מפ"ם וגם ר"ץ יראו את הבחינה הזאת של הבעיה שהיא עיקרית יותר מכל ה־בחינות האחרות. והרי מתוך עמם הם חיים.

*

כשם ש"התנועה לשלימות העם" — שעיקרה הוא אמריקני והיא קמה מתוך דאגה וחרדה לגורל הקיבוץ היהודי שם נוכח שמד ונשירה המונית — מנסה להשפיע על החקיקה הישראלית כדי להיעזר בה לשימת מחסום להתהליך של התבוללות, ושיבוש התיקון היהודי ב־ארה"ב. כך עשויה החקיקה הישראלית ליצור השפעת גומלין ורצויה על הקיבוץ היהודי שם וביחוד הרפורמיים בתוכו. אם המחוקק הישראלי יחליט שגיור יכול להיות רק לפי הדין היהודי, ישפיע הדבר על מקלי דרכיהם ביהדות להזהר ב־מעשיהם הגורמים לסתף ולסככים את הקרקע מתחת לרגליהם.

אין זו בע"ה רק בין המפד"ל ו"המחנה התורתי" ובין בני־דברם החילוניים. זוהי שאלה של עשיית סייגים לתורה, סייגים לבהוה של יהדות כפי שהתגבשה ו־עוצבה במשך דורות רבים שבמשך כל מרוצתם ארבו אותן סכנות עצמן לפתחו של העם היהודי. הליברלים שלנו מכל הסוגים חייבים לחקוק היטב דבר זה בלבם ולא לשכוח אפילו לרגע אחד, כמה המדובר.

הליי"ע הלט בהרך הנכונה כאשר יזמו את חוק־האוזר למען פסולי חיתון ש־אין פתרון לבעיות האישות שלהם במסג־רת ההלכה היהודית. אבל מרוב הלהבה עצמית לליברליזם החטיא את מטרתו הרחיבו את שדה מאבקם כשהם מכשילים את הפוליטיקה הישראלית ויחד עם זה נותנים ידם לעידוד שמד.

לוי יצחק הירושלמי

ה"אף־על־פי־כן" שנעלם

לא היה זה בלתי צפוי, שיום העצ־מאות הכנה יהיה עצוב. אך ביום החג הלאומי הגדול ביותר שלנו ייהפך לבעין יום־אבל — זה כבר יותר מדי. הרי כך היה במציאות.

לא היה כמצ־רות לתגוג הרבה ב־המוניות ובפומביות. אבל לא זו בלבד שלא השקיעו מחשבה מספיקה ולא עשו מעשה, כדי להכניס קצת יותר אור־של־שמחה ביום הזה במציאות המיוחדת בה אנו נתונים — שלפחות לא היתה העצ־בות שרויה בו יותר מאשר בכל יום אחר בשנה — אלא כמו הושקע כל מאמץ כדי למנוע שמחה ולהכביתה.

אין כשרים שמחה על יחיד ועל ציבור על פי פקודה. השמחה — או שהיא פר־רצת מאליה, או כהיא נכבשת בעצבה. אין כוח שיוכל לעקור את העגמומיות שבלב האדם בישראל בשנת תשל"ד. אבל כבר היו ימים קשים בישראל. תול־דות העם היהודי — ואין זו אגדה, או בליצה — רצופות ימים כרים. ואף־על־פי־כן, ידעו יהודים בכל הדורות — ו־ב כ ל ה מ צ ב י ם, אפילו הקשים ביו־תר — לשכוח, ולוא במעט־שבמעט, ב־ימי מועד וחג.

*

משנות ילדותי בירושלים שכוד עמי ונכרון סיפור מופלא, ששמעתי מפי "מתנגדים" מושבעים ולא מפי חסידים האמונים על סיפורי־מופתים, על כוחו הנפשי של יחיד להבדיל בין אבל וחג, בין שמחה ויגון. כוח נפשי זה בשא בתוכו "הסבא מסלובודקה" — הרב נתן צבי פינקל ז"ל — שייסד את הישיבה המפורסמת בסלובודקה שבליטא והקים אחר־כך את "ישיבה סלובודקה" בחב־רון (זו הידועה כיום בשם "ישיבת חב־רון"). בנו, ר' משה פינקל ז"ל, הלך לעולמו באחד מימי חול המועד סוכות — ימים שאסור להתאבל בהם הדינ־אבלות אינם חלים עליהם. "הסבא מסלו־בודקה" הביא את בנו־יקירו לקבורה — ו ל א ב כ ה. בכל ימי החג נהג כמנהגו וקיים כמצוות "ושמחת בחגיך". שוה יין, זימר הפירות־חג, ויקד הרקיד בשמחת בית־השואבה — ו ל א התאבל. גם בני ביתו נהגו כמוהו. מי שנכנס באותם ימים למעונו לא חש כלל באסון שפקד את המשפחה. במוצאי החג, לאחר הבד־לה ערבית, הבדיל "הסבא מסלובודקה" על היין, הסיר מעליו בגדי־החג — והרין בבכי יקוד קינה גדולה ומרה על בנו שנפטר בחול־המועד. הוא אמר לבני ביתו ולתלמידיו: "עכשיו כבר מותר לבכות, עכשיו מצווה לבכות"...

רוח גדולה כזאת שרתה עלינו — כאומה — בתקופות נוראות ביותר. האם לא שבענו ולא קראנו על גילויים של שמחת־חג אמורה בתוך הגיטאות בימים הכבדים ביותר בתולדות העם היהודי, ימי השואה? וכלום בימינו, חגים בתקופת "היישוב", בטרם־מדינה, כאשר עברו עלינו ימים קשים יותר מאשר בתשל"ד? בימי מאורעות ופרעות, כאשר דיים נבכו בנו, שרנו כולנו: "מכורחים להיות שמח". ה"לכרות הכל" ו"אף־על־פי־כן" לא היו סיסמאות, אלא כורחים ומציאות־חיים. ה ר ו ח ה ג ד ו ל ה היא. שיצרה ופתחה את ה כ ו ח ה ג ד ו ל בתוכנו.

*

בכל הדורות ולאורך כל דרך־היסורים לא ויתרו יהודים על שום חג ומועד. שמרו לא רק על שלושה הרגלים — פסח, שבועות, וסוכות — עדה עדה כמנהגה, אלא הקפידו גם על כך, שחגים מאוחרים יותר וקטנים יותר, חנוכה ופו־רים, לא יעברו מן העולם ללא ציון כראוי. כך היה בקהילות היהודיות ב־ארצות־גולה וכך היה בארצנו בתקופות שכליטים זרים שלטו בה. והנה עכשיו, כאשר אנו יושבים בארצנו בכוח הזכות ובזכות הכוח גם יחד והננו עם־אדון לעצמנו וכצבנו הוא לאין־ערוך טוב יותר מאשר בשנות הארבעים האפילות — מ ת ע ל ל י ם אצלנו בחג ו ל א מ ת ה ל ל י ם בו כראוי.

נכון, הסמיכות בין יום־הזכרון ליום־העצמאות מטביעה את רישומה על החג. אבל — בינינו לבין עצמנו — כלום יש מ צ ב ה הולמת יותר ל נ ו פ ל י ם מא־שר ה ע צ מ א ו ת, שהיום הזה נועד לציינה? האם רק תפילת "הלל" — עם ברכה, או בלי — היא הביטוי לחג?

*

ביום העצמאות לא נשאתי נפשי ל־פטיקים העולמים ולהילולות־ההמונות כאילו על לא כאוגות. אבל חיפשתי קצת — ולוא רק קצת — יותר שמחה מאשר בכל יום. ביקשתי לחוש מעט יותר מאווירת פורים מאשר תוגת יום־הכיפו־רים. איך אמר לי נהג תל־אביבי: "בה' רחוב היה כמו ביום־כיפורי".

וזה י ו ת ר מדי. למרות — ועל אף — מלחמת יום־הכיפורים.

מעריב
העורך: אריה דיסנצ'יק
המו"ל: הוצאת מודיעין בע"מ
בית דפוס "מעריב" בע"מ
תל־אביב: מערכת, הנהלה, מודעות, דפוס: בית "מעריב" רח' קרליבך 2 (מיקוד: 67132) ת.ד. 20010 טל. 287211. סניף ראשי לקבלת מודעות בתל־אביב: שדרות רוטשילד 33 (מיקוד: 65123); טלפון 621994.
ירושלים: המערכת: רח' הלל 14 (מיקוד: 94581, טל. 221151.
הפצה ומודעות: רח' הלל 16, טל. 231769.
חיפה: רח' הנביאים 29 (מיקוד: 33104), טלפון 666468 ; 669020.
הפצה ומודעות: רח' הנביאים 32, טל. 663254 ; 660051.

...ב זעום

...ד ראשון

...ת המבקר

הכתב ביד: هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מחריף הסיכסוך במחלקת התנועה בתל־אביב

שיפמן: קליוסקי לא יוכל להמשיך כמנהל; קליוסקי: אני ממשיך, לפי הוראת ש. להט

יו"ר אירגון העובדים של עירית תל־אביב נפגש עם ראש העיריה. הכריז שיגן על זכויותיו של מנהל מחלקת התנועה ✶ עילת הסיכסוך — בעיות התנועה והרימזור ברחובות תל־אביב

מאת אברהם רותם

"אירגון עובדי עירית תל־אביב יגן על זכויותיו של מנהל מחלקת התנועה, מר שמחה קליוסקי, כעובד העיריה, ואם יהיה צורך, ייכנס למערכה" — אמר לי אתמול יו"ר אירגון העובדים, מר תיאודור קאופמן, בעקבות הסיכסוך בין מר קליוסקי לבין ראש אגף התנועה, סגן ראש העיריה מר דוד שיפמן.

ראשי אירגון העובדים העלו אתמול את הנושא בפגישה עם ראש העיריה, מר שלמה להט. מר להט הבטיח להם, לדברי מר קאופמן, כי יעשה כל שביכולתו, שהעבודה באגף התנועה תחזור להיקנה.

"הברירה בידיך"

לדברי מר קאופמן, רואה ראש העיריה כבטל את מכתב הפיטורין ששלח מר שיפמן למר קליוסקי. במכתבו, בעקבות שיחה טלפונית בין השניים ב־17 באפריל, ואשר בה פנה מר קליוסקי, לדברי מר שיפמן: "אני מומחה לרמזורים ואף אחד לא ילמד אותי מה לעשות; הברירה בידך לפטר אותי" — הודיע מר שיפמן למר קליוסקי, כי "לא תוכל להמשיך לעבוד במנהל מחלקת התנועה".

כאן לא משתף מר שיפמן את מר קליוסקי בעבודה הנוספת. אתמול טען מר שיפמן: "אני נאלץ לפגוע במר קליוסקי, שהוא איש המפלגה שלי, המפלגה הליברלית, ו אין כאן כל עניין פוליטי. משום, נתקלתי בעובדה, שכל רעיון וכל הבניה שמר באה למחלקת התנועה, נתקלה בנוקשות ובחוסר רצון להידרשים. איני רואה עוד בשביל קליוסקי מקום בעיריה".

"תכניות טיפשיות"

מר קליוסקי הגיב אמש על כך וכתב, כי "מכתב הפיטורין ששלח לי שיפמן הוא פגיעה רצינית מאוד. ראש העיריה טוען, שזה לא בהסכמתו. אני חושב, שהעניין רציני אבל זה יצא כבר מידי ועבר לאירגון העובדים. אני ממשיך לפעול לפי הוראות ראש העיריה, ולאדון שיפמן אין כל סמכות לפטר או לא לפטר אותי. נכון שאני מתנקש על תכניות, אך אני לא יכול לבצע תוכניות טיפשיות. שיפמן עוד לא יודע מה שטוב. בינתיים מחלקת התנועה פועלת כרגיל".

סגן ראש העיריה, מר שיפמן, כותב: "אני לא מתיימר להיות מומחה לרמזורים. אני מתיימר להיות אחראי לתיק שאני מופקד עליו. המחלקה הזאת זקוקה לדם חדש ולכוחות חדשים. קליוסקי לא מוכן להפעיל שיטות חדשות, ואין לנו מה לעשות יותר".

כפי שנודע "מבטל" מר שיפמן את מר קליוסקי מעבודתו. הסיכסוך עלול להפך עתה למאבק בין אירגון העובדים לבין הנהלת העיריה.

"דן" יפעיל שוב הקווים 10 ו־50

קואופרטיב "דן" יחדש מחר את פעולתו של קו 10, ממלון "פאן אמריקה" בת־ים עד בניין עירית תל־אביב. האוטובוסים יסעו במסלול שיעבור ברחוב בן יהודה ובשדרות קק"ל. התדירות תהיה כל 20 דקות ובשעות העומס כל 15 דקות. הקו יפעל עד חצות. הקו לא פעל מאז המלחמה.

כן יחדש "דן" מחרתיים את קו 50 (יציר מהתחנה המרכזית לפתח תקוה) — שיפעל עד 7.30 בערב בתדירות של כל 10—15 דקות.

הקווים 53 ו־57 הפועלים כיום עד 8 בערב — יפעלו כמחר עד חצות.

✶ הקצבה של שמונה מיליון לירות אושרה אתמול על־ידי עירית חיפה לתעשיות עתירות המדע, בכניסה המערבית של חיפה, כדי להתגבר על הצורך הדחוף בפיתוח אזור תעשייתי זה, ששוב אינו יכול לעמוד בקצב הפיתוח הגדול שלו.

מסתיימת פעולת הוועדות לשחרור אנשי מילואים

הוועדות הענפיות לשחרור אנשי מפתח משירות מילואים מפסיקות את פעילותן מחר, ה־1 במאי 1974. מתאריך זה יעבור הטיפול לשחרור אנשי מפתח ל־ולתיקים שירד קציני הערים — על כך מסר אתמול מר שלמה אביר, עוזר שר העבודה ויו"ר הוועדות הענפיות.

ההחלטה על הפסקת הפעולה נתקבלה על דעת הנהלת משרד העבודה והמטה הכללי, עקב הירידה בהיקף המילואים.

תשע הוועדות הענפיות שהוקמו לפי הוראת שר העבודה בדצמבר 1973, טיפלו בחמשת חודשי פעולתן ב־9,500 בקשות לשחרורים משירות מילואים של 36,500 אנשי מפתח.

הוועדות הענפיות המליצו על 16,500 איש, ומתוכן ראה צה"ל אפשרות לשחרר 5,500 אנשי מפתח.

החלוקה הענפית של המשוחררים כללה 20 אחוזים בקבוצות אלקטרוניקה ומתכת, 7 אחוזים בטקסטיל, 17 אחוזים בכימיה, 13 אחוזים בהעשיה וצידה ומסחר, 13 אחוזים בשכון ובניה, 10 אחוזים בחקלאות ו־ו"ב אחוזים בשרותים צבוריים ושונות.

על אף ההסתייגויות מפעולת הוועדות בראשיתן, נתבררה חשיבותן בברוצת הפעולה. גורמים ציבוריים ומשקיים שהיו שותפים בהפעלתן, הביעו להמשיך את קיומן לצורך הגברת הפעילות המשקית בימי הכוננות הבטחונית. הובטחו סידורים להפעלה מחודשת של הוועדות כאשר יחייבו התנאים את הפעלתן מחדש לפי החלטה הגורמים המוסמכים.

נהגי מוניות מראש העין הפסיקו שביתתם בפ"ת

דורשים קו שרות בין שני המקומות

מאת מרדכי אלקן

מפקד משטרת מרחב "הירקון", סגן ניצב דוד קראוס, שיכנע אתמול את קבוצת נהגי המוניות מראש העין להפסיק את שביתתם ליד בנין עירית פתח־תקוה.

הנהגים השובתים נענו להצעת סנ"צ קראוס לנסות בדרכים אחרות, כדי להשיג רשיון לפתיחת תחנת מוניות בפתח תקוה, שתפעל בין פתח תקוה לבין ראש העין.

ראש המועצה המקומית ראש העין, יוסף מלמד, מסר כי המועצה המקומית דורשת ממשרד התחבורה להפעיל השפעתו על ועדת התנועה העירונית בפתח תקוה, שתאשר פתיחת תחנת מוניות בפתח תקוה לקו שרות בין שני הישובים. לדבריו אין תושבי ראש העין יכולים להסתפק בקו של "דן" בין ראש העין לבין פתח תקוה. הפעלת קו שרות מקביל של מוניות הוא צורך חיוני לראש העין — ציין ראש המועצה המקומית.

נשלמות ההכנות לזבח הפסח של השומרונים

יתקיים ביום א' הבא בהר גריזים ליד שכם

השומרונים משלימים בימים אלה את ההכנות לזבח הפסח, שייערך ביום א' הבא על הר גריזים ליד שכם.

טקס הזבח יחל בשעה 5.15 אחר הצהרים. אז יופיע במקום הכהן הגדול, עמרם בן־יצחק הלוי, בלווית פמלייתו. השנה יוקרבו 24 כבשים — ארבעה כבשים יותר מאשתקד, כדי לענות על צורכי העדה. הכבשים יחולקו בין חמישה בתי אב, על פי סדר גודלם: כהן, צדקה, אלטיף, מרחיב ושפטי. הכבשים יישחטו בשעה 6.15 בערב. בשעה שמונה יוכנסו לשלושה תנורים המותקנים בשטח. בחצות יצווה הכהן הגדול על פתיחת התנורים וכל משפחה תיטול את חלקה ותאכל בחיפזון את צלי האש, יחד עם מצות ומרורים.

בני העדה מצפים השנה לקהל מבקרים רב מבעבר. זאת כיוון שהחג השומרוני, אינו חל בליל־הסדר היהודי — כבשנים עברו. בשעות אחר הצהרים, ייפתח במקום הזבח סניף דואר, בו יהיה אפשר לקבל חותמת דואר מיוחדת המוקדשת לזבח השומרוני.

מארגני האירוע מבקשים מקהל המבקרים להישמע להוראות אנשי הבטחון, להופיע למקום הטקס בשעות אחר הצהרים ולעזוב לקראת השעה שמונה בערב.

שר החוץ הבוליבי — בישראל: אנו מצפים לשלום במזה"ת

הגיע לביקור של 5 ימים בישראל

מאת רחל פריטור

"יחסי הידידות בין בוליביה וישראל מבוססים לא רק בקשרים שבין שתי הממשלות אלא גם ברגשי האהדה המשותפים לשני העמים" — אמר אתמול בנמל התעופה בן־גוריון שר החוץ של בוליביה, הגנרל אלברטו גוזמן סוריאנו, בבואו לביקור רשמי של חמישה ימים בישראל, לפי הזמנת משרד החוץ.

האורח אמר כי מטרת ביקורו להביא להידוק יתר בקשרי הידידות בין המדינות ואף הביע שאיפתו ותקוותו ממשלתו לשלום במזרח התיכון, המלווה בבטחון.

שר החוץ מר אבא אבן קידם את האורח בנמל ובירכו בספרדית. הוא אמר כי במהלך סיורו בישראל יוכח הגנרל סוריאנו בקשרי האהדה הקשורים את שני העמים. כן אמר שבשיחות המשותפות "ייסקרו אמצעי שיתוף הפעולה והעמקתם במישור הדו־צדדי ובמישור הבינלאומי".

שר החוץ של בוליביה, אשר בא לישראל עם רעיתו ומנהל לשכתו, יוועד עם נשיא המדינה פרופ' קציר, עם יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו וראש הממשלה הגב' גולדה מאיר ויסייר באתרים שונים הקדושים לנצרות.

שר החוץ של בוליוויה אלברטו גוזמן סוריאנו (משמאל) בבואו ללוד. מימין: שר החוץ אבא אבן. (תצלום: ישראל סימיונסקי, ישראל סאן)

"התמורה" תקיים עצרת עם בת"א

מנהיגי התנועה דורשים שגם מנו... האופוזיציה יפרשו... ✶ קבלני "בר־לב" יתבקשו לתרום לט... משפחות נפגעות

מאת גידי פרידלנדר

מוטי אשכנזי, אסא קדמוני, ועוד פעילים בתנועה "התמורה" מתכוננים לקיים עצרת עם בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב, ב־9 במאי בשעה 4.30 אחר הצהריים.

בעצרה, שתתקיים כשבוע לפני תום הארכה שניתנה ליצחק רבין להרכיב ממשלה, מתכוונים ראשי "התמורה" להציג את עמדותיהם.

דרישותיהם העיקריות הן:

א. "השרים בר לב, אבן, אלון, דיין, רבינוביץ, רפאל וספיר — לא יהיו בממשלה הבאה, ולא בכל ממשלה שהיא, בגלל שהם לקו בשיפוט וניתוח התהליכים גלובאליים ותוצאותיהם בצורה שסיכנה את קיום מדינת ישראל.

ב. "מאחר שאחריות לאומית חייבת להיות — לדעתם — גם במפלגות האופוזיציה, אשר חייבות להתריע באוזני העם על אשר קורה ולהציע תשובות תוך הקיפה בעיות — הם סבורים שכל ראשי האופוזיציה בשנים האחרונות צריכים להתפטר תוך מחצית השנה הקרובה — עד לוועידה המפלגתית הקרובה של הליכוד.

ג. "בחירות חדשות תוך שבעה החודשים הקרובים ורק לאחר שינוי שיטת הבחירות".

בדעת תנועת התמו[רה] התארגן לפעילות ש... הצעות קונסטרוקטיביות ... פור מבנה השלטון ב... מצד אחד, ולהפעלת לח... בורי על המפלגות ה... כדי לתת ביטוי לקשת רחבה של רעיונות ב... מפלגות עצמן מצד שנ...

כהיום יסעו ברחובות ... אביב וכביש התוך אחר־הצהריים מכוניות כרוזות בגנות שרי "ב... המחדל". פעילי התנועה ... נים גם רשימה של ה... ומבצעי עבודות העפר ... עשרו מבניית קו ב... תעלה, ומתכוונים לפנות ... הם ולבקש שיתרמו מ... תיהם לקרן לטובת מ... החיילים שנהרגו בב...

תוך 3 חודשים תגיש ... הצעות למבנה חוק ה... המשתחררים, ותודיע ל... הטיפול בנפגעי המלח... חוץ למסגרת משרד ה... תוכניות נוספות לשו... רפורמה בסיסית בביטו... בית דיור המבוססת על ... להשכרה במחיר ... נוים ותוספות במפר... חינוך הממלכתית.

גואטמלה מבקשת שישראל תוסיף לסייע לפיתוחה

נשיא גואטמלה עורך בישראל סיור פרטי

מאת אינגה דויטשקרון

"אנו רוצים מאוד מאוד לחזק עוד יותר את היחסים הטובים עם ארצכם" — אמר הנשיא הנבחר של גואטמאלה, בהדגשה רבה, בעת ביקורו בישראל, שבה הוא שוהה בביקור פרטי.

גנרל אוג'ניו קיאל לאוג'רוד, שאביו הגנרל הגיע לגואטמאלה ב־1926 (ושמו שמי, בעל צליל לא־ירוקי־אמריקני מובהק), נבחר לנשיא בחודש מארס ויכנס לתפקידו בחודש יולי.

"גואטמאלה וישראל קשורות בידידות מסורתית, עוד מן הימים שציר גואטמאלה באו"ם, חוזה גארסיה גראנדוס, מאבק בתוקף למען הקמתה של מדינת ישראל" — ציין הנשיא־הנבחר במסיבת קוקטייל שנערכה לכבודו ע"י שגריר גואטמאלה בישראל, מר קארלוס פנואל פלטר, בבנין השגרירות בירושלים.

שר החוץ מר אבא אבן וראש העיר מר טדי קולק השתתפו במסיבה, ועמם רבים מאנשי הסגל הדיפלומטי בישראל.

כאשר נשאל אם יש עמו תוכניות להידוק הקשרים עם ישראל, שיבח הנשיא לאוג'רוד את תוכנית הפיתוח והסיוע הטכני של ישראל למען גואטמאלה, שלפי דעתו יש להרחיבה. עתה עוסקים שלושה ישראלים בתוכניות פיתוח משולבות בגואטמאלה, המשוגת מיבצעי סיוע שונים, הדרושים ליישובם מחדש של חוכבים.

"אנו זקוקים לכל העזרה שנוכל לקבל מכם" — אמר הנשיא, בן 44, שהיה כל חייו איש־צבא ונחשב בארצו לבעל השקפות שמרניות מובהקות.

מר לאוג'רוד ביקר בישראל ב־1970, בהיותו אז רמטכ"ל בארצו. אחרי כן נבחר לשר ההגנה ובכהונה הזאת החזיק עד אשתקד, בעת שפתח במערכת בחירות על הנשיאות. הוא אינו קשור לשום מפלגה פוליטית בארצו.

בחמשת ימי ביקורו בישראל נפגש האורח עם נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר, עם ראש הממשלה הגב' גולדה מאיר, עם שר החוץ מר אבא אבן, עם שר ההסברה מר שמעון פרס ואחרים.

"בכל שיחותיי מצאתי יחס של ידידות כלפי גואטמאלה" — אמר הנשיא, בהבטיחו כי יביא זאת לידיעת שפת מליוני תושבי ארצו, שחלקם עודם חיים בעוני נורא. למרות פריון הקרקע הגדול באזורים הלא־הרריים. הנשיא האורח הסביר, כי בפיתוח ארצו יהיה המפעיל הראשון בתוכנית הממשלה שהוא יקים.

עובד מכס בנמל אשדוד נעצר כחשוד בפרשת הברחה

מאת עזרא ינוב

סמל מכס בנמל אשדוד, גבריאל אוליאל, נעצר השבוע כחשוד בנסיון להבריח יחד עם היכאי משה בודוק סחורה בשווי של כ־10 אלפים לירות דרך שער הנמל.

אתמול הובא סמל המכס לפני השופט גלעד גלעדי באשקלון. השופט ציווה לעצרו ל־15 יום להמשך החקירה. יום לפני כן נעצר היכאי בדוק לשלושה ימים.

קיבוץ כפר חרוב בגולן יחגוג ביום ה' עלייתו לקרקע

מאת מאיר הראובני

קיבוץ כפר חרוב, היישוב ה־15 במניין יישובי רמת־הגולן, יחגוג ביום ה' השבוע את חג העלייה על הקרקע וההתנחלות ביישוב הקבע, שהוקם בראש צוק בדרום הגולן ונשקף על־פני בקעת־הכנרת כולה.

בטקס ההתנחלות ישתתפו ראשי איחוד הקיבוצים והקבוצות ותנועת "הצופים", שממנה הגיעו גרעינים מייסדי הקיבוץ החדש וחברי היישובים השכנים בדרום הרמה ובעמק־הירדן.

בקיבוץ כפר חרוב שני גרעינים של תנועת הצופים ממקומות שונים בארץ, שסיימו את השירות בנח"ל ועברו תקופות הכשרה בקבוצת גבע — "הקבוצה והאומנת" שלהם — ובנח"ל עוז שבגבע. אליהם גרעין של כן צעירים וצעירות מארה"ב התארגנו עוד בחו"ל ו... הקים יישוב ברמת־הג[ולן] עברו תקופת הכשרה ... צים גינגר ובאות־מדרך גליל העליון. הקרן ליישוב גרעין נח"ל נוסף מבוגרי תנועת ... המסיים את שירותו בצ[ה"ל].

כפר חרוב יתבסס על ענפי חקלאות, ב... רפת לחלב, לול הודו וגידולי שלחין ומטע... דים. מוקם כי גם מפ[על] שיתופי לייצור חלקים ... רכות פנאומטיות לציוד ואוטומציה תעשייתית. ה... של מפעל־האם ... נבע שבעמק־יזרעאל. ... הקבע הקים במקום ה... בנייה כפרית במשרד...

אוניברסיטת חיפה תפתח בית־ספר למנהל עסקים

אלמוגי: איני בטוח שסאדאת רוצה שלום

מאת ראובן קריצבי

אוניברסיטת חיפה עושה מאמצים מיוחדים כדי להפשיר לבנון המועמדים המשוחררים להתגלגל מלימודים, יחד עם המאמץ לקיים בחדרה שנת לימודים זו. המוציא האוניברסיטה ליישם את התכניות שאושרו על בעבר היותם ולהכבנ תכניות חדשות לעתיד — נאמר בדוח התפתחות האקדמית של האוניברסיטה. את הדו"ח הגיש הרקטור, פרופ' דוד לסקר, בפני חבר הנאמנים של האוניברסיטה המקיימים את מושבם השנתי.

בדוח שהגיש אתמול נאמר, כי השנה נוספו חמש תכניות הדרכה בלימודי תואר שני. כיום מתנהלים לימודים לתואר זה ב־13 חוגים. המועצה להשכלה גבוהה הסמיכה את אוניברסיטת חיפה להעניק תואר ראשון בכל החוגים במדעי הרוח, החברה והחינוך.

עוד נאמר, כי האוניברסיטה עומדת להקמה בי"ס למנהל עסקים לקראת השליש.

בצד שימה דגש מיוחד על נושא המחקר באוניברסיטה הוקם השנה גם המרכז לתיעוד ולמחקר של מרכז אירופה ומזרחה בשנים 1918—1945, שמטרתו לאסוף תעודות ולימוד המחקרים בהשפעת גומלין בין יהודים וגויים.

נשיא האוניברסיטה, אליעזר רפאלי, אמר, כי תקציב מוסדו לשנה הקרובה מגיע ל־50 מיליון לירות. השנה הורכזו מאמצי הפיתוח של האוניברסיטה בהשלמת מעונות הסטודנטים, בהם יגורו כ־450 סטודנטים, והקמתו של מגדל־אשכול של 32 קומות להוראה ולמחקר.

אתמול נחנכו שלושה אולמות להרצאות באוניברסיטה.

"אנו מעוניינים ורוצים בשלום, אך לא יכולים לסמוך על מילים יפות, כי למדנו שעור מאלף. אחרים מאתנו אומרים, שסאדאת רוצה שלום, אבל אני לא בטוח בכך" — אמר אתמול ראש עירית חיפה, יוסף אלמוגי, בכנס הנאמנים.

ראש מועצת מצפה־רמון לשעבר נתבע להחזיר כספים למועצה

התביעה — בסך רבע מיליון ל"י — מופנית גם נגד הגזבר לשעבר

מאת שלמה גבעון

תביעה אזרחית בסך כרבע מיליון ל"י הוגשה לבית המשפט המחוזי בבאר־שבע ע"י המועצה המקומית מצפה־רמון — נגד ראש המועצה לשעבר, צבי הזן, ונגד גזבר המועצה לשעבר, צבי גלוקסמן. נתבעים נוספים הם: חברה ששמה א.ע.ר.ג. מרחוב ריינס 15 בתל־אביב; מנהלת החברה, אסתר גלוקסמן (אשת גזבר המועצה לשעבר); עו"ד שמואל בוגיאה, היועץ המשפטי של חברת א.ע.ר.ג.; וראובן קוקרלביץ', מנהל החשבונות של החברה.

בכתב התביעה, שהוגש על ידי עו"ד עמירם ביאור, בחזקה "פרשת הכספים", שפורסמה בשעתה ב"מעריב" עם התפטרותם של גלוקסמן והזן.

האשה — בעלת המניות

בכתב התביעה נאמר, בין השאר, שגזבר המועצה לשעבר, צבי גלוקסמן, סיפק בחברה תפקידי פרסים ונתחות כתבים על מצבה הכספי הנואש, בביטול, של המועצה המקומית במצפה רמון. כן נטגע בפעולות ביום כספים באמצעים שעמדו לרשותו כגזבר המועצה, ונתן הוראות לבנקים להעביר מפרעון שטרי חוב של מצפה רמון. זאת — כדי להוציא את הקסיים הכספים ויצל עוות ליצור רושם שמצבה הכספי של המועצה המקומית חמור בהרבה מכפי שהיה לכאורה.

גלוקסמן הציג לפני יו"ר המועצה לשעבר, צבי הזן, ולפני גורמים אחרים את חברת א.ע.ר.ג. כחברה כלכלית בעלת אמצעים, העוסקת במתן הלוואות ופעולות מימון, שמסוגלת להביא בשירותיה להקלת קשייה הכספיים של מועצת מצפה רמון.

בהמשך כתב התביעה נאמר, שלמעשה לא היו בידי חברת א.ע.ר.ג. אמצעים כספיים משלה. בכל מקום, לא היו לה האמצעים הכספיים, שיאפשרו לה לפעול בהיקף ובאופן כפי שתואר על ידי הגזבר לשעבר. הלה נמנע, לדברי כתב התביעה, לגלות באוזני המבוגים עליו את "קשריו המיוחדים" עם החברה האמורה, והמיוחד היותה של אשתו (נתבעת מס' 4) מנהלת ובעלת מניות של חברת א.ע.ר.ג.

באוקטובר 1971 קיבלה מליאת המועצה המקומית מצפה רמון, בהתערבות פעילה של הזן וגלוקסמן, החלטה ללוות סכום של 150 אלף ל"י מהחברה להשקעות של בנק לאומי לישראל. כחודש לאחר מכן פנו שני הנתבעים אל הממונה על מחוז הדרום, יצחק ורדימון, וביקשו את אישורו לתקציב בלתי רגיל בסכום של 150 אלף ל"י, שימומן על ידי קבלת הלוואה מחברת א.ע.ר.ג.

לידי חברת א.ע.ר.ג. נמסרו 10 שטרי חוב, בסכום כולל של 150 אלף ל"י, בחתימת הזן וגלוקסמן, שהתחייבו לפעול בשם המועצה המקומית מצפה־רמון.

בנוסף לפעולות אלה, העבירו או הסבו שני הנתבעים בחודשים אוקטובר 1971 — פברואר 1972 פקודות תשלום שונות, שהיו ערוכות לזכות המועצה המקומית מצפה רמון אצל החשב הכללי במשרד האוצר, בסכום כולל של 227 אלף ל"י, לזכות חברת א.ע.ר.ג.

גם בחודש ינואר 1972 חתמו הזן וגלוקסמן על סדרה נוספת של שטרי חוב לפקודת חברת א.ע.ר.ג. בסך כולל של 140 אלף ל"י, שמועד פרעונם החל ב־27 בפברואר 1972.

לסיכום פרשת העברות הכספים, נאמר בכתב התביעה, שעל ידי פעולות אלה העבירו שני הנתבעים, הזן וגלוקסמן, בעת היותם נציגי המועצה המקומית מצפה רמון, הפועלים בשמה ומטעמה, כספים בעלי ערך כספי בסך כולל של 517 אלף ל"י, לידי חברת א.ע.ר.ג.

על פי התנאים של הסכם ההלוואה, חייבת חברת א.ע.ר.ג. את מועצת מצפה רמון בריבית של 18 אחוז ובעמלה של 4 אחוזים.

לדברי כתב התביעה התברר לאחר מכן, שלמעשה לא נתנה חברת א.ע.ר.ג. הלוואה כלשהי למועצה המקומית מצפה רמון. החברה העבירה מדי פעם, טיפין טיפין ובאיחור, כספים שקיבלה מפדיון העברות החשב הכללי או שטרי החוב של המועצה ה... לצד שלישי, כך ש... מיטבה המועצה המקומית מצפה רמון בכספים של כל העיסקות הללו, ו... נתבעת, חברת א.ע.ר.ג. ... תה מהטבות בלתי הוגנות ... חיובי ריבית ושימוש ... המועצה.

בסיום התביעה נאמר ... תמורת כל ההתחייבויות ... המועצה המקומית מצפה ... היא קיבלה מחברת א.... בתאריכים שונים, סך ... אלף ל"י. כן החזירו לה ... שה שטרי חוב בסידור ... בסכום כולל של 85 אלף ...

דורשים את ההפרש

המועצה המקומית מב... מן מבקשה בכתב ה... לחייב את כל הנתבעים ... זיר לה את ההפרש ... בסך למעלה מ־234 אלף ... היא מבקשת גם, לחילופ... חייב את יו"ר המועצה ... בר, צבי הזן, להחזיר ... כל הנתבעים יחדיו, ל... לקופת המועצה חוב בס... אלף ל"י, שנגרם למועצה ה... מקומית מצפה רמון, עקב ... דלין ומעשיו שתוארו ... האישום. כמו כן נדרש ... לום ריבית פיגורים על ... כים האמורים, בצירוף ... אות המשפט.

תביעה אזרחית זו, בה ... הוגש כתב הגנה, מהווה ... עה ראשונה מסוגה בת... השלטון המוניציפאלי ... בהיות התובעת גוף ש... שבראשו עמד בעבר הנ...

חיילים שכחו

● ביום שלישי 23.4 נמצאה קסדה צבאית בכביש אשקלון—ירושלים, השם הרשום עליה דני יצחק. כדי לקבלה נא לפנות לכתובת ... בית ... 053-69150

● ביום ... 19.4.74 בין שעת ה... התחנה המרכזית ... נשכחה ... בת "...", אכרה ... גילין ... ... 03-841959 ...

...בקר־המדינה: כבר ב־1962 התרענו ...ל טיפול לקוי בטנקים במחסני־חרום

...ביקורת הצבאית על כשירות כלי־רכב קרביים במחסנים היתה לקויה ...ים אחדות ● לפני שנתיים אמרתי כי לא טוב שמערכת הבטחון סגורה ...יש לדרבן לפעולה בעניין המקלטים וההתגוננות האזרחית ● האוצר ...פק למוסדות פיננסיים מימון זול — ונוטל מן הציבור מימון יקר ● ...ה מהשירותים הממשלתיים הם יקרים, והרווחים גדולים ובלתי נדרשים

...ת אריאל וינשטיין

...אקורת הצבאית על ...ות כלי־הרכב הקרביים ...יים במחסני־החירום, הי־ ...לקויה בשעתו שנים ...רה — גילה אתמול ... המדינה, ד"ר י. א. ...ל, במסיבת עתונאים ב־ ...ים, שהביקורת ההיא ...ע.

...זה זו עוררה במסיבת ה־ ...ים את השאלה, אם בכי־ ...מבקר רשאי לשחרר עצ־ ...אחריות, ולו גם עקיפה ...למה שאירע לאחר־מכן ...ת יום־הכיפורים. האם ...פעילה הביקורת את כל ... שעמדו לרשותה, כדי ...ע „להזעיק עולמות" על ...יה במחסנים? — נשאל ...

...ד"ר נבנצל אמר, כי ...ר בדו"ח הראשון שהוא ...רסם, בשנה 1962, „דיב־ ...ו על הטיפול הלקוי ב־ ...קים במחסני החרום".

...ר המדינה ציין, שבידי ...י אין כוח־אדם או כלים ...בוחן באופן עצמי את ...ה הפיסי של כלי־הרכב ...ים. אבל, משרדו העיר, ...השוואת הטיפולים ש־ ...למעשה בכלים עם ה־ ...ה המחייבות טיפול תקו־ ...נתברר, שישנו פרוק ...ין השניים.

...תו התמונה ויכוח כמו־ ...אגיה זו, בין השאר ב־ ...הכספים של הכנסת. ה־ ...טען, כי נקבעה נורמה ...10 אחוז כדי לעודד ... בעוד שהכוונה היתה ...הלכה למעשה, בדיקות ...קטן יותר. המבקר לא ...א את הטיעון הזה, ב־ ...שהנורמה חייבת להיות ...

...קר ציין, ששנת 1962 ...זה האחרונה שבה „בא־ ...הטנקים. אבל, אם ב־ ...שלאחר מעשה השאלו ...אם לא היה טוב יותר ...זה לנו כוח־אדם מאו־ ...יכול לבצע יותר ביקו־ ...גם לא היה טוב מהצי־ ...ויחס בעקבות הביקורת ...הקפדה במה שקורה ב־ ...ובבטחון, ואם לא היה ...יותר שגם מצידנו היינו ...הרבה יותר — אני ...

● מרוץ מצפוני

...לות נוספות כנגד העתו־ ...דבר ערנותו של מבקר ...י לנוכח מימצאי הביקו־ ...הדמים במערכת הבטחון, ...ד"ר נבנצל: „צריך ל־ ...על צער מאוד עבה ו־ ...של תמרון מצפוני... לא ...רוצה לראות מבקר־ ...שיאמר: כולם אחראים ...י נמצא בעמדת יתרון ...קר שלאחר מעשה, ב־ ...לא יכולנו להגוג את־ ...

...זאת ציין המבקר, שה־ ...ו וכליה אינם יכולים ל־ ...כלים הכשנים מיסודו ...מסויים והווי מסויים ...וזוב... אני כורתע ...התפתחויות בתחום ה־ ...ואני יכול לראות יום ...מצב מבחינת מסבע־ ...זיה גרוע. האם כשיגיע ...וכלו לשאול היכן היתה ...ת?"

...ש דבריו ציין ד"ר נב־ ...לפני שנתיים הוא דר־ ...כך, „שלא טוב שבע־ ...ביטחון היא סגורה. ייתד־ ...נו לא לרצונם של אנו־ ...ערכת הזו, אלא לרצונה ...שעיכת האזרחית, אשר ...מיליים עסקה במה ש־ ...בבטחון. כאן היה צריך ...פעולה הרבה יותר כי־ ...של משרד מבקר המדי־ ...ש, כדי שהדברים האלה ...י ביזמה אחר. אם כי ...ורים שהיו יכולים ללכת ...ר, אילולא היתה ביקו־ ...ג שנה".

בהידרשו לכותרה שאפפה את מערכת הבטחון ציין, כי „אמרתי כל השנים, ואני מוכן לחזור גם בשנה כזו: לא היתה תופעה שמערכת הבטחון נזקקה להסתתר מאחורי הצורך בסודיות, כדי למנוע ביקורת. בערכת הבטחון היתה בעניין זה כצפונית. היא התכמשה בדרישה שלא לפרסם רק כ־ אשר היתה, בתום לב, סיבה שלא לפרסם את הדברים".

● כמשאות זב

● על ההתגוננות האזרחית וסוגיית המקלטים אמר ד"ר נבנצל: „דנים בנושא במשך שנים ולא הכל משתקף ב־ דו"חות המבקרים לידיהם... ל־ עניות דעתי, הגישה שלנו ל־ עניין זהה היא 50 אחוז עשייה ו־50 אחוז משאלה מתוך כש־ אלות־הלב. גם אם אין פתרו־ נות מושלמים, כל דירבון ל־ פעולה בעניין זה וכל ניצול האפשרויות לעשות, צריכים להיות רצויים בשעה זו.

● להלן הרחיב המבקר את הדיעה על מדיניותו של ה־ אוצר, המספק מימון זול ל־ מוסדות כספיים, לחברות בי־ טוח והקצאה למשתכנים, כעת הוא עצמו מגייס מן הציבור מימון יקר יותר. הממשלה „הטיפה", לכאורה, באפשרה לגורמים לנצל אותה באינפ־ לציה, שכן, היא נותנת להם בדרכים שונות מימון זול, ו־ מתחייבת במימון יקר. לשאלה, אם הערות אלה אינן קשורות במדיניות־תחום, הנתון בתחו־ מה הבלעדי של הממשלה, השיב המבקר כי מחובתו ל־ הצביע על העובדות. מה עוד, שהתמיכה האמורה כרוכה ב־ התחייבויות רבות לעתיד. אין לסטות זו — הסכום המכטו־ סר מגיע ל־5 מיליארד ל"י — כיסוי תקציבי בהווה, ומ־ שום כך אין ביקורת פרלמנט־ רית מוגדרת סביב סוגיה זו.

● המבקר קבע, שכמה מן השירותים הממשלתיים הם יקרים, וכי הרווחים הם גדו־ לים ובלתי־דרושים. בגלל הפ־ ער הגדול בין תנאי השכר במשק הפרטי לבין התנאים ב־ משק הציבורי, ישנה משיכה לסקטור הראשון, והמינהל־ה־ ציבורי נמצא פגוע. ייעול ה־ שירות עשוי אולי לאפשר ל־ מדינה להגיע הטבות מתחות בשכר, כדי להתחרות עם ה־ משק הפרטי.

● הניהול הפיננסי

● בין הנושאים הגדולים ו־ החשובים בדו"ח זה הם, לדב־ רי המבקר, בראש וראשונה אותם נושאים, הנוגעים לניהול הפיננסי של המדינה. „אם אמרתי שאלה הם הנושאים ה־ גדולים, אין פירוש הדבר ב־ הכרח, שלגבי כולם התמונה היא שלילית. להיפך, במקרים לא מעטים עשו האוצר, ובחל־ קו אף שר־האוצר אישית, ל־ תיקון ליקויים שנתגלו, אולם תמיד נותר עוד הרבה מה ל־ עשות, ומשקל העניינים מתב־ טא במיוחד בכך, שהמדובר בסכומי כסף גדולים".

במרבית הנושאים האלה מ־ דובר ביחסים שבין האוצר ו־ בין מוסדות כספיים, בנקים, חברות השקעות וחברות בי־ טוח, הדגש הוא על אפשרו־ יות לחסכון על־ידי שינוי תנ־ אים לטובת האוצר. מניעת ה־ צורך בתשלום עמלות או הור־ דת שיעוריהן. „אולי זו ההזד־ מנות הנאותה להצביע שוב על הצורך למשק כולו, להגיע ל־ חסכון יותר גדול בהוצאות ה־ שירותים לסוגיהן: שירותים פיננסיים, פרמיות של ביטוח, הוצאות שיווק והדומה. הרמה הגבוהה של הוצאות אלה מש־ פיעה במישרין על יכולת ה־ התחרות שלנו, וכאשר מדובר בייצור למען היצוא. אולם גם כאשר אין המדובר ביצוא, — יש צורך גדול כאחד להיות חסכוניים כמו בתחומים נוס־ פים אחרים, ובדרך זו לרכך — ולו רק במקצת — את העלייה התלולה של המחירים".

● יש בדו"ח השנתי גם ה־ פעם מספר פרקים הנוגעים ל־ טיפול בענייני מקרקעין. המב־ קר ציין, שכל מה שנוגע ל־ ענייני נכסי דלא־ניידי — קר־ קע, בניינים ואף דירות, הוא בהכרח בבחינת נושא רגיש. אף דירה צנועה עולה היום ב־ הרבה עשרות „אלפי לירות, ו־ ערכן של מקרקעין, שלגביהן נעשית עסקה, יכול להגיע ל־ מיליונים.

ד"ר נבנצל: אני מוכן לפנות מקומי בועדת־אגרנט - אם הציבור סבור שהדבר רצוי

ד"ר נבנצל אמר אתמול במסיבת העתונאים, שהוא יהיה מוכן לפנות את מ־ קומו ב„ועדת אגרנט", אם הציבור סבור שמוטב כי מי שהיה מבקר המדינה בתקופה שקדמה למלח־ מה, לא יכהן כחבר ב־ ועדת החקירה.

המבקר גילה, שהוא ביקש ביוזמתו מהשופט העליון אגרנט לשמוע מה־ יועץ המשפטי לממשלה, מאיר שמגר, חוות־דעת, לגבי השתתפותו בוועדת־ החקירה. בקשתו באה ל־ פני מינויה של הוועדה.

ד"ר י. א. נבנצל

„משום שאני בעקיפין מ־ בטעי", כך שמגר, לאחר ש־ ניתח את תפקידה של ה־ ביקורת, הבודקת עניינים לאחר מעשה, הגיע למס־ קנה שאין סתירה. אולם, אמר המבקר, „לו הייתי מרגיש, שדעת הציבור היא שמוטב כי מי שהיה באו־ תו זמן מבקר המדינה לא יהיה חבר בוועדה... אני סבור, שתובת של המצפון, וגם של הדרך הנכונה ב־ יותר, היא לפנות מקום זה (בוועדה) למישהו אחר".

חברה לייעוץ הנדסי בתעשיה בעתירה לבג"ץ:

„המכון לפריון עבודה פלש לשוק הפרטי"

העותרים: המכון מנצל מעמדו כגוף ממשלתי ו„השתלט" על חברות רבות בייעוץ הנדסי, תוך תחרות בלתי־הוגנת ● הוצא צו־על־תנאי נגד שרי האוצר והעבודה שימנעו מהמכון לשמש „קבלן פרטי"

מאת שאול הון

בית־המשפט הגבוה ל־ צדק הוציא בירושלים צו־ על־תנאי נגד שר־האוצר ו־ שר־העבודה, המתבקשים ל־ נמק על שום־מה לא ימנעו מהמכון לפריון עבודה לש־ מש מעין „קבלן פרטי" ל־ עבודות ייעוץ בתחום הנ־ דסת תעשייה וניהול, וכן כשירות שכר־עידוד. שכן, עיסוקיו אלה של המכון ל־ פריון עבודה עושים אותו מתחרה ליועצים פרטיים, בשעה שהוא נהנה ממעמד של גוף ממשלתי.

את העתירה הגישה חברת איגוד היעל בע"מ, באמצעות עו"ד רם כספי. חברה זו מגישה שירותי ייעוץ בהנדסת תעשיה וניהול, משנת 1953. החברה טוענת בעתירה, כי המכון ל־ פריון עבודה פלש בעיסוקיו אלה לתחום זה, אף שאין זה מסמכותו, משום שהוקם כדי להגביר את פריון העבודה וה־ ייעוץ בארץ.

מנהל חברת איגוד היעל, אינג'ינר ישעיהו אקשטיין, סר־ עו בתצהירו, כי גורמים אזר־ חיים שונים סייעו למכון ל־ פריון עבודה כדי לקדם את מטרתו בדבר הגברת פריון העבודה בארץ. העותר עצמו תרם ממיטב זמנו ומרצו לקידום הרמה המקצועית במכון לפריון עבודה, הן בעריכת קורסים שונים והן במתן הרצאות.

אולם, המכון לפריון עבודה פועל גם כבודק שיטות שכר עידוד במפעלים (נורמות ופר־ מיות), לצורך חישובי מס־ הכנסה. שכן, בתקנות מס־הכנ־ סה קבע שר־האוצר, כי „הרוצה לקבל אישור לתוכנית עבודה... יגיש העתק מהתוכנית לנציב ב־ צירוף תזכיר, בו יפורשו את הכללים שלפיהם ייקבעו התג־ מולים לפריון עבודה רגיל ופריון עבודה העולה על הרגיל, לצורך חישוב סכום ההענקה".

כן נאמר בתקנות, כי אישורו של תוכנית־עבודות טעון המלצת המכון לפריון עבודה, כפי ש־ אושר ע"י הנציב.

אולם, לפני כעשר שנים החל המכון לעסוק גם במתן ייעוץ בשכר לגופים אזרחיים שונים, בתחומי הנדסת ייצור. בכך הפך להתחרות בשוק ה־ אזרחי. חברת איגוד היעל טו־ ענת בעתירה, כי בכך גם נוצר מצב משונה, שכן המכון לפריון עבודה בודק וממליץ על תכ־ נונים של יועצים פרטיים — ובה בשעה הוא גם מתחרה בהם. הנהלת המכון היתה ערה לכך והצהירה לפני האגודה הישראלית של יועצים לניהול, כי „המכון לא יתן ייעוץ ב־ נושאים של שכר עידוד". הצ־ הרה זו ניתנה עוד ב־1961, ואחר־כך גם ב־1966.

אלא שלפני כמה שנים, הרע המכון מאותה מגבלה שנטל על עצמו ופלש לתחום הייעוץ, כמתחרה מובהק בגופים אזר־ חיים המתפרנסים על כך. חברת איגוד היעל טוענת בעתירתה, כי בכך נעשה המכון לכעין קבלן פרטי, המתחרה בקנה־ מידה גדול בשוק התופשי, על אף היותו גוף ממשלתי. „זוהי התחרות בלתי־הוגנת" — טוען אינג' ישעיהו אקשטיין. שכן, כגוף ממשלתי נהנה המכון ל־ פריון עבודה מיתרונות והמעמד שאין לגופים אזרחיים.

חברת איגוד היעל מציינת טעם נוסף לפגם, משום שהמכון קובע את החישובים לתוכ־ ניות עבודה לפי תקנות מס־הכנסה. נמצא, שלקוחות רבים עשויים להעדיפו בטעם זה בלבד על ארגוני ייעוץ אזרחיים.

לטענת העותרת, „השתלט" המכון לפריון עבודה על 11 גופים וחברות שונות בשוק ה־ אזרחי, כגון „אגד", הבנק ה־ בינלאומי, חברה לעבודות ברזל בבנייני מגורים וכן שקם ושי־ רותי הדואר של משרד־התקש־ ורת ועוד.

הצו־על־תנאי נותן לשרי ה־ אוצר והעבודה ארכת־זמן בת 40 יום למתן תשובה.

הלל: נבלם גל החבלות

„למרות הטבח בקרית־שמונה אין לשנות מדיניות הממשלה שלא להטיל עונש מות על מחבלים"

מאת דוד זהר

„גל הפיגועים שהקיף מקומות שונים בארץ נבלם באחרונה, בעקבות מספר הצלחות של המשטרה וזרו־ עות הבטחון בלכידת מחב־ לים" — אמר אתמול שר־ המשטרה שלמה הלל, ב־ מסיבת עתונאים במשטרה חיפה.

השר הלל אמר, שעם זאת אסור להיתפס לשאננות ועל הציבור לגלות עירנות ולסייע בידי המשטרה, על־ידי דיווח על כל גורם או חפץ חשוד. „אינני יכול לומר היום בווד־ אות, שאין כלל בנמצא חוליות המתכננות פיגועים, ובוודאי שאין לא למשטרת ישראל ו־ לא לאף משטרה בעולם כל אפשרות לשמור על כל אוטו־ בוס וחנות מכולת מפני פי־ גועים — אולם, המשטרה וזרו־ עות הבטחון עושים כל אשר לאל ידם, כדי לסכל כל פעי־ לות של מחבלים" — אמר.

שר המשטרה התמיא לציבור הישראלי על הגבורה שגילה בעקבות הפיגועים האחרונים, בכך שלא נתפס לבהלה, ועל־ ידי זה הוכיח לארגוני־החבלה, כי אין בכוחם לשבש את מהלך החיים התקין של הצי־ בור הישראלי, או לפגוע בדר־ קים טוב השורר בינינו לבין המיעוטים בארץ.

בהידרשו לשאלת עונש ה־ מוות אמר שר־המשטרה, כי למרות מה שאירע בקריית־ שמונה, אין הוא סבור כי על מדינת ישראל לשנות את מדי־ ניותה בדבר אי הטלת עונש מות על המחבלים. „יתכן מאוד, שבמקרים מיוחדים לא יהיה מנוס מכך. אך כללית טוב עשינו, שבמהלך הסכסוך הגדול הקשה עם ארגוני החב־ לה, לא יצרנו הסלמה נוספת על־ידי שילוב עונש מוות, דבר שהיה מביא לתוצאות בלתי־רצויות מבחינות רבות. אחת הסיבות לכך, שמחבלים נכנעים בקלות יחסית כאשר הם מכותרים בידי כוחותינו ואינם נלחמים עד הכדור ה־ אחרון, היא הידיעה שלא יוטל עליהם עונש מוות" — אמר.

בנוגע לשאלת העבריינות בארץ אמר השר, כי באחרונה ניכרת עלייה במשטרה, ואחת הסיבות לכך היא, שעקב ה־ מלחמה והגיוס הכללי של אנ־ שי המילואים, נפל מאגר גדול של נשק בידי „העולם התח־ תון".

בהידרשו לשני פסקי־דין ש־ נתן באחרונה שופט התעבורה החיפאי, מיכה לינדנשטראוס, בהם הוטל ספק ביחס לאמי־ נות המכ"ם המשטרתי — ו־ בעיקר לשיטת זיהוי הרכב הנע על הכביש על־ידי קרן המכ"ם, אמר השר, כי כללית הוכיח המכ"ם אמינות גבוהה מאוד. אולם עם זאת, בוחנת עתה המשטרה נושא זה הן מן הצד המשפטי והן מן הצד הטכני — ותסיק את המסקנות המתאימות ביחס למכשיר זה.

יו"ר מזכירות „אגד" יוסף הררי

מצב כספי קשה ב„אגד" בגלל התיקרויות וירידה במספר הנוסעים

„הגרעון מגיע ל־100 מיליון ל"י; נפנה את בעלי החובות שלנו לממשלה — לנו אין ממה לשלם"

מאת אלכס דורון

קואופרטיב „אגד" נקלע באחרונה למצב כספי חמור ביותר, עקב הירידה התלו־ לה במספר הנוסעים שחלה לאחר המלחמה ונוכח ה־ התייקרויות העצומות ב־ הוצאות התיפעול. הגרעון המצטבר של „אגד" כיום מגיע ל־100 מיליון ל"י. ב־ עד גרעונה העבר בלבד משלמת החברה ריבית שנ־ תית של 20 מיליון ל"י.

פרטים אלה מסר אתמול יו"ר מזכירות „אגד", יוסף הררי, בשיחה עם סופר „מע־ ריב".

הוא אמר, כי בחול המועד פסח, ובמיוחד ביום העצמאות השנה, ירדו הכנסות „אגד" כדי 60 אחוז מן ההכנסות ב־ יום רגיל בתקופה זו. „מבחי־ נתנו, זה היה כמעט כמו ב־ יום־הכיפורים. לא היו נוסעים. האוטובוסים הילכו ריקים, ב־ מיוחד בערים".

מר הררי מסר, כי אם תוך שבועיים לא תסייע הממשלה לחברה להתגבר על בעיותיה הכספיות הדחופות, לא נוכל להמשיך ולשאת בנטל. את כל בעלי החובות שלנו נפנה ל־ שרי הממשלה. לנו לא יהיה ממה לשלם".

● גרעונות מצטברים

הגענו כיום למצב, שבו אין לנו למעשה כתובת לאן ולמי לפנות. כולם עוסקים בכל — פרט לניהול העניינים השוט־ פים, היומיומיים של המדינה. למרות הרצון הטוב שמגלה שר־התחבורה הנוכחי לעזור — ידיו כבולות והוא איננו יכול לעשות צעדים ממשיים. איש אינו מוכן לעשות מעשה — מחשש שבעוד שבועיים־ שלושה לא יימצא כבר במקו־ מו. נושא שכרוך בחקיקה של ועדת־כנסת — מתעכב. אנחנו מוכנים לסבול מצב זה עד מיים נוספים בלבד", קבע יו"ר מזכירות „אגד".

הוא סיפר, כי הנהלת החב־ רה ביקשה משרדי האוצר וה־ תחבורה „להפשיר" את מילווה המעסיקים שהיא חייבת בו (מדובר ב־50 מיליון ל"י). „בספטמבר שעבר הובטחה לנו בורורה, תוך שלושה שבועות, לגבי 20 מיליון ל"י שמגיעים לנו על־פי חוזה. עד היום לא נקבע הסדר".

בגלל מדיניות ממשלתית של שנים רבות, מצוי אצלנו מצב כספי קשה וגרעונות מצטברים. אנחנו, בהנהלה ה־ הרשה של הקואופרטיב, אי־ ננו מוכנים עוד לגרור אותו הלאה: „אם לא יבוא שינוי מיידי במדיניות הממשלה — צפויה מערכה קשה ביחסים בינינו לבין הממשלה", הזהיר יו"ר מזכירות „אגד".

הוא סיפר, כי שכר־העבודה עולה מדי שנה ב־25—30 אחוז; מחיר האוטובוסים עלה תוך שנתיים ב־250 אחוז; חלקי חילוף — ב־400 אחוז. הדלק התייקר מאוד. תוך שנה הועלו התעריפים בפועל רק ב־20 אחוז, מבחינת „אגד" (אם כי הנוסע משלם תוספת של 50 אחוז — אבל זו כוללת סובסי־ דיה שבוטלה). בגלל הגרעון והעשבות — חייבת הנהלת „אגד" ללוות סכומים גבוהים בבנקים. „בנק ישראל" לוקח ריבית של 16 וחצי אחוז ב־ הלוואות רגילות ו־13 אחוז בהלוואות פיתוח — פי 2—4 יותר משלקח בשנים הקודמות. בנקים אחרים אינם נכונים ל־ העניק בריבית פחותה מ־20 אחוז.

הררי אמר, כי במלחמה גויי־ סו יותר מ־75 אחוז מן האוטו־ בוסים וכ־90 אחוז מן הנהגים (בכלל זה אלה שהופעלו את האוטובוסים שהועבדו לרשות הצבא). „לפי הערכתנו, מסתכ־ מים נזקי המלחמה שלנו, כ־ תוצאה משימוש ברכב בתנאים קשים, ושעליהם אין כיסוי תקציבי לא במשרד הבטחון ו־ לא במשרד התחבורה — ב־30 מיליון ל"י".

● קיצוץ בשכר

בתשובה לשאלת אחרות הו־ דה יו"ר מזכירות „אגד", כי במסגרת מדיניות החסכון וה־ קימוצים שנוקטו בחברה — בגלל הגרעונות שלה והמצב הכספי הקשה — נעשה בעקיפין גם קיצוצים בשכר החברים — במצב זה שנה נוספת, אבור הן של אלה שהיו מגוייסים בעת המלחמה והן של אלה שעבדו שעות נוספות מרובות בעת הקרבות. יום העבודה הו־ גבל ל־9 שעות (במקום 7) — אבל בעד שעה נוספת שילמה הנהלת החברה רק 100 אחוז במקום 125 אחוז. כן לא שולמה השנה „משכורת 13". רק ב־ אחרונה כשחזר מצב התשלומים לקדמותו, כמו לפני המלחמה. הדבר יוצר תסיסה גדולה בין חברי „אגד", ופעילות מחודשת של סיעת האופוזיציה.

הצלחה + סיכוי

...ום פרסמת מודעה ב„לוח מעריב" אתה ...זכיר את ההצלחה הבלתי משוערת של ...רסום זה.

...ום טרם פרסמת ב„לוח מעריב" תנסה תוכחו!

...שני המקרים נוסף עתה להצלחה גם ...הסיכוי — הסיכוי לכל מודעה המתפרסמת ב„לוח מעריב" לזכות כל יום ב—100 ל"י במזומנים וב־2 מכוניות „פיאט 126" ו„פיאט 128".

ראה עמודים 13 ו־37

למר דוד גרינוולד ומשפחתו

אתכם באבלכם בנפול בנכם

לוי גולן הי"ד

על הגנת המולדת

המועצה לשיווק פרי הדר
ההנהלה והעובדים

לצביה, דוד, אירית וארז

אתכם באבלכם בנפול

סרן לוי גולן הי"ד

משפחות פדר
משפחת אברמובסקי

להברנו
דוד גרינוולד ומשפחתו

אתכם אנו ביגונכם הכבד
בנפול בנכם

לוי גולן הי"ד

על הגנת המולדת

חבריך במחלקת האספקה
המועצה לשיווק פרי הדר

לצביה לדוד ולעירית

בנפול

לוי גולן (גרינולד) ז"ל

כוס תנחומים

בית אלוני אבא

בית שקם

משתתף באבלה הכבד של

סוזן אבוטבול ומשפחתה

בנפול בנה

שלום הי"ד

עם **בלהה ויוסף וב"ב**

על לכתה מאתנו לעולמים של הדודה

רבקה הלפרין ז"ל

(לבית צ'רנל)

אבלים
אחייניה ואחייניותיה וב"ב

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
אשתי, בתנו ואחותנו היקרה

שרה מולכו

הלוויה התקיימה אתמול 29.4.74 בבית העלמין החדש בחולון.

בעלה והמשפחה

למשה מולכו

משתתפים באבלך בפטירת

אשתך ז"ל

תכנון בהנדסה אזרחית בע"מ

למשה מולכו

משתתפים באבלך הכבד
בפטירת

אשתך ז"ל

„מיצד" מהנדסים יועצים בע"מ

למשה מולכו היקר

קבל נא את תנחומינו באבלך הכבד
במות עליך

אשתך ז"ל

יעקב ומתי משולם

למשה מולכו

משתתפים בצערך על מות

אשתך ז"ל

חברת מהנדסים לתכנון ופיקוח
ההנהלה והעובדים

מודעות אבל גם בעמודים 10, 11 ו־36

هكذا من الأصل

מעריב לספורטאים

צעד ראשון לטהראן - אבל עדיין לא בטוח

נבחרת הכדורסל לא הרשימה אמש, למרות נצחונה בסיום (85—92) על נבחרת כוכבי הליגה הבלגית

מאת משה דהר

הצעד הראשון של נבחרת הכדורסל בדרך לטהראן ... נבחרת ... 3000 צופים ... 5 ... 81—83 ... 83—90 ... 85—92.

היתה זו הפעם הראשונה ש... מכבי תל־אביב ... הנבחרת, כאז הזרה ב־7 באיצטדיון ... ברצלונה — ישר אל ... הכיפורים. ... הנבחרת לארה"ב ... (ללא ... מכבי ת"א) גילתה ... „פנים חדשות", כמו סביב קפלן ו־אביגדור מוסקוביץ. אך ... אלה לא היו אמש מגורמי הנצחון, אם כי קפלן גילה „נטייה" ברורה להשתלב יותר ויותר בנבחרת בהרכבה ה־מלא.

וכך — היתה זו הצטיינות נוספת על ... ותיקים ... כמו של ברודי, ... יצאי ... איזנר. בתוספת ... כבוים ... של מיקי ברקוביץ.

בהרכב זה — ... המאמן ... החילוף הראשון — ... ברקוביץ בברזל — לא הביא ל... למרות ... 28—25, אך ... מידי האורחים — היכו את הכף לזכותם 29—28. מיקי ברקוביץ במקום ברודי, ברזל במקום ינאי, וכך נוצרה ... שבהכרח היתה כרותה ... — שאכבר בא.

... ברזל, ברקוביץ, מוסקוביץ, איזנר וקפלן — ...

... 34—34 היתה תוצאת השוויון האחרונה ... הראשונה ומאז, בדקה ה־16, הוליכו הבלגים 38—43 ו־40—45 לשריקה, שהקדימה ... של ברודי.

אך הם בגוף הסר ... אך ... של סבבניירס, ... של ג'והן ריבוק, היו הבלגים ... ב־35 מתוך 40 הדקות.

... — היה בכך ינאי, ... (2 מ') של גבת־יגור. 16 ...

במחצית השניה נוח יותר היה המשחק על שתי הקבוצות. איבודי כדורים נרשמו בסירה ... קצב המשחק היה טוב ומעניין יותר ועם שיפור ... של ברודי ומיקי ברקוביץ (שניהם 14 נקודות ב־מחצית השניה), התנהל במגרש מרוץ נגד השעון כדי להבטיח את הנצחון הישראלי.

הבלגים הובילו 68—72 אחרי ... 68—68 על ידי ברקוביץ (9.31 דקות לסיום). 81—81 ע"י וילי סבבניירס ... 81—83 לבלגים ע"י ה־אמריקאי איטון ושוב שוויון מידי ברקוביץ 83—83.

ההרכב ההכסים של ישראל (ברודי, ברקוביץ, ינאי, איזנר וקפלן) ... לשאר ... בין אחרים ... — לבין הסיום ...

ברודי 85—83; איזנר ב־... 86—83. 87, 88—83; ינאי 90—83; ריבוק 90—85 וברודי ... 92—85.

היום נתן ... בעזה להמשך במשחק הגומלין, הערב ... אך יש לשער שהמאמן ... יתן הזדמנות גם לאחרים ...

● לישראל קלעו: ינאי 23, ברודי 20, ברקוביץ 16, איזנר 13, קפלן 10, ברזל 8, ... 2. ...

● למכבי הליגה של בלגיה: ... 19, ... 16, ... 15, ריבוק 15, ... 14, ... 4, ... 2.

הערב ב־8 תופיע הנבחרת הישראלית נגד הבלגים ב„היכל הספורט" ...

● ינאי הצטיין

הבלגים, בחלקם מוכרים לנו היטב כמו וילי סבבניירס („ה־קיפרי") ... ובחלקם פנים חדשות, כמו האמריקאים ג'והן ריבוק ודיק איטון, ...

● הרכב מכסיה — ...

הנבחרת הישראלית נראתה בלתי מגובשת בהרכב הפתיחה שלה שכלל את: ... ברודי, איתמר ברזל, סביב קפלן, ... איזנר ובוצ'ו ינאי. ... — זהו הרכב ... מאוד, אולם הולשה ... את ברזל, עקב שירות ... בהלה, ... איבודי כדורים ... מאוד.

● בוצ'ו ינאי (מס' 15) שהצטיין אמש במשחק נבחרת ישראל במחצית הראשונה, מכה ב־5 בלגים. ... (צילם: אסף קופין)

מכבי ת"א גם בכדורעף: גברה 3—0 על בית־זרע!

מאת מרדכי רוזנבלום

... מכבי תל־אביב ... 1000 אנשים ... הדרומי, ... „להתלבש" ... הכדורעף ... ליגה א', על בית־זרע, „הי־לאומית" ... 3—0!

היה כבה ... במכבי תל אביב, אחד משחקני ... של הקבוצה, ... להשתלב ב־... הכדורעף, ... על סתרת קבוצה ההתייצבות ... עובדת.

בסיועו של המאמן־שחקן ... בריגצר, ניצחה מכבי ת"א ב־מערכה הראשונה 15—13, ו־אילו שתי המערכות הנותרות היו כבר קלות יותר: 15—9, 15—7. בכבי ת"א בלט גם ... החדש מברזיל, ... ואלדו אוסין. בבית־זרע, ... קיבלה את הפסדה ברוח ספורטיבית, בלט ... הנבחרת ...

רעייתו של מרדכי ... קה בסיום המשחק גביע ביוהד לזכרו של בעלה ... מכבי ת"א) לידי ה„קפטן" התל אביבי ...

שופטו: קראוס ורוזנבל.

ליגה ארצית

מכבי חיפה — נהריה 93—63

מכבי חיפה הבניעה אמש, במשחק השלמה בליגה הארצית בכדורסל (צפון) את הפועל נהריה 93—63 (25—12) ו־נוהרה עדיין בלתי כנוצחת.

הבולטים בחיפה היו: ביטל — 24, בוכבינדר — 22 ואיזיק — 15. לנהריה הירבו לקלוע: אולק — 19, ... — 17 וברקוביץ — 12.

✱ בליגה הלאומית בכדורעף ... ל... תארח הערב ב־... אליצור ת"א את מכבי דרום.

✱ שני משחקים יתקיימו הערב בליגה הארצית בכדורסל ... הדרום. ... אליצור ת"א, תארח את מכבי רחובות ואליצור פ"ת תתמודד ... עם מכבי רמת ... המשחקים ב־8.45.

,,אמברגו" על החובבים,

אם תתקבל ההגדרה החדשה של הועד האולימפי בדבר „מיהו חובב"

ועדת ... להגדרת המושג „ספורטאי חובב" ... לוועד האולימפי הבינלאומי ...

... לורד קילאנין, כי הכוונה ... סעיף 26 ... הועדים האולימ־פיים הארציים ... הבינלאומי בכנס ... באוקטובר בווינה — ... ריאול 1976. ...

... ; יוכל איסור על ספורטאים לקבל ... באמצעות או ... לא יותרו לספורטאים ... על בגדי ה... בתחרויות ...

פרסן סוכנות „רויטר" ... חובבים ... בכדורגל.

פרס ההגינות בסך 2000 ל"י יוענק השבוע למחנה־יהודה

הפועל מחנה־יהודה — בעבר קבוצת ליגה א' ובשנים 1965/8 נימנתה גם על קבוצות הליגה הלאומית, וכיום תופסת את המקום השני במחוז צפון ב' של ליגה ב' — זכתה השבוע בהישג נאה: היא צברה 44 מבין 45 נקודות־זכות אפשריות ב**„מיבצע ההגינות במגרשי הכדורגל"**. המיבצע — בא ביוזמת **מעריב לספורטאים**, בחסות **בנק דיסקונט** ובשיתוף **ההתאחדות לכדורגל**. הישגה של מחנה־יהודה — הוא הגבוה ביותר מאז הוכרז המיבצע לפני 6 שבועות — והוא זיכה את הקבוצה **בפרס השבועי בסך 2000 ל"י**.

מאז 1968 לא הוזמנה הפועל מחנה־יהודה לועדת המשמעת. ועוד עובדה הראויה לציון: **מכבי חדרה** פיגרה רק בנקודה אחת אחרי מחנה־יהודה ובדרך־כלל מסתמנת עליה בציונים של שופטי־המיבצע, מעמע — האווירה במגרשים משתפרת יחסית.

5 „לאומיות" — לועדת המשמעת

חמש קבוצות מליגה הלאו־מית יועמדו ביום ראשון בפני ועדת המשמעת של ההתאחדות לכדורגל, בגין עבירות על תקנון ההובבנות.

חמש הקבוצות הן: מכבי תל־אביב, מכבי פתח־תקוה, מכבי חיפה, בית"ר ירושלים והפועל באר־שבע. הקבוצות הועמדו לדין מאחר ולא הגי־שו מסמכים על תשלומי־שחק־נים כפי שמחייב התקנון.

✱ הופתה נפלה בטורניר טניס לנשים בארה"ב, כאשר הסובייטית אולגה מורוזובה גברה בגמר על אליפת ווימ־בלדון, בילי ג'ין קינג 7—5, 6—1.

✱ נבחרת בתי־הספר התי־כוניים של מדינה אינדיאנה בארה"ב גברה אתמול באינדי־אנאפוליס על נבחרת הנוער הלאומית של בריה"מ 92—60. הרוסים עורכים סיור משחקים בארה"ב כהכנה לקראת אליפות אירופה שתתקיים ביולי בצר־פת. באליפות זו תשתתף גם ישראל.

✱ האתלט האירואי ג'יפסי, קפץ לגובה במיינץ, שבערב גר־מניה, ל־2.18 מטר.

● זוהי קבוצת הכדורגל של מכבי בתים, שזכתה לפני שבועיים ב„פרס ההגינות" — במיבצע שהכריז מעריב לספורטאים, הנערך בחסות בנק דיסקונט ובשיתוף פעולה עם ההתאחדות לכדורגל.

ישראל תארח ב־1975 את הטורניר המוקדם בגביע אסיה בכדורגל

מאת ישראל רוזנבלום

ישראל תארח בשנת 1975 את הטורניר המוקדם בבית 4 של גביע אסיה לאומות בכדורגל — על כך החליט אתמול הועד־הפועל של קונפדרציית הכדורגל האסייתית, בישיבתו בבאנגקוק. ידיעה ראשונה על ... ישראל לארח ... פורסמה ב„מעריב לספורטאים" כבר ב־19 במארס.

... הגיע לישראל ... הועד הפועל, יו"ר ההתאחדות לכדורגל ... 4 נבחרות, ... להתארח בישראל, כבר הביע את ... להופיע במשחקים בישראל. הארבע הן: יפאן, דרום־קוריאה, ... בורמה, ... הפיליפינים — ...

בהתאם ל... של הקונפדרציה ... על גביע אסיה, ... 1975 ... ב־... 1976 ... באיראן — שתי הנבחרות ה־ראשונות.

... את מועמדותה לאירוח הטורניר...

עם זאת ראוי לציין, כי מאז שנת 1964, עת אירחה ישראל את הטורניר הגמר של גביע אסיה לאומות (וזכתה בו), לא נערך ב־ישראל שום טורניר כדורגל אסייתי, ... 1968, כן הטורניר ה־...

... המקומות ... של ישראל באסיה, ... רק ... באזן ...

... אם אכנם יעבדו ארבע ה־מדינות שהביעו אתמול את הסכמתן בדיבורן, ... טורניר, הרי אין כל בשקל ... של קמבודיה, הפיליפינים ו־לאוס, ... „אריה הכדורגל" האסייתי, כבויות בהבורה הראשונה.

... רק אם נציגי ישראלי ... גם להרכב הבכיר ... (15) ... כלל חברי הקונפדרציה (31).

כך הלך ... בבאנגקוק, כי לא הוצא שום סיכום ... לטורניר הנוער בשנת 1976, אותו ... ישראל לארח (בשנה הבאה ... הטורניר בכוויית). ... גביע האליפות ... בטהראן, בספטמבר.

● שווייצר: מאריס 1975

... הכי ... תקופה זו של השנה ... — אמר אמש ... דוד שוויצר.

שוויצר הוסיף ואמר, כי: ...

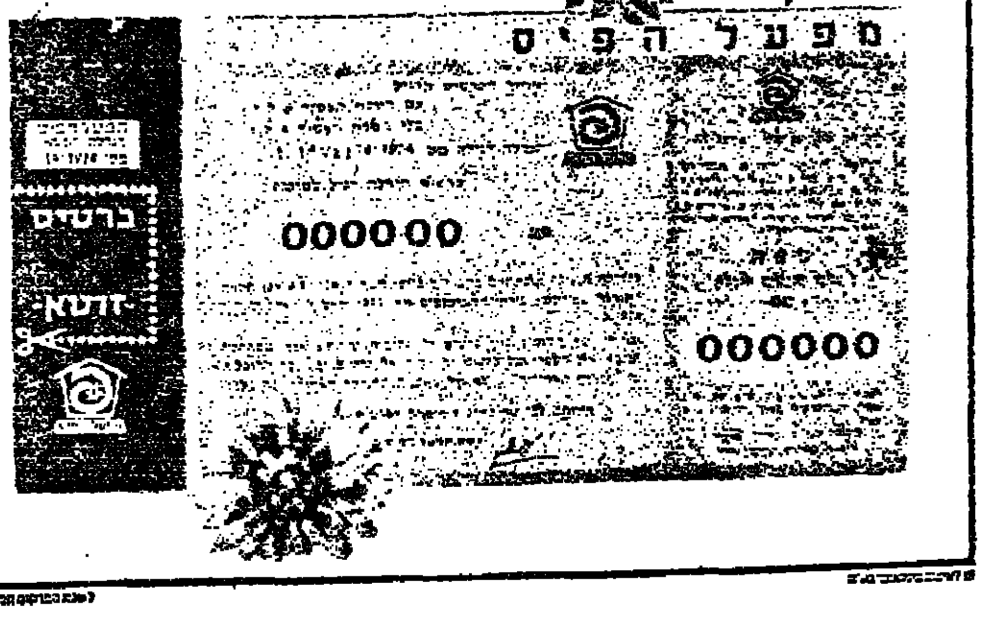

פיס עם ספח - סיכוי מיוחד

רבע מיליון במכה אחת!

מפעל הפיס

000000

000000

בחודש

זוטא

פליקס קפלן — לסיור בבריטניה

פליקס קפלן, ... של ישראל ... בארה"ב ... לזרות ... בבריטניה.

מכונת כביסה

תדיראן

במחיר 2350 ל"י

עד גמר המלאי

„מאיר"

... 41 ...

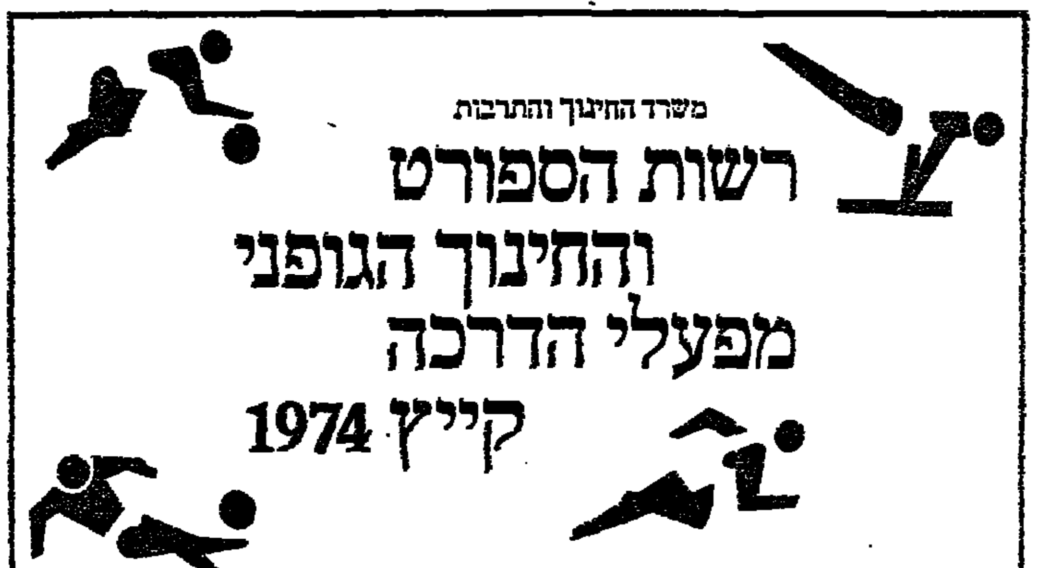

משרד החינוך והתרבות

רשות הספורט והחינוך הגופני

מפעלי הדרכה

קייץ 1974

בחופשת הקייץ (יולי אוגוסט 74)

תקיים רשות הספורט והחינוך הגופני מפעלי הדרכה ברחבי הארץ בתנאי פנימיה מלאים.

יתקיימו קורסים לראשי קבוצות, עוזרי מדריכים, ומדריכים בענפי הספורט הבאים:

- כדור רגל
- כדור סל
- כדור עף
- כדור יד
- שחיה
- אתלטיקה קלה
- התעמלות
- טניס
- ג'ודו
- סיוף
- טניס שולחן
- התעמלות אומנותית

כמו כן יערכו קורסים למציל החובב.

פרטים והרשמה בביה"ס למאמנים ולמדריכי ספורט מכון וינגייט טל. 053-28015 / 053-92951

עיצוב ל. עובדיה — לשכת הפרסום הממשלתית

מעריב לספורטאים מעריב לספורטאים

מחיר החובבנות

10 שחקני הפועל זכרון־יעקב הכריזו על „מרד" בפתיחת העונה, אך ההנהלה לא נכנעה להם וצעירים מילאו את מקומם של „המורדים"

מאת אורי ירון

22 משחקים, 6 נצחונות, תיקו 1, הפסדים — 21. שערי זכות — 9; שערי חובה — 125. זהו „מאזנה" של קבוצת הפועל זכרון־יעקב, בליגה ב' מחוז צפון ב'. אין צורך להוסיף כי הקבוצה תפסה את המקום ה־16.

מה קורה אצל קבוצה, המוכנעת בממוצע 6 שערים למשחק (בשבת האחרונה, לדוגמא, נוצחה 1—13 ל־הפועל גבעת־אולגה) ואשר אינה „מרימה ידיים"?

מכתבר כי אנשי הפועל במושבת־היקב, משלמים את שכר החובבנות. הוותי־קים „עמדו בביומם שלא להופיע למשחקים — וב־אין ברירה החולט להרכיב צעירים.

רשות הדיבור לאברהם ישראלי, כוכיד מרכזה פו־עלי זכרון־יעקב:

„ההפסדים הגבוהים אינם מפחידים אותנו. הופענו לכל המשחקים. רק במקרה אחד, לפני שבועיים, פסל השופט את המשחק בטענה כי בהרכב קבוצתנו מופי־עים שלושה צעירים, ש־אינם רשאים מבחינת הגיל ליטול חלק במשחקי הבוג־רים. למען האמת — אין לנו 11 „בוגרים" במלוא מובן המלה, אלא שקבר־נו רבות מתחשבות במצ־בנו ואף השופטים נוטים להעלים עין וכך אנו מופי־עים בהרכב צעיר מאד".

● הודעת פרישה

סיפורה של הקבוצה, ש־החלה לפעול במסגרת ה־התאחדות עם קום המדינה, והתפרקה כעבור זמן קצר והודיעה פעילותה לפני 8 שנים, הוא סיפור קלאסי המגלה עד כמה חסרות, לעתים, ההנהלות כוח בעת „מרידת שחקנים", ועד כמה הן חזקות — כאשר מדובר בעונה שאין בה ירידות, אלא מבחנים בלבד.

לפני תחילת העונה ה־נוכחית הודיעו 10 שחקנים ותיקים בקבוצה בהודעת פרישה מפעילות. לדברי אברהם ישראלי, נעשה צעד זה במטרה לפרק את ה־קבוצה. על־ידי־כך היו זו־כים אותם שחקנים בשחרור. „החלטנו להמשיך ב־כל מחיר. הותיקים, שכמעט עם הקבוצה להחזיל לפני כשנה והצי, בגדו בקבוצה בה גדלו ועברו עלו מליגה ג'. דווקא בעשה מתפיר זה דירבן אותנו להמשיך מעמד וצירפנו להרכב צעירים. הרגשנו כי מצפוה לנו תבוסות במשחקים — אך בסך הכל מדובר בספורט, ואם קבוצה כמו הפועל ת"א נמצאת במקום ה־15 ב־לאומית, אין זה אסון אם הפועל זכרון־יעקב נמצאה במקום ה־16 בליגה ב'"... הדגיש ישראלי.

● לא נכרע על הברכיים

מצבה החמור של הקבו־צה גרם במישרין לפרישתם של כמספר עסקנים שנשאו בעול בעבר, וכיום נופלת ההנכסה על כתפיו של מו־כיר הפועל, שלמה כהן, המחזיק את הקבוצה ממש „בשיניו".

„ברור שאין זה נעים לספוג מבול של שערים אך אנחנו לא נבהלים מכך. המשחקים מתגלים את ה־צעירים ואני מקוה שמצ־בנו של הותיקים המורשים יציק עליהם והם ישובו לקראת המבחנים הצפויים. לא נכרע על ברכינו בתח־נונים לותיקים וגם אם נרד לליגה ג' אין זה אסון. נת־חיל הכל מחדש" — מדגיש שלמה כהן.

אין צורך להוסיף שהד־משאבים הכספיים של ה־קבוצה דלים ולמעשה כמעט אפסיים. „אנחנו מודעים לעובדה שאין באפשרותנו להעניק לשחקנים אפילו תנאים מינימליים. בעבר שבר שחקן רגל ונעדר מה־עבודה למספר חודשים. לא יכולנו אפילו לפצותו כ־מדיש. אנחנו מאמינים כי הותיקים הפורשים לא ימ־שיכו לגלות אדישות לזמן רב" — סיים ישראלי.

WM 74

האוסטרלי בארץ יחמיץ את גמר הגביע העולמי

מבקיע השערים הטוב ביותר של אוסטרליה, שחקן הנבחרת ריי באריך, יחמיץ את הגביע העולמי — בגלל פציעה במש־חק נגד אורוגוואי (0—2 ל־אוסטרליה) שנערך בשבת ב־סידני.

בהלוך המשחק ספג באריך כמה פציעות — ואחרי כן הוב־מוכם. בבית־החולים נקבע כי הוא סובל משיתוק חלקי בצד שמאל של גופו. בעקבות ה־פקה — סיגרה התאחדות האוסטרליה בכדורגל מכתב מחאה חריף על התנהגות ה־אורוגוואים, לכוכירות פיפ"א. „התלונה שספג באריך הוב־דרה על ידי מומחה לקאראטה כמהלומת מוות, והיה בה כדי להרוג אדם", נאמר בהודעה שפירסם רופא הנבחרת האוס־טרלית.

באריך בן ה־26, הבקיע שער בנצחון אוסטרליה על אורוג־וואי 2—0. הוא שיחק בישראל.

צ'ילי הפסידה לאלופת גואטמלה

נבחרת הכדורגל של צ'ילי, המתכוננת כאשר נחלה הפסד באוטומלה־סיטי מאלופת מדינה זו קבוצת „מוניסיפאל" בתוצאה 1—2. היה זה משחק מבחן לצ'ילי, לקראת הגביע העולמי בו זהו 25 אלף צופים.

לפני שלושה שבועות נצר־דה קבוצת „מוניסיפאל" באו־תו מקום, בתיקו 0—0 מנבחרת אורוגואי. לגואטמלה הגיעו הצ'ילאנים אחרי נצחון 1—0 על האיטי ותיקו עם נבחרת זו תוך 24 שעות בפורט־או־פרינס.

השערים ל„מוניסיפאל": גיולירמו אנדרסון (22) ו־האלדה, בבעיטת 11 מטר ב־דקה ה־75. לצ'ילי — שער צעני של הגואטמלי מונטרוסה.

אכזבה בברזיל אחרי התיקו 0—0 עם נבחרת יוון

„הגביע העולמי עדיין אינו מובטח לנו. אין לנו עוד נבחרת לגביע העולמי" — כך כתב אתמול העתון „אולטימה אורה" מריאו, במאמר פרשנות שהיה בו כדי לסכם את האכזבה ה־גדולה שהנחילה נבחרת ברזיל בכשחק ה־0—0 שלה אור ליום אתמול עם יוון, בריו.

„שום היתה לנו נבחרת לא מאורגנת — הקהל התפלא לראות מצב זה אחרי שכבר כי נלמדו הלקחים מהמשחקים ה־קודמים", כותב העתון. המשחק עם היוונים ב„מאראקאנה" היה המבחן השישי בסידרה של 12 משחקים בין ארציים של בר־זיל. מחר היא תתמודד עם אוסטריה ואחר כך יוזה עליה לשחק עוד עם אירלנד ואראג־גוואי. כאזנה עד כה 4 נצחונות ו־2 תוצאות תיקו.

...רמוביץ חוזר לבית"ר ת"א

...ע הכדורגל יוסף ברמוביץ ידריך בעונת המשח־... את קבוצת בית"ר תל־אביב. המגע על־ידך ... בין הצדדים.

...ין בן ה־50, שנטל ... שמואל כדורגל ... בית"ר תל־אביב ... אהה בעבר ... רצופות — ב־ ... בעונת 72־73 ... את מכבי תל־אביב. ... הנוכחי של בית"ר ... „כילובר". ... על תחה־אימון ל־ ... עם קבוצת הפועל

מה בקבוצות

אביב, לפי הוראת כאסגם הא־רי גייע, לאימון שכותי נוהם — ממנו היו משחררים ער־כה. שהאימון, שהתנהל במרץ רב, נעדרו רק המגן שטיה ד החלוק הזה, ואילו השוער בורנו המגע ברגלו, נלקח ל־בדיקה אצל רופא.

כן הקוו עקב אותי יורשיו באגודה, שוער העבר יעקב הודהזג, שכמו אוהרי הקבוצה האחרים מתקשה לעכל את כבבה של הקבוצה היום. (י. ליבמר)

רוזן ונימני חזרו להתאמן

שחקניה הותיקים של מכבי תל־אביב וסגל הנבחרת, צבי רוזן ואברהם נימני, שבו אתמול להתאמן עם קבוצתם לאחר שנעדרו מקדמה כאימונים ב־של פציעה. בעוד שנאבר נימ־ני מתלים מפציעתו דילה עדיין רוזן על רגלו ולא לקה חלק בתרגילי הכושר של הקבוצה.

„המצעים התורניים" של ה־שבוע הם הכנים אברהם שפ־בבורג (בחיזה בשידיר הצוואר) ואלון קולן (פגיעה בחזה), ש־ניצבו לנוח משך שבוע וקיים ספק בקשר לשיתופם בשבת. גם מיכאל קדוש, אורי סלימן וירון עוז קיבלו אתמול טיפול רפואי ואולם פגיעותיהם קלות ושניים מהם (סלימן ועוז) אף נטלו חלק באימון. (דורי קלנר)

במכבי חיפה: מתכוננים למיבחנים

במכבי חיפה השלימו סופית עם המצב, שהקבוצה התמו־דד העונה במיבחנים. סיכויים גלויים לעובדה זו ניתן היה לגלות אתמול באימון השבועי הראשון, הדור הצעיר הפך ל־היות החלק הדומיננטי בקבו־צה וגם המאמן מנציל המנהל הצעיר הזה, כי בעתיד יש ל־צפות לניפויים של מספר ותי־קים מההרכב.

כך או כך מצן אמש מקס גרינבוים, מהנהלת הקבוצה, כי הוא מסרב לחתום על ההמח־אות של אולר וכן של מרקוס ברגר. שני שחקנים אלה ייק־נסו והנהלת הקבוצה תחליט על גובה הקנס. ברגר ייקנס על האיחור בשבת, שעיכב את כל הקבוצה ונוסף לכך שכח את נעליו בבית וגם בשחקן במשחק לקראת סיומו לא גילה מאבצים מיוחדים ואילו אולר נעדר מברכית האימונים האח־רונים" — ציין גרינבוים.

לבגל הראשון הנכפר אצ־מול שני שחקני נוער מוכש־רים נוספים רגולה ומגן.

„במכבי חיפה מתחילה מיום העונה החדשה. אנחנו מתכו־ננים לקראת המיבחנים ביסו־דיות" — ציין הרדי.

„בילם „מתלהבים" על חוב־בנני. אך אם למכבי היתה לא הקוה. קבוצה גדולה בתחיד ה־קרוב — אל תקרא לי מבבלי — ציין בתני המאמן אברהם מנדל בחהם האימון. (אורי יהוד)

בהפועל חיפה: אנגלנדר — מ"מ

כאשר שהמאמן יעקב גרונ־דמן נעדר אתמול באימון בגלל מות אחיו — העביר את אימון הפועל חיפה, יצחק אנגלנדר. ההשתתפות להתה מלאה להו־ציא את אילו ולאחן גרוס — הפצועים.

מכבי יפו: אימון „היסטורי"

אתמול לפנות ערב נסתיימה תקופה במכבי יפו: בנוכחות קהל אוהדים רב, בהם זקני האוהדים של האגודה, קיימה הקבוצה את אימונה האחרון בבגרש הישן שגדרותיו כבר הוסרו, והיום יחלו בהפיכת אדמתו לבניית האיצטדיון ה־חדש.

בעיית מגרש לאימונים מס־רידה עתה את ראשי האגודה. בינתיים, נתקבלה תשובה חיו־בית מרמת־עמידר, אך עדיין לא סוכם דבר.

מן האימון אתמול נעדרו קינסטליך הפצוע, בלום הצרו־אפי החולים וניניו המנויים. (אורי שמרק)

שום עייף

16 שחקנים מהסגל של הפו־על כפר סבא ערכו אתמול אימון־כושר — ובעיטות ל־שער. בלט בהעדרו שחקן ה־קישור הבינלאומי יצחק שום, אשר סובל עדיין מעייפות כ־תוצאה כשפעת וכן מפציעה בברך רגלו. פרט לשום נכב־אים כל שחקני הסגל של הפו־על כפר סבא בקו הבריאות. (איתן אורשטאם)

במכבי פ"ת: מצב־רוח כרגיל

אימון מכבי פ"ת לא פגר אתמול בסימן התבוסה שנחלה הקבוצה בבאר שבע (0—5). והשתתפות באימון היתה מלי־אה, לרבות הפצועים. מאמן מכבי פ"ת, משה מאירי, אמר לי: „התוצאה הגבוהה אינה משקפת נכונה את אשר התר־חש במגרש. כל השערים ש־ספגנו ניתנים היו לעצירה אל־מלא יום חלש שהכס השוער קילי".

להרכב יחזור בשבת (נגד בני יהודה) הבלם חיים פיינ־ברג, שנעדר בגין פציעה. שת־ף נוסף שעשוי להכלל ב־הרכב הפותח הוא דוד סמי־

...גם בהפועל פ"ת

גם בהפועל פ"ת היתה הש־התפות כלאה באימון אתמול, למעט יעקב („יאנקי") רובינ־שטיין, שנפצע במשחק השבת עם בית"ר ירושלים.

להבי המאמן בנצי קיפמן תעשה הקבוצה הכל כדי לנצח בשבת את מכבי יפו — וזאת, כדי לשמור על מקום בנבחרת.

הפועל ירושלים: מרילי — בגבס

רגלו של מגן הפועל ירושלים, יצחק מרילי, הושמה בגבס ל־אחר שנפגע קשה בברכו ב־משחק בשבת.

מרילי צינו שובע נהג ה־עונה. הוא נעדר ארוכות מן המשחקים בשל סידרת פילד־אים. מה"כ — עקב „צהבת", וכשחזר — הורחק במשחק נגד הפועל באר־שבע. עתה ייעדר עקב פציעה.

בנוסף למרילי נעדרו מן ה־אימון אתמול אריה בראשי ו־ציון הדנ'ימן, מחמת פציעה. הבלם עלי עוזמן הורחק מן האימון על־ידי המאמן, לאחר שלא נתן הסבר מתאים ל־איחורו.

בית"ר ירושלים: מלמיליאן — ב„דרבי"

סידרת טיפולים מזורזת ש־עבר קשר בית"ר ירושלים, אורי מלמיליאן, — אתמול ב־בית־החולים „הדסה" — ב־קרסולו, הגאפשר את השתתפותו ב„דרבי" הירושלמי. הסגת. ויקטור לוי, שהחלים מביתתו באפו, חזר לפעילות ולעונה זאת נטל מן האימון השוער יוסף מריינבב. (משה פרוכבר)

הרכב חסר באימון הכח

היעדרם של שחקנים רבים מן ההרכב הראשון פגם אתמול באימון קבוצת הכח־מכבי רמת־גן. כאשר מאנו, משה יואל המסל נמצאים במילואים; חיימן, אלף ומלל־מרים — מצו־עים, ונעדר גם הסטודנט שרוק, לשוער דאת הרש אימוניו אשר מסובב, שערך אימון אישי ב־מטרה לחזק את שרירי רגלו הפצועה. (יואל רשף)

בבני־יהודה התאמנו... בבעיטות

יכולתו הטובה של השוער יעקב רודיק ופגיעתו המבדשכה של מוכב ההתקפה אהוד בן טובים — הן הסיבות העיקריות לכך שארבעת משחקי הליגה האחרונים של בני־יהודה, הסי־תיימו בתיקראפס.

מהאימון שנערך אתמול נעי־דוד בן־טובים, בהנו סולמי ו־סולדצ'יק הפצועים ויעקב רד־דיק מסיבות אישיות. המאמן, יוסף כוהלל, ערך אימון ממושך של בעיטות לשער מבריחק — בו גילו החלוצים יכולת דלה. (רפי יצחר)

בק, שהבקיע אתמול 5 שערים במשחק פנימי בין הנבחרים להוקים ושנסתיים בתוצאה 6—6. (אלי לוי)

6000 ישתתפו באירועי ספורט שייערכו ב־1 במאי

6000 פועלי הרשות ועובדי מדינה ישתתפו באירועי ספורט שייערכו ב־1 במאי מטעם מרכז „הפועל" — על כך נמסר אתמול במסיבת עתונאים בתל־אביב.

הדוברים — מר טל רגב, ראש האגף לספורט־מבוגרים ב„הפועל" וכר בתה רסטר מנהל המחלקה למקומות עבו־דה — דיווחו כי 262 קבוצות ספורט — פעילות בענפי ספו־רט שונים במקומות עבודה ברחבי הארץ. לדבריהם הודות חוזעה חוזניות הפיסוק ב־ספורט לעובדים יותר ויותר למקומות העבודה.

בשנת 1973 פעלו יותר מ־30 אלף עובדים, שייצגו 730 קבוצות ספורט בענפים שונים, בתחרויות ובאירועי ספורט עממיים.

כדוריד

הליגה לכדוריד תתחדש מחר

משחקי הליגה לכדוריד לעו־נת 1973, שהופסקו עקב מל־חמת יום־הכיפורים, יתחדשו מחר בערב.

פירוט המשחקים (סיבוב ב' מחזור 6): ב.מ.ע. צפון — מכבי אריזים ר"ג (יד־אליהו, 8); הפועל אזור — הפועל הרצליה (פיר־חד, 6.45); מכ־בי ר"ג/פ"ת — הפועל ר"ג (8); הפועל ראשל"צ — ה־פועל רחובות (8); הפועל פ"ה — הפועל חולון (8); עין־הוד — מכבי ראשל"צ (8).

טניס־שולחן

הפועל ראשל"צ — מכבי הצפון 5—2

מאת ש. מרן

במשחק בליגה הלאומית ב־טניס־שולחן נפלה אתמול הפ־תעה גדולה, כשקבוצת הפועל ראשון־לציון ניצחה בתל־אביב את מכבי הצפון תל־אביב 5—2. הנהולה לה הפסד ראשון ה־עונה.

גיבור הנצחון המפתיע היה אפרים קריזל, בן 22, עולה חדש מבריה"מ, שזכה בשני נצחונות אישיים. קריזל הר־שים בייחוד בנצחון על מנחם שטיין 2—0 (22—20, 21—17).

תיבת דואר 20010

התנצלות

אני מתנצל לפני שופטי ה־כדורגל הבין־לאומיים, מנחם ומשה אשכנזי, על שפגעתי בשמם הטוב ועל עגמת הנפש שגרמתי להם, כשהאשמתי ב־טלוויזיה בשבת 15 בדצמבר 1973, לאחר משחק ה„דרבי", בין הפועל למכבי תל־אביב, שבו הובקע שער מעורר מח־לוקה להובת קבוצתי.

דן גולדשטיין
כמאמן קבוצת הפועל היא

---

25 שנה ללוח מעריב

2 מכוניות פיאט

(כולל מסים)

פרסים ב־55 אלף ל"י

למפרסמים ב־לוח מעריב

★

מסור השבוע את מודעתך ל„לוח מעריב"
והשתתף במבצע הפרסים הגדול במלאת 25 שנה ללוח מעריב

● בכל יום זוכה מוסר מודעה אחד ב„לוח מעריב" ב־100 ל"י;
● בכל יום שני זוכים 5 מוסרי מודעות ב־100 ל"י כל אחד.
● כל מוסרי המודעות ל„לוח מעריב" משתתפים בהגרלת הפרסים הגדולים:
2 מכוניות „פיאט"
„פיאט 126" ו„פיאט 128"

ראה עמודים: 13 ו־37

פרסים בלוח מעריב • פרסים בלוח מעריב • פרסים בלוח

ספורט־טוטו

השבוע עלה מינימום הפרס הראשון ב„טוטו"

300.000 ל"י
(כולל העברה)

• • •

מינימום כלל הפרסים

650.000 ל"י
(כולל העברה)

• • •

יום חמישי — המועד האחרון למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו כל שבוע!

בתי־מלאכה או יחידים
המעוניינים לתפור חזיות אצלם, בקבלנות
יפנו אל 326741, תל־אביב 829740

משחק בינלאומי בכדורסל

נבחרת כוכבי הליגה הבלגית

נגד

מכבי תל־אביב

יתקיים ביום רביעי 1.5.1974 בשעה 20.45 ב„היכל הספורט" ביד־אליהו.

✶

בשעה 19.30 יתקיים משחק מוקדם בכדוריד בין מכבי „ארזים" וב.מ.ע. צפון — רעננה.

✶

כרטיסים ב„הדרך", אבן גבירול 90 תל־אביב ובערב המשחק בקופות ההיכל.

מקיבוץ שמיר בגליל העליון

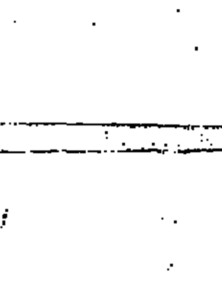

קח כפית אחת ליום, במשך 3 שבועות

מזון מלכות
ROYAL JELLY
ותרגיש

לההשיג: בתמרוקיות, בתי־מרקחת, רשתות השיווק ובשוק

...עבר דלק גם... בחתונות

...לית מחירי הדלק, מצא בעל הסלון לכלות נגי של דני אשר ברח' דיזנגוף 158 תל־אביב, שיטה הסכנית חדשה להובלת הכלה לחתונה והיא... בגלת כוח סוס אחד שאינה צורכת דלק. (מ)

...מות הרופאים האחיות והאחים
בית־החולים שער מנשה

תודה על טפול רפואי שהיה מקצועי ואנושי. יחסכם המסור והחם היה מקור עידוד בשעות קשות.

תודה

משפחת גרטנר

פרס ההג... בסך 2000... יוענק השנ... למחנה יהו...

ניה: 7 על ... הטיפולים

...ח ב־1975 א... ...גביע אס...

על ת"א: ...האימונים

הכתובת בכתב יד: هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ביום השלושים לפטירת יקירתנו

רבקה שקלאר ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה מחר, יום רביעי, ט' אייר 1.5.74 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בחולון.
יוצאי פצנוב נפגשים על יד השער החדש.

ארגון יוצאי פצנוב בישראל
ומשפחת באום — פריז

במלאות שלושים לפטירת בעלי, אבינו, סבנו ואחי היקר

זאב (פילוש) רט ז"ל

תתקיים אזכרה וגלוי מצבה ביום רביעי ט' אייר תשל"ד (1.5.74), בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בחולון. נפגשים בשעה 3.15 ליד השער החדש.

המשפחה

בית ספר מקצועי תיכון—"אורט" חולון

ההנהלה, המורים, העובדים,
ועד ההורים והתלמידים

אבלים על הבנים והבוגרים
שנפלו במלחמת יום-הכיפורים

ומשתתפים בצער וכאב
המשפחות השכולות

אלטייט דוד
אלימן אלי
ביטרן יוסף
ביטרמן משה
העליון אליעזר
מנצור עזרא
פורת יואל
שושיצקי (שביט) איתן (זולי)
אברמוב אדוארד — נעדר

יהי זכרם ברוך

למשפחת ברנהיים
לעידית ולאבי הורוביץ

אתכם באבלכם הכבד
בנפול יקירכם

קובי

רותי ומוטי לנצנר
לינדה ודני כימון
נאוה ועוזי סלע
גבי רוני פרבר
שרה ודני צימט
ארלט וגיורא קירשמן
שיפרה ואהרוני קלדרון
לאה ומשה חכמי

בי"ס תיכון מקצועי עירוני
ובי"ס לטכנאים שבח בת"א

עומד דום לזכר

יעקב ברנהיים ז"ל

ומשתתף בצער המשפחה

תל-אביב קאונטרי קלוב
למשפחת ברנהיים
אתכם באבלכם הכבד
בנפול בנכם

יעקב ז"ל

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי הרצליה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א, החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא: תוכנית כפ' 1285 להתכנית מפורטת כפ' 410 א'. גוש: 6665, חלקות: 100, 99, 98 (חלק) שהודעה על הפקדתו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מספר 1874, 2.11.72 עמוד 425.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, הרצליה, וכל מעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים הנ"ל פתוחים לקהל.

ד. רזניק
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א
כ"ט תשרי תשל"ד
25.10.73

בבית המשפט המחוזי בירושלים
תיק עזבונות 326/74

בענין: עזבון המנוח זאב נמליך ז"ל ת.ז. 0031140 משיכון עממי תלפיות 5, ירושלים, שנפטר ב-23.3.73.

המבקשת: רחל נמליך ת.ז. 0031145 משיכון עממי תלפיות 5, ירושלים, ע"י ב"כ א. בהם עו"ד, רח' הנביאים 24 ירושלים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים בקשה לצו ירושת המנוח זאב נמליך ז"ל, ת.ז. 0031140, משיכון עממי תלפיות 5 ירושלים, שנפטר בירושלים ביום ט' בניסן תשל"ג, 23 במרץ 1972.

כל מי שיש לו התנגדות למתן הצו כאמור, מתבקש להודיע על כך לבית המשפט המחוזי בירושלים, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כבקשה.

יהודה וייס, שופט
רשם בית המשפט המחוזי בירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים
תיק עזבונות 318/74

בענין: עזבון המנוחה אננה פרידנפל ת.ז. 37306 שנפטרה בירושלים ביום 26.11.73.

המבקשת: אנה פרידל ע"י ב"כ עוה"ד א. איפקין ו/או פ. פרוינד ו/או ש.ג. פודמינבסקי שמענם למסירת כתבי בית דין הוא: רחוב הרברט סמואל 4 ירושלים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לביה"מ בקשה לקיום צוואה של המנוחה.

כל המתנגד לבקשה הנ"ל יגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו שאם לא כן יתן ביהמ"ש צו כאמור.

יהודה וייס, שופט
בית המשפט המחוזי בירושלים

בבית המשפט המחוזי בירושלים
תיק עזבונות 3/7/74

בענין: עזבון המנוח יצחק פרידנפל ת.ז. 37305 שנפטר בירושלים ביום 26.12.60.

המבקש: יצחק פרידנפל מירושלים ע"י ב"כ עוה"ד א. איפקין ו/או פ. פרוינד ו/או ש.ג. פודמינבסקי שמענם למסירת כתבי בית דין הוא: רחוב הרברט סמואל 4 ירושלים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לביה"מ בקשה לקיום צוואה של המנוח.

כל המתנגד לבקשה הנ"ל יגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו שאם לא כן יתן ביהמ"ש צו כאמור.

יהודה וייס, שופט
בית המשפט המחוזי בירושלים

ביום ה', י' באייר תשל"ד, 2.5.74
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו של יקירנו

משה קשתי ז"ל

טקס גילוי המצבה יערך בשעה 14.00 בבית העלמין בקרית שאול.

אסתר יהודה ושרה קשתי

ביום חמישי י' באייר תשל"ד (2.5.74)
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
של

משה קשתי ז"ל

טכס גילוי המצבה ייערך בשעה 14.00 בבית העלמין בקרית שאול.
התחבורה תעמוד לרשות העובדים ומוקירי זכרו בשעה 12.00 בבית צים, שד' המגינים 209 חיפה.

צים חברת השיט הישראלית

לבלה דוד ודינה שולמן

אתכם באבלכם הכבד
בנפול יקירכם הבלתי נשכח

מנחם הי"ד

חבריכם וידידיכם ומשפחותיהם
משפחת גרוניך
מלה וזיגי הורוביץ
מיכל ודוד זיידמן
עדית ומוריס כהנא
שושנה ונחום ליכפלד
שמואל פכט
סילבה ונחום פלדמן
טינה קורצברג
עליזה וצבי קרן
לוטי רייטר
ברטה ושמואל שמידט

לידידנו דוד שולמן ולמשפחתו

אתכם באבלכם הכבד
בנפול בנכם יקירכם

מנחם הי"ד

בעת מלוי תפקידו

כפר הנוער הציוני ניצנים
ההנהלה, העובדים והחניכים

מועצת הפועלות —
בית הספר החקלאי כנות

משתתף באבלה הכבד של משפחת
דוד שולמן
בנפול בנם

מנחם ז"ל

למשפחת שולמן

אתנו באבלכם הכבד
בנפול

מנחם הי"ד

דיירי הבית
שד' נורדאו 20, תל-אביב

למר א. שולמן ובני משפחתו

קבלו את השתתפותנו הנאמנה והעמוקה
בצערכם בנפול בנכם

מנחם הי"ד

ההנהלה ועובדי בית ספר תיכון
איזורי הקלאי ויצ"ו עפולה

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו

פנינה ריזברג ז"ל

נעלה לקברה לגילוי המצבה

ביום חמישי, י' באייר תשל"ד, 2.5.74, בשעה 16.00.

מתכנסים ליד השער בבית העלמין בקרית שאול.

הבת: דיתה, נפתלי, אבי ומיקי בלומנטל
הבת: עדינה, גדעון, תמר ודוד גורדון
משפחת ארון, קבוצת גבע.

לחברנו דב פולק

עמך באבלך הכבד בנפול

בנך הי"ד

חברי מושב
מסילת ציון

במלאת שש שנים לפטירת יקירנו

צבי (אלתר) סגל ז"ל

מלודז' — חולון

נתייחד עם זכרו ביום חמישי, י' אייר, תשל"ד (2.5.74) בשעה 4.00 אחה"צ, בבית העלמין בחולון. נפגשים ליד השער הישן.

המשפחה

במלאת שנה לפטירתה של יקירתנו

זהבה גולד ז"ל

תערך אזכרה ביום חמישי, י' באייר תשל"ד 2.5.74 בשעה 3.30 אחה"צ בבית הקברות בחולון.
נפגשים ע"י השער הישן.

קרוביה וידידיה

במלאת ארבע שנים לנפילת יקירנו

סמל דוד גרסי הי"ד

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי, י' באייר תשל"ד (2.5.74), בשעה 3.30 אחה"צ, בבית הקברות הצבאי בחוף הכרמל, חיפה.

המשפחה

ביום השלושים לפטירתה של

אסתר גיטל הרט ז"ל

בת דבורה וצבי הכהן

תתקיים אזכרה ב-1.5.1974 (ט' באייר תשל"ד) בשעה 2.00
לרשות המשתתפים יעמוד אוטובוס בשעה 2.00 ברח' המלך ג'ורג' 24.

המשפחה

יקירתנו

חנה טוקר לבית הלפרי[ן]

איננה

ההלויה תצא היום, יום שלישי ח' אייר תשל"ד (30.4.74), בשעה 3.00 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רחוב דפנה 5, תל-אביב, לבית העלמין בהרצליה. אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

האבלים:
בעלה: קלמן טוקר
אחותה: יטה צימרמן ובני בית[ה]
אחיה: איסר הראל ובני בי[תו]
אחיה: שלום הלפרין
וכל יתר בני המשפחה

יחד עם בית טוקר
אנו אבלים על מות שכנתנו היקרה

חנה טוקר

ומשתתפים בצערם ויגונם הכבד
של בעלה ובני משפחתה.

השכנים בבית רח' ויצמן 39 ת"א

יקירנו

סמ"ד ברר ראובן הי"ד

בן לילי ומשה ברר

נפל בסיני ב-8.10.73 באיזור גשר פירדאן. יובא לקבר ישראל ביום רביעי 1.5.74 בשעה 3.00 בקרית-שאול בחלקה הצבאית.
אוטובוסים יעמדו לרשות המלווים ברח' אנצו-סירני 26 גבעתיים וברחוב חובבי-ציון 6 ת"א בשעה 1.45 דרך תל-השומר.

המשפחה המתאבלת

במלאת שבעה חדשים לנפול בננו היקר

סמ"ר מקס-מרדכי ברזילי

הי"ד

במלחמת יום הכיפורים ב-6.10.73

תיערך אזכרה ביום חמישי, י' באייר תשל"ד (2.5.74), בשעה 16.00, בביתנו ברח' הב"ד 8 ראשון-לציון.

מוקירי זכרו וחבריו לנשק מתבקשים להשתת[ף]

במלאת שנתיים לפטירתה של יקירתנו

צלילה הרשל[ר]

ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה
ביום רביעי, ט' באייר תשל"ד (1.5.74), בשעה [3].30 אחה"צ בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה.

המשפח[ה]

אזכרה

להורינו ויקירנו האהובים

רבקה ושלמה קסנו[ב]

ז"ל

מוקירי זכרם מתאספים בכניסה לבית העלמין החדש כפר סמיר, ביום חמישי י' באייר תשל"ד (2.5.74) בשעה 4.00.
תחבורה תצא בשעה 3.30 ממול לבית העיריה.

המשפח[ה]

במלאת שנה לפטירת יקירנו

שחר יצחק ז"ל

תתקיים אזכרה, בבית הקברות בחולון, ביום חמישי, י' באייר (2.5.74), בשעה 3.30.
נפגשים ליד השער.

המשפחה

ביום חמישי (2.5.74) י' באייר תשל"ד
במלאות שלושים לנפילת בננו חברנו

אלון גאון

נקיים אזכרה בשעה 21.30.
העליה לקבר בשעה 15.30.
המפקדים מתבקשים לשחרר את חבריו לבקר.

קבוץ שובל

9 עובדי משרד הרישוי בחולון הואשמו במעילה

בכתב־האישום שהוגש לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב נאמר: פירסמו מיכרזים על עבודות חוץ, קיבלו בעצמם את העבודות בשמות בדויים — והתחלקו ברווחים

מאת שאול הון

פרשת המעילה הגדולה, שנחשפה במשרד הרישוי בחולון, הגיעה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל־אביב, עם הגשת כתב אישום נגד תשעה נאשמים: שבעה הם עובדי יחידת המיכון, אחד הוא ראש יחידת המיכון, והשישי עובד בחברה פרטית, חברה "חיד־רס" לעיבוד נתונים.

הנאשמים הם: אליעזר כהן, שהיה מנהל מחלקת שירותי הרישוי; אריה יצחייק, שהיה אחראי לכתנן מידע לקוחות; שכבית מורחי, מתכנת בכיר ביחידת המיכון; משה קוידה, בסגיל ראשי ביחידת המיכון; שלמה חן, מתכנת ביחידת המיכון; עזרא בכור, גם הוא מתכנת ראשי; חיה איינברג, מהכנת ביחידת המיכון; יוסי פיקל, עובד בחברת "חידס" לעיבוד נתונים; דוד ליפשיץ, ראש יחידת המיכון.

שני כתבי אישום

ההגבע, עוה"ד דן מור, עוזר ראשי לפרקליט המחוז של תל־אביב, כלל בשני כתבי אישום את פרשת המעילה. כתב אישום אחד כולל את שמונת הנאשמים הראשונים, ואילו השני כולל את הנאשם האחרון לבדו.

התובע טוען, כי כאשר גבר עומס העבודה על יחידת המיכון היה דוד ליפשיץ בדיע על כך לאליעזר כהן ולסגנו אריה יצחייק, על מנת שהם יחליטו שצריך לפרסם מיכרז לביצוע עבודות חוץ, כדי להקל בכך על העומס.

מיכרזים כאלה פורסמו כמה פעמים, והנאשמים היו משתתפים מעילה ביניהם כדי לקבל את עבודת המיכרז, שהם עצמם פירסמו אותו. את העבודות היה תעישו בשמות אנשים אחרים, שהתגבר על המפעיה הדירוסים.

אליעזר כהן, בתוקף תפקידו, היה כאשר את הצעות הללו — וכך עבר ביצוען של המיכרזים לידי אלה שפירסמו אותו. התובע טוען, שהנאשמים היו מתחלקים ביניהם בכספים שנתקבלו בתום העבודות שהוזמנו במיכרזים אלה.

19 אלף ל"י

ביצועו של מיכרז אחד הסתכם ביותר מ־16 אלף ל"י. ביצועו של מיכרז שני הסתכם בכ־19 אלף ל"י. ביצועו של מיכרז שלישי הסתכם ביותר מ־12 אלף ל"י. התובע טוען, כי הנאשמים קיבלו איש איש כחלקו, כפי שהוסכם מראש. לפיכך, הוא מאשים אותם במעילה באמון, בזיוף מסמכים ובקבלה כסף במרמה.

אריה יצחייק נאשם גם בקבלת שוחד. התובע טוען, כי בסוף 1972 הסתכסך בעירית תל־אביב אלפי הדיחות, שנעצרו בשל חניית רכב שלא כחוק. לפי הנוהג, פנתה העיריה למחלקת הרישוי, כדי לקבל עזרה מקצועית של כוח אדם מאומן.

עבודת הניקוב

דוד ליפשיץ הציע ליצחייק, שיודיע לעירית תל־אביב, כי במחלקת הרישוי תקבל את הטפול בדוחות, אך עבודת הניקוב תיעשה על־ידי חברת "חידס". ואמנם, העיסקה נחתמה בדרך זו וביצוע העבודה הסתכם ב־20 אלף ל"י, ששילמה עירית תל־אביב. ליפשיץ נתן ליצחייק 2500 ל"י, לטענת התובע, הם שוחד.

דוד ליפשיץ נאשם בקבלת כספים במירמה, בשידול למעשי זיוף, במעילה באמון ובקשירת קשר לבצע פשע — וכל זאת תוך ניצול לרעה של מעמדו, ראש יחידת המיכון במחלקת שירותי הרישוי.

ציור של צ'רצ'יל מוצג בירושלים

ציור של צ'רצ'יל יהיה מוצג החודש במוזיאון ישראל, במסגרת האירועים ברחבי תבל לציון שנת המאה להולדתו. ציור הנוף שנתרם למוזיאון ישראל ע"י קרן „הנדיב" של משפחת רוטשילד, צוייר בחופי אנטיב שבצרפת אחרי מלחמת העולם השניה, בשנת 1945 והגיע לירושלים ב־1966.

בוחן תנועה במשטרת צפת פוטר כחשוד בנטילת שוחד

בחקירת המשטרה הודה באשמות המיוחסות לו * יהא צורך לפתוח מחדש תיקים של נהגים שהיו מעורבים בתאונות חמורות וזוכו לפי עדותו של החשוד

מאת מנחם רהט

בוחן־התנועה במשטרת צפת, רב־סמל דוד לבב, בן 48, המשרת במשטרה 23 שנה, פוטר בשבוע שעבר מעבודתו ויועמד לדין פלילי כחשוד בלקיחת שוחד מנהגים שביצעו עבירות תנועה חמורות.

פרשת השוחד, שאירעה לפני כ־3 שנים, נתגלתה רק בימים האחרונים במהלך חקירתו של השוטר דוד שחר, איש משטרת התנועה בטבריה, שפוטר בזמנו מהמשטרה באשמת לקיחת שוחד. הלה הועמד לדין בביהמ"ש המחוזי בנצרת, הורשע בדין ונגזר עליו שנתיים מאסר.

לאחר הרשעתו בדין נחקר דוד שחר שוב ומסר פרטים שעוררו חשדות נגד רס"ל לבב, שנתמנה כבוחן־תנועה באזור צפת אחר מלחמת ששת הימים. מפקד המחוז הצפוני בנשטרה, ניצב שמעון אסף, מינה חוקר מיוחד לבדיקת פרשה זו: את סגן־ניצב נתן שי. כי במהלך החקירה הודה החשוד בביצוע מעשי לקיחת השוחד המיוחסים לו.

רס"ל לבב שוטר מהמשטרה עוד בשבוע שעבר, אך נשאר במעצר פתוח עד אתמול בבוקר. אתמול הובא לבית משפט השלום בצפת ושוחרר בערבות עצמית.

גם הנהגים יואשמו

לרס"ל לבב מיוחסים 4 מקרים של לקיחת שוחד מידי נהגים שרכבם היה מעורב בתאונות חמורות. הוא בדק את רכבם ונתנה מייחסים לו נטילת שוחד בסכומים שבין 600 ל־1000 ל"י — ובסך הכל כ־3000 ל"י. הנהגים ההודים בבחון השוחד נעצרו לחקירה, והדו בו מתן השוחד והיתהו פעולה עם חוקריהם. נהגים אלה, ששוחררו בינתיים מן המעצר, יועמדו לדין לאחר מכן באשמת מתן שוחד לעובד ציבור.

דובר משה המחוז הצפוני במשטרה, רפ"ק שלום רונן, אישר פרטים אלה בתשובה לשאלות סופר „מעריב".

חקירת המשטרה נמשכת וצפויים מעצרים נוספים. נראה שיהיה צורך לפתוח מחדש תיקים שהיין בהם נהגים ושבזם זוכו נהגים עבריינים לפי עדותו של הבוחן, אשר קיבל שוחד. אולי יהיה צורך לפתוח מחדש גם תיקים אזרחיים בדבר פיצויים לנפגעי תאונות על סמך עדותו של הבוחן.

בתום החקירה יועבר התומר כולו לפרקליטות מחוז הצפון, לשם הגשת כתב אישום נגד החשוד לדין בבית המשפט המחוזי בנצרת באשמת לקיחת שוחד.

נאשם בהתחזות לרופא: „עבודתי — שליחות אלוהים"

האיש, תייר מארה"ב, חשוד בשימוש בהיפנוזה לריפוי — ללא רשיון רפואה

מאת יצחק בקהורין

לואיס בינשטוק, תייר כבן 40 מארה"ב, שוחרר אתמול בצו בית המשפט בנתניה בערבות של 200 ל"י ונלקח ממנו, לאחר שהואשם בהתחזות לרופא עיניים ובעיסוק בהיפנוזה לריפוי חולים ללא רשיון רפואה.

בינשטוק, אופטיקאי במקצועו, השוהה בארץ מתחילת שנת 1971, נהג לטפל בחולים בנתניה מבלי לדרוש תשלום. הוא אמר כי הוא רואה בעבודתו „שליחות אלוהית", והודיע בבית המשפט כי לא יחדל מעיסוקו.

בחקירת המשטרה בנתניה נמסר כי בינשטוק הצליח לרפא כמה אנשים שונים, כי בר שוניםלות שונות ולהפיג כאבים חזקים בגופם. אולם, נוכח סירובו להחדל בטיפול בחולים ללא רשיון רפואה, הוחלט להעבירו לדין.

גרעונות „הבימה" הגיעו לכחמישה מיליון לירות בתקופה המתיחסת למשפט

ביקורת תיאטרון הבימה בתקופה שקדמה להתפטרות ההנהלה, הגיעו לכחמישה מיליון לירות, וכפי שנדרש על־ידי הממשלה — כפר אתמול מבקר המשטרה, מר שמעון ליברמן, המעיד במשפט המעילה נגד שחקני התיאטרון: בת־עמי אדיר, ישראל יופה, אביהם ניצה והנבהל לישעבי אשר שיף.

הם נאשמים במעילה בסכום של כ־400 אלף ל"י.

העד, נחקר על ידי הסניגורים עוה"ד משה בושון, אורי סלונים, אורי גבוס ויצחק אדרת, על מימצאיו בהנהלת בניהול החשבונות של התיאטרון, לאחר שהתמנה לערוך שם ביקורת מטעם האוצר.

מר ליברמן העיד, כי קבלות רבות עורבו את השוחד, לאחר שנתגלה מדוע זקוקים בהצגה שלגות לנעלים, להלבשת ולאבזרים אחרים במחוזות המורות. בין השאר סיפר על קבלה על מזוזה להצגה „אירמה לה־דוס" וקבלה על שתי מיטות להצגה „אהולה".

המשפט מתנהל לפני השופט המחוזי בת"א, מר דב לוין. העד מסר, כי תמה במיוחד על מחשבונות של „הבימה" היו על שמות פרטיים של אנשי התיאטרון. כאשר נשאל על כך, נאמר לו שהדבר נעשה מ„מתן־בסוד".

פרקליט סלונים התייחס לכשירות העד להעיד על ספרי החשבונות שהובאו לבית המשפט. לדבריו, יש להביא לעדות את החשבונאי שניהל אותם. השופט קיבל טענה זו.

חשוד בקניית אישורים שעזרו לו לקבל רשיון נהיגה

אריה מזרחי, משכונת פלורנטין בתל־אביב, חשוד ברכישת אישורים המעידים כי עבר בהצלחה בחון עיוני לנהיגה, וכי הוא בעל כושר בריאות תקין לנהוג כלי רכב.

בבית משפט השלום בתל־אביב טען בציג המשטרה, כי מזרחי קנה את האישורים מידי שלושה אנשים ב־500 ל"י. האישורים סייעו בידו לקבל, שלא כדין, רשיון נהיגה.

אריה מזרחי נעצר בעקבות חקירה שמנהל המחוז לחקירה ומאויות של משטרת מחוז תל־אביב בענין זיוף רשיונות נהיגה. בפרשה מעורבים, לדברי בציג המשטרה, גם פקידים בכירים במשרד הרישוי.

בתום חקירתו שוחרר אתמול אריה מזרחי בערבות של 1500 ל"י, עד גמר ההליכים המשפטיים נגדו.

רס"ר הורד לדרגת טוראי בגלל גניבה

נידון גם ל־4 חודשי מאסר

מאת מרדכי אלקן

גניבת גליל לינולאום, הנאשם לציפוי הצפות, כי נגריה צבאית, עלתה לרס"ר בצבא הקבע בהורדה לדרגת טוראי, ארבעה חודשי מאסר בפועל, שמונה חודשי מאסר על תנאי וקנס 300 לירות.

הגליל שנגנב היה שווה 900 לירות. הנאשם התחייב לרשות הצבא לאחר שהתגלתה הגניבה.

גזר הדין ניתן אתמול בבית־דין צבאי, בראשות רס"ן אליהו מגא. בית־הדין נענה לדרישת התובע הצבאי, רס"ן דני פרידמן, הרשיע את הנאשם והחמיר אתו בדין.

התובע גרס, כי גם אם הנאשם במעשיו גרם נזק כספי מועט להגיל יש להחמיר אתו בדין בגלל חומרת העבירה, בהתחשב בדרגתו של הנאשם ובתפקידו כאחראי על נגריה צבאית, כמנהל גנב את גליל הלינולאום.

2 חשודים בנסיון להקים ארגון עויין בצפון הארץ

אחד מהם הוא קרוב של דאוד תורכי שעמד בראש הרשת היהודית־ערבית

קרוב־משפחה של דאוד תורכי, שעמד בראש רשת הריגול היהודית־ערבית בה היו חברים אנשי אביב דוד, נעצר ביחד עם אחר בחשד בנסיון להקים ארגון בלתי־חוקי בצפון הארץ.

החשוד הוא פאיז גיריס דאוד תורכי, בן 33, מלמש יהלומים המתגורר בחיפה. יחד עמו נעצר גם תושב כפר קנה, אליאס סעד אחמיד סעיד, בן 32, והחשוד אף הוא בהצטרפות לארגון בלתי־חוקי.

השניים נעצרו לפני כשבועיים, אולם על פרשת מעצרם וחקירתם הוטל איפול מלא. שניהם הובאו לפני שופט־שלום, אשר הוציא נגדם פקודת־מעצר ל־14 יום.

חקירת השניים הושלמה, ונראה שעוד היום יועברו תיקים לפרקליטות המחוז.

מנהל מקרקעי ישראל מסרב להקצות קרקע להקמת דיור בראש העין

מאת מרדכי אלקן

מינהל מקרקעי ישראל דחה שלשום את דרישת המועצה המקומית ראש העין למסור להכירה ללא מכרז מגרשים עגויים בראש העין לבניית בתים פרטיים לכ־100 משפחות, הגרות בראש העין בתנאי דיור קשים.

במנהל מחוז תל אביב והמרכז של מינהל מקרקעי ישראל, מר אהרון תרסינה, מסר אתמול לסופר „מעריב", כי החלטות מועצת המינהל וכן של ועדת שרים אוסרות על המינהל למסור להכירה ללא מכרז מגרשים לבניית מגורים פרטיים, חד־משפחתיים או דו־משפחתיים. אולם המינהל מוכן למסור מגרשים להכירה ללא מכרז לבניית שיכונים של בתי קומות, במסגרת תוכניות בנייה של משרד השיכון.

ראש המועצה המקומית ראש העין, מר יוסף מלמד, שיגר כליסום מברק לשר השיכון, מר יהושע רבינוביץ, וביקש את התערבותו אצל מנהל מקרקעי ישראל לשחרור מגרשים לבנייה להרשבי ראש העין.

6 אסירים שהתפרעו בכלא שכם הועמדו לדין

מאת יהפת זלכור

שישה אסירים במוצניים בכלא שכם, שהתפרעו בחודש וניסו להסית את חבריהם לצבוע בסוהרים — הוגשו אתמול בבית־המשפט הצבאי בשכם.

בא כוח התביעה, סגן משה שמעון צבר, סיפר במשפט, כי ביום בבוקר הסובה, ההנהלה הוצאה בחבריהם ההלו להחיח את האסירים שיצאו בחצר, להתנפל על הסוהרים. ההלה הסיסה בקרב האסירים. בעקבות פעולה בהירה של הסוהרים — השתלט הכל לאחר.

בתוך כך החלו 6 הנאשמים להתפרע בתאם, להרים בחפצים שונים על הסוהרים, לקלל את הבדיקה ואת שלטונות הכלא על „היחס הגרוע כלפיהם". אחד מהם ניסה אף להתנפל על סוהר, שנכנס לתא כדי להשליט סדר.

הסיכון בשפטם של המשיבה נדחה לבועד מאוחר יותר, עקב דרישתם למנות להם עורך דין.

חייל חשוד ברצח גיסו — ע"י מילכוד טילונו ברימון

חייל בן 20 יובא היום לבית משפט השלום בתל־אביב כחשוד ברצח משה צפירה.

החשוד הוא גיסו של הנרצח. לדעת חוקרי המשטרה מילכד החשוד את הטילון של משה צפירה ברימון רסס, וכאשר הפעיל צפירה את הטילון, במסרה לנגוע בו לעל בודה, התפוצץ הרימון וגרם מותו.

החשוד משתף פעולה עם חוקריו. נראה כי הוא מילכד את הטילון כנקמה על ששמשה צפירה היכה אותו.

נמסר כי תוך כדי המעצר יוכן נגד החשוד כתב אישום.

ערבים הוכו בבית־שאן

שני ערבים, תושבי אזור גינין, שהודמנו אתמול לבית שאן בעת הלוויתו של אחד מבני המקום — הוכו בידי אחד המשתתפים בהלויה.

הדבר היה בצהריים, גיא ובו שלושה מתושבי הכפר אבו־פרה שליד טובאס באיזור גינין, העובדים בבית־שאן, הגיעו למרכז העיירה, סמוך למקום בו עבר מסע הלוויה של אחד מתושבי בית שאן. הגיש נעצר, בטענה לאפשר לקהל לעבור, אך לפתע הבחין בהם אחד הנוכחים, ניגש אליהם והיכה שניים בהתנפלות. השלושה נמלטו מהמקום והתלוננו על המקרה במשטרה.

חשוד בגניבת „עוזי" מצה"ל

מאת עזרא יהב

כיריה וסגוד, מקרית־גת, נעצר אתמול לשבעה ימים לפי פקודת השופט גלעד גלעדי. זאת על שהוחזק ב„עוזי" ו־10 מחסניות עם כדורים. משטרת קרית־גת שעצרה אותו חושדת, כי את הנשק והתחמושת גנב משני מחנות צה"ל.

הוא חשוד גם בפריצה כפרת בבית־התרבות „ליגה" בקרית־גת.

הבדורסלנים מהארלם הופיעו לפני פצועי צה"ל בביה"ח בתל־השומר

„אשפי הכדורסל" מהארלם, המבקרים בישראל, ערכו אתמול הופעת ראווה בביתן השיקום בביה"ח על שם ד"ר שיבא בתל השומר. מאות הפצועים המאושפזים במקום הכדורסלנים שהשתי הסוף ועקבו בבירור אחר יהודי של שגרירי ארה"ב בישראל, מר קנת קיטינג, שניפה בוזה בזריקת הכדור הבה.

„מיתו האמריקני שאינו משחק כדורסל — אמר השגריר, שקלע פגיעה רק בבדיון הבליפי...

כתוצאה מהביקורת הקשה שנימבה עליהם בעקבות הרצתם הראשונה ביד אליהו בערב יום העצמאות, שינו ההטוטבים הכושים כמנהגם משקם והם רוצים לגלות לקהל גם מעט מכישוריהם האמיתיים בכדורסל.

לשם כך בנהלים „האשפים" ביחם למשחק עם נבחרת כוכבי הליגה הבלגית בכדורסל המסיירים בישראל. המשחק יתקיים ביום ה' בערב ביד אליהו, את תיאוות ההבטחה הבלגיות לצחק.

* בית הדין העירוני בתל־אביב הורה לדייר להתנהדות בעלי בתי המלון בירושלים מר חיים שיף להמשיך בבניית מלון לשת הכוכבים ברחוב הירקון בתל־אביב.

כל מה שאתה מעלה על דעתך, ועוד הרבה יותר — תוכל למכור ולקנות בלוח מעריב
ראה עמודים: 37, 38, 39

ציפי ולהורים
הכואבים וכואבים יחד אתכם
את נפילתו של
אחי
ד"ר אהיקם אבני—פיינשטיין הי"ד
חבר מבוך והדע נאמן
יעל והן נרייכנסקי
אבישג ומייקל זיים
בתיה ומשה הורביץ
רות וגדעון פרלמן

משפחת זיידמן
ציפי
אבלים אתכם על
אחי אבני ז"ל
השכנים ברחוב קפלנסקי 45 גבעתיים

ציפי ולמשפחת זיידמן
המבי מאבכם ומשתתפים בצערכם
ציונה ואושקו

אזכרה וגלוי מצבה
על קברו של יקירנו
ברוך דסברג (ג'ינג'י)
הי"ד
שנפל במלחמת יום הכיפורים
מחר, יום רביעי, ט' באייר תשל"ד 1.5.74
בשעה 15.00 בכינוס העצמה בכפר ציון.
המשפחה
וקבוצת ראש צורים

בננו חברנו
מיכאל סיצ'וק
שנפל במלחמת יום הכיפורים
בקרבות הבלימה ע"י גשר פירדאן
לפנוחות בבית העלמין במשקנו, ביום ט' באייר תשל"ד (2.5.74), בשעה 15.30.
המשפחה
ובית גבעת ברנר

אבלים על בננו היקר
רס"ל
דוד־יצחק ברייטנר
הי"ד
אשר נפל במלחמת יום הכיפורים 8.10.73
לקבר ישראל היום, יום שלישי, ח' באייר (30.4.74), בשעה 15.00, בבית העלמין הצבאי בחוף הכרמל, חיפה.
נוסים לרבות המלווים:
המשפחה — שכונת גיורא 223, טירת הכרמל, 14.30
משרד קצין העיר, הדר יג. פרץ 10, 14.15
תל־אביב — ליד בית הדר, בשעה 13.00
ההורים: מגדה ויהודה
האח: צביקה

משפחת ברייטנר
אתכם באבלכם הכבד
בנפול בנכם יקירכם
רס"ל יצחק (איציק) הי"ד
במלחמת יום הכיפורים בחזית הדרום
חבריו
בוגרי חוג הנוער

הננו להודיע בצער רב על פטירתו ללא עת של בננו
אורי אברמוביץ
בן 22 בפטותו
ההלויה תתקיים היום, יום שלישי, ח' באייר (30.4.74). פרטים נוספים בדבר ההלויה בטלפון 66 65 65 — חיפה.
המשפחה

משפחת רחמים
אתכם באבלכם הכבד בנפול יקירכם
אבישי הי"ד
דיירי הבית
שלום־יהודה 5 — ירושלים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
ד"ר אדמונד קינברג ז"ל
בפולין, בגיל 88
המתאבלים:
רעייתו מאריה, פולין
בנו וכלתו ויטולד ובלנקה קינברג, ת"א
נכדתו בתיה דיסנצ'יק, ר"ג

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
אמנו, סבתנו ודודתנו היקרה
הניה בת יצחק גפן
(לבית אינטרליגטור) מקובנה, ליטא
ההלויה תתקיים היום, יום שלישי, ח' באייר תשל"ד (30.4.74), בבית העלמין בחולון. נפגשים על־יד השער החדש בשעה 3.15 אחה"צ.
משפחות: גפן, רוזנצוייג, דבורז'צקי, פיזונצקי, כלוק, שצ'וקין
האינטרליגטור — בית־אריה

בצער רב אנו מודיעים על מותו של
בעלי, בננו, אחינו וגיסנו היקר
שנקטף בדמי ימיו
משה צפדיה הי"ד
ב"ר רפאל נ"י
ההלויה תצא היום, יום שלישי, ח' באייר תשל"ד (30.4.74), בשעה 12.30 בצהרים, מבית הוריו ברחוב הרב קוק 22, ת"א, לבית העלמין בחולון.
התחבורה תועמד לרשות המלווים.
המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית
של יקירנו
יוסף גור
פרטים על מועד ההלויה — להודיע בטלפון 724521, 245384 ת"א.
המתאבלים: אשתו: היה
ילדיו: אמיר ואריאלה
אמו: פרידה בן
אחיו: זיגה
המשפחות: שור, שולמן, מכב, בריאור ושלמון

מודעות אבל גם בעמודים 7 ו־36

הוגה גור ... גרס ... גיסל הי"ד

צילום מן האצל

هكذا من الأصل

מליאת רשות השידור תדון תוך שבועיים בחידוש המשדרים בשבת

התקציב המודע לשנת 74/75 — 128.5 מיליון ל"י

מאת יחיאל לימור

מצבור גדול של חומרי־נפץ ונפצים נתגלה ליד ים־המלח

היה מונח במקום מספר שנים ונועד כנראה לצורכי חציבה

מאת שלמה גבעון

ברוב בתי־הספר לא יהיו מחר — 1 במאי — לימודים

„מוקד" תקיים הפגנה בתל־אביב

שריד מציע את שרון לתפקיד שר־הבטחון

מאת דניאל דגן

ח"כ (הליכוד) עקיבא נוף והגב' אדית אמיתי כלאו עצמם אתמול בבוקר בשרשראות לפני בנין השגרירות הגרמנית ברחוב סוטין בתל־אביב. בשיחה עם סופר „מעריב" הסביר ח"כ נוף, כי הוא מבקש למחות בכך על מאסרה של „ציידת הנאצים" ביאטה קלרספלד על ידי הגרמנים בקלן. שני המפגינים שעשו זאת, לדבריהם, ביוזמתם, נשאו כרזות בעברית ובאנגלית „שחררו את ביאטה קלרספלד, כילאו את הפושעים הנאצים". מר נוף הסביר כי הוא מקווה שמחאתו תעורר מחאות נוספות שיביאו לשחרורה המיידי של ביאטה ממאסרה בגרמניה. (הצלום: שלמה סהר, י.פ.פ.א.)

הכנסת תדון ביום חמישי במעצר ביאטה קלרספלד

בלונדון נערכה הבבורה של „יעקבי ולײדנטאל"

מאת צבי לביא, סופר „מעריב" בלונדון

נהרג בתאונה

מאות שוטרים ישמרו במירון בל"ג בעומר

מאת מנחם רהט

באהה"ב הובטח לרב יוסף לפעול למען יהודי סוריה

מאת שמואל שגב, סופר „מעריב" בוושינגטון

הבלדה על נוף הארץ — שייעלם...

פוליסה 4 ביטוח נוסעים מעשיקה יותר
לחו"ל ובחזרה - ללא דאגה!
אישפוז בחו"ל — החזר הוצאות עד 7,200 $ (30,240 ל"י) התשלום בחו"ל במטבע זר.
טיפול רפואי ובדיקות — החזר הוצאות ללא הגבלה בסכום. פיצוי נוסף עבור הפסד כרטיס טיסה
ביטוח תאונות — בסך עד 50,000 ל"י.
מטען אישי — בסך 4,000 ל"י ולפי בחירה
פנה אל משרד הנסיעות או אל סוכן הביטוח שלך!
אישפוז-שלוות

ללא ריבית — 727 ל"י במזומן + 12 תשלומים חודשיים
קורעוז 487
מחירה של מכונת כביסה קורעוז 487 הוא 2995 ל"י במזומן. המחיר כולל עגלת גלגלים ו-45 ל"י הובלה לבית המזמין. כעת באפשרותך לרכוש את קורעוז 487 באותו מחיר, בתשלומים נוחים וללא ריבית
תשלום במזומן 727 ל"י
12 תשלומים × 189 ל"י
2268 ל"י
2995 ל"י
להשיג: תל־אביב, קורעוז יהודה הלוי 59.

הצלם שאול גולן, אילת, מתבקש להתקשר טל. 23 72 11

הערב בטלוויזיה
משדר שרות בנושא: הבטיחות בדרכים
מקרה עקיפה
משרד התחבורה והמועצה הלאומית למניעת תאונות
הפקה: שירות הסרטים הישראלי

בתאריך 16.4.74 אבד בעפולה כלב סטר־אירי צבע חום־אדמדם עם אוזניים ארוכות
המוצא הישר יבוא על שכרו טל. 065-22215, 065-22279

טייל וסע ברחבי המדינה
סוף לחגיגות הליליות

פינת אוכל ארקל
אר־קל בית־זרע מוצרי פלסטיקה אריזות וריהוט
סוכנות ראשית: מוצרי תכן בע"מ ת"א, רח' הארבעה 6, טל. 268251
חיפה, רח' הנמל 40, טל. 660911
באר־שבע, רח' קרן קימת לישראל 39 טל. 2731
ירושלים, אזור התעשיה תלפיות, טל. 63211
ובחנות בבית טפחות רח' הלני המלכה 9.

בהזדמנות למכירה
עודפי יצוא
של שטיחונים, כריות וכדו'
במחירים מוזלים
טוילנד, בני־ברק, מודיעין 13,
בשעות 8.30—18.00, ביום ו' 8.30—14.00

מוזיאון תל־אביב
הערב, בשעה 6.30 תיפתח בבית הלנה רובינשטיין, רח' תרס"ט 6, תל־אביב
תערוכת אורי ליפשיץ
ציורים, רישומים, תחריטים
התערוכה תיפתח לקהל מחר, יום רביעי, ט' באייר תשל"ד (1 במאי, 1974).

48.- ל"י ביטוח שנתי לטלוויזיה כולל מסך + עם שרותים וביקור
ישראטלויז
חולון, טשרניחובסקי 22 טל. 622798
מקבלים גם תיקונים בתשלום!

אל תבזבז מים

ירושלמים
שרות אישי ומהימן

דלתות עץ מספרד
יהודה הלוי 77 תל־אביב טל. 614803
כארמא CARMA

גרעין נחל אשנ"ב המיועד לקבוץ בר עם (מתגייס בקיץ 1974)
מעונין לקלוט חברים וחברות
נא להתקשר בשעות אחה"צ והערב טלפונים:
לאפרים 04—723430
לדינה 04—728956
לטלי 04—251229

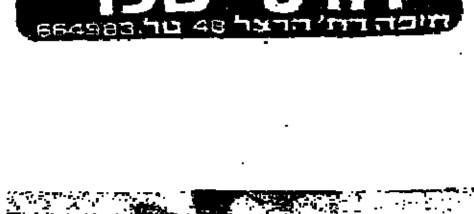
רהיטי שפר
חיפה רח' הרצל 48 טל. 664983

אתה זקוק לטלפון?
הטלפונים שלנו לרשותך!!!
פרטים: ב„טל־שרוויס" טל. 33838 ת"א
שרות טלפונים לקבלת ומסירת הודעות.

רדיו למכוניתך
+ אנטנה נעולה
רמקול והרכבה
299.— ל"י
שנה אחריות
„מטאורי"
רח' סירקין 18, ת"א טלפון 238736

למכירה
סקניה 75
מודל 1962 (דבל) מנוע לאחר אוברול
טלפון 063—26493

הארגז

דו"ח מבקר המדינה 1973

צה"ל

רכב קרבי לא נבדק במשך 3 עד 5 שנים

גם בביצוע בדיקות תקופתיות בטנקים היה פיגור של 15 עד 20 אחוז ✶ משרד מבקר המדינה הצביע בפני המפקד הממונה על הסדנאות בפיקוד המרכז על החומרה הרבה שבאי־ביצוע הבדיקות התקופתיות ברכב במשך שנים מספר, דבר שהיה בו כדי לפגוע בכוננות הרכב, שאוחסן במחסני חירום, מלבד הבלאי המוגבר שנגרם לרכב ✶ מרכז ההובלה מנוהל באמצעות מחשב מאז 1970, אולם תוכנית המחשב לא היתה ערוכה לניהול ההובלה בשעת חירום ✶ עם פרוץ המלחמה עבר הרישום והדיווח של מערך ההובלה לשיטה ידנית, שלא היתה מתורגלת

מתוכה. הבדיקות התקופתיות והתיקונים בעקבותיהן נועדו להבטיח כשירות מכנית של הרכב ברמת כוננות דרושה.

תוכנית העבודה, שהכינה מיפקדת פיקוד המרכז עבור הסדנה לשנה 1973 הקיפה רק 61 אחוז מכלי הרכב, שאוחסן במחסני חירום ועל־פי ההנחיה של מיפקדת קצין חימוש ראשי היה על הסדנה לבצע בהם בדיקות תקופתיות.

לפי הסבר מיפקדת הפיקוד, שניתן למשרד מבקר המדינה, תיכננה המיפקדה את הבדיקה התקופתית רק לגבי רכב של יחידות הכפופות לה, ואילו לגבי רכב של יחידות אחרות, החונות בקרבה היה, לדעתה, על מפקדי היחידות, או העוצבות הנוגעות, לדאוג להבאת הרכב לסדנה לבדיקות תקופתיות.

מבקר המדינה מציין, כי הסבר זה לא נתקבל על דעתו, כיוון שלפי הוראות הפיקוד העליון מוטל על הפיקוד המרחבי להבטיח את הבדיקות לגבי הרכב של כל היחידות החונות במרחב ולהתאים לכך את המרגם לזמנו לבדיקה.

בשנה הנדונה היה על הסדנה לבצע בדיקות ביותר מ־1000 כלי רכב: 335 זחלמים ומגמישים, 117 נושאות נשק, 136 ג'יפים ו־456 משאיות. בפועל נעשו הבדיקות ב־44 אחוז מהרכב. בשני סוגים של משאיות היו אומנם קשיים טכניים בביצוע הבדיקה ובשל כך לא היה טיפול ברכב זה במשך חמש שנים ויותר, אך גם אם יוצאת מספר המשאיות האלה — אומר המבקר — יגיע הביצוע של הבדיקות התקופתיות ביותר כלי הרכב ל־54 אחוז בלבד.

המבקר גם מצא, כי למרות שהסדנה עשתה בדיקות תקופתיות רק בכמחצית כלי הרכב, היא הפיקה כוח אדם כמו שהוקצב לביצוע בדיקות בכל כלי הרכב, שנכללו בהנחיות של קצין חימוש ראשי. לפיכך, מספר שעות העבודה שנרשמו בגין כל בדיקה תקופתית היה אפוא גדול מן המוקצב. ההפרשים היו כמאות שעות העבודה לכל כלי רכב.

משרד מבקר המדינה הצביע בפני המפקד הממונה על הסדנאות בפיקוד המרכז על החומרה הרבה שבאי־ביצוע הבדיקות התקופתיות ברכב במשך שנים מספר, דבר שהיה בו כדי לפגוע בכוננות הרכב, שאוחסן במחסני החירום, מלבד הבלאי המוגבר שנגרם לרכב עקב כך.

בדצמבר 1973 (אחרי מלחמת יום הכיפורים) הודיע ראש מטה פיקוד המרכז למשרד מבקר המדינה על הפעולות שנקטה מיפקדת הפיקוד, כדי להבטיח את ביצוע הבדיקות התקופתיות בכל הרכב המאוחסן במחסן החירום על היחידות שבמרחב הפיקוד.

בהמשך ביקורת זו נבדקו גם התדירויות של החלפת מנועים בטנקים, זחלמים וברכב אחר, שבטיפול הסדנה. המנועים שהוחלפו היו רובם משוקמים וחלקם חדשים.

מחיר שיקום של מנוע לטנק, מהסוגים שנבדקו, היה 20 אלף ל"י עד 25 אלף ל"י בקירוב ושל יתר המנועים — 3000 ל"י עד 8500 ל"י בקירוב.

בשנת 1972 החליפה הסדנה 149 מנועים מהסוגים שנבדקו: 55 לטנקים, 61 לזחל"מים ו־33 לרכב אחר. משרד מבקר המדינה בדק את המיסמכים הקשורים בהחלפתם של 137 מנועים — המיסמכים הנוגעים ביתר 12 המנועים לא היו בסדנה. תוצאות הביקורת היו, כי ב־15 מנועים נתגלו תקלות עוד תוך כדי הרכבתם ברכב וב־68 מנועים — לאחר שעות פעולה מעטות של המנוע, או לאחר נסיעה של מספר קטן של קילומטרים. 35 מנועים, מהם 17 לטנקים, הוחלפו לאחר מספר גדול יותר של שעות מנוע או קילומטרים, אך גם חלק מהם לא הגיע לניצול בהיקף הדרוש. לגבי יתר 19 המנועים לא ניתן היה לקבוע מהו מספר הקילומטרים שהמנוע פעל עד להחלפתו. נתון זה לא נרשם כיוון שמדי האוץ בכלי הרכב לא היו תקינים.

להלן פירוט התדירויות של החלפת המנועים, שלגביהם היו הנתונים הדרושים:

● ב־8 מנועים לטנקים, מהם אחד חדש והיתר משוקמים, ב־4 מנועים לזחל"מים וב־3 מנועים לרכב אחר, נתגלו התקלות עוד בשלבי הרכבתם ברכב בידי הסדנה.

● מנועים משוקמים הוחלפו לרוב לאחר מספר קטן של שעות פעולה של המנוע.

● 5 מנועי טנקים הוחלפו לאחר 9—12 שעות נסיעה; 7 מנועים אחרי 19—36 שעות נסיעה; 5 מנועים של טנקים הוחלפו אחרי 76—90 שעות נסיעה.

● 17 מנועי טנקים הוחלפו אחרי 100 שעות פעולה ויותר או לאחר נסיעה של 10 אלפים ק"מ.

מיפקדת קצין חימוש ראשי מסרה למבקר המדינה סקר שנעשה על הסיבות העיקריות להשבתת המנועים. בסקר נאמר, בין היתר, כי שיטת ההרצה של מנועים לטנקים, הנהוגה במרכז שיקום ואחזקה, המשקם את המנועים, מעמיסה עומס יתר על המנוע וגורמת לבלאי מוגבר. סיבות נוספות לבלאי המוגבר היו פעולת המנוע בטמפרטורות גבוהות ומערכת סיכה לא יעילה. עוד נאמר בסקר, כי תהליך ההרצה של מנועי הטנקים הוא שונה מזה שהיצרן ממליץ עליו ולפי חוות דעת של סוכן היצרן תהליך ההרצה הנהוג הוא בלתי מתאים. בסקר צויין, כי לא תמיד הורצו המנועים עם מערכת סינון אוויר, כנדרש.

המבקר עמד על החומרה שבמימצאים האמורים וציין, כי מלבד ההוצאה הכספית הניכרת, שנגרמה בבלאי מוגבר של מנועים, יש בכך כדי לגרום לפגיעה בכוננות הרכב הקרבי המשוריין.

בפרק של „עבודות בינוי" חשפה הביקורת מקרים של העמדת קצין לדין בשל התנהגות בלתי הולמת, של מקרה של קבלת שוחד מקבלנים ועל גניבת חומרים מצה"ל.

יחידות בינוי בפיקודים המרחביים ובחילות האוויר והים מבצעות עבודות בניין ואחזקה של מיבנים במתקני צה"ל. הן גם מקימות מיבנים חדשים, לרוב קבועים יותר.

הביקורת העלתה, כי הנוהל, שנקבע בהוראת הקבע של מטכ"ל/אג"א אינו מתאים להזמנת עבודות בינוי: לא הוגדרו דרכי פנייה לקבלנים לקבלת הצעות מחירים, לא נקבעו כללי ניהול משא ומתן עם קבלנים ותהליכי קבלת החלטות בדבר בחירת קבלן, שההזמנה תימסר לו. לא צוינו בנוהל כללים מקובלים בעבודות כאלה, כגון סידורי בדיקה של איכות החומרים והתאמתם למיפרט; והתחייבות הקבלן לתקן פגמים שיתגלו תוך תקופה מוסכמת אחר השלמת העבודה. אף לא נקבע בה הם הרישומים שיחידת הבינוי צריכה לנהל בהזמנים אלה לצורכי תיעוד ובקרה.

הביקורת גילתה גם, כי יחידות בינוי הזמינו אצל קבלנים עבודות רבות, שהמחיר של כל אחת מהן היה גבוה בהרבה מ־10 אלפים ל"י וזאת בניגוד להוראה. הדבר נתאפשר על ידי פיצול העבודה לכמה הזמנות והן נמסרו לקבלן בבת אחת או במפרשי זמן קצרים או על ידי הוצאת ההזמנות לכאורה לקבלנים שונים, שבפועל היו אלה שותפים באותה חברה קבלנית, שההזמנה נמסרה לה. הביקורת העלתה 45 מקרים של פיצול עבודות, שהסתכמו ב־2.5 מיליונים ל"י, אולם מספר מקרים זה אינו משקף, לדברי המבקר, את היקף העבודות שפוצלו, שהיה גדול מזה בהרבה.

לדוגמה: יחידת בינוי בפיקוד הדרום הזמינה במשך שנת 1972 אצל חברה אחת עבודות בסך 962 אלף ל"י, שהעיקריות בהן היו התקנת מערכות מיזוג אוויר והשמל בסך 437 אלף ל"י; עבודות אחזקה של מערכות מיזוג אוויר בסך 252 אלף ל"י; עבודות אחזקה אחרות בסך 200 אלף ל"י. ההזמנות לעבודות האחזקה ניתנו אחת לחודש, במפוצל. דוגמה אחרת: יחידת בינוי בפיקוד מרכז מסרה במפוצל שתי עבודות צבע, שמחיר כל אחת מהן היה 100 אלף ל"י בקירוב.

בנובמבר 1972 הוציא ראש מטכ"ל/אג"א הוראה, שבאה להזהיר על האיסור לפצל עבודות, אולם גם לאחר הוראות אלה הוסיפו יחידות בינוי לפצל עבודות במיפוצל.

ביחידת בינוי בפיקוד הצפון נעשה שבר ההיחידה הוכן של קווי מים במחנה צבאי, בהיותו של משרד אורחי להיתכן, שאצלו הזמינה היחידה את העבודה. בסך הקוכן קיבל הקבלן סך של 3500 ל"י, כאשר נתגלה הדבר, לא ננקטו פעולות בעקבות נגד העובד, כיוון שהשירד, שהעבודה נעשתה בידיעת מפקדו.

בסוף שנת 1972 ובתחילת 1973 ערכה המשטרה הצבאית חקירה ביחידת בינוי בפיקוד הצפון, בעקבות מידע שממלאי תפקידים באותן יחידות לקחו שוחד. כתוצאה מ

(סוף בעמוד 18)

בהגשת החומר השתתפו:
שאול אברון, יוהר ארנון, אהוד גוט, רזי גוטרמן, אלכס דורון, אריאל וינשטיין, יוסף וקסמן, יהושע כהנא, יחיאל לימור, אהרן פריאל, יוסף צוריאל, ישראל שדמי, יאיר שטרן ואברהם תירוש

משרד הבטחון

הזמנות בכ־200 מיליון ל"י נמסרו בדרך של מו"מ עם יצרן יחיד

...זים שיובאו ומחירם נכלל בחוזים עם החברה נזקפו לחובת תקציב הבטחון בלא לחייב את היצרן ✶ הסדרי ...ום מיוחדים עם מנהל חברה מחו"ל, שאינם תואמים נוהל ממשלתי תקין בענייני כספים ✶ נוכח ההתמדה ...ה משרד הבטחון בשמירה על היחסים המיוחדים עם חברה זו, הביא המבקר את העניין לידיעת ... הבטחון ושר־האוצר והצביע על הצורך בבדיקה מקיפה ומעמיקה של הנושא ✶ בפברואר 1973 הצביע ...ל הרכישה על אפשרות לספק רק שני אחוזים מהדרישה לשמיכות בשעת חירום ועל הצורך להזמין שמיכות ...ל, אך במשרד־הבטחון לא נמצא כל תיעוד על תגובת צה"ל ועד לפרוץ המלחמה לא היה טיפול נוסף בנושא ...ישום לקוי של התחשבנות כספית ✶ סכומים גדולים הועברו מתוכנית אחת לאחרת ללא אישור פרלמנטרי

...ות שערך מבקר ה... משרד הבטחון מ... ...יים מבנה ... בתקציב המשרד, ...ות עם ספקים, ...ודות לקבלנים ו... מינהל ורישום ל... ...אשר במקרים מספר ...ם קיימים למבקר.

...ב הבטחון לשנה 1971 תוכנית תקציבית ה... 300 מיליון ל"י על המאושר לאותה שנה. ...ציב לשנת 1972 לא ...שרד הקצבות ... ...ועלות, שהתשלום ב... ...ה מן השנה הקודמת.

...ר בסעיף משנה ב... שעניינו חימוש, ו... 1972 שוב נפלה ה... ...המאושרת בסעיף זה, ...מיליון ל"י מההוכניות ...ות. סך של 350 מיל... ...הוצג כהמתנה בסכום ...ללא חלוקה מחייבת. ...קבע, כי הצגת ה... ...ורה זו גורעת מיעי... ...צת הפיקוח, שנועדה ...שהתוצאה תישאר ב... ...קצבה לפי חלוקתה.

התיכנון התקציבי, ...ושי הבאה, העלתה ...ות שנכללו בתקציב למטלות שנבדקו, כ־480 מיליון ל"י, עלו בהרבה על הדרוש באותה שנה (כ־302 מיליון ל"י) ונוצרו עודפי הרשאה גדולים. „הקצבה מיועדת לתוכניות מוגדרות ולהן בלבד, והיא מאבדת חלק גדול ממשמעותה, אם ניתן להעביר ללא אישור פרלמנטארי, סכומים בהיקף גדול מתוכנית אחת לאחרת" — קובע המבקר.

בפירוט סעיף החימוש נכלל גם שני פרטי המתנה בסך 25 מיליון ל"י, שהיה אמור להתקבל מהתעשיה הצבאית עבור שימוש במלאי חומרי גלם. משרד הבטחון לא קיבל זיכוי מתעש"י על השימוש בחומרים ולכן לא רשם בספריו את מימוש ההמתנה. „יוצא, שהמשרד רשם כמימוש ההמתנה סכום הנובע משירוך ולא משימוש בחומרים, כפי שתוכנן בתקציבו. על השינוי במהות ההמתנה ועל יעוד הסכום הנובע משירוך, לא ביקש המשרד ולא קיבל הרשאה תקציבית, כדרוש" — כותב המבקר.

המבקר מציין שכדי לקבל מידע מלא על היקפי הרב־שנתי של תוכניות המשרד דרוש, כי המשרד יציג בתקציבו את מלוא הסכום של התוכניות וידווח על סכומי ההתחייבויות שנעשו ועל יתרת התוכנית, על ידי כך תתאפשר קבלת מידע מלא.

דוגמה נוספת שמביא המבקר לרישום לקוי של התחשבנות כספית היא ענין שכר הלימוד בבתי־הספר הקדם־צבאיים. הטיפול בגביית שכר הלימוד כן התשלומים נמסרה לידי בנק תמורת עמלה של 2.5 אחוזים (שהועלתה ל־5 אחוזים באפריל 1973). הבנק מזוכה על סכומים שגבה ומעביר את התמורה למשרד הבטחון. אך אין המשרד מחייב את הבנק בריבית על הסכומים שנתקבלו בבנק עד להעברתם למשרד הבטחון.

בדיקת ההתחשבנות בין שני הגופים העלתה שהעמלה חושבה כאחוז מסכום התחייבויות הגבייה ולא מסכום הגבייה בפועל, כפי שהוסכם. כתוצאה מכך שילם משרד הבטחון לבנק ב־1972 תשלום יתר של 20 אלף ל"י. הבנק גם לא העביר למשרד סכום של 50 אלף ל"י, שניגבה מחניכים, שטרם חתמו על התחייבות לתשלום שכר לימוד.

אשר להתקשרויות עם יצרנים כתב המבקר, כי ב־1969 החליט משרד הבטחון לייצר חלקי כבבת למערכות ציוד והתקשר עם חברה מסויימת, העוסקת בכך. המשרד לא עמד על קבלת תוכנית כלכלית מהחברה. ב־1970 הוכנה טיוטת הסכם בין המשרד לחברה, לרבות מחירי החלקים. מאז נעשו בהסכם שינויים רבים, אך עד מועד סיום הבדיקה על־ידי המבקר לא גובשו תנאי ההסכם ובפועל נושא משרד הבטחון באותן ...שי בעלויות הייצור של החברה.

הואיל והחברה לא יכלה לעבוד בתנאי האספקה שנקבעה, היה צורך לייבא חלק מהציוד. הדבר זה גרם לניצול חלקי ולא רנטאבילי של המתקנים. ב־1973 היו דמי שכירות המיתקנים של החברה 3.2 מיליוני ל"י, אשר שולמו על־ידי משרד הבטחון, כחלק מעלויות הייצור של המפעל.

ב־1971 התיר משרד הבטחון לחברה להשתמש ביחידה גם לייצור שלא בשביל מערכת הבטחון. נקבע כי החברה תשלם דמי־שימוש במיתקנים למשרד הבטחון, אך החברה דיווחה על שימוש כזה רק במשך חודשים אחדים ב־1971 ומאז אין למשרד פרטים על כך, והוא לא דרש מהחברה זיכוי לדמי השימוש בציוד.

במאי 1970 ניהל המשרד מו"מ עם חברה אחרת המייצרת מכשירים לצה"ל, בדבר הקמת מפעל בארץ שיעסוק בהרכבת מכשירים אלה. לחברה זו נמסרו שתי הזמנות בהיקף כולל של 580 אלף ל"י. הוברר, כי בעד כמה פריטים דרשה החברה מחירים גבוהים פי כמה ממחירי יצרנים אחרים בחו"ל. לאחר מו"מ הוזילה את מחיריה, אולם גם לאחר ההוזלה עלו מחירי ההזמנות ב־25 עד 37 אחוז על מחירי הצעות אחרות. חמש הזמנות אחרות בהיקף של כארבעה מיליוני ל"י נמסרו לחברה בלי שיהיה בירור של המחירים אצל ספקים אחרים. לדעת מבקר המדינה, דרוש שמשרד הבטחון יקפיד על בירור מחירי החברה והשוואתם למחירי יצרנים אחרים.

מאז 1969 בדק המבקר עיסקות של משרד הבטחון עם יצרן בארץ לייצור קבוצות מוצרים מסוג חדש, שהם מוצרים בטחוניים חשובים. עד סוף 1973 הגיע היקף ההתקשרויות בארבעה חוזים לקירוב למאתיים מיליון ל"י. עד דצמבר 1973 הסתכם שווי האספקה של המפעל ב־

(סוף בעמוד 20)

...ע"ש לא פעלה כדי להבטיח לעצמה ...ת מירב העובדים לשעת חירום

...יבלה מראש הגדרה מפורטת לגבי ההרכב וההיקף של ההספקה שהיא תדרש לספק בשעת ...ם ✶ הביקורת העלתה, שכל שנה מעבירה תע"ש לשנה שלאחריה חלק ניכר מההזמנות ...צה"ל ✶ דחייה של חלק גדול מהאספקה המתוכננת לשנה הבאה, עלולה לפגוע בתוכניות ... ✶ האספקה בפועל לכוחות היבשה של צה"ל בתקופה שבין אפריל לספטמבר 1973, היתה ...חוז מהמתוכנן ✶ במחצית 1973 היתה האספקה לחיל האוויר רק 53 אחוז מהמתוכנן

...ים נובמבר ודצמ... 1... ...בר משרד מבקר ... את היערכות ה... ...הצבאות לקראת ...רום.

...1969 קויימו דיונים ...ש ואגף אספקאות ב... ...גיבוי ההכנות שיש ...כדי לעמוד בדרישות ...עת חירום. נקבע ש... ...אספקאות (אג"א) יגיש רשימה של פריטי התחמושת שייצורם הכר... ...עת חירום ושל סגך ...ז תגיש תע"ש פי... ...ל האמצעים הנחוצים ...מירבי של פריטים ...שיטת פריטים כזו לא ...ב של אג"א לתע"ש ...1970 המבקר, שעבודתו היתה שעל תע"ש להתארגן כך שבשעת חירום תוכל לפעול 24 שעות ביממה להשלמת הפריטים שיידרשו למאמץ המלחמתי. דיונים שנערכו בנושא זה בהנהלת תע"ש בשנים 1970 עד 1972 לא סוכמו בעיקרם לצרכי פעולה ולא הוגשו בעקבותיהם דרישות לאמצעים.

עוד נמצא בביקורת, כי תע"ש לא קיבלה מראש הגדרה מפורטת לגבי ההרכב וההיקף של ההספקה שהיא תידרש לספק בשעת חירום, מלבד הקביעה הכללית של אג"א, לפיה יהיה על תע"ש להפעיל את אמצעיה בשעת חירום במשך 24 שעות ביממה, להשלמת מוצרים שיהיו בתהליך הייצור.

קביעה כללית זו גם היא חייבה היערכות מירבית, אך תע"ש מצידה לא עשתה פעולה שיטתית מראש, כדי לאבטח לעצמה את מירב העובדים לשעת חירום.

הודות להגדלת מספר שעות העבודה ותיגבור מאולתר של כוח אדם עלה בידי תע"ש לספק הזמנות לצה"ל באוקטובר 1973, אך לא ניתן לקבוע באיזו מידה השפיעו השינויים בכוח האדם על החלטות בדבר משימות שניתן היה להטיל על תע"ש באותה שנה.

הביקורת העלתה, שכל שנה מעבירה תע"ש לשנה שלאחריה חלק ניכר מההזמנות של צה"ל. לדוגמא, משנת הכספים 1971 הועברו לשנה שלאחריה מחצית מההזמנות שהוצאו. דבר דומה קרה שנה לאחר מכן.

הפיגור של תע"ש באספקה בשנת 1972 נידון בסוף אותה שנה בהשתתפות מנכ"ל משרד הבטחון, ראש אג"א ומנהל תע"ש. הוסבר כי הפיגור נובע מתקלות טכניות בייצור, ובפיתוח ובפיגורים באספקה של חומרים וחלפים. סוכם כי אם בכוונת תע"ש לדחות אספקה עליה לעשות זאת אך ורק בתיאום עם אג"א. למבקר המדינה הוברר, כי דחייה של חלק גדול מהאספקה המתוכננת לשנה הבאה, עלולה לפגוע בתוכניות צה"ל, בייחוד כשאינה מתואמת בכלואה עם המזמין.

האספקה בפועל לכוחות היבשה של צה"ל בתקופה שבין אפריל לספטמבר 1973, היתה רק 53 אחוז מהאספקה המתוכננת לאותה תקופה.

בחודש אוקטובר חלה האצה רבה בקצב האספקה ובמספר מוצרים עלתה האספקה על המתוכנן.

באשר לאספקה לחיל האוויר לשנת הכספים 1973 — נועד לאספקה בשנה זו מוצרים בהיקף של 67 אחוז מהתוכנית, השאר נידחה ל־1974. והיוה מראה כי במחצית הראשונה של 1973 היתה האספקה רק בהיקף של 53 אחוז מהמתוכנן לאותה תקופה. באוקטובר 1973 הוכפל קצב האספקה הנדרש, אך האספקה הכוללת עד סוף החודש, היתה עדיין נמוכה ב־28 אחוז מהאספקה המתוכננת למחצית הראשונה של השנה.

20 מפרסמים ב־לוח מעריב
כבר זכו
ב־100 ל"י כל אחד

במבצע הפרסים הגדול במלאות 25 שנה ל־לוח מעריב

ואלה שמות הזוכים:

1. **קראוזמן אהובה וגדעון**, רח' מיכאליס 5, פתח־תקוה.
2. **„פורמינג"**, רח' הפלדה 2, איזור התעשיה בת־ים.
3. **פוטרמן משה ופנחס**, ביח"ר „היוצר", רח' סלמה 16, ת"א.
4. **כרמון בן־ציון**, רח' ברנדיס 23, רעננה.
5. **מושיץ מייקל**, „בסר ביתי", אבן עזרא 19, מרחביה, ירושלים.
6. **קולמן עמוס**, רח' השבי 37, חיפה.
7. **הנדסה אקוסטית בע"מ**, רח' מהר"ל 10, ת"א.
8. **יורם**, ת.ד. 37355, תל־אביב.
9. **צ. ציפוריס**, רח' הרב הרצוג 13א', חיפה.
10. **סוכנות אנגלו־סכסון**, כפר ריבלין, הרצליה פיתוח.
11. **מסעדת „המוזג"**, רח' בן־יהודה 21א', תל־אביב.
12. **שמי משה**, רח' הגלגל 36, רמת־גן.
13. **טל רפאל**, רח' מנחם 15, רמת־גן.
14. **רוטמן אהרן**, שד' רוטשילד 29, חיפה.
15. **קבוץ יפתח**, ד.נ. מרום הגליל.
16. **קרפט יעקב**, הנקין 61/4, חולון.
17. **כהן יאיר**, אילנות 21א', חיפה.
18. **ד"ר לנדאו שלמה**, רח' לוריא 9, ת"א.
19. **גולדבין בע"מ**, רח' בלפור 47, בת־ים.
20. **טובר פנחס**, רח' בן־יהודה 31, רחובות.

גם הזוכים בפרס היומי בסך —.100 ל"י נכנסים להגרלה של הפרסים הגדולים:

2 מכוניות „פיאט" — (כולל מסים) —
„פיאט 126" ו־„פיאט 128"

25 שנה לוח מעריב פרסים בכ־55 אלף ל"י

מסור עוד השבוע את מודעתך ל„לוח מעריב".
אתה עשוי לזכות בפרס היומי בסך —.100 ל"י וב־2 מכוניות „פיאט".
אך ההצלחה המובטחת לך, בכל מקרה — התגובה המהירה והתוצאה החיובית למודעתך המתפרסמת ב„לוח מעריב".

סוד כוחה של המודעה ב„מעריב" פרסומה בעתון הנפוץ ביותר במדינה!

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דו"ח מבקר המדינה 1973

משרד האוצר

הבנקים למשכנתאות צוברים רווחים גדולים מהלוואות לעולים ולזוגות צעירים

המבקר מותח ביקורת על משרד־האוצר שאינו מקפיד במידה מספקת על נוהלים שיבטיחו שהשימוש בכספים המסובסדים על־ידי הממשלה יעשה רק למטרות שלמענן הם נועדו

דו"ח מבקר המדינה מותח ביקורת על ההסדרים בין הממשלה לבין הבנקים האפותיקאיים. מהדו"ח מסתבר, כי האוצר מאפשר לבנקים אלה להגדיל במידה את רווחיהם ואינו מקפיד במידה מספקת על נוהלים שיבטיחו שהשימוש שלהם בכספי האוצר יעשה רק למטרות שלמענן הם נועדו.

הדו"ח מביא שורה של דוגמאות המבהירות כיצד מאפשר האוצר לבנקים למשכנתאות לצבור רווחים גבוהים מההלוואות, המסובסדות על־ידי הממשלה, לעולים חדשים ולזוגות צעירים.

בהלוואות אלה גבוהה הריבית שמשלם הלווה מזו שמקבל הבנק. את ההפרש מסבסד האוצר. כן נושא האוצר בהפרשי ההצמדה על הכסף המגויס ... הגבוהה בדרך כלל מהוצאות ההצמדה. המקורות העיקריים לכספים שמלווה הבנק הם תקציב המדינה, הנפקות מאושרות על־ידי האוצר, ומקורות הבנק.

הביקורת מופנית בעיקר כלפי ההסכמים של האוצר הבנקים בשימוש משני המקורות האחרונים. לגבי כספי ההנפקות כותב המבקר כי נוסף למירווח שמקבל הבנק (ההפרש בין הריבית שהוא משלם בעד הכסף לריבית שהוא מקבל מהלווה) הוא נהנה גם מהפער בזמן בין המועד שבו הוא מקבל את הכסף מהלווה לבין המועד בו פורע הבנק את אגרות החוב. בתקופה זו מקבל הבנק לשימושו גם את הסובסידיה של האוצר המכסה את הפרשי ההצמדה.

„במירווח הזמן חלו בתקופה הנסקרת שינויים מרחיקי לכת לטובת הבנקים" — כותב המבקר. בעוד תקופות ההנפקה הוארכו במקרים רבים בשלוש ובחמש שנים, קוצרו תקופות ההלוואה באותו מספר שנים „וזאת, כפי שעולה מהמסמכים, במגמה להקל על הבנקים".

לגבי החלק מההלוואות שחייב הבנק לתת מאמצעיו כותב המבקר, שלעתים מוותרת המדינה לבנק על מילוי התחייבות זו או מאשרת לו הקטנה של חלקו. המדינה גם מאפשרת לבנקים להלוות את כספיהם לתקופות קצרות יותר מאלה שבהם ניתנים הכספים הממשלתיים. במקביל הולך ועולה בהתמדה אחוז הריבית המובטח לבנק על כספיו. ב־1970 הובטחה לבנק על כספים אלה ריבית צמודה של שבעה אחוזים בתוספת לריבית בלתי־צמודה בת אחוז אחד. ב־1971 הועלתה הריבית הצמודה בחצי אחוז וב־1972 הועלתה הריבית הצמודה ברבע אחוז נוסף והריבית הבלתי צמודה נהפכה גם היא להיות צמודה. כתוצאה מכך גדלה תשואת כספי הבנקים הגיעה לריבית צמודה למדד של 8.75 אחוזים.

דו"ח המבקר מגלה, כי כאשר מסלק הלווה את הלוואתו לפני תום התקופה, לא נוהגים הבנקים האפותיקאיים להחזיר את הכסף לאוצר והם משתמשים בכספי המסובסד.

„התוצאה היא שכספי תקציב שנועדו למימון הלוואות בנסיבות בתנאים נוחים במיוחד, עומדים לרשות הבנקים, לשימושם החופשי, כממקור הקופה איזושה, או שהבנקים נהנים מכספים אלה בדרך של הפרשי ריבית והפרשי הצמדה המשולמים להם על־ידי האוצר".

בעקבות הצעה שהגישה הביקורת הוכנס לחוזה שבין האוצר לבנקים סעיף האומר שבהתחשבנות בין שני הצדדים יובא בחשבון סילוק מוקדם של הלוואות על־ידי הלווים. אולם מסתבר שסעיף זה טרם הופעל. לדעת הביקורת, יש להקפיד על כך שכספי תקציב שהופקדו בבנק למטרה מוגדרת יוחזרו לאוצר עם פרעונם על־ידי הלווה, כי סיוע המדינה נועד רק לתקופה שכספים אלה נמצאים בידי הלווה.

בהערות לדו"ח מציין שר האוצר, כי הוא תמים דעים עם הביקורת בנושא זה, והחשב הכללי יפעל בהתאם.

מי מקבל תנאי מימון נוחים במיוחד לרכישת דירת שרד

יותר מהכנסת, שרים וסגני שרים המקב... לגור בירושלים לרגל מינויים זכאים לדירת שרד. לאחר ארבע שנות כהונה ניתנה למשתכן ביו... השרד זכות לרכישה בתנאים „מבריים" ... הערכת השמאי הממשלתי.

בהצביעו על מהותם של ה„תנאים" מציין מב... המדינה, שהסדר מתן הלוואות בעת רכישתה של דירת שרד דומה בדרך כלל להסדר הנהוג לג... עובדים המועברים ממקום מגוריהם הקבוע לירושלים. במקרים כאלה מעניקה „יהב", קופת עובדי המדינה, הלוואה תקציבית עד לסך של 22.5 אלף ל"י. מזה סכום של 7,500 ל"י ניתן כהלוואה עומדת, והשאר להקופה של 25 שנים בריבית של 7.5 אחוזים ל... הצמדה.

עתה מגלה הביקורת מקרה החורג מן התנאים האלה: „בשנת 1971 ניתנו תנאי מימון נוחים במיוחד לשם רכישת דירת שרד שמחירה נקבע בסך 43.7 אלף ל"י. הרוכש קיבל הלוואה מ„יהב" בסך 40 א... ל"י להקופה של 15 שנה בריבית של 4 אחוז... ללא הצמדה".

האוצר איננו מתייחס בדברי תשובתו למקרה ז...

הנעלם הגדול: „דירות השירות"

אין רישום מרוכז של מלאי הדירות שהן נכסי המדינה ושל הכספים שהושקעו בהן ✱ לא נערך ריכוז נתונים על ההוצאה השוטפת השנתית לרכישה ולשכירות

„דירות השירות" שחלקן בבעלות המדינה והיתר שכורות על ידה נתונות לעובדי המדינה בתנאי שכירות כה איתנת שביצוע יעיל של התפקיד דורש שהעובד יגור במקום העבודה או בקירבתו.

המבקר מצא שמועצת הדיור המרכזית אינה מנהלת רישום לכל דירה ודירה: אין בידיה גם רישום מרוכז של מלאי הדירות, שהן נכסי מדינה, וכן של הכספים שהושקעו בהן, ואף לא של מצבת הדירות השכורות. לא נערך גם ריכוז נתונים על ההוצאה השוטפת השנתית לרכישה ולשכירות.

ברשותה של המועצה עשרות רבות של תיקים, שבהם מתויק חומר ישן וחומר שוטף, ללא הפרדה בין סוגי הנושאים השונים המתייחסים לדירות שירות צמודות, וללא מפתח עניינים תקין. העשוי להקל על איתור החומר המבוקש. לפי רשימה שנמצאה בתיקי המועצה, שאינה נושאת חתימה ותאריך, נבנו בדירות שירות צמודות בשנת 1969 כ־3,430 חדרים בשטח של כ־71,000 מ"ר. הרשימה אינה מלאה, לא כלול בה הדיור של עובדי משרד הבטחון ושל חלק מעובדי המשטרה ובתי־הסוהר. אף לא צוין בה מספר הדירות, לפי חישוב של ... הדירות ... „המדובר אפוא במלאי של דירות המחייב ריצוף ובעדכון לפי פרטי ... לות, לרבות השינויים בהן ובמחזיקים בהן".

לדעת הביקורת, קיים לצורך כי מפקד כללי ... כל דירות השירות ה... ולרכז נתונים על סכו... השקעה ועל סכומי ה... השוטפת של הממשלה.

החשב הכללי הודיע ... תנה הוראה לערוך מיפ... מצב דירות שירות צמו...

גידול של 8.9 מיליארדים ל' בהתחייבויות המדינה

בשנת הכספים שנסתיימה בסוף מארס 1973 חל גידול של 8.9 מיליארדים ל"י בכלל ההתחייבויות של המדינה, שהגיעו ל־41.9 מיליארד ל"י, נאמר בדו"ח מבקר המדינה על משרד האוצר.

גידול זה במצטבר זהה לגידול שחל בהתחייבויות המדינה בשנת הכספים שקדמה לה (1972). אך לעומת זאת גדלו הזכויות של המדינה בשנת הדו"ח במעט מיליארדים ל"י בלבד, בעוד בשנה שקדמה לה נרשם גידול בזכויות בסך כשלושה מיליארדים ל"י. הסכום הכולל של הזכויות מגיע ל־16.3 מיליארד ל"י.

המבקר מעיר, כי בעוד שההתחייבויות הן כולן מוחלטות ורובן צמודות לשער הדולאר או למדד יוקר המחיה, הרי חלק גדול מהזכויות אינן צמודות ורבות מהן גבייתן אינה מובטחת.

בין השאר מעיר מבקר המדינה על שכתוצאה מטעות שחלה ברישומי החשב הכללי במבנה מאזן המדינה, מופיעות בו זכויות המדינה בסכום שהוא קטן ב־213.2 מיליון ל"י מזכויותיה למעשה.

הביקורת העלתה שבסעיף יתרות החייבים בעד שירותים שניתנו על־ידי מפעלים עסקיים של הממשלה, המופיע במאזן המדינה, נרשמה יתרת זכות של 5.2 מיליוני ל"י, בעוד למעשה צריכה להיות יתרה לחובה של 208 מיליון ל"י. זכויות המדינה למעשה גדולות אפוא ב־213.2 מיליון על הסכום המשתקף במאזן המדינה.

תגובתו של שר האוצר: הסכום של 213.2 מיליון ל"י הושמט עקב טעות טכנית.

עליית מדד המחירים לצרכן בשנת הכספים 1972 (ב־15 אחוז) גרמה לגידול התחייבויות המדינה ב־2.4 מיליארדים ל"י. וזאת, בין השאר, עקב חישוב מילוות ה„ברירה" לפי אלטרנאטיווה צמודה. שינויים בשער המטבע שחלו בשנת הדו"ח תרמו אף הם לגידול החוב — ב־264 מיליון ל"י.

ביתרות מילוות פנים של המדינה חל בשנת הכספים הנסקרת גידול של ארבעה מיליארדים ל"י ואילו ביתרות מילוות חוץ חל גידול של 2.1 מיליארדי ל"י, כולל הפרשי שער שחלו באותה שנה.

✱ בפרק הדן על מכירת קו הדלק "16" לחברת „קו צינור אילת אשקלון בע"מ" מעיר המבקר שסכום של 2.7 מיליוני ל"י, שהחברה היתה חייבת לשלמו לאוצר ב־10.12.1972, שולם רק ב־30.3.1973, אולם האוצר לא חייב את החברה בריבית פיגורים.

על הערה זו משיב שר האוצר: החשב הכללי ינקוט הצעדים הדרושים לגביית הריבית.

✱ בפרק הדן על מכירת מניות הממשלה בחברה מפעלי טקסטיל בית־שאן נצרת לחברת השקעות, שסוכמה ביולי 1972 בישיבה עם שר האוצר ואושרה בדצמבר כך על־ידי ועדת השרים לענייני כלכלה, מציין דו"ח המבקר, כי המניות, בערך נקוב של 1.4 מיליון ל"י, שנרכשו ע"י הממשלה בשנת 1964 תמורת שני מיליון ל"י, נמכרו לחברת ההשקעות תמורת 630 אלף ל"י.

המבקר מציין שסיוע המדינה למפעלי בית שאן נצרת יש לראותו על רקע הרווחה המפעלים למצב הכלכלי סוציאלי באזורים, שבה נמצאים מפעלים אלה. המדינה היה עדיפות להכין הקלות בתנאי ... לחברת ההשקעות. ... הוערכה באוצר ... העיסקית של ה... שלוים, הוסכם ע... הרוכשת. הערכה זו צריכה לבטא את הפר... המניות ובין הערך הריאלי של הנכסים ... החברה ... הם בשל המימון ... ובשל ... ההפסד המצטבר ... מס הכנסה ... על ידי כך ... לשקול לפני ההחלט... המדינה, לטובת המבר... מישנה באמצעות.

✱ בפרק הדן על ... בבעלה ... ציין המבקר, כי ... המשרדים נכללו גם ... ללא ... תבגיות שבתקציב.

בדו"ח השנתי ... המבקר על ... ההתחייבויות ש... לה על עצמה הממ... בה בהנהלת שיטת ... הדיווח אחידה ... ברות בספרי האוצ... החשב הכללי ... צעדים, כדי ... התחייבויות המשרדי ... תקציב.

המבקר מעיר עוד, כי ... רה בסעיף זה המופיע במאזן ל־31.3.73 ... ללא ... בצד האוצר ... על האוצר ... מערכת ... ודיווח ... לעבוד על ... נתונים המוגשים לו ... הכללתם במאזן.

בתשובתו להערות אלה ... מר שר האוצר, כי הוא ... דעים עם הביקורת ... צורך ... ההתחייבויות ש... נטלו על עצמם ... שיטת רישום ודיווח ... „נעשה כבר הצעד ... החשב הכללי ... רישום מלאה ואחידה".

ליקויים בגביית מס־רכוש מבעלי מלונות

מבקר המדינה מצא ליקויים מספר בגביית מס רכוש מבעלי מלונות.

לפי הוראות חוק מס רכוש חייב בעל בית מלון במס רכוש בגמר הבנייה, אם משנה שהבניין כולו או מקצתו שימש לראשונה לאירוח ואם משנה שבוצעה בה — הכל לפי המועד היותר מוקדם. „משרד אחד אחר של מס רכוש הסכים לבטל חיוב של מס רכוש בסכום של כ־50,000 ל"י לשנת המס 1969, לאחר שבעלי המלון הצהירו, שהמלון כוסה בגג רק באפריל 1970. ואולם, צוין בתיק במשרד ההודעה הצלה, שעל פי מכתב של בעלי המלון אל משרד זה פעל המלון כבר בשנת 1969".

האוצר משיב, כי השלמת בנייתו של בית־המלון היתה בשנת 1970. אולם עוד לפני כן, תוך כדי בנייתו, הוכשר חלק כחדרים לאכסון אורחים. „בשנתברר עובדה זו, חוייב בעל בית המלון גם עבור החלק מהבניין לשנת 1969".

בהמשך הדו"ח מציין המבקר כי בארבעה מקרים ניתן פטור ממס בגין נכסים, שלא שימשו במקורן את צורכי בית המלון. מדובר במבנים פנויים ושתי דירות ששימשו מגורים לבעלי המלונות. לדעת הביקורת, לא היה מקום לתת פטור על נכסים אלה.

האוצר משיב: „בדיקה הביקורת שאין להעניק פטור עבור דירה מגורים לבעל מלון הגר בבית מלונו. הנהגה בפטור עקב היותו בעל מאושר או עקב לינה תיירים בהויל... בעקבות הביקורת ניתנה הוראה להקן את המוטעה".

תנאי ההצמדה - לחברות הביטוח - נטל לא סביר על האוצר

מדוע להוטות חברות הביטוח להשקיע באגרות חוב ממשלתיות דווקא בחודשים יוני ודצמבר

תופעה „מוזרה" נתגלתה לאנשי מבקר המדינה כאשר בדקו רכישת אגרות חוב ממשלתיות על ידי חברות הביטוח, במסגרת התקנות המחייבות אותן להשקיע באחוזים מן הכספים המצטברים אצלן מביטוח חיים ... חוב ממשלתיות צמודות או באגרות צמודות בערבות המדינה.

למבקרים שבדקו את פעולות משרד האוצר התברר, כי לקראת תום כל מחצית שנה, כלומר בחודשים יוני ודצמבר מעבירות חלק מחברות הביטוח לממשלה (לשם רכישת אגרות חוב ממשלתיות) סכומים הגבוהים בהרבה מאלה המועברים בחודשים הראשונים של תקופה מחצית השנה. עד מהרה נתגלתה גם הסיבה להיטות זו של החברות להשקיע באגרות חוב ממשלתיות דווקא בשני החודשים הנזכרים: בהסכם שנחתם בשנת 1968 בין הממשלה לבין התאחדות חברות הביטוח נקבע, בין השאר, שלגבי סכומים שיועברו לקופת הממשלה בתקופה שבין ה־1 בינואר לבין ה־30 ביוני של כל שנה יהיו אגרות החוב הניתנות לחברות הביטוח צמודות למדד היוקר שפורסם בחודש דצמבר של השנה הקודמת (כלומר למדד נובמבר) ואילו לגבי סכומים שיועברו לקופת הממשלה בין ה־1 ביולי לבין ה־31 בדצמבר של כל שנה, יהיו אגרות החוב צמודות למדד שפורסם ביוני באותה שנה, כלומר למדד חודש מאי.

לא קשה אפוא להבין שעל ידי הכנסת סכומים גבוהים דווקא בחודש האחרון של תקופה מחצית השנה, יכלו חברות הביטוח ליהנות מהפרשי הצמדה בהיקף ניכר בעד כספים שלא עמדו באותה תקופה לרשות האוצר.

בהסכם עם האוצר נאמר שעל חברות הביטוח להעביר לממשלה בכל חודש סכומים „שלפי הערכתן אינם נופלים מאלה המתחייבים מהתקנות".

המבקר מציין, כי לנוכח העליות התלולות במדד המחירים לצרכן, יש להסדר זה של תחולת ההצמדה לכפרע שנעשה עם חברות הביטוח, משמעות כספית גדולה (לטובת החברות — י.ש.) והוא תבע מהאוצר לבדוק אם ניתן להקן את התנאים המובטחים לחברות הביטוח, בצורה שתמנע נטל לא סביר על האוצר, כתוצאה מביצוע ההסכם. וזאת לאחר שעם העלאת הריבית הניתנת לחברות הביטוח על איגרות החוב הנזכרות מ־5.8 ל־6.2 אחוזים החל מאפריל 1974, דן האוצר עם חברות הביטוח על שינוי חלק מהתנאים, ובמיוחד לגבי חישוב תחולת ההצמדה למדד של איגרות החוב ושיעור הכס המוגבל החל עליהן. אולם דיון זה לא הביא לשינויים בסעיפים אלה.

מבקר המדינה מוסיף, כי בניגוד לתנאי ההצמדה המיוחדים שניתנו לחברות הביטוח לגבי אגרות חוב ממשלתיות, הרי בהסכם עם חברת החשמל (שגם אצלה רשאיות החברות להשקיע, לפי התקנות) נקבע שלגבי הסכומים המועברים אליה בכל חודש קובע המדד הידוע באותו חודש כבסיס להצמדה. כתוצאה משוני זה בין תנאי ההצמדה של הממשלה לבין אלה של חברת החשמל, מעדיפות חברות הביטוח להשקיע, ככל האפשר, את הסכומים המצטברים אצלן באגרות חוב ממשלתיות.

(ראוי להוסיף שאם התריע מבקר המדינה על המשמעות הכספית הגדולה שיש לתנאי ההצמדה שניתנו לחברות הביטוח לגבי אגרות חוב ממשלתיות ועל הצורך לבדוק שינוי בתנאים אלה, כדי למנוע נטל כספי בלתי סביר מהאוצר, לגבי שנת 1972, שבה עלה מדד המחירים לצרכן ב־15 אחוזים, הרי שהעניין חמור עוד יותר עתה, לאחר שהמדד עלה בשנת 1973 ביותר מ־26 אחוז ובשנת 1974 אף עלולה לחול בו עליה עוד יותר גדולה — י.ש.).

תשובת שר האוצר לדברי המבקר: בהתאם לדרישה הביקורת יבחן האוצר אם ניתן לתקן את התנאים המובטחים לחברות.

מבני תעשייה שבבעלות הממשלה נמסרו ללא חוזה שכירות

בהמלצותיה של ועדת הכספים של הכנסת מלפני שלוש שנים נדרש האוצר לחתום על חוזה שכירות „בהקדם", אולם ללא תוצאות

בשנת 1967 קיבלה הממשלה לידיה את הבעלות על מבני תעשייה בקרית־שמונה, שהושקעו בהם עד לשנת 1973 ההשקעה ב־27 מיליון ל"י.

המבנים הועמדו לרשות חברה „גבור" בלא שנערך חוזה שכירות. ואולם, בשנת 1970 הוסמכה החברה הממשלתית „נכסים" לערוך את החוזה הזה. מבקר המדינה מציין שלמרות כל הטיפולים והדיונים לא נחתם החוזה והנ"ל בהמשך בשעת כתיבת הביקורת בראשית פברואר 1974.

המבקר מציין כי הוא הצביע בעבר על הליקוי הזה, בהצעותיה והמלצותיה של ועדת הכספים של הכנסת לדו"ח השנתי של המבקר מלפני שלוש שנים נדרש האוצר לחתום על חוזה שכירות „בהקדם". כאמור, ללא תוצאות עד כה.

לדעת הביקורת, ... „נכסים" ... הנכס — הממשלה — לשאת בהוצאה ... הבניה.

האוצר משיב, כי מתנהל מו"מ לחתימת חוזה עם מפעלי „גבור" במגמה להתאים את מבני ההדירה לזה של מבני התעשיה באזורים דומים.

החשב הכללי נותן הלוואות ללא הרשאה תקציבית

בחשבונות בעלי סילוקין המבצעים עבודות עבור משרדי הממשלה מתהוות לעיתים, יתרות חובה הנובעות ממשיכות יתר. קיימים שני מצבים של משיכות יתר: אלה שהחשב הכללי מאשר אותן מראש ואלה הנובעות ללא אישור מוקדם של החשב הכללי.

המבקר מציין, כי בשנת הכספים 1971 אישר החשב הכללי משיכות־יתר בסכום כולל של 36.3 מיליון ל"י ובשנת הכספים 1972 — 136 מיליון ל"י. חלק ממשיכות־יתר אושר על־ידי החשב הכללי, להבהרה, בגלל פיגורים בהעברת כספים המגיעים לבעלי חשבונות סילוקין תמורת עבודה הנעשים, שהם ביצעו עבור משרדי ממשלה, בעיקר משרד השיכון ומשרד הבטחון, אין נתונים על ההיקף, שלגביו הסדר זה תופס. חובות אלה כוסו לקראת סוף השנה מתקציב של המשרד הנוגע בדבר.

החלק הנותר מתייחס למשיכות־יתר הבאות למפסקה הלוואות לבעלי סילוקין, כדי להקל על מצבם הכספי. חלק מההלוואות ניתן לתקופה קצרה של חודשים מספר, והוא מיועד לפרעון מסים שונים, שהחייבו בעלי הסילוקין כגון מכס. החלק הנותר ניתן לתקופות יותר ארוכה. אם זמן הפרעון של ההלוואה הוא בשנה לאחר השנה שבה היא ניתנה, נעשה הסדר שההלוואה נפרעת בסוף מארס וחודשת בראשית אפריל. בין המפעלים, שקיבלו הלוואות בדרך של משיכות־יתר בחשבונות הסילוקין שלהם, היתה חברה מסחרית, שקיבלה הלוואה בסך שלושה מיליוני ל"י לתקופה של שנתיים, ומפעל תעשייתי, שקיבל 4.5 מיליון ל"י לתקופה העולה על שנתיים.

המבקר סבור שהשימוש במערכת הסילוקין למתן הלוואות בדרך של משיכות־יתר הופך אותה לכלי בידי החשב הכללי למתן הלוואות ללא הרשאה תקציבית. לדעת הביקורת אין זה רצוי, שהחשב הכללי יתן הלוואות מחוץ למסגרת התקציב בדרך של משיכות־יתר בחשבונות סילוקין, ובמיוחד כשהמדובר הוא לתקופה שהיא מעבר לשנת התקציב, שבה ניתנה ההלוואה.

בדברי תשובתו מציין האוצר, כי אישורים אלו ניתנים במקרים נדירים בלבד. משיכות־היתר הן קטנות יחסית למחזור. בכל מקרה המשיכות־יתר המאושרות בהחת סילוק חוב של המפעלה, כאשר מסיבה כלשהי הדבר לא בא לידי ביטוי לזכות בעל החשבון.

הלוואה גדולה לרוכשי מלון „נאות מדבר"

מלון „נאות מדבר" הוקם בסוף שנות החמישים במבואות באר־שבע, על שטח של 50 דונם. בעת הקמתו קיבלו המשקיעים הלוואה של 2,175,000 ל"י, צמודה בחלקה למדד ובחלקה לשער הדולר, מאת החברה לפיתוח מפעלי תיירות בע"מ. ההלוואה היתה מובטחת במשכנתא.

המשקיעים לא עמדו בתשלומים, ובשנת 1965 הועבר הנכס ביוזמת הנושה לידי כונס הנכסים הרשמי, שניהל אותו המורה דמי־טיפולו, עד למכירתו ב־1970. החוב, שב־1970 הגיע ל־2.7 מיליון ל"י, הועבר באותה שנה לידי האוצר. הוחלט להפעיל קונה למלון ודבר זה הוטל על חברת „נכסים" הממשלתית.

במאי 1970, לאחר שערכו של המלון עלה עקב התרחבות העיר, הגיעה „נכסים" לכלל הסדר עם משקיעים על מכירת המלון, תמורת 3.46 מיליון ל"י.

הוסכם בין „נכסים" לבין המשקיעים, כי מהסכום של 3.46 מיליון ל"י ישולמו 0.61 מיליון ל"י במזומן, סכום דומה תוך שנתיים והיתרה של כ־2.24 מיליון ל"י ניתנה לרוכשים כהלוואה לא צמודה ל־15 שנה, בריבית שנתית של שמונה אחוזים. הלוואה זו מובטחת במשכנתא על הקרקע והמבנים.

הוסכם, שהקונים יהיו רשאים להשתמש בחלק מהקרקע הפנויה שלא למטרה המלון עצמו, ואם יעשו כן, ישוחרר אותו חלק מהשעבוד המובטח עליו כנגד הקטנת יתרת השחרור בסכום השווה ל־35 אחוז מערך השטח שישוחרר כאמור, ואת בהגבלה שלא יעלה על מחצית מהשטח הפנוי. קיימת איפוא אפשרות, שבמשך תקופה ההלוואה ייפחתו בהדרגה הבטחונות של לאוצר. „והבטחת הלוואה זו" — מציין מבקר־המדינה.

נציבות מס־הכנסה מפגרת בעריכת שומות

„אף עלולים לצאת נשכרים אותם נישומים, שאינם מקפידים לכלול בהצהרותיהם את מלוא הכנסותיהם"

בביקורת על נציבות מס־הכנסה מציין המבקר את הפיגור בעריכת שומות לנישומי המס.

מנתונים על 134 אלף שומות סופיות שנערכו בתקופה באפריל 1972 עד מארס 1973 יוצא כי־75 אחוז מהן היו שומות לשנות המס שעד 1970: 6 אחוזים לשנת המס 1967, 12 אחוז לשנת המס 1968, 19 אחוז — לשנת המס 1969 ו־38 אחוז לשנת המס 1970. בשומות, שנערכו בשנת 1971, ההתפלגות לפי שנות מס קודמות היא דומה.

הפרשי המס העוצרים בשומות מהווים לעתים תכופות חלק לא מבוטל מהמס הנגבה. כך, למשל, בחישוב ... ארצי על שומות, שנערכו עד סוף מארס 1973 לגבי נישומים עצמאים, שאינם מנהלים חשבונות, אם כי הם חייבים בכך, היתה יתרה המס הנגבה בעקבות שומה לשנת המס 70' 39 אחוז מכלל המס בשומה, ולגבי חברות — 15 אחוז.

„בנסיבות אלה נשארים בידי הנישומים הפרשי מס בסכום כולל ניכר, ובמשך תקופה ארוכה, כשגביית הריבית על ההפרשים מוגבלת לתקופה של שישה חודשים. דבר זה יש בו כדי לעודד נישומים להיות עד כמה שאפשר את מועד עריכת השומה, שלידי ניהול משא ומתן במרוכז עם פקידי השומה. אף עלולים לצאת נשכרים אותם נישומים, שאינם מקפידים לכלול בהצהרותיהם את מלוא הכנסותיהם. הפקודה מאפשרת, אמנם, להטיל קנס בשיעורים גבוהים על הסכום, שבו עולה המס על פי השומה הסופית על המס המתקבל על פי הצהרת הנישום. השיעורים משתנים לפי סיבת ההפרש: אם הנישום התרשל בהגשת הצהרתו, אם התמכ או שקעל בזדון, אולם במקרים רבים מאוד מתקיימים שלפונות המס בהפעלת הוראה זו, כהמנת הקושי להוכיח עילה להטלת הקנס".

מבקר המדינה המליץ לשקול את האפשרות של הצעת שינוי ההוראה שבסעיף 187 לפקודה על ידי הסרת ההגבלה, שריבית על הפרשי מס תחול לתקופה של 6 חודשים בלבד.

בשנת 1972 ערך משרד מבקר המדינה ביקורת על הפעלת השיטה של „ניכויים במקור על־ידי מס־הכנסה מקבלנים ונותני שירותים — לגבי התשלומים של משרד הבטחון — וכן על פי בדיקה מדגמית בשמונה משרדי שומה. נמצא: שפקידי השומה אישרו פטורים מהיקף גדול; הנציבות לא קבעה נוהלים, שיאפשרו לה לעקוב אחר היקף הפטורים הניתנים ע"י פקידי השומה ועל ביסוס ההצדקה שבנתינתם; פקידי השומה בדרך כלל לא רשמו הנמקות לאישור הפטורים. הועלו מקרים שבהם אושר פטור לחברות חדשות, בלא שהיו נתונים בתיקים המצדיקים פטור זה.

בינואר 1974 הודיעה הנציבות למשרד מבקר המדינה, שבעקבות ממצאי הביקורת הוצאו הוראות בדבר מתן אישורים לפטור מחובת הניכוי במקור.

המשק ... מיצרא

... בארגנ... ר והפיך

דו"ח מבקר המדינה 1973

משרד המסחר והתעשיה

המשק הפסיד 8 מיליוני ל"י מיצוא שמן וכוספא

יעת יצוא הכוספא והשמן והפחתת יבוא פולי הסויה היו חוסכות עד 15 מיליון ל"י בתקציב ובסידיות הממשלתיות בשנת 1972 ✱ במקרים לא מועטים המליץ המשרד על הקצאת קעות, שלא לצרכי תעשיה או למטרות חולפות ✱ חוכרים לא הקימו מפעלים, אלא ניצלו זכויותיהם למטרות אחרות

יצר אפשר לעשות יצוא להתאמה, כאשר הכמויות והמדינה במ- הצורה לכך נותן מבקר המדינה שבדק פעולות משרד המסחר שיה בתחום הייצוא של שמן וכוספא.

ההפסד למשק מיצוא שמן ו-כוספא בשמונה מיליוני ל"י.

סך כל התמיכות הממשלתיות לטון פולי סויה שיעובד ליצוא, שהם ההפרש בין מחיר הקניה הגבוה על-ידי המכשילה למחיר המכירה הנבוך ליצרנים והמגרעי היצוא הסתכם ב-190 ל"י לטון. על פי חישוב זה ניתן להעריך את הסכום, שהיה נחסך בתקציב הסובסידיות הממשלתיות על-ידי מניעת יצוא הכוספא והשמן והפחתת יבוא הפולים, בשנת 1972, ב-10 עד 15 מיליון ל"י.

הדברים אמורים על בסיס שער של 4.20 ל"י לדולאר. אילו חושבה התמיכה על בסיס השער הריאלי של 5.04 ל"י לדולאר, דהיינו בהתחשב בהיטל בטחון, כי אז היתה התמיכה מסתכמת בסכום גדול בהרבה.

כהמתואר לעיל יוצא, שאם יקטן יצוא השמן והכוספא, יצטמצם ההפסד למשק הלאומי ולקופת המדינה, בלי שייפגעו בהכרח הכנסות המפעלים.

לפי החישובים שבדו"ח ברור, שבשנת 1972 לא היה כדאי לעבד פולי סויה מעבר לכמות הנדרשת לייצור כוספא לשוק המקומי. המסקנה לא היתה משתנית, אף לו היה הדבר כצריך יבוא שמן כאכל לפי תנאים מסחריים רגילים.

בעקבות הספקות, שנתעוררו בדבר כדאיות היצוא של כוספא ושמן, נתקיימו בשנת 1972 דיונים בין משרד המסחר והתעשיה ובין האוצר, ובין מגדלים עם נציגי יצרני השמן. הוחלט לבדוק מחדש את הנושא במגמה להגביל את הייצור המקומי ולהקטין בהתאם לכך את כמויות הפולים המיובאים.

בתום סיכומי הדיונים ובניגוד למגמה שהשתק- פה בהם המליץ משרד המסחר והתעשיה לאשר את הבקשות של שני יצרני שמן, שביקשו לקבל הלוואות מתקציב להרחבת מפעליהם. על פי המלצת המשרד ממאי 1972 אושרה למפעל אחד הלוואה בסך 7.4 מיליוני ל"י ועל פי המלצה באוקטובר 1972 אושרה למפעל אחר הלוואה בסך 1.4 מיליון ל"י. ההלוואות ניתנו על-ידי הבנק לפיתוח התעשייה. שני המפעלים אלה מרחיבים את כושר הייצור שלהם ביותר ב-130,000 טון פולי סויה.

הדו"ח ממליץ שמשרד המסחר והתעשיה יבחן מחדש את מכלול הבעיות בענף השמנים ויערוך בדיקה יסודית של תחשיבי עלות ייצור השמנים והכוספא על כל מרכיביהם ויסיק מסקנות על פי מערכת שיקולים, שבה תינתן לשאלת הכדאיות למשק מקום הולם יותר משנעשה בעבר.

בהערות שר האוצר לדו"ח המבקר משיב משרד המסחר והתעשיה, כי בספטמבר 1973 הטיל על המכון לפריון העבודה לערוך סקר מפורט על תעשיית השמנים על מנת לקבוע את מהות התמיכה והשיטה הרצויה ביותר עבור הענף.

מבקר המדינה שבדק את המלצות משרד המסחר והתעשיה להקצאת קרקעות למפעלים, ציין גם, כי במקרים לא מעטים המליץ המשרד על הקצאת קרקעות, שלא לצרכי תעשיה או למטרות חולפות.

במקרה אחד כותב הדו"ח, ניתנה המלצה להקצאת שטח גדול מאוד (750 דונם שהוגדל לאחר מכן ל-1000 דונם) בתחום הארץ במקום, שאינו ברחוק ממרכזו האוכלוסיה, לחברה פרטית, בהבבסס על המלצה של משרד הבטחון, כשהחברה מבצעת עבודות עבודה והיא זקוקה לשטח הגדול בשל דרישות של בטיחות. לדעת הביקורת, היה על משרד המסחר והתעשיה לבסס דיעה משלו — בדיקה הצורך בעזרת מומחים של משרד הבטחון — כמה שטח דרוש לפעולותיה של אותה חברה ואם אמנם מוצדק להקצות את כל השטח בחכירה לזמן ארוך.

הדו"ח מציין, כי במקרים לא מעטים, המליץ משרד המסחר והתעשיה על הקצאת מגרשים בערי פיתוח (אילת, דימונה, אשקלון ועוד) לצרכי מסחר, אחסנה או אף מגורים, דהיינו לא לצרכי תעשייה ומלאכה.

המשרד נימק נוהג זה בכך, שהתעשייה, כהוא מעוניין בטיפוחה באזורי פיתוח, זקוקה לשירותים במקום, ועל כן יש לטפח גם את אלה.

משרד מבקר המדינה עוד בודק מספר המלצות, שהמשרד הוציא על קרקע באזור תעשיה, שבתחום עיפוחה של עיריית תל-אביב — אזור שנועד למרכז המסחרי והחדש של תל-אביב.

בין המטרות, שלמענן ניתנו המלצה על-ידי המשרד, היו מטרות חולפות, דהיינו הבניות, שלביצוען אין צורך בהקמת מבני קבע בהיקף ניכר, כגון ייצור בלוקים או איחסון חמרי בניה וציוד. במקרים כאלה מן הצורך היה, להכניס בהמלצה סייג, שהשטח יוחכר לתקופה מוגבלת ושיוחכר ליום, שאין כל התחייבות שמוארך תקופת החכירה, שכן עשויות להיות לגבי השטח עדיפויות אחרות.

החברה קיבלה לתקופה ארוכה למטרה שאינה קמה בהשקעה קבועה ניכרת בשטח, פותחה פתח לניצול הקרקע למטרה שונה מאלה, שלשמן היא הוקצתה — קובע דו"ח המבקר.

בין המקרים, שהדו"ח הביא עליהם, מקרה של המלצה מספטמבר 1971 להקצאת שטח בן 40 דונם, באיזור התעשייה של עיר במרכז הארץ, להפקת כרטיס — מערבונים. מכרה כזאת, שאינה דורשת השקעה גדולה בבניה ביחס לגודל השטח ומאפשרת בקלות יחסית שינוי ייעודו היתה מחייבת לכלול בהמלצה סייג, שבקופת החכירה תוגבל לשנים כעשות.

בדו"ח נאמר עוד, כי אין הסדרים, המבטיחים מעקב סדיר אחרי ביצוע תכנית ההשקעה שלשמה הוקצה השטח. בדרך כלל סומך המשרד על המעקב הנעשה על-ידי מינהל מקרקעי ישראל. המינהל אינו ערוך לביצוע הבדיקות הדרושות. בכמה מקרים אמנם הוקם מבנה, אך הוא שימש לפחות בחלקו, למטרה אחרת מזו, שלמענה נועד: במקרים כאלה מילא החוכר מבחינה פורמלית את התחייבותו כלפי המינהל, אבל למעשה לא הקים מפעל, אלא ניצל את זכויותיו למטרות אחרות.

משרד הקליטה

סדרים פגומים בהלוואות לעולים

"המשרד לא פעל במידה מספקת כדי להבטיח הבאת המידע לידיעת העולים" ✱ פיגור במסירת כספי ההלוואות

מימצאי דו"ח מבקר המדינה לגבי משרד הקליטה, עוסקים בעיקר בנושא סדרי ההלוואות הניתנות לעולים.

לאחר שהוא סוקר את השינויים שחלו בסוף 1972 ובתחילת 1973 בשיעורי ההלוואות לרכישת דירות, קובע הדו"ח, כי "המשרד לא פעל במידה מספקת, כדי להבטיח הבאת המידע (בענין תנאי ההלוואות — א.ה.) לידיעת העולים... לא הוכנו חוברות חדשות בדבר התנאים החדשים... המהווים שינוי מרחיק-לכת בתנאים הקודמים, בעיקר בשל קביעת תקרה למחירי דירה, שבה בשלת הזכות להלוואה".

עוד בקיץ 1971, החליטה הנהלת משרד הקליטה, שלא תינתן הלוואה לרכישת דירה שמחירה עולה על 175 אלף ל"י. החלטה זו לא נכללה בספר הנהלים של המשרד ולא הוכרה בחוברת שפורסמה בנובמבר 1971. נמצאו מקרים שהוועדות המחוזיות בירושלים ובתל-אביב דחו בקשות עולים למשכנתאות בהסתמך על ההחלטה הנ"ל. לשלושה עולים שעירערו על הדחיה, בטענה שההגבלה החדשה לא פורסמה — אישרה ועדת העירעורים של המשרד את ההלוואות המבוקשות.

הדו"ח מציין — בהסתמך על מקרים נוספים בהם לא הוגשו ערעורים — כי אין בתיקי המשרד מסמכים, שהעולים ידעו על האפשרות לערער על החלטת הוועדה המחוזית לפני ועדת העירעורים.

הדו"ח מביא מקרים, בהם תבעו עולים פיצוי ממשרד הקליטה, עקב הפסדים שנגרמו להם בגלל הפיגור במסירת כספי ההלוואות לידיהם. הדו"ח מסביר, כי עד ספטמבר 1971 היה הטיפול במתן ההלוואות לשיכון, מפוצל בין משרד הקליטה לבין משרד השיכון וכתוצאה מכך, וגם בשל פיגור בהמצאת מימון לרשות הבנקים על-ידי החשב הכללי, ארע שלעיתים עבר זמן של עד חמישה חודשים מאישור בקשת העולה להלוואה ועד קבלת הכסף מהבנק.

כתוצאה מכך, לא יכלו העולים לעמוד בתנאי התשלום שעליהם התחייבו, ומוכרי הדירות ביטלו את העיסקות איתם וסרבו להחזיר להם כספי מקדמה.

באחד המקרים המובאים בדו"ח, החזיר המשרד לעולה כספי מקדמה ואילו המקרה השני — שהובא אל נציב תלונות הציבור — נמצא עדיין בשלבי טיפול.

בחלק השני של הדו"ח נמסרים מימצאי מעקב לגבי מידת תיקון ליקויים שצוינו בדו"חות קודמים.

בענין הטיפול בפניות עולים, התריע המבקר בדו"ח 22 על "חובת" בתשובות לפניות העולים והמשרד הודיע שתנהל כרטסת לשם מעקב אחר הטיפול בפניות.

עתה מעיר המבקר, כי מאז יוני 1973 מנהל המשרד פנקס מעקב כזה, אך חסרים בו פרטים רבים הדרושים לקיום מעקב נאות אחר הטיפול בפניות העולה.

לגבי כ-350 מתוך 1,100 פניות שנרשמו בפנקס ביוני-יולי 1973, לא צוין אם הטיפול בהן הסתיים. בדיקה מידגמית של הפניות הללו העלתה, כי יש עדיין פיגורים בטיפול בתלונות. נתגלו ארבעה מקרים שהטיפול נמשך ארבעה עד חמישה חדשים, ללא כל הצדקה עניינית, והיה מקרה אחד, שטיפול בתלונה נמשך יותר משישה חדשים.

בינואר 1974 הודיע משרד הקליטה, כי הוחלט לבדוק מחדש את פעולות הלשכה לפניות העולה. שר האוצר מעיר, כי הבדיקה הושלמה ועומדים להגשים את המסקנות.

עוד מעיר שר האוצר לדו"ח על משרד הקליטה:

✱ חוברת בנוגע לתנאי המשכנתאות לעולים תודפס בקרוב.

✱ בנוגע לתקרה שנקבעה לקבלת הלוואה, ולא הוכנסה לספר הנהלים — מקפיד עתה המשרד שכל הוראה תיכלל בספר.

✱ אם עולה אינו מקבל את החלטת הוועדה המחוזית, מודיע לו המשרד, כי הוא זכאי לערער לפני ועדת הערעורים. זכות הערעור תצוין בחוברת הנ"ל.

רוב הבנקים מפגרים בדיווח לבנק ישראל

על פי הוראות בנק ישראל, חייב כל בנק להגיש לבנק ישראל דין וחשבון על נכסיו הנזילים בכל שבוע לא יאוחר מיום שלישי בשבוע שלאחריו.

המבקר מציין שרוב הבנקים מפגרים שבועיים עד שלושה שבועות ולעתים אף תקופה יותר ארוכה בהעברת דו"חות הנזילות, ובנק ישראל לא עמד בתוקף על קבלת הדו"חות במועד שנקבע. "הפיגור גורם לעיכוב בבדיקת הדו"חות, בחישוב הגרעונות והעודפים של הנכסים הנזילים, ובקביעת הריבית על הגרעונות".

בנק ישראל הסביר, שחלק מהפיגור נובע משיטות העבודה של הבנקים, ואולם המבקר מציין שנקיטת אמצעים נגדם לא תהיה מועילה, כל עוד לא סולקו הגורמים האלה.

בדברי התשובה נמסר שהאמצעי העומד עתה לרשות בנק ישראל כדי לפעול נגד איחור בהגשת דו"חות, הוא הגשת תביעה פלילית נגד הבנק המפגר בדיווח. "בנק ישראל שוקל אפשרות להנהיג אמצעים גמישים יותר לפעולה נגד המפגרים בדיווח".

משרד ראש הממשלה

...חבת בארגונו והפעלתו של מחקר והפיתוח הממשלתי

המלצותיה של "ועדת קצ'לסקי-קציר" הוגשו בשנת 1969, אולם עד לסוף 1973 לא נעשה דבר ✱ גם המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח לא פעלה כראוי

...לגבי פעילות מש... ה הממשלה מתעכבת ... בנושא אחד בל... ענין המחקר המד... וניהולו.

... גילו האמצעים ה... למחקר ופיתוח ממ... הוקמו כמה מינהלי... וגבשו נהלים לקבלת ... אולם טרם הגענו ל... חוקים ומהודרים של ... שאלת המחקר והפיתוח ... — לגרות שהוכלין ... חוק מיוחד לכך ואף ... כבי להגשים את ה...

המדינה מציין, כי ... את 1966 מינה ראש ... — על-פי הבלצת ... הלאומית למחקר ול... שעלה "ללא שינויים ... ה ציבורית, בראשות ... אפרים קצ'לסקי — ... ראש המדינה.

..., שהיתה מורכבת מ... דע, קבעה, שלמועצה ... ולפיתוח לא הוגדרו ... מה תפקידיה, סמכו... היקף פעולותיה, ההר... ל שורת המלצות ל... מצב. הממשלה אכן ... לקבל את המלצות ... צ'לסקי ובראש וראש... בין חוק, שיסדיר הד... הפעלת המחקר ה... הממשלתי. ההחלטה ... באוגוסט 1969 — אך ... 1973 לא נעשה דבר.

דומה נפל בחלקן של ... המלצות האחרות של ... צ'לסקי, כפי שמסתבר ... דו"ח המבקר.

יתרה מזאת: גם המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח לא פעלה כראוי. הוועדה המליצה על הרכב מצומצם של מליאת המועצה, שיכלול אישים בלתי תלויים, אולם, המועצה נהפכה לגוף גדול, המורכב במידה רבה מנציגים של יחידות משרדיות. גם מבחינה מינהלית אין המועצה גוף עצמאי, אלא יחידה במשרד ראש הממשלה ומנכ"ל המשרד, שמונה כחבר המועצה, משמש כיועץ מדיני לראש הממשלה — על כל עומס העבודה הכרוך בכך — ומובן שאין לו מספיק פנאי לענייני המועצה.

"בנסיבות אלה אין המועצה אותו גוף אוטונומי, שלפי תפיסת היסוד של ועדת קצ'לסקי החליטה הממשלה על הקמתו", קובע מבקר המדינה. אך גורע מזאת: "לביקורת לא ניתנו נימוקים להנחת דעתה נגד הקמת גוף סטאטוטורי, שהמעמד שמוקנה לו היה עשוי גם לחזק את יוקרתו ובכך לסייע במשיכת כוחות מדעיים וטכנולוגיים מעולים לעבודה במערך הממשלתי בכללותו", אומר עוד המבקר.

בהמשך מוצא עוד מבקר המדינה פגמים בשורת פעולות אירגוניות של המינהל למחקר ולפיתוח תעשייתי, דרכי ניהול של מכוני מחקר ובעיקר מתח ביקורת על היעדר קשר מסודר ומוסכם בין המחקר הממשלתי ובין המוסדות להשכלה גבוהה.

"בשנת 1972 הזמינה המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח מומחה מן האירגון האירופי לפיתוח פעולה כלכלי, כדי שיסקור את היחס של 5000 היצרנים בישראל אל גופי ה"משרד הבטחון עד לצורך מחקר ומידע. בסקר, שהושלם בדצמבר 1973, צויין, שעד כה לא התפתח קשרי-גומלין בהיקף מספיק בין המערכות השונות: הממשלה, מוסדות ההשכלה הגבוהה והתעשיה. פוטנציאל המחקר והפיתוח בישראל, ביחוד זה שבמוסדות להשכלה גבוהה, מסוגל היה לתרום תרומה יותר גדולה לפיתוח התעשיה, אך לא נמצאו עד כה דרכים לכך", מציין מבקר המדינה.

המומחה ממליץ וקובע, כי חיוני הדבר, שהממשלה תגבש מדיניות טכנולוגית ארוכת-טווח, שתקבע אילו הן תעשיות-המפתח, שבהן יש לישראל סיכוי להשיג עמדה מבוססת בשוקי-החוץ. כמו כן, עליה לקבוע עדיפויות בין ענפי תעשיה אלה, תוך הדגשת התעשיות ברעיונות, בשיטות ובשיפור האיכות. המומחה ממליץ גם, כי מן הראוי למצוא דרכים לעודד את המוסדות להשכלה גבוהה לעסוק באותם ענפים, שנקבעו להם עדיפות.

מבקר המדינה קובע בדו"ח, כי קשרי הגומלין בין המוסדות להשכלה גבוהה, הממשלה והתעשיה, נדונו במליאת המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח והוחלט לאמץ את ההמלצות של המומחה ולפעול למען יישומן של ההמלצות — אולם המועצה טרם פעלה בכיוון זה "מנסיבות הזמן", כפי שנאמר בדו"ח המבקר.

לעומת ביקורת זו מציין מבקר המדינה לשבח את יישום השגי המחקר הבטחוני בתחום האזרחי, תוך שיתוף-פעולה עם המדענים הראשיים במשרדי הממשלה הנוגעים בדבר. בהעברת ידע למערכת האזרחית נמכן פועלת במשרד ועדה לקשרים עם התעשיה האזרחית, העוסקת בכך. קיימים גם גופים, המשותפים למשרד המסחר והתעשיה ולמשרד הבטחון, העוסקים בחיפוש דרך לתיאום בפיתוח התעשיה. אחד הצעדים המעשיים, שמערכת הבטחון עשתה, הוא מסירת הזמנות ייצור ופיתוח למפעלים אזרחיים, כאשר חלק ניכר מביצוען כרוך ביישום טכנולוגיות חדשות ובקבלת יידע ספציפי.

בסיכום קובע מבקר המדינה, כי פרט לעובדה, שרק מעט מהמלצות ועדת קצ'לסקי הוגשמו עד כה, הרי שההתקדמות לא היתה מספקת למלא בכוהה כתואמים נוספים מישורות מפותח בענפים שונים של מערך המחקר הממשלתי. התקדמות אישית מדי הוותה גם בהערכות מינהלי המחקר הממשלתי למילוי תפקידיהם, לרבות שליטתם של מכוני המחקר הממשלתיים, הכפופים להם, וגיבוש כלי הניהול המתאימים, כפי שהחליטה הממשלה.

הבסיס לאירגון מחדש של המחקר הממשלתי היה אמור להיות ע"י חוק מיוחד, אלא שהחלטה זו לא מומשה ומן הראוי היה לקדם נושא חשוב זה תוך הפקת לקחים מן הנסיון שנצבר. במיוחד דרוש לקבוע — אומר המבקר — את המעמד הרצוי של המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח מצד אחד — שכן למעמדם של הגופים הללו, על המשתמע מכך לגבי אירגונם וכליהם, יש השפעה על יכולתם למלא את תפקידיהם לקידום עניינו של המחקר והפיתוח.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דו"ח מבקר המדינה 1973

משרד החינוך

בוגרי סמינאריונים אינם נקלטים ושובצו מורים לא־מוסמכים

אין עיון במסמכים של בסיסי בתי המדרש למורים כדי לענות על צורכי מערכת החינוך — מגלה דו"ח מבקר המדינה. התחזית שהוכנו קבעה, כי עד 1980, יהיה צורך להכשיר בכל שנה עד 4500 מורים וגננות. אלה מנתוני תשל"ג הנמסר למבקר, כי במספר לא מבוטל של מורים לא־מוסמכים שהבטו בעבודה — 1090 מורים שהם עם אחוז מכלל המורים החדשים שפונו בעבודה. אולם מורביהם — כ־330 — הפרד זה רק השכלה על־תיכונית אלא שהיו רבים ביניהם אף ללא תעודת בגרות.

משרד החינוך לא גיבש כלים מתאימים, שיאפשרו לו לעמוד על היקף הפנייה של בוגרי בתי המדרש למורים, להשתלב בעבודה במערכת החינוך. רבים מבוגרי בתי המדרש — אינם נקלטים כלל בעבודת ההוראה. כדי לעמוד על הגורמים לשיעורי קליטה נמוכים אלה — יש צורך לקיים מעקב אחר הבוגרים של בתי המדרש למורים שפנים לעבודה, לאתר את הקיים שבתעודות בהתחלבותם. משרד החינוך לא עשה זו והצורך כדי לקיים מעקב זה.

חלק לא קטן מבין המורים שהם עולים חדשים — שנבצאו בטיפול יחידה מיוחדת של משרד החינוך כדי לקלטם בעבודה — לא נקלטו במערכת החינוך. ביחידה שטיפלה בהם, אין נתונים על מספר הנקלטים. על הגורמים לאי קליטתם של אחרים. יתר כן שהאחראים ליחידה מודה עולה, בכל מדריני במשרד החינוך ועד קליטתו בעבודה — אינם מעורים על קשר עם הבוגרים־העולים.

בתי משרד החינוך אין נתונים במבר היקף הנשירה של מורים ממערכת החינוך. קיימת הערכה ששיעור הנשירה השנתי הוא 10 עד 12 אחוז מכלל המורים. לא נעשה די כדי לברר את הסיבות לנשירה זו.

בתשל"ג היו בהוספה ללא־תשלום כהוראה 1795 מורים — כסיבות של לידה, ליבודים, השתלמות, נסיעה לחוץ־לארץ ומנוחה מטעמים רפואיים. אך היו ביניהם שהיו בחופשה כזו כבר ארבע שנים. בהתחשב בצרכים הגדולים בכוח הוראה מנוסה — יש בהחזרת מורים רבים כל כך בחופשה ללא תשלום, כדי להקשות על ניהולה התקין של מערכת החינוך. מתברר, כי רבים מאלה לא חוזרים כלל — בתום חופשתם — לעבודת הוראה.

מבקר המדינה העלה כי קבע ההתקדמות בהפעלה חוק הפיקוח על בתי הספר, שנועד להבטיח פיקוח ממלכתי בפיקוח על מוסדות החינוך בגני הילדים ועד בתי הספר העל תיכוניים — הוא איטי מדי ואינו מבטיח עמידה בלוח הזמנים שקבע, כי כלל בתי הספר בישראל ייבצאו תחת פיקוח זה כבר ב־1 בספטמבר 1975.

מבקר המדינה התייחס הפעם גם לרשות הספורט ומצלה, כי עד לכתיבת הדו"ח לא עמדה הרשות על כך שהחניכים המשתתפים בקורסים מתאמת, יטלו בהם חלק רק אם הכציאו אישור רפואי נאה.

בדיקה שנערכה בקורס להכשרת מדריכי סיוף וספורט בדרך, העלתה כי עד לביקורת לא בוטחו שם החניכים בפני תאונות אישיות, כנדרש.

היו אחורים בתשלום שכר עבודה למדריכים בבית הספר למאמני ספורט — ובשלושה מקרים הגיע האיחור עד חצי שנה ויו פגיעה חמורה בהיק הנה השכר.

לגבי מחקרים בתחום הספורט שנמסרו להכנה ומומנו על ידי רשות הספורט, שהיו צריכים להסתיים ולהילוות בדו"ח מסכם בשנים 1970 — 1972, לא סוכמו עד היום. בין היתר מדובר במחקר על גיבוש בשיפות כדורגלנים צעירים בגיל בית הספר היסודי, שהיה צריך להסתיים בסוף מאי 1970, אבל למרות זאת שולמו ב־1971 עשרה אלפים ל"י למימון המחקר.

באשר לתמיכות במיפחון של אגודות ספורט, קובע הדו"ח שלא נמצאו רשומים שיבהירו כיצד נקבע גובה התמיכה בכל מקרה.

נתגלו שהוצאו על ידי משרד מבקר המדינה במחוזות ירושלים, תל־אביב והדרום העלו, כי במוסדות חינוך רבים עדיין אין בקלפים העוסים על צורכי בית הספר.

ועוד בגלה הדו"ח, כי במרבית בתי הספר באוורים אלה לקח ציוד הג"א בחסר, ואף אותם פריטי ציוד שהוגדרו בעבעו כבעלי קדימות ראשונה — לא נמצאו במלואם בבתי הספר. בביוחד היה מחסור בציוד גיבוי החילוץ, בציוד כללי למקלטים וכן בחלק מפריטי ציוד העזרה הראשונה. היו אף מקרים שבשעתו נרכשו פריטי הציוד הדרושים אולם בית הספר השתמש בהם בזמן רגיעה ולא עשה להשלמת החסר במסגרת היערכותו לשעת חירום. בעיקר מדובר בציוד עזרה ראשונה.

דו"ח המבקר מציין, כי בין לקחי מלחמת יום הכיפורים שכבר הוסקו נקבע שהוצדה כלית יחויבו בעתיד — במקרה של שעת חירום — לדאוג גם למכלאי מקום למורים המגוייסים; שכל התלמידים יופנו לעבודות חיוניות ויופעלו במשימה השונות אך ורק על ידי המפקדה המסופת של פיקוד גדנ"ע ויתרדת הפיקוח על פעולות הגדנ"ע בבתי הספר, שבמשרד החינוך; שיוכנו מראש רשימות של התוכי פעילות להעסקת התלמידים, תוך הקפדה שלא יעסקו בעבודות שאינן מתאימות להם.

בדברי תשובתו לדו"ח, ציין שר האוצר כי ברוב הנושאים יתן עתה משרד החינוך דעתו על הביקורת: אשר לטיפול בכוח אדם בהוראה; העסקת מורים לא מוסמכים; פתבצע מחקר, הנמשך עדיין משעם בכון הנרייטה סאלד על מניעי הנשירה מהוראה; תושג הכנת הקניב לבתי הספר, שייבצאו בפיקוח ושיפור המעקב אחר התנאים הנדרשים ברשיון; השנה, כבר קיימה הקפדה על קבלת אישורים רפואיים ונשכר רופא לצורך ביצוע בדיקות למשתתפי קורסים בספורט שלא הביאו אישור; מאז הביקורת שופר הטיפול בתשלום שכר העבודה למדריכים; המחקרים שבהם דן הדו"ח כבר נסתיימו, והמחקר על כדורגלנים צעירים היה למעשה ניסור בלבד. אשר לתקלות שאירעו בשעת החירום — היסכף הפעולה לשיפור המצב ומופקים מסקנות ולקחים מתאימים.

משרד החוץ

במחלקה המיוחדת נגד החרם הערבי - עובד אדם אחד בלבד

קשרי החוץ הכלכליים, שבטיפול המחלקה הכלכלית במשרד החוץ, זקוקים לשיפור ניכר, ארגוני ומינהלי — ובכלל זה המחלקה להתבגן מדיני־כלכלי, העוסקת בפעולה נגד החרם הערבי.

התפקיד העיקרי של המחלקה הכלכלית הוא ייצוג ההיבט המדיני בנושאי כלכלה וסחר חוץ, ריכוז המידע בנושאים אלה והנחיית הנציגים הכלכליים של ישראל, הפועלים בחו"ל, והפעלתם.

ואולם: „תפקידי המחלקה לא הוגדרו בצורה אופראטיבית ומפורטת", אומר מבקר המדינה. עם זאת הוא מוסיף, כי אומנם נקבעו באחרונה, בדברי הסבר להצעת תקציב משרד־החוץ, הגדרות, אלא שמהבחר, שאין בהן די. המבקר מוצא שורת ליקויים, הטעונים שיפור. המבקר קובע, למשל, כי המחלקה אינה מטפלת בביכרויים בינלאומיים וההגדרה, שלפיה עליה לעסוק בנושאים שבטיפולם של משרדים או מוסדות כלכליים בארץ, היא רחבה ביותר, ואין בה כדי להגדיר נושא מסוים.

יתרה מזו: אין תיאום בין המחלקה לבין משרדים אחרים, שמטפלים בנושאי קשרי חוץ כלכליים, והתיאום שהיה — לא היה שיטתי.

המבקר מוסיף, כי המחלקה הכלכלית אף לא הגישה להנהלת המשרד הצעה לתכנית עבודה שנתית או רב־שנתית ורק בתחילת 1973 הכינה דו"ח על פעילותה בשנה הקודמת, ושבו נכללו פרטים גם על נושאים, שלדעת המחלקה יש להמשיך ולטפל בהם ב־1973. „אין בדו"ח זה כדי לשמש תחליף לתוכנית עבודה מאושרת על־ידי הנהלת המשרד. בהעדר תוכנית עבודה כזאת, ובהעדר דיווח שיטתי וסדיר — רק דו"חות מוגבלים על התקדמות המו"מ בעניני השוק האירופי המשותף — גם לא ניתן לראות באיזו מידה הושגו יעדים בתחום קשרי החוץ הכלכליים, או התקדמות המחלקה לקראת השגתם", אומר עוד המבקר.

נראה, כי בעקבות הערות המבקר טען משרד החוץ, כי אין אפשרות להכין תוכנית עבודה מראש, כי פעולות המחלקה מבוצעות לרוב בעקבות התפתחויות כלכליות־מדיניות בשוק המדינה ובמשק הבינלאומי — והתפתחויות, שלדעת המחלקה לא ניתן להזותן מראש. מבקר המדינה אינו מקבל גירסה זו וקובע, כי ניתן וצריך לקבוע מראש יעדים לעבודת המחלקה ולפרט את הנושאים העיקריים. אכן, בעקבות הביקורת הודיע משרד החוץ, שהוא עומד לערוך רשימה מפורטת של נושאים כלכליים שבטיפול המשרד.

מבקר המדינה מוצא גם פגמים בכל הכרוך עם התיאום הבינמשרדי והבינמוסדי של המחלקה.

„מימצאי הביקורת בכמה נושאים, הנוגעים לפעילות ישראלית בחו"ל בתחום העיסקי, מצביעים על כך, שיש צורך ליצור זיקה מתאימה בין הגורמים הממלכתיים, שיש להם השפעה על פעילות זו, בבגמה להגיע לתיאום מירבי של האינטרסים הישראליים במישור הבינלאומי". עוד נאמר בדו"ח, כי בעניינים אלה של הקשרים המסחריים והכלכליים בין ישראל לארצות חו"ל, על משרד החוץ לשתף פעולה עם גופים אחרים.

גם לגבי מינוי נציגים כלכליים בחו"ל רואה המבקר ליקויים: „ההודעה על קיום ועדה בינמשרדית למינוי נציגים כלכליים בנציגויות ישראל בחו"ל ועל סמכויותיה של הוועדה, לא הובאה לידיעתם של משרדי הממשלה ומשרדי הממשלה מסויימים מתעלמים מקיום הוועדה. כך למשל, מינה משרד התחבורה בפברואר 1973 נספח לענייני התחבורה בארה"ב, חרף התנגדותו של היועץ הכלכלי בנציגות ישראל בארה"ב ובלא שענין המינוי הובא לידיעת הוועדה ולאישורה", אומר המבקר.

הוועדה למינויים אינה רושמת פרוטוקולים על הופעת מועמדים לפניה, אלא רק את החלטתה בדבר בחירת המועמד וגם זאת ללא הנמקה. במצב זה אין כל אפשרות לבדוק אם אומנם נבחר המועמד הכשיר מבין אלה שהופיעו בפני הוועדה ובוועדה אינם משתתפים נציגי העובדים, כמקובל בוועדות אלה בשרות המדינה — אומר עוד המבקר.

ליקוי נוסף: משרד־החוץ לא הכין עתודה מתאימה של עובדים בעלי השכלה, הכשרה ונסיון מתאימים, לאיוש משרות כלכליות בנציגויות בחו"ל.

על פעולות המחלקה בתחום עיסוקה נגד החרם הערבי אומר המבקר, כי במחלקה הוו[…] הועסק מנהל המחלקה לב[…] ללא כל עזרה ענינית או […]נית. גם הסמנכ"ל לענ[…] כלכליים במשרד החוץ ומנהל המחלקה האמורה סבורים, שבמצב זה אין המחלקה מסוגלת למלא התפקיד המוטל עליה […] כאי של המחלקה להעביר תפקידיה למחלקה הכלכ[…] העיבוק כל אנשי משרד החוץ היה, כי היקף פעו[…] של המחלקה להכנון פע[…] נגד החרם הערבי אינו מצ[…] את קיומה העצמאי של המח[…]לקה המיוחדת הזאת ו[…] פעולה אפקטיווית בעשית זיקה ישירה לעניני המח[…] הכלכלית. ואכן, המחלקה מיוחדה להכנון פעולות החרם הערבי שולבה בבתו הכלכלית שבמשרד החוץ.

מבקר המדינה קובע, כי די בשינוי הארגוני אלא […] לתת את הדעת לפעולה ה[…] יותר מקיפה בתחום הפעי[…] נגד החרם הערבי, לתכנון פעולה ולהקצבת המשא[…] הדרושים וכוח האדם הה[…] והמתאים לפעולת נגד הח[…] הערבי.

שר האוצר, בהערותיו לדו"ח מבקר המדינה, לא […]יחס לענין זה.

משרד המשפטים

פיגורים בלשכות רישום מקרקעין

ליקויים בדרך שמירת פנקסי המקרקעין ✶ נתגלו פנקסים שדפיהם תלושים וקרועים ✶ הגישה לחדרי העבודה, בהם נמצאים פנקסי המקרקעין, חופשית לכל ואין אפשרות של פיקוח על התיקים הנמסרים לעורכי־דין ולקהל ✶ משך הטיפול של בתי־הדין לעבודה בתביעות — מעל לסביר

בביקורת, שעשה משרד מבקר המדינה במשרד המשפטים, נבדקו אגף רישום והסדר המקרקעין, כן נערכה ביקורת כללית על רישום מקרקעין.

בבדיקה בלשכות רישום המקרקעין בתל־אביב נמצאו בבשרות בקשות, שאושרו ללשכות לצורך קבלת נסח ולא נתמלאו. בבדיקה בלשכה בנתניה נמצאו בקשות כאלה משנת 1972.

כן נמצאו פיגורים ברישום הערת הפתיחה, ובמקרים לא מעטים נרשמה הערת הפתיחה בלשכות בתל־אביב באיחור של שבוע עד למעלה מחודש ימים.

מבקר המדינה מציין, כי לקראת דצמבר 1973 הודיע מנהל אגף רישום המקרקעין למשרד מבקר המדינה, כי פיגורים אלה חוסלו וניתנה הוראה לרשום הערת פתיחה מיד עם פתיחת התיק. בחודש ספטמבר 1973 נמצא פיגור רב ברישום בספר־השטרות.

לשכות הרישום בתל־אביב ובנתניה לא נהגו לזמן את הצדדים למועד מוגדר לשם התימתם על השטרות. כתוצאה מכך נוצר לעיתים קרובות לחץ קהל, שבא לסיים עיסקאות, דבר שהכביד הן על האזרח והן על עבודת הלשכה.

נתגלו מקרים רבים, שהלשכות בתל־אביב ובנתניה נמנו עיסקאות, אך גבו אגרת רישום במרבית העיסקאות לפי הערכה מיושנת ולא מעודכנת. הביקורת הנוכחית תפלחה, שלא חל שינוי כלשהו ואין פיקוח שיטתי על פעולות רישום המקרקעין. הביקורת מצאה גם ליקויים בדרך שמירת פנקסי המקרקעין ונתגלו פנקסים, שדפיהם תלושים וקרועים.

מבקר המדינה מותח ביקורת על סדרי הבטיחות של לשכות הרישום בתל־אביב. הממצאים קובעים, כי הגישה לחדרי עבודה, בהם נמצאים פנקסי המקרקעין, חופשית לכל ואין אפשרות של פיקוח על התיקים, הנמסרים לעורכי־הדין ולקהל. בלשכות הרישום ת"א, חיפה ונתניה לא נמצאו כמספר רב של תיקים בבקס, מאחר שאין מעקב אחר תנועתם. גם בנציבות תלונות הציבור נתקבלו תלונות של אזרחים בדבר אובדן תיקים.

בביקורת בבתי הדין לעבודה נקבע, שבמיוחד בשנים הראשונות היה משך הטיפול בתביעות מעל לסביר: תביעת לבוח, שעילתן הלנת שכר ופסקים, לא הגיעו לידי דיון משפטי אלא כעבור תקופה ארוכה — עד כדי שנתיים מיום הגשת התביעה. היו גם מקרים, שנאשמים בעבירות בטיחות לא הובאו לדין אלא כעבור שנתיים. במצב כזה אין תביעה יכולה לשמש די תמריץ גורם מרתיע.

נכון הציגור בטיפול בתיקים היה מקום להניח, שבית הדין יקבע סדר הבאת התיקים לטיפול. בחלק ניכר מן העניינים הובאו לדיון משפטי בבית הדין בתל־אביב תיקים בעלי עדיפות נמוכה יחסית, קודם לתיקים עדיפים, אף כי הוגשו באותו זמן. תביעה על עבירות בבטיחות בעבודה — כגון שטחים מסוכנים לא מגודרים, הפעלת מעליות בבניינים בנוגד לחוק — שהוגשו ביולי ובדצמבר 1970, באו לכלל דיון לראשונה רק בשנת 1972. לעומת זאת, [ת]ביעה בשל העסקה עובדים בנגוד לחוק שירות התעסוקה, שהוגשו ביולי 1970, [נדונ]ו כבר באוקטובר אותה שנה. [ו]אלה שהוגשו בדצמבר 1970, נדונות כבר ב[…] 1971.

הנהלת בתי המשפט הוד[יעה] למבקר המדינה, כי הצבר התיקים בבתי הדין לעב[ודה] עד לשנת השיפוט תשל"ג [נבע] משתי סיבות עיקרי[ות]: מספר העניינים, שהוגשו ל[בתי] הדין, היה גדול יותר מש[…] ריכו בראש, ועל כן גם […] תקן שופטים קטן מדי; […] שים גם לפי התקן שנקבע […].

לדברי הנהלת בתי המ[שפט] עיקר הבעייה התמקדה ב[בית] הדין בתל־אביב, שבו […] בשנה הראשונה להקמתו […] יחיד במקום שניים, […] שנקבע בתקן: על שופט […] היה להקדיש מחצית מ[…] לסיום הדיונים בתיקים [ב]בית הדין לביטוח לאומי. […] פרם של תיקים פליליים […]יים ועובדים באותו בית דין ירד באחריגה בהרבה כ־1,100 תיקים בינואר ל־250 בספטמבר 1973.

עוד הודיעה הנהלת [בתי] המשפט, כי הסדר בקב[יעת] תיקים לדיון הוא, בדרך [כלל] לפי תאריכי הגשה — […]צוא תיקים, שהוקנות קוב[…] להם סדר עדיפות מיוחד, [כ]גון סכסוכים קיבוציים, […] להקדמת הטיפול בתיקים, [ה]נוגעים לעבירות על חוק [שי]רות התעסוקה, בא הדבר […] לנצל זמנו של אחד השופ[טים] לטיפול בתיקים אלה. […] התחשב במיגור בתיקים […]נים פליליים מהסוג, שהצב[יעה] עליו הביקורת, הביאה הנ[הלת] בתי המשפט למינוי ש[ופט] בבית הדין בתל־אביב. […]קר זמנו מוקדש לבירור [תי]קים אלה.

● במקרים רבים טעו […]מרויות בתי הדין בהי[…] הענרות, ונקבעו אגרות […]בות או גבוהות כמה שצ[…] היה לקבוע על פי התק[…] אומנם, סכומי האגרה […] עצמם אינם גבוהים בכיו[…] בהתחשב גם בשליחות וס[…]ואלית שמכלאים בתי הד[ין] אלם הסטייה התבטאו […]בה מקרים בצורות גבוה[…] למדי.

● בדיקת הגבייה של […]רות דחויות הגלהה, שבית [ה]דין בתל־אביב אינו פעל […]בירה מספקת לגבייתן […]פן בפסירת תודעה להייב[ים]. לעומת זאת, בתי הדין […]ליפ ובחיפה, […] שהם שולחים להייבים, […]רים היקיום של אלו […] שילמו לתוצאה לפועל.

והרי החדשות של פילוט

חברת פילוט גאה להציג את הטלוויזיות החדשות עם חידושי העתיד.

INTEGRATED CIRCUIT
בודל זעיר מהוה היווק של מכונה החלל עליה תוכל לסמוך.

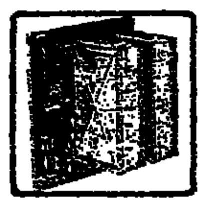
2 טיונרים אלקטרוניים נפרדים ל-VHF ו-UHF הם היתרון הבלעדי של טלויזיה „פילוט".

שכלולים בלעדיים בטלוויזיות פילוט

1. 2 טיונרים אלקטרוניים נפרדים ל-VHF ו-UHF המבטיחים רגישות גבוהה ותמונה חדה ובלעדית.
2. INTEGRATED CIRCUIT המוכלל הטרנזיסטורי המאחד בתוכו 42 טרנזיסטורים, 11 דיודות ו-59 נגדים אשר מבצעים פעולת 7 מעגלים אוטומטיים השומרים על יציבות התמונה.
3. CONTRAST (אבחנה בין שחור ולבן) ו- RESOLUTION (אבחנה בין פרטיה העדינים של התמונה) העולים לאין שיעור על כל תמונה המתקבלת ממקלט טלוויזיה רגיל.

✶ בתנאי שהמקלט יטופל במעבדות „שרותי פילוט".

מבחר דגמים בלעדיים עם חידושי העתיד 4061·4062·4063·4065

5 שנים אחריות על כל החלקים

פילוט

רשימת סוכנים מורשים (חלקית)

תל־אביב: ג'נרל רדיו, אלנבי 66 • סלון אלנבי, אלנבי 113 • רב־סון, אלנבי 79 • יפו: ליבל, שד' ירושלים 29 • פינדר, שד' ירושלים 28 • הרצליה: רדיו קול, פסז' אנד • אלטון—סיני, סוקולוב 53 • בת־ים: סלון הוד, בלפור 48 • חולון: ערוסי, שנקר 42 • ראשון־לציון: ברנפלד, רוטשילד 41 • ירושלים: צבי שיר, הלל 23 • פאול, אגריפס 2 • קרית־גת: קראוס, שד' גת 146 • גרין, מרכז מסחרי 36 • באר־שבע: איתני, הרצל 98 • חיפה: סלון הדר, הרצל 6 • סימפוניה, הרצל 85 • עכו: בן־עזרא, ברעמי 24 • חדרה: הכלט, שד' רוטשילד 38 • נתניה: אושר, שד' בנימין 13 • פרידמן—זגורי, שד' בנימין 14 • נצרת: רדיו אקספרס, כבר המעיין

ובכל חנויות השקם בארץ.

דו"ח מבקר המדינה 1973

משרד התחבורה

תובלה בשעת חירום: תלושי דלק נמסרו לנהגים בלי לבדוק

ליקויים בפיקוח על חלקי חילוף למכוניות ✶ באגף הספנות „נמצאו מקרים שלמרות הפרות חמורות וחוזרות של משמעת על־ידי ימאי במשך שנים — לא הועבר המקרה לטיפולה של ועדת המשמעת"

[illegible] מבקר המדינה על התחבורה מציינים ה[illegible] לאגף הספנות [illegible] נושא חלקי החילוף [illegible] יות התובלה בשעת [illegible]

[illegible] כי בשנת הבדיקה ערך [illegible] 340 חקירות על [illegible] משמעת של ימאי, [illegible] עבירה אחת הובאה [illegible] משמעת. „נמצאו מק[illegible] למרות הפרות חמורות [illegible] של משמעת על־ידי [illegible] במשך שנים — לא [illegible] המקרה לטיפולה של [illegible].

בנושא אחר התברר למבקר המדינה, כי היו מקרים שניתנו על ידי אגף הספנות רשיונות זמניים לכלי־שיט — בלי שתוקנו ליקויים שהיו בהם ושעליהם דווח עוד לפני כהן הרשיונות.

ביומן כלי שיט לא נמצאו תעודות בטיחות בעלות תוקף.

[illegible] של יפו תל־אביב — הפסיק לפעול. [illegible] החברה, כי המרכבה [illegible] להיו[illegible] בתל־אביב הוספקה [illegible] והבדיקה שנערכה במאי 1973 [illegible] הדרים [illegible].

על נושא הפיקוח על חלקי חילוף למכוניות — יבוא — מציין הדו"ח, כי לא כל היצרנים הפועלים בענף זה ביקשו רשיון כזה. כל איבת שנתגלה סוחר לא מורשה, נעשה הדבר רק לאחר שהגיעה תלונה מצרכן — ואז נשלחה הודעה לבעל שעליו לבקש רשיון, אך לא נעשתה שום פעולה, כדי להעמידו לדין על שלא היה לו רשיון כזה.

הדו"ח מציין, כי למרות שהוקמו בארץ בשנים האחרונות כמה מפעלים לייצור חלקי חילוף לרכב, בעזרת משרד המסחר והתעשייה — לא שותף האגף המתאים במשרד התחבורה בדיונים על הקמת המפעלים והם התחילו לפעול ללא רשיון וללא פיקוח. כן לא הוגדרו המוצרים החייבים בפיקוח והכנתם. אין מעקב שיטתי על יבואני החלפים, כיצד הם מקיימים את שירותי האספקה — והטיפול בנושא זה נעשה רק לאחר שמגיעה תלונה מצרכן על שאין מספקים לו חלפים בזמן סביר. אין בידי משרד התחבורה אמצעים להביא לכך שהסוחרים והמוסכים יקפידו על מתן חשבונות מפורטים ללקוחות.

על היערכות משק התובלה בשעת חירום, בעקבות ביקורת שנערכה לאחר מלחמת יום הכיפורים, התברר, כי בין בעלי רשיונות לנהיגת משאיות, שרותקו ליחידות מל"ח לתובלה, היו רבים שלא נהגו ברכב כבד זמן רב ואף לא היו מסוגלים לנהוג בו מסיבות של גיל ובריאות.

היו מקרים שרכב נשלח אל מוסרי הובלה — אף שההובלות לא בוצעו ביום שהרכב לא היה מתאים למשימתו. היה מקרה ש־30 משאיות הגיעו ריקות ליחידה [illegible].

משרד המסחר והתעשייה, שקבע עדיפויות בהובלות, הפיץ רשימה של לקוחות ומוצרים הזכאים לקבלה שירותי הובלה — אבל רוב היחידות ביצעו הובלות ללקוחות שאינם מופיעים ברשימה. היה מקרה שיחידה אחת ביצעה הובלות ללקוחות לפי רצונה.

עציה ואפילו ללא קבלת אישור לכך.

יחידת תובלה מסרה תלושי דלק לנהגים לפי בקשתם, בלי לבדוק אם הם זקוקים לכמות שביקשו. בשתי יחידות קיבלו נהגי משאיות תלושי דלק שיכלו להספיק להם לנסיעה למרחקים שעלו פי ארבעה ויותר על הנדרש בתפקיד. כך, למשל, ניתנו לנהג אחד תלושים ל־1600 ליטר דלק המספיקים לנסיעה של כ־6000 ק"מ, אבל המשאית עברה באותה תקופה רק אלף ק"מ. עודפי התלושים לא הוחזרו ליחידה.

לא ניתנו הוראות בקשר לסכום המאכסימאלי שמותר ליחידת תובלה להשקיע בתיקוני רכב. שתי יחידות שילמו לבעלי מוסכים עבור תיקונים בעשר משאיות סכומים של עד 7600 ל"י למשאית.

בברטיסי עבודה של רכב הסרו פרטים חשובים על ההובלות, על שעות העבודה, מרחק הנסיעה שבוצע, מחיר התובלה שנקבע — והיו מקרים שלא היתה התאמה בין הפרטים השונים. הסטייה מן התיכנון של מערך התובלה לשעת חירום היתה גדולה.

בביקורת המתייחסת לבעיית האבטחה של נמל התעופה בן־גוריון בלוד נאמר, כי חברת „השמירה", שעסקה בנושא זה בנמל, דרשה וקיבלה במשך חודשים יוני 1972 — יולי 1973 תשלום בעד שעות נוספות של עובדיה, לעתים מעל למספר סביר להם עבודה.

בדברי התשובה של שר התחבורה נאמר, כי לפי דברי הדו"ח נאמר, כי רוב ההערות של המבקר קיבלו תשומת־לב והוכנסו בהם תיקונים. באגף העוסק בחלקי חילוף לרכב הונהג מיכון שיאפשר יותר פיקוח וכן הוגבר הפיקוח על יצרנים מקומיים ועל היבואנים. אשר למקרים של ניצול רכב מגויס להובלות פרטיות וכן על כך שהוצ[illegible] בהגים, שלא החזירו את עודפי תלושי הדלק שקיבלו ביחידות מל"ח — הוטל על ראש השירות לבדוק את הנושא, אשר לנעשה בנמל התעופה. לוד נאמר בתשובת שר האוצר, כי שופרו סדרי הביקורת על חשבונות חברת „השמירה", אבל החל ב־1 באפריל 1974 הופסקו שירותיה והנושא נמצא באחריות קצין הבטחון של הנמל.

משרד הסעד

מיקלטים - רק ב־4 מ־20 מעונות לעבריינים

רק בארבעה מבין עשרים המעונות לעבריינים ישנם מקלטים, ובחלק ניכר מהמעונות למפגרים אין במקלטים הקיימים די מקום כדי לקלוט את כל החוסים ואת הצוות — כעולה מדו"ח מבקר המדינה על משרד הסעד.

בדו"ח מבקר המדינה נאמר כי במעון ציבורי אחד באזור הספר לא היה כל מתקן בטיחותי, וזאת כאשר מספר החוסים במעון היה 90, ומספר העובדים קרוב ל־40. למעון אחר, שהחוסים וצוותו מנו ביותר 650 איש, היה מקלט ששטחו לא עלה על 80 מ"ר בקירוב. שקי חול לבניית קירות מגן לאותו מעון נשלחו למוסד באיחור של שבועיים.

במעון ממשלתי לעבריינים, נדרשו הנערים להמשך שוחות מגן, ועפ"י הוראות הג"א היו צריכים להניח בהן שקי חול. מנהל המעון פנה בענין זה לרשות מל"ח המקומית, אך עד למועד הבדיקה (23.10.73) לא נשלחו השקים.

ריכוז חוסים במגרים בעת אזעקה במקום מחסה היא בעיה קשה. אך המבקר מצא כי במקלטים הקיימים לא תמיד הובא בחשבון שיש מהחוסים שצריך לשאת על אלונקות או באמצעים אחרים, ולמקרים אלו מן הצורך היה להתקין כניסות מיוחדות למקלטים. הטיפול בחוסים כאלה מחייב גם כוח־אדם מתוגבר.

מבקר המדינה קובע, כי משרד הסעד היה ער לבעיות העלולות להתעורר בשעת חירום במעונות אלה, אולם לא ערך די הצורך הכנות מעשיות לפתרונן. מכל מקום הודיע משרד הסעד לאחר המלחמה, כי אושרה הקצבה מיוחדת בסך 3.6 מיליוני ל"י לבניית מקלטים במעונות.

לפני כיובל שנה כונן שר הסעד הקרן לצרכי צדקה [illegible] „קרן לניהול מוסדות לילדים כפגרים". בביקורת שערך מבקר המדינה נמצא, כי חשבונות הקרן מנהלים בעיסת המוחזקים בלא [illegible] נהלים חשבונות חייבים וזכאים לספקים ולאחרים; רכישת השירותים, המלאי והציוד נעשית על־ידי המוסדות עצמם, ואת החשבונות מהספקים מעבירים לקרן; מרבית פריטי הציוד במוסדות לא הוטבעו בסימני זיהוי של הבעלות.

בהוצאות אחזקה: שולמו המשכורות אפילו לעובדים גם כאשר לא היה מגיע להם; הוחזרו הוצאות של עובדים [illegible] בלי להתבסס על רישום נוסחות; ניתנו 2 הלוואות לעובדים לשם רכישת רכב בלא ריבית.

המבקר גילה כי מנהלי מוסדות הוציאו על הוצאות קופסת מעל [illegible] דמי המחזור [illegible]

[illegible]

בסוף ספטמבר 1973 המתינו 122,300 אזרחים להתקנת טלפון

„חלק מהפיגורים נגרם בגלל העובדה, שהליכים מסויימים בהקמת המירכזות קשורים בגורמי חוץ ובצורך בתיאום עמם. אולם גם הטיפול במשרד אינו מנוהל תמיד ביעילות הדרושה" ✶ בשנת 1972 הוכנה תוכנית לרכישת מיגרשים ולהקמת מיבנים למירכזות. אולם כעבור שנה כבר חלו סטיות

משרד התקשורת

דו"ח מבקר המדינה על משרד התיקשורת קובע, כי למרות שהמשרד עשה לא מעט כדי להקים ולהרחיב את מרכזות הטלפונים, נמצא הפיתוח בפיגור מתמיד ביחס לביקוש לטלפונים.

„חלק מהפיגורים נגרמו בגלל העובדה, שהליכים מסויימים בהקמת המירכזות קשורים בגורמי חוץ ובצורך בתיאום עמם, אולם גם הטיפול במשרד אינו מנוהל תמיד ביעילות הדרושה" — אומר הדו"ח.

בסוף ספטמבר 1973 המתינו להתקנת טלפון 122,300 אזרחים, לעומת 35,300 בלבד ב־31 במרס 1968. על־פי ממצאי הדו"ח הוכן במשרד התקשורת, בחודש מאי 1966, תיכנון לטווח ארוך, בין השאר, לגבי הביקוש הצפוי לטלפונים בשנים 1966 עד 1980. ועדה מיוחדת, שמינה מנכ"ל המשרד, מסרה בומנה תחזית שר בות לגבי התפתחות הצפויה בתחום המירכזות האוטומטיות והביקוש לטלפונים בשנים הללו. דו"ח מבקר המדינה קובע, כי התחזית, שערכה הוועדה בנוגע לקיבול מירכזות הטלפון, ששויתה צריכה לשמש כקו־מנחה לפעילות המשרד כדי להדביק את הביקוש — לא התממשה למעשה.

צוות מיוחד במשרד התיקשורת הכין בשנת 1972 תוכנית לרכישת מגרשים והקמת מיבנים למירכזות. בהתאם לתוכנית היו צריכים להיות בשנת 1972 התחלות־בנייה של מיבנים חדשים או הרחבות של מיבנים קיימים ב־23 מירכזות. אולם בפועל היה המצב בספטמבר 1973 כך: ב־12 מירכזות החל בבניה במועד שנקבע או בסמוך לו. בשתי מירכזות החל בבניה בשנת 1973 ויתר 9 המירכזות נמצאו עדיין בשלבי טיפול מוקדמים — כמו רכישת מגרש או תיכנון. התחלת הבניה בהן לא תהיה לפני 1974 או אפילו 1975. „יוצא, שכבר בתום זמן קצר יחסית של שנה וחצי מאז הכנת התוכנית — חלו סטיות ניכרות בביצועה" — אומר המבקר בדו"ח.

בהערות שר־האוצר לגבי פיסקה זו של הדו"ח נאמר, כי „התחזית משמשת קו־מנחה לפעילות המשרד — אך הן אינן יכולות לשמש כתוכנית עבודה. נראה, כי גם בעתיד לא תעמוד לרשות המשרד קיבולת מירכזות המתאימה לביקוש — ר' זאת כתוצאה ממגבלות תקציביות".

הפרק, הדן ב„תוצאות החזויות" בהקמת המירכזות החדשות, עומד על הנזק שנגרם בשל ניצול־יתר של המירכזות הקיימות. לפי הסטנדרטים המקובלים ניצולת מרכזיה היא עד 87 אחוז מהקיבול הנומינלי שלה. יתר 13 האחוזים צריכים להישאר פנויים לצורכי תפעול ואחזקה. הדו"ח קובע, כי בתל־אביב בלבד היו 28 מירכזות מנוצלות מעבר לקיבול האופטימלי.

ניצול־יתר של המירכזות השפיע על רמת השירות ועל טיב האחזקה של רשת הטלפון. בשל כך חל גידול במספר המקרים, שהמנוי שומע צליל „תפוס" בתוך תהליך החיוג עצמו. כמו כן, מנע הדבר אפשרות לחבר מנוי לקו אלטרנטיבי במקרה של קילקול ממושך ונוצרו קשיים בהעתקת טלפון למנוי שעבר דירה.

דו"ח מבקר המדינה עוסק גם בנהלי ההתקשרויות של משרד התיקשורת עם קבלנים — בעיקר בכל הקשור לכשירת עבודות. הדו"ח אומר, כי מסוף 1969 ועד לספטמבר 1973 הוציאו שירותי הבניה 67 דרישות למחלקת האספקה להזמנת ציוד למירכזות טלפונים. אולם, חלק מדרישות אלה, ובתוך כאלה שהוצאו עוד ב־1972, טרם היו להזמנות. בגלל תהליך ממושך של הכנת הצעות הכוחיים מסתבר לוח הזמנים של הזמנת הציוד ואספקתו.

בהערה שר־האוצר לגבי פיסקה זו נאמר, כי „המשרד יזעג לכך, שההשעה ינוצלו במועד הנדרש" — גם על דברי הסיכום של הדו"ח מבפיה שר האוצר, כי „המשרד שר לגורך הנדרש להתנבות שיפורים בפעולותיו — ופועל בהתאם". התשובה מתייחסת לקביעת הדו"ח, כי על משרד התיקשורת לעשות לזירוז תהליך רכישת המגרשים, להגביר את צוות הדיון, השותפים לתהליך הקמת המירכזות, את המודעות להשיבות שמהתקנות — לציבור הרחב. כן ממליץ הדו"ח למנות מינהל מעקב לפרויקטים השונים.

ובעיקר למרכבים שבהם, כדי שיתאם בין הגורמים השותפים להקמה ויהיה בוכן על מהלך הביצוע.

בפרק נפרד, העוסק ב„תמורת כספים למנויי טלפון", אומר מבקר המדינה, כי קרנת לא אחת שבהשכונו של מנוי הטלפון נוצרת יתרה לזכותו, של המשרד להחזיר. בברוב המקרים מדובר בתשלומים כפולים של השבונות טלפון, פעם על־פי החשבונות המקוריים ופעם בעקבות תזכורת.

„בדיקת סדרי הטיפול בתשלומים כפולים במחוזות הרשת שלא נעשה די להחזרתם. בנובמבר 1972 היתה היתרה בחשבון בגיות לבירור — שהצטברה מאז 1 באפריל 1971, בסך של 1.2 מיליון לירות. בעת הביקורת במארס 1973 היתה היתרה 1.3 מיליון לירות. כהנהלת שירותי הטלפון הובטח למשרד מבקר המדינה (בחודש נובמבר 1973) שוהד זה, שהוקמה ביוני 1973 לטפל בהנהגת שיפורים בנושאים הקשורים בגביית חובות טלפון, תטפל גם בממצאים שהעלתה הביקורת.

יש מנויי טלפון, שנתנו סכומי כסף שונים כפקדונות עבור טלפונים זמניים, שהותקנו לאירועים מסויימים. את הפקדונות יש להחזיר למנויים עם הסרת הטלפונים. הקנות שירותי הטלפון קובעות גם, שיש להסיר טלפונים אלה תוך תקופה שלא תעלה על שלושה חודשים. ביקורת מבקר המדינה העלתה, כי לא הונהג מעקב שוטף, שיבטיח הסרת הטלפונים במועד שנקבע ומשום כך נשארו טלפונים זמניים מותקנים תקופה ארוכה יותר משנקבע בהוראות. כמו כן נמצא, שלא הוחזרו בזמן הפקדונות למנויים הזמניים.

מימצאי דו"ח הביקורת על שירותי הטלפון הבינלאומיים מראים על התפתחות בתחומה, שחלה בהיקף השיחות הבינלאומיות, והכנסות דרך הכבל התת־ימי ובהכנסות משירותים אלה. בשנת 1967 הסתכם מספר של השיחות הבינלאומיות ב־184 אלף, הוא גדל ל־911 אלף ב־1970 והגיע ל־1.38 מיליון בשנת 1972. הכנסות שירותי הטלפון מהשיחות לחו"ל עלו מ־6.8 מיליון ל"י ב־1967 ו־37.3 מיליון ל"י ב־1970 עד לסכום של 75.4 מיליון ל"י בשנת 1972. על־פי חישובים כיכתה ההכנסה הנקיה כהפעלת הכבל התת־ימי בשלוש השנים הראשונות את השקעה בו — שהסתכמה בכ־35 מיליון ל"י. בהנחת הכבל ובאחזקתו הם שותפים משרד התיקשורת (60 אחוז) והחברה הצרפתית לכבלים תת־ימיים ורדיו (40 אחוז).

כל־בו שלום עשה זאת שוב!

הצעות מיוחדות לחודש מאי

כל־בו שלום

מחלקת נשים ונערות (קומה א') — מחיר קודם | מחיר חדש

	מחיר קודם	מחיר חדש
חולצה ½ שרוול, בשלל צבעים, שריג, בפסים		רק 28.90
חולצה ½ שרוול, מטיב מעולה, בשלל צבעים		רק 48.90
עודפי יצוא — שמלת מיני לצעירות, בשלל צבעים		רק 48.90

מחלקת נשים קלה (קומת קרקע)

	מחיר קודם	מחיר חדש
תחתונים מכותנה	6.—	4.50
שמלות כותנה	59.90	44.90
שמלות בוקר	59.90	39.90
קומה א': ביבי דול, כותנות לילה		מ־19.50 עד 29.90
בגדי ים	59.90	39.90

מחלקת ילדים (קומה א')

	מחיר קודם	מחיר חדש
בגד ים סטרץ' לילדה, ביקיני, שני חלקים, מס' 30	19.90	15.90
מכנסי ים לילד מולור, בשלל צבעים, מספרים 28—32	14.90	12.—

מחלקת טקסטיל בית (קומה א')

	מחיר קודם	מחיר חדש
מגבת מטבח מכותנה בדגם ז'קרד	4.90	3.95
ציפית רקומה בגודל 45×45	13.90	8.95

מח' חשמל ומוסיקה (קומת תת־קרקע)

	מחיר קודם	מחיר חדש
קסטות מוקלטות	24.90	15.90
פטפון סטריאו	555.—	475.—

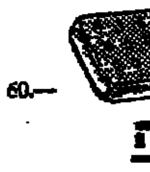

תרבות הדיור (קומה א')

	מחיר קודם	מחיר חדש
כסאות מתקפלים תוצרת חוץ, בצבעים: אדום, ירוק ועץ טבעי	130.—	85.—

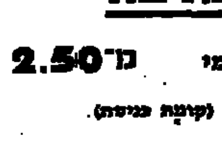

מחלקת ספורט (קומת תת־קרקע)

	מחיר קודם	מחיר חדש
מזרונים מתנפחים לים מפלסטיק תוצרת חוץ	60.—	40.—

מחלקת מכשירי כתיבה (קומת תת־קרקע)

	מחיר קודם	מחיר חדש
מנשים לפיקניק לשימוש חד פעמי		מ־2.50 עד 5.25

מחלקת תמרוקים (קומת כניסה)

	מחיר קודם	מחיר חדש
ספריי דיאודורנט	13.40	10.95

מחלקת כל־בו־בית (קומת תת־קרקע)

נא לשים לב להצעות המיוחדות!

שוק פרסי - הגיע משלוח חדש של סחורות מפרס!

המחירים עולים ואנחנו מוזילים!

בשהייתכם בכל־בו שלום בקרו במצפה שלום ובמוזיאון השעווה!

[illegible] קה המיוחדת נגד [illegible] - עובד אדם אח[illegible]

[illegible] שכות ריש[illegible]

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דו"ח מבקר המדינה 1973

חולי־נפש אושפזו ללא הוראות אישפוז מנומקות

משרד הבריאות

לחולים ניתנו חופשות שלא באישורה של הוועדה הפסיכיאטרית * החופשה נמשכה לפעמים שנים * במקרים רבים השתמשו באמצעי כפייה כלפי חולי־נפש בלי אישור בכתב של רופא

לפני הרים המבקר של החולים, שאושפזו בבתי כי־חה, לא הוציאו הפסיכיאט־רים המחוזיים הוראות אש־פוז מנומקות, אף כי אותם חולים אושפזו על פי הור־אה המוצגת בידם. זהו אחד הממצאים בדו"ח השנתי של מבקר המדינה על משרד ה־בריאות, שבו מתוארים [illegible] נפש.

בתחילתו לעבודה אי־הוצאת הוראות אשפוז מנומקות וכן לעובדה שהעתקי ההוראה אי־נם נשלחים כנדרש, לוועד ה־משפטי למשפחה, קובע מבקר המדינה: „קיים עקרון יסודי בחוק והוא, שכל אדם הוא חופשי ואין לשלול את חירו־תו או להגבילה ואין לאשפזו או להחזיקו בבית חולים, אלא בתוקף הוראת אשפוז המוצגת כדין. לכן, משרד הבריאות יקפיד שפעולותיו בתחום הנדון יתאימו את הור־אות החוק".

בין הממצאים הנוגעים ב־ביצוע אשפוז חולי־הנפש:

● בתי החולים לא הק־פידו על רישום תאריך של ה־פרטים הנוגעים בעצם החז־קה, את ממצאי בדיקותיו וכן את הטיפולים וההרופות שיו־חסו לו. הועבר בקריים לא כתבים, שעברה חצי שנה עד שנה בין רישום לרישום, ו־במקרים אחדים חלפו אף שנ־תיים בין רישום לרישום. ד־בר זה הוא, לדעת הביקורת, בלתי סביר כשמדובר בחולים, שיש בהם טיפול שוטף.

● בדיקה של 120 מתוך כ־200 תיקים של חולים, ש־אושפזו בכפיה בבתי חולים, הי־עלתה כי ל־171 חולים ניתנו חופשה שלא באישורה של הוועדה הפסיכיאטרית או שלא בהתאם להחלטתה.

● תקופת החופשה, שניתנה לחולים על ידי בית החו־לים, נמשכה לפעמים ברציפות חדשים, ואף שנים, בלי שבית החולים דאג לכך שעניינו של החולה יובא לדיון חוזר בפני הוועדה הפסיכיאטרית, כדי ש־תחליט אם יש מקום לשנות את מעמדו של החולה ולשח־ררו בחזרה.

בעניין זה קובע המבק־ר: „מתן חופשה לחולה, על ידי בית החולים, בר־ציפות ולתקופה ממושכת, בלי להביא להחלטה על שחרורו מוחלט, מנוגד [illegible] על פי [illegible] שלטון ראשי היועץ המשפ־טי לממשלה להעמיד ל־דין אשה, שבשעתו לא היה מסוגל לעמוד בדין מ־חמת היותו חולה".

במגמה אחר של הביקורת נוגע בשימוש באמצעי כפייה כלפי חולי־נפש. בהתאם להור־אות החוק ההוקצות לטיפול בחולי־נפש, יש לנהל בכל בית חולים פנקס מיוחד ויש לרשום בו פרטים על כל שי־מוש באמצעי כפייה — כגון בידוד, שימוש בכתונת כפייה — וכן סוג אמצעי הכפייה, שם החולה, שם הרופא שאי־שר את השימוש בהם ועוד. עיון ברישומים שבבתי החו־לים שנבדקו העלה שבמקרים רבים לא נרשמו בפנקס המ־נהל, לגבי חולים שנכבלו, שמות הרופאים שאישרו את השימוש באמצעי כפייה ומשך הזמן שהשתמשו בו. במקרים רבים לא אישר הרופא בחתי־מתו את השימוש באמצעי כ־פייה.

משרד מבקר המדינה הסב את תשומת לב משר־ד הבריאות לכך שחוקי [illegible] האמורים [illegible] באמצעי השגב להשמיה, ש־אנשים שאינם יכולים להג־ן על עצמם לא ישבלו שלא כדין; „על כן בי־דיך להקפיד בביצוע על מילוי הוראות החוק ב־עניין זה בכל בתי החו־לים".

ביקורת אחרת נגעה למילוי ההוראות הנוגעות בטיפולים העלולים לסכן את החולה, כגון הלם חשמלי, אינסולין ו־כירוב. לפי הוראות משרד ה־בריאות, הרי כשמחליט רופא על טיפול מסוג זה עליו לק־בל, לפני כל טיפול, הסכמה בכתב מן החולה או מבני־[illegible] רק במקרים דחופים, או ב־העדר אפשרות לקבל הסכמה בכתב, רשאי בית החולים ל־בצע את הטיפול, אולם יש לרשום זאת בגליון החולה.

ומה העלתה הביקורת? — לפי הרישומים בביה"ח גהה־אין ניתנו בו, במשך כשמונה חודשים, טיפולים בהלם חש־מלי ל־22 חולים. רק במקרה אחד מאלה חתם הרופא בגי־ליון הטיפול, ואילו לגבי שלו־שה מהחולים לא נמצאה הס־כמה בכתב מטעם קרוב־משפ־חה או אפוטרופוס של החו־לה, ולא נרשמה בגליון החו־לה הדחיפות של מתן הטי־פול. בביה החולים בעכו לא נרשם בכרטיס הטיפול, כי ני־תן הלם חשמלי לשני חולים, וכן נתברר שבבית חולים זה לא נהגו לקבל הסכמה מטעם קרוב משפחה או אפוטרופוס של החולה לטיפול בהלם חש־מלי, אלא רק במקרים בודדים.

מיהו אדם הגון הזכאי לעסוק במקצוע רפואי

לפי הוראות החוק זכאי אדם לעסוק במקצוע רפואי, בתנאי שהוא בעל השכלה מתאימה, הוא אזרח ישראלי או בעל רשיון לישיבת־קבע בארץ וכן שהוא „אדם הגון" או „בעל אופי טוב".

הנה, כאשר ערכה הביקורת בדיקה של דרכי הטי־פול בבקשות לקבלת רשיון לעסוק במקצועות רפואיים בתחזור, כי לשכות הבריאות המחוזיות לא הקפידו בקבלת מיסמכים להוכחת הגינותו של המבקש.

משרד הבריאות הסביר בתשובתו כי כל עוד אין מידע שלילי על מבקש, הוא בחזקת הגון. אך מבקר המדינה הדגיש, כי נוהג זה נוגד את פקודת המתעסקים ברפואה הקובעת כי יש להוכיח שהמבקש הוא אדם הגון, בטרם ינתן לו הרשיון. לדעת הביקורת, הרי משרד הבריאות חייב לתת הנחיות מתאימות ובפירוט בדבר אופן ההוכחה, שמבקש הרשיון הוא אדם הגון.

* * *

הביקורת בדקה את הטיפול בתלונות הציבור המגיעות ללשכות הבריאות המחוזיות. לאחר ש־נתברר שקשה לקבוע את מספר התלונות שנתקבלו למעשה ואת דרכי הטיפול בהן, הדגישה הביקורת את הצורך להקפיד בקיום סדרי הטיפול בתלונות.

הערה מיוחדת, בתחום זה, נגעה בטיפול בתלונות על רופאים של אחת מקופות־החולים. הנוהג הוא ש־תלונה מסוג זה מועברת לקופת החולים הנוגעת בדבר, תוך בקשה להמציא למשרד הבריאות את מסקנותיה. ו־בדרך־כלל מסתפק המשרד בכך ואינו עורך בירור מצידו. יתר־על־כן, במקרים רבים לא הגיבו כלל קופות־החולים על התלונות שהועברו אליהן ומשרד הבריאות לא נקט צעדים כדי לוודא שאכן הן בוררו והוסקו המסקנות המתאימות — — —

בעקבות מימצאי הביקורת העיר מבקר המדינה למשרד הבריאות, כי אין הוא יוצא ידי חובתו, על־פי החוק, בהעברת התלונות לבירור בקופות החולים וכן הצורך שהוא יגלה פעילות משלו גם במקרים אלה. ואמנם, בעקבות הערות הביקורת הוציא משרד הברי־אות הוראות בעניין זה לרופאים המחוזיים.

רכב קרבי לא נבדק

(סוף מעמוד 13)

החקירות נתקיימו בקיץ 1973 שני משפטים — אחד בבית דין צבאי מיוחד, נגד מי שהיה מפקד יחידות בינוי ב־פיקוד הצפון, על התנהגות בלתי הולמת קצין, ומשפט שני בבית דין צבאי מחוזי, נגד מי שהיה ראש מדור הש־כל באותה יחידה, על קבלת שוחד מקבלנים.

נגד אזרח עובד צה"ל נוסף, שהיה מפקד יחידה בישנה של אותה יחידת בינוי, הוגש כתב אישום לבית משפט מחו־זי בחיפה, על לקיחת שוחד כספקים, הוצאת כספים ב־מרמה ממשרד הבטחון וזיוף מיסמכים. עד סיום הביקורת של מבקר המדינה לא נערך משפט.

בשני המשפטים שקוימו הצידו קבלנים, כי נדרשו מדי פעם בפעם להגיש הצעות כפוצלות ובהתאם לכך גם להגיש חשבונות בעד עבודה שבוצעו ולפעמים אף בעד עבודות שביצעו קבלנים אח־רים, שנמסרו להם הזמנות ב־סכום העולה על זה, שיחידת הבינוי היתה רשאית למסור.

גם בחיל האוויר נתגלו מק־רים של פיצול עבודות. בית העבודה, שהזמינה יחידת בי־נוי של חיל האוויר אצל שני קבלנים, ללא מיכרז, היתה הקמת גדר בהמונית. את ה־חומרים לביצוע העבודה סיפ־קה יחידת הבינוי. חקירת מבקר המדינה, שנעשתה בסוף מארס 1973, העלתה מימצאים חמורים: בדיקת אקראי של עשרה יסודות בבטון, שיוצקו עבור עמודי הגדר, העלתה שהקוטר של יסודות העמודים היה 25 ס"מ במקום 40 ס"מ ועומקם היה מ־31 ס"מ עד 60 ס"מ במקום 70 ס"מ, כ־נקבע במיפרט של ההזמנות. גם בבדיקה של עשרה יסו־דות של עמודים התמכים נק־בעו הפרטים ניכרים. אף־על־פי־כן, זיכתה היחידה את ה־עומד המלאי שלה במלוא כ־מות החומרים שהתבקשה לפי המיפרט — 105 טונות בלט וכ־390 קוב חצץ כחצבה. לפי חישובי משרד מבקר ה־מדינה, כמות המלט, שהיתה דרושה לציקת היסודות ב־מידות שנקבעו, היתה פחותה ב־70 טונות וכמות חומרי ה־מחצבה — ב־225 טונות כ־מה שנקבע במיפרט. שווי ה־חומרים, שבהם זוכה המלאי, כנגד למה שהושקע למעשה, היה לפי מחירון 14 אלף ל"י בקירוב.

כאשר הביא משרד מבקר המדינה מימצאים אלה לידיעת מיפקדת חיל האוויר, נמסר למבקר, כי המשטרה הצבאית פתחה, כבר לפני הביקורת, בחקירה ביחידה בעקבות ידי־עות שהגיעו אליה על חשד של גניבת חומרים ביחידה בי־קנה בידה קטן.

בעקבות החקירה הורה מפק־ד חיל האוויר להעמיד לדין בפני בית דין צבאי מחוזי אזרח עובד צה"ל, ששימש מנהל עבודה באותה יחידה, באשמת הוצאת רכוש מרשות הצבא. עד ינואר 1974 לא הס־תיים המשפט.

בפרק על „גיוס רכב תו־בלתי לשירות חירום" מציין המבקר, כי חלק מהרכב ש־נקרא לא התייצב. כך, למשל, מתוך כלי הרכב הכבדים ש־היו רשומים במצבת פלוגה הובלה מילואים, לא גוייסו 11 אחוז מסיבות שונות.

ימים כספר לאחר שפרצה המלחמה הפעיל מטכ"ל/אג"א, בתיאום עם משטרת ישראל ו־המשטרה הצבאית, מחסומי דרכים, שבהם נתפסו כלי רכב וגוייסו, בחלק ניכר מכלי ה־רכב שהתייצבו לגיוס חסרו גלגל רזרבי ומגבה ורוב ה־מכאניות, שהיו אמורות להת־ייצב עם טלמות ידיעות ל־כיסוי, הגיעו בלעדיהם. ללא טלמות נופחת גבה ההובלה ברכב ב־40 אחוז.

כיצד ההובלה, הטפיף לראשו [illegible] אפשנאות ב־מטה הכללי, מנוהל באמ־צעות מחשב כאז 1970, אולם תוכנית המחשב לא היתה ערוכה לניהול ההו־בלה בשירות חירום. עם פרוץ המלחמה עבר הניהול של מערך ההובלה לשיטה ידנית, ש־לא היתה מנוהלת. זאת, בשעה שמצבת התנועה גדלה במידה ניכרת מיום ל־יום, התלמות נתקבלו בי־לתי זמן ההפעלה מערך ההובלה נעשתה מורכבת מאוד לשטח התקיפה של־ קרבה לבלתה.

כלי רכב תובלתי הועמד לרשות יחידה בדרך כלל ל־משך יום או יומיים, אך ב־סופו אליה לימים אחדים. בתקופת הלחימה היו מקרים רבים שיחידות לא החזירו ל־מרכז, במועד שנקבע, את כלי הרכב ההובר שיבצע את ה־תכנון של המשך הצטקתו. היו אף מקרים, שיחידה מח־קה את סימני הזיהוי של מר־כז ההובלה וסירבו להחזיר את הרכב הבגויס.

עם זאת, מציין המבקר, כי מרכז ההובלה, הכפוף ל־מטכ"ל/אג"א, מילא בדרך כלל בהצלחה את המשימות שהוט־לו עליו ועל ידי כך סייע ל־מטכ"ל לבצע את ההובלות שהתחייבו מן ההתפתחויות ש־היו בשדה המערכה.

בפרק על „אספקה ופי־קוח על תנועתה" מציין המב־קר מימצאים חמורים של אי־סדרים בענייני אספקה באחת מיחידות חיל הים. כבר ב־מהלך הביקורת הבליט המבקר להטיל על משטרה צבאית, חקירות לחקור בעניין. פרק־ליט החיל ציין, כי החקירה העלתה כי ניהול ענייני ה־אספקה ביחידה זו במשך תקופה ארוכה היה כושל. קצין ורב סמל מסגל היחידה הו־עבדו לדין משמעתי. מפקד חיל הים הודיע למבקר בינו־אר 1974, כי בעקבות הביקו־רת ננקטו אמצעים להתקין ה־סדרים ולהגברת הפיקוח.

בהערות שר האוצר על פלאי של מנועים לרכב קרבי ה־אחר נאמר: גיל המנוע (ב־שעות לגבי טנקים ובנגמ"ל, ק"מ — לגבי רכב אחר), ה־מהווה בסיס להחזיקו בתוך השירות, אינו נתון מחייב ויש להתייחס אליו בראש ב־התחייבות. כשמדובר במחי־ר. כשמדובר באורך חיי מנועים, יש לייחס כל נתון לאורך חיי המנועים המבוצע בצה"ל. כיפקדת קצין חימוש ראשי עוקבת באופן כבוד אחרי הכבהות מנועים. בבהנ־גי הדיוות ניתן לקבוע מדדים לאורך חיי המנועים בצה"ל.

התהליך הנוצר: התהליך זה בוצע תוך קיום מגע עם ה־יצרן כדי הבנה המנוע ל־סיכוה בצה"ל. במשך הזמן נתגלו ליקויים בתהליך ה־הרצה, גם אצל היצרן, תוך מגעים עם היצרן גובש הה־ליך הרצה מתוקן שהוכנס לשיכוש במרכז השיקום ואחז־קה.

בתוך 11 מנועי „קביעה" שהוסבתו בגיל צעיר, שצויי־נו על ידי הביקורת, היו 6 מנועים מרכס החיל רק הוסר־בתו מסיבות שאין להן קשר ישיר עם השיקום (סדק בגוף המנוע, גיל ארכובה שבור, ראש המנוע סדוק ותבנה ללא בין כנוע — במקרה זה הו־עבר המפעיל לדין).

בגורמי רבים: מתוך הכירות של רכב צבאי אינו תואם שמנדרים מקובלים ברכב אז־רחי, ביחוד כשמדובר בכלי רכב ישנים, מהסיבות האלה:

תנאי שירות קשים, בעיקר עקב נסיעה על דרכים משו־בשות, או שלא על דרכים כלל ובתנאי אבק קשים.

גיל המנועים הוא גבוה ד־

חלקה צבר מספר רב של שי־קוכים.

חוסר חלפים מקוריים באי־כות נאותה, כתוצאה מהוצאת חלק מהמנועים מהשירות ב־עולם כולו וחוסר יכולת לה־שיגם, הגורם אף הוא לקיצור אורך החיים.

אחזקה לקויה על ידי הצוות (חוסר הקפדה על ניקוי מסנ־נים, על הוספת שמן למנוע ומים לרדיאטור) הגורמת ל־קיצור חיי המנוע בחלק מן המקרים.

מקום מקום — אומר שר האוצר — במרכז שיקום ואח־זקה כל מנוע עובר הרצה על דינאמומטר ונבחן על ידי יחידת בחינה. במרכז הוחלפו כלי העבודה, ציוד העבודה, מכשירי המדידה וכן הונהגה באחרונה בקרה פנימית, תוך כדי תהליך השיקום. כל זה כדי לספר את האיכות של המנועים המשופצים.

● על צוות הרכב התובלתי לשירות חירום מעיר שר ה־אוצר:

מטכ"ל/אג"א נקט צעדים להתגבר על בעיית החוסר ב־ציוד עזר ובציוד מחובר ל־רכב מגויס, שבעליו לא הצ־מידוהו לרשות צה"ל, בניגוד לתקנות.

אשר לטענת המבקר, שתוכ־נית המחשב לא היתה ערוכה לניהול ההובלה בשירות חי־רום, מעיר שר האוצר, כי על אי־הפעלת ציוד מערך ההובלה בשעת חירום למחשב החלום בנובמבר 1972, כשום שהיו נושאים אחרים, שנק־בעו להם קדימות גבוהה יותר וכן עקב מיגבלות תקציביות ומיגבלות בשעות מחשב פנוי־יות.

סבנה נתיבי אויר בלגיים מארגנת את חופשתך בחמי המרפא בצ'כוסלובקיה:

KARLOVY VARY
המחיר החל מ־* ‎-.2135 ל"י + ‎-.315 $ משוער**

PIESTANY
המחיר החל מ־* ‎-.2135 ל"י + ‎-.360 $ משוער**

FRANTISKOVY LAZNE
המחיר החל מ־* ‎-.2135 ל"י + ‎-.315 $ משוער**

JACHYMOV
המחיר החל מ־* ‎-.2135 ל"י + ‎-.300 $ משוער**

TRENCIANSKE TEPLICE
המחיר החל מ־* ‎-.2135 ל"י + ‎-.270 $ משוער**

MARIANSKE LAZNE
המחיר החל מ־* ‎-.2135 ל"י + ‎-.300 $ משוער**

מחירי הטיסה כוללים שהייה במלון (כולל מרפא). חדר זוגי. לתקופה של 21 יום. לשם השגת ויזה לצ'כוסלובקיה ולקבלת פרטים על התוכנית, פנה לסוכן הנסיעות שלך.

* מותנה בהשתתפות של 15 נוסעים.
** לפי שער יומי של הפרנק השוויצרי.

Go Belgian. Go Sabena.

SABENA belgian world airlines TOURS

מחיר הפתעה במבצע האביב

מערכת הסטריאו החדישה של פיילוט ללא מתחרים

לפני שאתה רוכש מערכת סטריאו, בדוק היטב את ה"שוק". לא תמצא עוד מערכת בעלת ביצועים כה מעולים, בעלת שכלולים כה רבים ובמחיר כה סביר.

מחיר מומלץ לצרכן 3990 ל"י

★ מכוונים: FM, AM, LW, SW.
★ קליטת שידורי סטריאו MULTIPLEX עם נורית ביקורת
★ מתג חסת תדירות אוטומטי A.F.C. לשמירת יציבות התחנות ב־F.M.
★ מתג (LOUDNESS CONTROL) להדגשת הצלילים הגבוהים והנמוכים בהאזנה בעוצמה נמוכה
★ 4 רמקולים מעולים מתוצרת GOODMANS.
★ CROSS OVER NETWORK
★ פטיפון GARRARD דגם 6300 עם ראש מגנטי ומחט יהלום.
★ זרוע הרמה הידראולית־LIFTER.

Pilot STEREO
MADE IN ENGLAND

פרסום אבנת

דו"ח מבקר המדינה 1973

1 תוכניות מיתאר ארציות מצאות בטיפול זה 8 שנים

בינתיים הלכו ונוצרו בשטח עובדות, שקשה לתקן על ידי תכנון * עיכובים דומים חלו גם בתוכניות המיתאר שהוגשו לוועדות לתכנון ובנייה המחוזיות * רוב תוכניות המיתאר בתל־אביב הן מיושנות, חלקן בנות 20 שנה * אין פיקוח מספיק על הבנייה ויש מקרים רבים של בנייה ללא היתר * אמצעי הענישה הקיימים אינם מרתיעים * המבקר ממליץ להרחיב סמכויותיה של המועצה הארצית ולחזק את מעמדה על מנת שתוכל לאכוף את החוק

[illegible] עיכובים ניכרים ב־ [illegible] בהוכנית מיתאר [illegible]ת בצד המועצה האר־ [illegible] התכנון והבנייה, שליד [illegible] הפנים. בהקמת ע־ [illegible] הודעת של מבקר ה־ [illegible] בשנים 1966—1973 [illegible] דיון ב־14 תוכניות גדולות. אילם עד ה־ [illegible] סיום הביקורת, ב־ [illegible]ר 1973, הוגשו לאי־ [illegible] הממשלה שתי תוכני־ [illegible] בלבד: תוכנית „דרכי־ [illegible] שהוגשה ביוני 1971 [illegible] אישרה, והתוכנית ה־ [illegible] [illegible] 197 [illegible] יתר התוכניות [illegible] בשלבי הכנה שו־ [illegible] המועצה, שקבעה ה־ [illegible] ארצית.

המועצה הארצית [illegible] ר 1973, שכל עיכוב ה־ [illegible] היתה כוללת חובה למועצה בעיר כמעד ר־ [illegible] ארכה להשלמתן.

[illegible] במקלתיים, ש־ [illegible] וגיבשו ל־ [illegible] כלליים לכמה נו־ [illegible] בעלי קנה־מידה ארצי. הנחת צינור נפט, כביש [illegible], רשת הכבי־ [illegible] ארצית ופיתוח אתרי [illegible] תיירות. כאשר המועצה [illegible] דנה בבתן הוראה ל־ [illegible] תוכנית ארצית חלקית [illegible] האלה, על סמך חו־ [illegible] שיובר האגף ל־ [illegible] התגלעו חילוקי־דעות [illegible] הגורמים במועצה, [illegible] עסקו בנושאים אלה, [illegible] ברים אחרים במועצה. [illegible] יקשה על גיבוש ה־ [illegible] מועצה הארצית ועיכב [illegible] הלטה בדבר מתן ההו־ [illegible] הכנת התוכניות. לצורך [illegible] במישור הבינמשרדי, [illegible] לשמירה על איכות ה־ [illegible] סביבה ראש הממש־ [illegible] אי 1973, צוות של [illegible] דים, החברים במועצה, כנציגים לענייני אי־ [illegible].

[illegible] בהכנת התוכנית ה־ [illegible] גרם לכך, שלא היתה [illegible] לעריכת תוכניות מית־ [illegible] מטרופוליות בדרגים ג־ [illegible] יותר. בינתיים הלכו [illegible] עובדות בשטח, שקשה [illegible] על־ידי תכנון.

[illegible] ים דומים חלו גם ב־ [illegible] בתוכניות מיתאר ש־ [illegible] לוועדות לתכנון ובניה [illegible].

[illegible] ארוך והגיע עד [illegible] ועדות המקומיות ורוב [illegible] המיתאר המקומיות [illegible] שנה. במיוחד נכתב [illegible] בתוכנית המיתאר ה־ [illegible] לאיזור ביוחד ירוד־ [illegible] יבות לכך היו, חילו־ [illegible] בין הגורמים, [illegible] ת התוכנית: בין ה־ [illegible] הכנת תוכנית איחוד [illegible] בין הצורך להכנת הר־ [illegible] חוב התכנון המחוזי. [illegible] תל־אביב, בדק כבקר [illegible] את תהליכי ההכנה [illegible] של תוכניות מיתאר של עשר [illegible] מקומיות. הבדיקה [illegible] שרוב תוכניות ה־ [illegible] מיושנות, חלקן ב־ [illegible] שנה. משך הזמן ש־ [illegible] הגשת התוכנית ל־ [illegible] מחוזית לבין אישורה

לכתן תוקף, הגיע עד 10—12 שנה. הוועדה המקומית תל־אביב—יפו טרם הגישה לוועדה המחוזית את תוכנית ה־מיתאר שלה, ואין בידי הוועדה המחוזית כידע על שלבי ההתקדמות של תוכנית זו.

במרחב התכנון של הוועדה המחוזית בחיפה קיימות 9 ועדות מקומיות לתכנון ול־בניה. במועד סיום הביקורת בנובמבר 1973 היתה רק תוכ־נית מיתאר מקומית אחת — הקריות — בת־תוקף; יתרן נמצאו בשלבי הכנה שונים.

במחוז הצפון קיימות 24 ועדות. 3 מהן שהוקמו לפני 1970 (הגלבוע 1955, חוף ה־גליל — 1961, ומרחב התכנון המקומי־מחוזי הצפון — 1965) לא החלו עוד בהכנת תוכניות. 3 הוקמו אחרי שנת 1970 ועדיין לא הגיע זמנן לגמור תוכנית מיתאר מקומית. כך בערך המצב גם ביתר ה־מחוזות.

פרק חמור בדו״ח הביקורת מהווה נושא הפיקוח — או ליתר דיוק, העדר מספיק פי־קוח על הבניה.

המבקר קובע, שבמחוזות לא נערך פיקוח יזום ושיטתי, לש־כות התכנון המחוזיות אינן מנהלות יומן פיקוח ואינן רושמות את תוצאות מימצאי הפיקוח.

הביקורת העלתה מקרים רבים של בניה ללא היתר, או שלא בהתאם לתנאי ההיתר — גם כאשר התוכנית היא בעלת ענין ציבורי ובהיקף ניכר.

לדוגמה:

א) לגבי בית שיכונים ב־שכונה חדשה בירושלים, בש־ביל משרד השיכון, החליטה ה־ועדה המחוזית ב־17.10.69 — עוד לפני תחילת הבניה — שהבניינים יהיו בגובה מוגבל, כפי שתקבע בעתיד הוועדה המחוזית, לאחר שיוגש מודל מפורט של השכונה. המודל והתוכנית המפורטת הוגשו כ־שנה לאחר־מכן, אך אז כבר היתה הבניה בעיצומה, והיא נעשתה שלא בהתאם להחלטת הוועדה המחוזית. ב־15.9.1970 החליטה הוועדה המחוזית להג־ביל את גובה הבניה ל־5 קו־מות ולפצל את הבנין המרכזי. החלטה זו לא בוצעה והבניה ללא היכניה מאושרת וללא היתר הושלמה, כשגובה ה־בניינים הוא 8 קומות.

ב) בבנה מבנית של כמורדי בכפלה בירושלים בבנו קומה נוספת, לפני שהתקבל היתר בניה.

ג) הבניה פיתוח חוף הים תל־אביב—יפו נערכה בשנת 1967, הוועדה המקומית העבי־רה את התוכנית לוועדה ה־מחוזית במאי 1972, בצירוף המלצה להפקדה. עד למועד הביקורת התוכנית, לא הופקדה ולא קיבלה תוקף. בתחום התוכנית זו החל בבניה בהי־כלך הביקורת לא היתר־בניה.

ד) הוועדה המחוזית תל־אביב החליטה ביום 16.11.1970 להמליץ על מתן תוקף לתוכ־נית, שכללה דרך להגועה מהי־רה, רבבת ואפיק מי־שטפונות בנחל איילון. כמו כן, הטילה על הוועדה המקומית להכין תוכנית מפורטת לגבי שטח התכנון והגישה תוך שנה אחת. עד למועד הביקורת לא הוגשה התוכנית. בשנת 1970 נתנה הוועדה המקומית תל־אביב—יפו היתר לבניית בית מגורים במקום, שהועד לדרך האמורה. תוך ביצוע התוכנית התברר, כי בית זה מפריע להוואי הדרך המהירה, ויש, איפוא, לפנותו מהמשתכנים ולהרסו.

על־פי יוזמתן של הוועדות המחוזיות הוגשו אומנם לצהים תביעות פליליות נגד האח־ראים לבניה הבלתי־חוקית, אולם גם במקרים שניתנו צווי הפסקת־עבודה שיפוטיים או צווי־הריסה, לא עלה במידה הדרושה בידי הרשויות המוס־מכות להביא לידי הפסקה מע־שית של העבודה, או לידי הריסה. גם באותם מקרים, שהוטלו על העבריינים קנסות כספיים — שלדעת יושבי ראש הוועדות המחוזיות לא היו ב־דרך כלל בציבור, שיהא בו כדי הרתעה — לא הופעלה פרקליטות המדינה במגמה לערער על קולת העונש לפני ערכאות הערעור.

נוכח ההיקף הארצי של ה־בניה, מן הראוי, לדעת הבי־קורת, לשקול אפשרות להר־חיב את סמכויותיה של המו־עצה הארצית ולחזק את מע־מדה: לשם כך רצוי להעמיד לרשותה כלים ארגוניים־מק־צועיים משלה — בדרך של מינוי מנהל והקצבת יחידת מטה לתיאום, לפיקוח ולביקורת, ש־תאפשר למועצה בשעת הצורך לנקוט בצעדים ש־יביאו לאכיפת החוק.

שר־האוצר מציין בהערותיו לגבי מצב הבניה בירושלים, כי את ההיקף התכנוני של התוכנית לא ניתן להשוות ל־תוכניות רגילות, ולכן, נמשכה תקופת הטיפול בהתנגדויות זמן רב יותר. קביעת לוח ה־זמנים לכתן תוקף הושפעה גם ממלחמת יום הכיפורים ומ־תקופת החירום שלאחריה. בדבר להכנת התוכנית ה־בחודש יוני 1967 חל שינוי מהותי בגבולות של ירו־שלים. ליעדים אלה חייבו בהיגנה מחודשת של פרטים כשויים בתוכנית, שהוכנו לפני מלחמת ששת הימים.

אשר לוועדות המחוזיות מציין שר האוצר, כי כוח־האדם המצומצם, העומד ל־רשות הלשכות המחוזיות, אינו מסוגל לבדוק את כל הפרו־טוקולים. לכן, לא הקפידו כל הלשכות על קבלתם בזמנם. משרד הפנים עושה פעולות להגברת הפיקוח של הוועדות המחוזיות. לקראת שנת התק־ציב 1974/75 יוקצב סך של 200,000 ל״י להעסקת מפקחים נוספים, כדי להגביר את ה־מאמץ למניעת בניה בלתי־חוקית.

משרד הפנים

המבקר מציע איוש ועדות הקלפי בידי גורם ממלכתי

מבקר המדינה מציע לאייש את ועדות הקלפי בבחירות ל־כנסת לא בידי המפלגות, כ־מקובל כיום — אלא על־ידי מינוי חברי ועדות קלפי מטעם גורם ממלכתי.

התקלות העיקריות באיוש ועדות הקלפי נובעות מכך, שעל המפלגות לגייס מספר רב של נציגים ולא תמיד עו־לה הדבר בידן וגם לא תמיד מובטחת התאמת האנשים ל־תפקידם מבחינת כישוריהם.

לדעת המבקר אומנם ניתן לומר דברים חשובים בזכות השיטה הנהוגה היום, על אף מגרעותיה. עיקרה של שיטה זו, שבתפקיד מרכזי בקיום עצם הבחירות — תפקיד ה־מקיים לעיני ציבור הבוחרים ובמגע אישי עמו — מכהנים שליחים של גורמי ציבור זה על כל שכבותיו, על בסיס וולונטרי וללא זיקה מוסדית־רשמית. לאזרחים רבים, ה־כהונה כחבר ועדת קלפי היא הזדמנות לקחת חלק פעיל ב־מעשה מדינתם ומקור להרג־שת זיהוי וסיפוק.

מול השיקולים העקרוניים בעד שיטת ועדות הקלפי ב־הרכב של נציגי סיעות עומ־דים חסרונותיה המעשיים, ה־פוגמים לא במעט בתפקוד קיום הבחירות וגם בתדמיתן, ואף זה נוגע לטובתו של ה־מישטר הדמוקרטי.

קיימת האפשרות, שגורם ממלכתי יאייש את הוועדות בבעלי תפקידים ציבוריים — במיוחד עובדי מדינה ועובדי רשויות מקומיות, ובכללם מו־רים. איוש ועדות הקלפי ב־דרך זו יהיו לו כמה יתרונות חשובים. הוא יאפשר בחירה בצורה מוסדרת של אנשים המת־אימים להיות חברי ועדות קל־פי, מקרב ציבור מוגדר של עובדים, הנתונים למרות מש־מעתית, ואשר לגביהם יש מי־דע מרוכז על כישוריהם והש־כלתם. גם קל יותר יהיה ל־הבטיח, שתינתן לכולם הדרכה נאותה בידיעת החוק, התק־נות וההוראות המינהליות ה־נוגעות לבחירות. בדרך זו תתאפשר הקמה סגל של עוב־דים מודרכים ומיומנים לאיוש ועדות קלפי, ולא יהא צורך במינוי מספר רב של ממלאי־מקום לכל חבר וחבר. יתר על כן, כיוון שלפי ההסדר הזה תתבטל ממילא הדאגה להרכב הסיעתי בקביעת מספר חברי הוועדה, די יהיה במספר קטן יותר של חברים בכל ועדה, ויקטן המספר הכולל של אנ־שים, הדרושים ביום הבחי־רות לאיוש ועדות הקלפי. יתר נוסף בהקמת סגל כזה הוא בהיותו בעל אופי קבוע. ל־כן, במהלך ההתארגנות לק־ראת בחירות, ובמיוחד במק־רה של בחירות בעקבות הת־פזרות הכנסת לפני גמר כהו־נתה, עשוי הדבר להקל על איוש ועדות הקלפי, ועל־ידי כך לקצר את ההכנות לבחי־רות.

גילה כי התקלות העיקריות בוועדות הקלפי נבעו מכך, שעל המפלגות לגייס מספר רב של נציגים ולא תמיד עולה הדבר בידן * הצעה אחרת: להקדים את שעות ההצבעה

אין הדבר צריך לפגוע מ־הסיעות את הזכות לשגר מש־קיפים לקלפיות.

הצעה אחרת של מבקר ה־מדינה היא להקדים את מועד פתיחת הקלפיות ולקצר את שעות ההצבעה.

בהתחשב בשברת ועדת ה־בחירות המרכזית, עולה, כי אחוז ההצבעה בשעות הבוקר הוא נמוך ביותר כיוון שרוב ההצבעה נעשית עד ש־עות הערב המוקדמות. לדעת הביקורת, מן הראוי לשקול קיצור שעות ההצבעה והקדמת שעות הסגירה של הקלפיות, מה גם, שיום הבחירות הוא יום שבתון, והמועד הרגיל הוא בסתיו. לכן, אין בקיצור ש־עות ההצבעה כדי להכביד על ציבור הבוחרים. עם קיצור שעות ההצבעה תיעשה ספירת הקולות ועריכת הפרוטוקול בשעות נוחות יותר, ויתמעטו שיבושים ותקלות בפעולות א־לה ובהעברת החומר לוועדות האזוריות ולוועדות הבחירות, שליד הרשויות המקומיות.

בבדיקת מידגם של 357 קל־פיות לכנסת השביעית, התגלה, כי ב־34 מהן נמצאו בחדר אחד עם הקלפי שהצבעה לרשות מ־קומית והחלקן היו ממוקמות בחדרים בתנאים לא נוחים, כגון חדר צר או מסדרון. או־לם מבקר המדינה מצא, בדרך כלל, מעט שיבושים ותקלות בניהול הבחירות ואף ציין ל־טובה כמה חידושים, כמו פ־תיחת לשכות מודיעין, הסדרי הסעות ועוד.

אולם הוא מבקר את שיטת התשלומים לחברי ולמזכירי ועדות הקלפיות, מכיוון ש־ההבדל, שלא כולם קיבלו את הגביע להם. המבקר קובל על כך, כי משרד הפנים החליט להעביר למפלגות את הסכום הגלובלי הכביע לחברי ועדות הקלפי וראה, שהמפלגות לא עמדו בהתחייבותן, או שילמו באיחור.

מהערות שר־האוצר לענין זה מתברר, כי משרד הפנים הכין נוהל לתשלום שכר ל־חברי ועדת הקלפי, אולם וע־דת הכספים של הכנסת הח־ליטה, שאת הכספים יש להע־ביר למרכזי המפלגות. מרכזי המפלגות לא נדרשו לדווח על הכספים שהועברו אליהן בגי־שא בחירות לכנסת. לאור הס־דרים שנקבעו, לא ניתן היה לפקח על העברת תשלום חל־קי בלבד של השכר שהונהג, או על אי־תשלום שכר בכלל.

הבקרים בתחנות הגבול אינם מקפידים על רישום פרטי הנוסעים

במקרים כאלה נבצר מן המשטרה לתת מידע אם אנשים מסויימים נמצאים בארץ או בחוץ־לארץ * אין מעקב אחר נוסעים שלא יצאו את הארץ לאחר שפג תוקף האשרה שלהם * פעולות הגיוס למשטרה מתנהלות בצורה הלוקה בחסר ובלא להיעזר במידה מספקת באמצעי התיקשורת

משרד המשטרה

במטה הארצי ובמחוזות לשכות הגיוס נבדקו פעי־לות הגיוס למשטרה. במטה הארצי, בבית־הספר של המשטרה ובמחוזות נבדקו פעולות ההדרכה. פעולות המשטרה בביקורת גבולות נבדקו במטה הארצי, בנמל־התעופה בן־גוריון ובנמלים חיפה ואשדוד.

בביקורת על פעולות הגיוס למשטרה נמצא, כי בשנת ה־כספים 1972 הוציאה המשטרה על מודעות בעתונים 21,000 ל״י, אך בהיקף זה של תע־מולת־גיוס אין לראות מאמץ מתוכנן וממשי להרחבת גיוס אנשים מתאימים לשירות ה־משטרה. המשטרה לא נעזרה לצורך ניהול תעמולת גיוס במידה מספקת באמצעי תק־שורת כמו: סרטי קולנוע או שידורים ברדיו.

בלשכות הגיוס לא נמצא מידע מעודכן על תנאי השכר המבוהרים לתפקידי המשטרה, המוצעים למועמדים. כאן אפריל 1971 לא נשלחו ל־לשכות באורח סדיר הודעות בבניין שינויי בשכורה. גם העלונים שנמצאו בלשכות הגיוס המיועדים לקריאה על־ידי בעלי [illegible], המתעניינים ב־שירות המשטרה, היו מפורס־מים רק עד תחילת 1972.

עובדי לשכות הגיוס לא הוכשרו בתחומים חשובים ה־נוגעים לעבודתם, כמו הסב־רה, בדיקת מיסמכים ומיון מועמדים.

בעקבות הביקורת הודיעה המשטרה למשרד מבקר המ־דינה, כי הוחל בארגונן מחדש של לשכות הגיוס הן מבחינת הציוד, ובעיקר חומר ההסב־רה שיימצא בהן, הן מבחינת איושן — תהליך שיבוצע ב־שלבים. ואומנם, כבר צויידו עובדי לשכות הגיוס במידע מפורט ובחומר הסברה בכל הנוגע לתנאי השכר, שהונהגו באחרונה במשטרה.

משרד מבקר־המדינה בדק בלשכות הגיוס את משך ה־טיפול ב־106 מגויסים חד־שים ב־1972, המהווים מידגם של 10 אחוזים לערך מכלל המגויסים בלשכות הגיוס.

ב־36 מקרים הסתיים תה־ליך הגיוס תוך חודש ימים, ב־54 תוך חודשיים, וב־16 אחרי יותר מחודשיים. בדיקת הסיבות לעיכובים העלתה, ש־חלקם נגרם מחמת בדיקות בטחוניות ובדיקות בדבר הע־בר פלילי ובחלקם אחר־אים לכך גורמים שמחוץ ל־משטרה, כמו לשכות הגיוס של צה"ל, המבצעות את ה־בדיקות הרפואיות של המועמ־דים לשרות במשטרה. בעקבות הביקורת הודיעה המשטרה, כי אין היא חוסכת מאמץ כדי להקטין את זמן הטיפול ב־מועמדים, וניתן טיפול לכל מקרה של עיכוב במשך בק־בלת האישורים הדרושים. ל־דעת הביקורת, יש עוד מקום לשיפורים בתחום זה — בתוך המשטרה ומחוצה לה.

הדו״חות של קצין־גיוס רא־שי למפכ״ל אינם כול־לים מידע מדויק ומפורט די הצורך על הגיוס [illegible], ו במיוחד לקויים הם בכל ה־נוגע למועמדים, שלא גוייסו. קצין־הגיוס הראשי ל־1972 מ־פרט 18 סיבות לאי־קבלתם של 3,568 מבין 4,927 האנ־שים, שפנו באותה שנה ל־לשכות הגיוס לשירות המשט־רה. אשר לגבהן של 4,927 יצוין, כי זהו מטעה, מאחר שמועמדים רבים רשומים ב־יומני תחנות הגיוס וכלולים בדו״ח הסטטיסטי פעמיים ו־אף שלוש פעמים, ואפילו ה־מדובר באנשים שבאו רק ל־שם קבלת פרטים על תנאי התעסוקה במשטרה. בדו״ח אומנם פורטו סיבות רבות לאי קבלת מועמדים לשירות, אולם 1,369 אנשים — כ־40 אחוז — נרשמו בסעיף „שונות", כך שלא ניתן לעמוד על הסי־בות לפסילת חלק כל־כך ג־דול מן המועמדים. הדו״ח אינו כולל נתונים בסיסיים על המועמדים שלא נתקבלו; בין היתר: מינם, השכלתם ומקצועותיהם.

לדעת הביקורת, יכול מידע מפורט על פעילות הגיוס, ועל המועמדים שלא נמצאו כשי־רים, לסייע לעיצוב מדיניות הגיוס ולשמש בסיס לקבלת החלטות בדבר הגדרת כשי־רויות ודבר מתן הכשרה מתי־אימה למועמדים, שאינם מ־מלאים, אחר כל הכשירויות הדרושות. מן הראוי איפוא לשפר את הדו״ח ובמיוחד את מיון הנתונים הכלולים בו.

במחלקת הדרכה קיים מדור להדרכה מרחבית, שהוא מטה להדרכה ביחידות המשטרה. תפקיד ראש מדור ההדרכה המרחבית לא היה מאוייש ב־1972. משום כך לא היה פי־קוח נאות על קיום ההדרכה במרחבים.

מחלקת ההדרכה היתה אח־ראית לתכנון מערכי שיעור בנושאים כלליים, שנקבעו כ־נושאי חובה, ועל כל מחוז היה מוטל לדאוג לביצוע ה־תוכנית. אשר לנושאים ה־מיועדים לקצינים, נקבע, שהם יילמדו במסגרת ימי־עיון אר־ציים. בשנת 1972 נלמדו רק שישה מבין עשרה נושאים, שנקבעו לקצינים. הנושאים שלא נלמדו הם עבריינות אנ־שי „הצווארון הלבן", הערכת פקודים, ותישאול מדעי ורישום פסקים.

אף שהשתתפות אנשי המש־טרה בפעולות ההדרכה היא חובה, חלק ניכר מהשוטרים נעדר מהן. כך, למשל, במר־חב יפו שבמחוז ת״א השתת־פו בהשתלמויות קצרות 58 אחוז מהשוטרים, שהיו צרי־כים להשתתף; במרחב דן — 48 אחוז; ובענף החקירות — 42 אחוז. ביחידות אחרות במחוז — ענף סיור ומיבצ־עים, ענף ניהול ומספר יחי־דות בענף החקירות — לא קויימו בכלל השתלמויות קצ־רות.

בבדיקה, שערך מבקר המ־דינה לגבי הנהלים של בי־קורת הגבולות, נתגלה, כי הבקרים בתחנות הגבול אינם מקפידים די הצורך על כך, שהנוסעים ימלאו בטפסי הרי־שום את כל הפרטים, שנתב־קשו למלא. בדיקה, שערך מבקר המדינה, אשר הקיפה 1000 טפסים, העלתה, שב־133 טפסים חסר שם חברת התעו־פה, ב־129 מספר הטיסה, ב־63 הכתובת בישראל, ב־50 שם האב של הנוסע, ב־37 ה־כתובת בחוץ־לארץ, ב־21 ה־מקצוע, ב־24 מטרת הנסיעה ובכמה מקרים לא צויינו מס־פר הדרכון, מספר הזהות, ה־אזרחות ותאריך הלידה.

חסרונם של הפרטים עלול להמעיט את ערך המידע עבור המשרדים המעוניינים בהם. עוד התברר, שלפעמים ממלאים את הטופס בכתב שאינו ברור, ו־לא תמיד דואגים הבקרים, שגם העתק הטופס יהיה קריא. כתוצאה מכך הצטברו בתקו־פה מיוני עד סוף דצמבר 1972 כ־1000 טפסים, שלא ניתן היה למיינם כדי לכלול אותם ב־כרטסת שבמטה הארצי. במק־רים אלה נבצר מהמשטרה לתת מידע על הימצאם של האנשים בארץ או על היעדרם ממנה.

אין מעקב מטעם משרד הפ־נים, ואף לא מטעם המשט־רה, אחר נוסעים, שהגיעו ל־ארץ ולא יצאו, לאחר שפג תוקף האשרה שלהם. נוסע כזה מתגלה על־פי רוב על־ידי הבקר רק כאשר יצא מהארץ.

הרשות לחינוך והכשרה ימיים
מודיעה על פתיחת
קורס
לקציני מכונה
מתקבלים משוחררי צה"ל בעלי בריאות תקינה, בוגרי בתי"ס מקצועיים 4 שנתיים ותלת שנתיים (למעט תיכונים), בעלי תעודה טובה במגמות המתכת. כן מתקבלים בוגרי בתי"ס תיכוניים שיוכשרו למקצועות המתכת לפני כניסתם לקורס.
למהנדסי מכונה והנדסאי מכונה מסלולים מקוצרים.
לפרטים נוספים פנה למשרדינו:
בתל־אביב: במשרדי החבל הימי לישראל, רחוב אחד העם 15, בימי ב' בין השעות 09.00—13.00.
בחיפה: רחוב נתן (קייזרמן) 11, ליד כיכר פריז בימי א'—ו' בין השעות 08.00—14.00.
לנוחותך תוכל גם לשלוח הספח המצורף.
היה קצין בצי הסוחר!
לכבוד הרשות לחינוך והכשרה ימיים — ת.ד. 1909 חיפה 31000
הנני מעונין בפרטים נוספים על קורס קציני המכונה.
שמי .... כתובתי ....
השכלתי .... גילי ....
תאריך .... חתימה ....

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דו"ח מבקר המדינה 1973

ליקויים בהתארגנות לשעת חירום

רשויות מקומיות

בדיקת התארגנותן של הרשויות בימי מלחמת יום הכיפורים העלתה ממצאים חיוביים ושליליים כאחד ✱ חלק ממרכזי ההפעלה בנושאי מל"ח פעלו מן המשרדים הקבועים של הרשויות המקומיות, ללא סידורי בטיחות מינימאליים לשעת מלחמה ✱ האוכלוסיה לא הודרכה בצורה מספקת בדבר ההתנהגות בשעת חירום ✱ בכמה מועצות אזוריות אין אספקת מים נאותה לשעת חירום ובמספר ניכר של רשויות חסרו דיזל־גנראטורים להבטחת אספקה של חשמל במקרה של הפסקת־חשמל ✱ לא כל הרשויות הכינו תיקי תכנון לשעת חירום בנושא החינוך ✱ בכמה רשויות נפתחו בתי־ספר וגני־ילדים על אף שלא בכולם היו מיקלטים או סידורי הג"א

הפרק האקטואלי ביותר בדו"ח מבקר המדינה על הרשויות המקומיות עוסק בהתארגנות הרשויות בזמן המלחמה. במהלך מלחמת יום הכיפורים, בימים 15 עד 22 באוקטובר 1973, ערכו עובדי משרד מבקר המדינה ביקורים ב־18 עיריות ומועצות, 18 מועצות מקומיות ו־13 מועצות אזוריות. הם קיימו דיונים עם ראשי מרכזי ההפעלה בשעת חירום או עם ממלאי מקומם, עיינו בהוראות של הפיקוד העורפי, הנוגעות לפעילות הרשויות המקומיות בימי המלחמה, וקיימו שיחות הבהרה עם מרכזי הרשויות הייעודיות לכוח, מים ודלק, שבמשרדי הממשלה הנוגעים בדבר.

לצד דברי שבח על התארגנות הרשויות המקומיות בזמן המלחמה מונה הדו"ח גם כמה ליקויים. בסיכום פרק זה אומר הדו"ח: „מהסקר על מידת ההתארגנות של הדרג המקומי לשעת חירום ניתן להסיק, שהתכנון והתרגול, שנעשו בועדות המל"ח (משק לשעת חירום) המקומיות בזמן רגיעה, והכושר האילתור שגילו הרשויות המקומיות בשעת חירום, עזרו להן למלא את תפקידן בצורה נאותה. יתר על כן, מרבית מרכזי ההפעלה הרחיבו את תחום פעולתם לנושאים נוספים, כגון טיפול במשפחות של מגוייסים ובמיוחד של נפגעים, נעדרים, שבויים ומשפחות מרובות ילדים. המרכזים טיפלו בקשישים, נכים וזקוקים, בעזרת מתנדבים. מתנדבים העסקו גם בהובלת מזון [illegible], בעזרה לגני ילדים ולבתי ספר, בחפירת שוחות, במילוי שקי חול, ועוד.

„הישגים של המועצות האזוריות הצליחו תוך יוזמה וכושר ארגון להמשיך בעיבוד החקלאי השוטף, ובעיקר לספק לכלל הדרישות את תוצרתם. יחד עם זה, היו ליקויים, במיוחד בהצטיידות ובמתקנים, העלולים לגרום קשיים ניכרים לאוכלוסיה במקרה של פגיעה. תיקון הליקויים, לפי מצב היכולת והבחירות האפשריות, הוא על כן חיוני. על משרדי הממשלה הנוגעים בדבר לקיים מעקב אחר הנושאים המעונים תיקון, גם לגבי מקומות שלא נכללו בסקירה.

בסקירת תחומי הפעולה של המחלקות, המופקדות על נושאי מל"ח השונים, יש בדו"ח סיכומים חיוביים ושליליים כאחד.

ברשויות המקומיות הוקמו עם פרוץ המלחמה מרכזי הפעלה, שתפקידיהם העיקריים: הקמת מרכזי ניהול ובקרת הפעולה; קיום שליטה על המחלקות המופקדות על נושאי מל"ח. הדו"ח מציין, כי חלק ממרכזי ההפעלה פעלו מן המשרדים הקבועים של הרשויות המקומיות, אם כי לא היו בהם סידורי בטיחות מינימליים לשעת מלחמה — שוחות או מחסות.

במרכזי ההפעלה שבשתי עיריות, שתי מועצות מקומיות ושלוש מועצות אזוריות נתגלו קשיים באיוש תפקידים בנושאי מל"ח, אולם תוך זמן קצר התגברו על קשיים אלה. מרכזי ההפעלה הפעילו לשכות מודיעין ופירסמו הודעות לתושבים, אולם בכמה מקומות נמצא, שהאוכלוסיה לא הודרכה בצורה מספקת בדבר ההתנהגות בשעת חירום.

בנושא המזון קובע הדו"ח, כי אספקת רוב מוצרי המזון היתה, בדרך כלל, סדירה והופעל גם פיקוח על המחירים. בימים הראשונים של המלחמה היה מחסור חלקי במוצרים חיוניים אחדים — כגון אורז, חלב ובשר — שנבע בעיקר מחוסר אמצעי הובלה. הרשויות המקומיות הצליחו להתגבר על התקלות בעזרת גורמי שיווק, כגון [illegible].

בנושא התחבורה קובע הדו"ח, כי עם גיוסם של כלי התחבורה הציבורית נגרמו בחלק מהרשויות המקומיות תקלות בהסעת עובדים ובמקומות אחדים היה גם קושי בהסעת ילדים לבתי־ספר או בהובלת תוצרת חקלאית לשווקים. ועדות המל"ח המחוזיות סייעו בפתרון הבעיות שנתגלו וכן נעזרו הרשויות המקומיות ברכב של מתנדבים.

עם פרוץ המלחמה לא היה מחסור במוצרי דלק לאוכלוסיה האזרחית, אך מחמת מחסור במכליות נתגלו קשיים בהובלת הדלק לתושבים או למפעלים חיוניים שבאחריות הרשות המקומית, כגון מאפיות ובתי קירור. רשות הדלק דאגה להובלת הדלק באמצעים מאולתרים, אולם אלה לא תמיד ענו על כל הצרכים ובכל אזורי הארץ, והגורמו קשיים בעיקר לאוכלוסיה באזורים הרריים.

בתחום הכוח והמים מציין הדו"ח כמה ליקויים רציניים בחלק מהרשויות המקומיות, אשר לא היו ערוכות במידה מספקת בתחום זה ולא היה בידיהן כל הציוד הדרוש לשעת חירום. הדו"ח אינו מציין את שמות הרשויות, שהוא מבקר.

בארבעה ישובים של מועצה אזורית לא היו מאגרי מים מספיקים לשעת חירום. בכפר במועצה אזורית אחרת היה מאגר המים עשוי פח ונוח להיפגע. בעירייה אחת היה מאגר מים, היכול לספק מים לאוכלוסיה בשעת חירום ליום אחד בלבד. במועצה מקומית אחת לא היו סידורים, שיאפשרו לנתק אזורים נגועים מרשת המים הכללית.

בכמה עיריות, בשש מועצות מקומיות ובמועצה אזורית אחת, לא היו מכלים לחלוקת מים לאוכלוסיה בשעת חירום. בשתי עיריות ובשתי מועצות מקומיות לא היה מלאי של אבזרי צנרת לשעת חירום. בכמה אזורים, בעיקר כפריים, חסרו כלורינטורים — מכשירים שבעזרתם ניתן לחטא מים שנזהמו או להכשיר לשתיה מים ממקורות, שבדרך כלל אינם משמשים לשתיה.

במספר ניכר של רשויות מקומיות חסרו דיזל־גנראטורים, שבאמצעותם ניתן להפעיל, במקרה של הפסקה בזרם החשמל, מיתקנים לשאיבת מים או מפעלים חיוניים שבאחריות הרשות המקומית, כגון מאפיות ומתקני קירור.

פינוי: בשתי מועצות מקומיות ובמועצה אזורית אחת, לא היו מרכזי פינוי מאורגנים. בשתי עיריות, בחמש מועצות מקומיות ובשתי מועצות אזוריות, היה מחסור בציוד פינוי: בשמיכות, במזרנים, במיטות, בכלי־אוכל וכו'. הדו"ח: תקופת המלחמה הגישו הרשויות המקומיות דרישות תקציביות למשרד הפנים להשלמת החסר. במספר מקרים מימנו הרשויות את רכישת הציוד מאמצעיהן.

בריאות ותברואה: שירותי בריאות ותברואה, פעלו, בדרך כלל, בצורה מניחה את הדעת. אם כי ברשויות מקומיות אחדות נתגלו קשיים מסויימים. בין הקשיים שמונה הדו"ח ברשויות מקומיות שונות: חוסר כוח אדם, אי־אדיש מירפאה במועצה מקומית, מחסור חומרי חבישה וחומרי חיטוי.

חינוך: הדו"ח קובע, כי לא כל הרשויות המקומיות הכינו תיקי תכנון לשעת חירום בנושא החינוך. בכמה רשויות מקומיות נפתחו בתי־ספר וגני־ילדים, על אף שלא בכולם היו מיקלטים או סידורי הג"א אחרים, כגון שוחות וכדומה. במועצה מקומית אחת, שבה 24 גני־ילדים, היה מיקלט רק לאחד מהם. בשתי ערים לא נפתחו גני־הילדים — מחוסר מיקלטים. באחת מהן התעכבה פתיחת בתי־הספר, משום שלמיקלטים פלשו תושבים מהסביבה.

לא פעלו די לחסכון במים

המבקר מצא, כי מרבית הרשויות המקומיות לא ניהלו את מפעל המים כמשק סגור, ועודפים שנוצרו בניהול מפעל המים שימשו לכיסוי הוצאות שוטפות של הרשויות המקומיות.

בשמונה רשויות מקומיות, מאלה שנבדקו, היה פיגור במשלוח החשבונות לצרכנים ו[illegible] פיגורים בגביית החשבונות ב־12 רשויות מקומיות. כמחצית הרשויות שנבדקו לא פעלו בתחום ההסברה לחסכון במים, ורשויות אחדות החלו לפעול כשהקיץ כבר היה בעיצומו.

הביקורת הראתה, כי הרשויות המקומיות אינן מנצלות עדיין את כל האמצעים, העומדים לרשותן, לשם השגת חסכון במים.

בדו"ח נאמר, כי בתחילת 1971 הגיעו לעיריית ירושלים תלונות רבות על טיב מי השתיה בחלקים נרחבים של העיר. חברת „מקורות" גילתה, כי מי המוביל הארצי, כשהם מוסבים לאספקה עירונית דרך מערכת אגירה וחלוקה עירונית, אינם טובים לשתיה. „מקורות" תכננה הקמת תכנית להחדרת מי המוביל לקרקע, ולאחר־מכן יישאבו המים לצורך אספקה ישירה. תכנית החדרת מי המוביל לא בוצעה, אולם חברת „מקורות" מספקת עתה לירושלים מים מקידוחי השפלה, ומים אלה הם ברמה נאותה.

בהקשר לפיגורים בתשלום חשבונות מציין משרד הפנים, כי בשנת 1974 יחוסל הפיגור לאחר שמערכת החשבונות של הרשויות המקומיות תועבר לחברה לאוטומציה.

בהקשר לאספקת המים לירושלים הסביר שר האוצר, כי המים מהמוביל הארצי מוחדרים לקרקע ואינם מסופקים ישירות לעיר.

בין הליקויים העיקריים, שהדו"ח מונה בפרקים האחרים: הקמת חברות על־ידי הרשויות המקומיות ללא אישור שר הפנים; הקמת תאגידים שלא החלו לפעול כלל והרשויות לא דאגו לפירוקם; אי־הפעלת ועדות למתן הנחות במסים; קיום חברות כושלות, שגרמו הפסדים, ברשויות מקומיות שונות; רכישות ללא מיכרזים; העדר רישומים הקיימים במחסני מלאי ואי־ספירת מלאי; חוסר הנחיות והוראות־נוהל לגבי סוגי הביטוחים הנעשים על־ידי הרשויות המקומיות.

הערות משרד־הפנים

בנוגע להתארגנות הרשויות המקומיות בזמן המלחמה מציין משרד הפנים, שלפני המלחמה הודרכו כל הרשויות המקומיות לגבי הקמת לשכות מודיעין מקומיות לצורך מסירת מידע והסברה לאוכלוסיה בשעת חירום.

בנושא הדלק נמסר, כי רשות הדלק פועלת עתה להקמת מערכת נפרדת להובלת דלק, נוסף לצי המכליות הסדיר של המשק, המגוייס כולו לצה"ל בשעת חירום.

בתחום הכוח והמים מוסר משרד הפנים, כי נמצאו כבר הכספים הדרושים לרכישת דיזל־גנראטורים והמרכז לשלטון מקומי פירסם מיכרז בענין זה. עתה מתקינים, שהמיתקנים [illegible].

משרד הפנים מודיע עוד, כי עם פרוץ המלחמה הוא יזם בדיקה מהדקת של הצרכים בתחום ההצטיידות למצב מל"ח ברשויות המקומיות. הוכנה תוכנית־הצטיידות בנושאים השונים, המסתכמת בהשקעה של קרוב ל־9 מיליוני לירות. כבר בראשית שנת כספים זו יוחל בביצוע התוכנית, אשר תשפר את רמת הכוננות של מערך מל"ח ברשויות המקומיות.

משרד העבודה

מע"צ לא השתלטה על תחזוקת הרמזורים

על חלק מהסיבות לתקלות התכופות והשבתות ברמזורים שבצמתי הדרכים הבין עירוניות עומד דו"ח מבקר המדינה על משרד העבודה.

מחלקת עבודות ציבוריות — מ.ע.צ. — כותב הדו"ח, מסרת את העבודות להתקנת רמזורים. כדי להבטיח את פעולתם התקינה, יש לבצע בהם תחזוקה מונעת. האחריות לפעילותם התקינה של הרמזורים מוטלת בשנה הראשונה, לאחר התקנתם, על הקבלנים שהקימו את המערכת. בתום השנה נהגה מ.ע.צ. למסור את התחזוקה, לרבות ביצוע התיקונים עקב פגיעות, בדרך כלל לאותם קבלנים.

מהנדס מחוז תל־אביב ניסה עוד בשנת 1965 להפריד בין תפקידי ההתקנה והתחזוקה. הנסיון לא עלה יפה, מאחר שהקבלנים לא שיתפו פעולה עם הזוכה במכרז.

במצב זה התנתה מ.ע.צ. החל משנת 1966 במכרזי ההתקנה, שהקבלנים יהיו אחראים גם לתחזוקתם של הרמזורים לתקופה של חמש שנים. ההסדר לא הביא לשיפור המצב.

בבאי 1968 פנה מהנדס מחוז תל־אביב אל סגן מנהל מ.ע.צ. בבקשה להזמין בדיקה הנדסית־מיכנית של מערכות הרמזורים. אולם הבדיקה לא יצאה לפועל, מאחר שהקבלנים סירבו למסור את התכניות של המערכות.

משרד מבקר המדינה בדק אם החוזים שמ.ע.צ. חתמה עם הקבלנים מבטיחים את זכותה בנדון. כתברר, שמ.ע.צ. הגיעה למסקנה, שעל פי החוזים שנחתמו עד 1970, היא לא יכלה לחייב את הקבלנים למסור לה את התכניות. בחוזים שנחתמו לאחר מכן נכללה אמנם הוראה מפורשת המבטיחה למ.ע.צ. את קבלת המידע והתכניות, עם זאת, היא לא הצליחה לקבלן מהקבלנים. לדעת הדו"ח על מ.ע.צ. לעמוד על מימוש זכויותיה לפי החוזים שהיא חותמת עם הקבלנים.

גם פתרונות נוספים לתחזוקת הרמזורים, כולל על־ידי מ.ע.צ. עצמה היו בלתי מספקים.

בנובמבר 1972 מינה מנכ"ל משרד העבודה ועדה מורכבת ממומחי חוץ, והוטל עליה לבדוק את הטיפול בשיבושים ברמזורים, שקרו אותה שנה, ולהגיש מסקנות, לקחים והצעות לשינויים נוהליים. בעקבות מסקנות הוועדה סוכם על ההסדרים הבאים: מ.ע.צ. העסיק בעל מקצוע בתחום האלקטרוניקה לטיפול בנושא הרמזורים, לרבות מתן הנחיות מקצועיות ברורות לקבלני ההתקנה והתחזוקה של הרמזורים; הנהלת מ.ע.צ. תתקשר עם חברה לאלקטרוניקה בעלת מוניטין ויוקרה מקצועית, שתפקידה יהיה להתקין ולהחזיק את מערכת הרמזורים, כמבצע בלעדי.

בהתאם לסיכום האמור הוצא מכרז לביצוע פיקוח על עירותי התחזוקה בשנת הכספים 1973, ומבין ארבעה קבלנים שהגישו הצעות, נבחרה חברה, שהצעתה היתה הזולה ביותר.

[illegible] משרד מבקר [illegible], שבדרך כלל לא הודיעו קבלני התחזוקה מראש על מועדי הבדיקות התקופתיות של הרמזורים, כפי שנקבע בחוזה אתם, ולא הובטחה אפוא נוכחות נציגי מ.ע.צ. במקום. מאחר שלא נוהלו גם פנקסי מעקב על ביצוע מועדי הבדיקות התקופתיות "שנעשו" — פנקסים שצריכים היו להימצא במקום — [illegible] התשלומים, בלא שהוכחה הראיות, שאכן נעשו הבדיקות והקבלנים מילאו את המוטל עליהם בהתאם לחוזה.

עבור תיקונים במנגנוני הרמזורים — תיקונים הנעשים בדרך כלל בעקבות תאונות דרכים, כשרכב פוגע במגנון הרמזור — שילם מ.ע.צ. סך 50,000 ל"י בקירוב בשנת הכספים 1971 ו־[illegible] ל"י ב־1972. בהתאם להוראה על הקבלנים להחזיר למ.ע.צ. במקרים כאלה את החלקים הפגומים שהוחלפו.

בדרך כלל לא הוחזרו למ.ע.צ. חלקים פגומים על אף דרישות — בעל פה ובכתב — של מנהל המחוז ועובדיו. אין גם הראיות שאכן הוחלפו חלקים, שמ.ע.צ. שילמה בעדם.

סיכום הדו"ח על בעיית הרמזורים, הוא כי מ.ע.צ. לא מצאה את הפתרון הנאות לטיפול בבעיה זו.

הזמנות בכ־200 מיליון

(סוף מעמוד 13)

120 מיליון ל"י בקירוב, מהם שולמו לו כמאות מיליון. המבקר מציין, כי ההתקשרות עם המפעל נעשתה בדרך של מו"מ עם יצרן יחיד וצריך לזכור כי מדובר בייצור בסדרות גדולות, שבו רבות האפשרויות לשפר הייצור ולהוזלתו. משרד הבטחון החליט לייבא בעצמו כמה פריטים, שכמותם נכללו בחוזים החתומים עם החברה דלעיל. ב־1971 נזקפה רכישה זו לחובת תקציב משרד הבטחון בלא לחייב את היצרן. רק בעקבות הביקורת הקודמת של מבקר המדינה חוייב היצרן בסך 2.5 מיליוני ל"י, בעד פריטי יבוא.

אך למבקר הוברר כי המשרד המשיך ביבוא הפריטים בעצמו וזקף את תמורתם לחובת התקציב, כפי שנהג ב־1971. בשתי שנות הכספים האחרונות הסתכם יבוא זה ב־275 אלף דולר לשנה. לדעת הביקורת יש לחייב את היצרן במחיר הפריטים, מיד עם אספקתם לו על־ידי משרד הבטחון.

אשר למועדי האספקה עם חברה מחו"ל מציין המבקר, כי לזמן האספקה נודעת חשיבות רבה. בדיקת תיקי ההזמנות לחלפים מחברה זו העלתה, שהיא פיגרה באופן ניכר במועדי האספקה.

המבקר מביא כמה דוגמאות של פיגורים, אשר הממצאים בהם מסתכמים במאות אלפי דולרים כל אחד וקובע כי הביקורת העלתה שהיו למשרד הבטחון הסדרי תשלום מיוחדים עם מנהל החברה. מבקר המדינה עמד על כך שהסדרים אלה אינם תואמים נוהל יעיל ותקין בענייני כספים. הביקורת הנוכחית העלתה שעדיין לא פסקה הזיקה להסדרים מעין אלה.

נוכח ההתמודות שגילה משרד הבטחון בשמירה על היחסים המיוחדים עם חברה זו, הביא מבקר המדינה בפברואר השנה, את העניין לידיעת שר הבטחון ושר האוצר והצביע על הצורך בבדיקה מקיפה ומעמיקה של הנושא.

בחודשים יוני עד אוקטובר 1972 קיבל מינהל הרכישה במשרד הבטחון מאגף האספקאות של צה"ל תחזית של מוצרים שידרשו לצה"ל באופן דחוף לשעת חירום. לגבי סוגי פריטים רבים היה פער גדול בין תחזית הדרישות של צה"ל לבין המלאי הפוטנציאלי בשוק וכושר הייצור של מפעלים. חלק מהמפעלים שנועדו לייצר את המוצרים לא אושרו כמפעלים חיוניים, והטיפול באישורם לא נסתיים עד פרוץ המלחמה.

לדוגמה, בדיון שנערך בפברואר 1973 בין צה"ל ומינהל הרכישה הצביע האחראי על אפשרות לספק רק שני אחוזים מהדרישה לשמיכות בשעת חירום ועל הצורך להזמין שמיכות בחו"ל. באפריל 1973 הודיע מינהל הרכש שמימוש ההצטיידות הזה מחייב תקציב ודרישה מתאימה מצד צה"ל, אך בתיק במשרד הבטחון לא נמצא כל תיעוד על תגובת צה"ל ועד לפרוץ המלחמה לא היה טיפול נוסף בנושא זה.

באוגוסט 1972 המליצה הוועדה שמינה מנכ"ל משרד הבטחון להקמת רשות מרכזית למערכת הבטחון, שתרכז את ענין ניתוק המפעלים החיוניים הדרושים לצה"ל לשעת חירום. המלצת הוועדה עוד לא בוצעה.

בהתחלת מלחמת יום הכיפורים הוציא מינהל הרכש נוהל זמני כדי לפשט את תהליכי הרכישה. על פי נוהל זה נדרשו יחידות מינהל הרכש לדווח יום יום על פעולתן. הדיווחים מהימים הראשונים למלחמה מוכיחים, כי עלו קשיים לרוב שנבעו מחוסר עובדים, חוסר אמצעי הובלה וחוסר מלאי מספיק של מיצרכים וחומרי גלם.

מבקר המדינה ריכז נתונים לגבי פריטים שונים חיוניים בענפי הטקסטיל והעור, שהיה פיגור באספקתם לצה"ל ערב המלחמה. בבדיקה נמצא, כי היה פיגור ניכר באספקה שוטפת של חלק מהפריטים ערב המלחמה, שבחלקו הוסבר על־ידי המחסור בחומר גלם. עוד נמצא, כי דרישות צה"ל למינהל הרכש באוקטובר 1973, עלו בהרבה על הצריכה הבטחונית. האספקה אופשרה רק על־ידי קניה ממקורות חו"ל.

אשר לטיפול מינהלי בחשבונות קבלנים מספר המבקר כי שירותי הבינוי במשרד הבטחון בודקים את החשבונות שמגישים הקבלנים במהלך העבודה ובסיומה, באמצעות לשכות אזוריות.

בינוי 1973 היו בטיפול לשכות כ־660 עבודות גמורות, שהטיפול בחשבונם הסופי לא הסתיים. בתוך היו עשרות עבודות שנגמרו כבר. החשבונות שהטיפול בהם לא הסתיים היו בהם של מיליוני ל"י. המבקר מצא, כי במחצית המקרים לא הגיש הקבלן חשבון סופי בחלק מן המקרים אפילו שנה לאחר גמר העבודה למרות שהלשכות האזוריות התרו בקבלנים. במקרים רבים נגרמת התעכבות בגמר [illegible] כות עצמן.

כדי להתגבר על מחסור בכוח אדם התקשרו הלשכות עם משרדים פרטיים לבי עבודות פיקוח ובדיקת חשבונות. נבדקו 28 הסכמים מהשנים 1971/1972 שעל פיהם שולם שכר טרחה לבעלי המקצוע הפרטיים בסך 1.5 מיליון ל"י. המבקר [illegible] כי הגדרת השירות של המשרדים הפרטיים אינה מפורטת די הצורך ואין הגים לפרט כיצד חושב אחוז לצורך קביעת שכר טרחה. בכמה אחוזים נקבע שכר טרחה בסכום קבוע הוצאה מכך תנאי ההצמדה ותנאי התשלום לא היו אחידים בנושאים זהים.

הערות שר האוצר לדוח המבקר על משרד הבטחון [illegible] דחיה גלובאלית של כספי משנת התקציב אותה לשנה נעשתה בהסכמת שרי האוצר והבטחון, כדי להבטיח גמישות בביצוע.

אשר לבנק שנבנה [illegible] — היו לבנק תיעוד מספיק מבחינת נושא עניין הסדר ב־1973.

בעניין ההתקשרויות עם יצרנים: לגבי המפעל הרא — אי־אפשר היה לקבל נתונים כלאים, כי למפעל נתונים חלקיים בלבד.

אשר לחברה שייצרה גם לא בשביל משרד הבטחון היה זה בהיקף קטן במשרד כמחשבון עם החב[illegible].

בהקשר להערות על מינהל הרכש, אומר השר, שצעל משרד לפעול בהתאם להמלצות הביקורת.

SCAN SOUND

מערכת הסטריאו המעולה מתוצרת דנמרק

מערכת הסטריאו היחידה שנמצאה ראויה לחיות מוצגת בתערוכת חפ"ח בפארק הלאומי

מערכת שלמה במחירים בין —.5000 ל"י ל־5500 ל"י

להשיג אצל „סקאן סנטר" סוכנים בלעדיים

וכן אצל: „סטריאו — מרקטס", אבן גבירול 158, ת"א. „סינטאל", סוקולוב 60, רמת־השרון. „סטריאור", אחד העם 15, רחובות. בוטיק „שימי", תחנת „אגד", טבריה.

SCAN-CENTER

המרכז הסקנדינבי

שד' שאול המלך 2, פינת אבן גבירול, תל אביב

סמל המובילים בצמרת

המוכנים הבלעדיים:

ליאו גולדברג בע"מ

סניפים: תל־אביב, דרך פ"ת 66, טל. 284111
חיפה, שד' המגינים 64, טל. 522189
ירושלים, רחוב שלומציון המלכה 15, טל. 234536
באר־שבע, רחוב טרומפלדור 40, טל. 73515

סוכנויות: חיפה, וולטר יעקב, בית המכונית חיפה בע"מ, רח' יפו 19, טל. 512251/2/3
נתניה, יהודה רוזנוסר, הצבי 12, טל. 24492
ירושלים, אוסרחן, שלומציון המלכה 18 טל. 234966
נצרת, סרוג'י בע"מ, רח' פאולוס ה־6, טל' 56300

דו"ח מבקר המדינה 1973

משרד החקלאות

ההיגיינה ברוב משקי החלב אינה משביעה רצון

בבקר מצא, כי לכבוש ה[illegible] ים המשפחתיים, במיוחד [illegible] בים בצירים, הוגדלו בלי [illegible] בא בחשבון בבירת בספ[illegible] כבר הייצור שלהם י[illegible] רותם למלא את הכיבולות בעו להם. המבקר העיר, ללא הייצור העודף ב[illegible] צים, היה הפער בין ה[illegible] הכולל לייצור החלב גדול יותר. איכות החלב [illegible] הבבקר כי בבריאו[illegible] דנה הוועדה לענף ה[illegible] בהצעה „ועדת ההיגיי[illegible] שביצעה להבטיח הקניה [illegible] החלב והריבה בייצו[illegible] הכנית לשוק של כבה לשיפור טיב החלב. אך עד סוף 1973 לא הכינה [illegible] תכנית לביצוע הפל[illegible] צות הדרושה, „והיא עוד לא דנה בנושא חשוב זה".

המבקר מציין כי במשקים שנבדקו, המצב ההיגייני בחלק מהמשקים ובמובילי מיכלים המשפחתיים אינו משביע רצון — אף שיש לו השלכה על טיב החלב המיוצר.

במשרד החקלאות, מציין המבקר, אין גוף בעצמם המוסמך לפיקוח על תברואת הרפתות.

בהקשר לפיקוח על ייצור ושיווק מוצרי חלב, התריע המבקר על מקרה מסוים לפיו אחת מבין ארבע המחלבות הבריאה חלב בפוסטר יצירה והיתה, מאבצע 1972 ועד אבצע 1973, חלב שבו במספר החיידקים היה גבוה „בצורה גדולה באך" מהנורמה שנקבעה בה.

„משרד הבריאות הגיש תביעות משפטיות נגד המחלבה, אולם גם לאחר מכן היא המשיכה בייצור ובשיווק חלב שאסור לשיווקו", ציין המבקר.

המבקר מצא עוד כי משרד הבריאות, שלסמכותו נתון הפיקוח ההיגייני על יצור מוצרי חלב, „אינו מקיים פיקוח שוטף על הובלת החלב, אחסונו, ושיווקו לקמעונאי".

בהקשר למכסות, העיר כך האוצר על הביקורת: „תכניות בייצור חלב בחלק מהמשקים נבעה בעיקר משינויים בערכות הבחירים, וביחוד בחירים בין מוצרי חלב למוצרי מזון אחרים. לאור הפלייה בביקוש לחלב, לא נקבעו לשנת 73—72 מיכסות ייצור".

בסעיף הדן בהסדרת הפירוט בחומרי הדברה, מצא המבקר כי בבדיקה על עשרים תיקים של הכשירים, שבהם נדרשו היצרנים להציג את ההחיות, בהגישה בקרים היצרנים לא הודיעו לאגף להגנת הצמחים במשרד החקלאות על הציוד החדש ה[illegible] אגף לא נקט צעדים כלשהם. המדובר בתוית הצריכה לכלול פרטים לגבי תכשיר ההדברה, ובנהל האגף רשאי להורות על ביצוע תיקון או שינוי בפרטי התוית „כאשר יש הוכחות שהפרטים אינם מבוססים להבנות ה[illegible] משביעי".

המבקר מציין כי משרד הבריאות „לא הקים בערכת פיקוח לשם נטילת דוגמאות, בדיקתן ובחינת אבצעים לצורך איסור שיווקם של מוצרי מזון שבהם נמצאו שאריות חומרי הדברה כבל לרבה הכ[illegible] מותרת. בערכה כזאת יכולה היתה לספק מידע גם למשרד החקלאות לצורך קביעת הנחיות בתחום ההדברה רק בכל הקשור לגידול תוצרת המיועדת ליצוא".

„כפי שעולה מממצאי הביקורת, יש צורך בכמה הסדרים להשלים את ההסדרים הדרושים בענין זה — פיקוח על שיווק חומרי הדברה, בדיקת התוצרת החקלאית, קביעת רמות סבילות לשרידי חומרי הדברה בתוצרת, וכן הצורך שהמשרדים הנוגעים בדבר — משרדי החקלאות, הבריאות ומסחר והתעשיה, יעשו, תוך תיאום, להשלמת ההסדרים".

רשות הנמלים לא עמדה על כך שמתכנן רציפים ימלא התחייבויות

על פי לוח הזמנים צפו סיום בניית שני הרציפים באשדוד עד סוף 1972, אולם לפי תחזית אחרונה עתידה הבנייה להסתיים בסוף 1974 ✶ במיוחד הורגש הפיגור בבניית אחד הרציפים, שהיה דרוש לפריקת מלט

הדו"ח מבקר המדינה על רשות הנמלים בישראל עומד בין השאר על עבודות הפיתוח שביצעה הרשות בנמלים השונים ועל פרויקט בניית המזח המצפה [illegible] לאניות המטענים.

הדו"ח קובע כי מאז הקמתה, בשנת 1961, עוסקת הרשות על התאמת הנמלים למגמות המשתנות בשינוע מכלים, ולצורך זה היא נקטה צעדים כדי להכין את הנמלים לפיתוח המכולות.

בפרק הדן בבניית רציפים בנמל אשדוד אומרת הביקורת, כי בחודש אפריל 1968 פירסמה הרשות מכרז בינלאומי לבניית רציפים חדשים בנמל. עשרה קבלנים, מהם שניים מישראל, נענו למכרז. אולם רק אחד — חברה בית בקור — הגישה בסופו של דבר הצעה, שהסתכמה ב-39.5 מיליון לירות. ואולם, ועדת המכרזות העליונה של הרשות הגיעה בסופו של דבר להחלטה שלא לקבל את הצעת היחיד, בעיקר בגלל מחירה הגבוה.

היא קבעה כי יש להפריד את ביצוע העבודה על ידי הרשות עצמה. עם זאת הוחלט, כי לגבי חלקים מסויימים מהפרוייקט יוצאו מכרזים נפרדים לגורמי חוץ.

הדו"ח מבקר המדינה מותח ביקורת על ההתקשרות עם אחד המתכננים, עם ההתקשרה הרשות לצורך תיכנון שני רציפים. „הרשות לא עמדה על כך שהמתכנן ימלא את כל ההתחייבויות על פי החוזה. הוא לא נהג להגיש דו"חות חודשיים מפורטים על התקדמות העבודה שעליה ואף לא נמצא אישורו על חלק מהדו"חות המבר של עבודות הקבלנים.

רשות הנמלים מסבירה למשרד מבקר המדינה, כי הפיקוח על ביצוע הפרוייקט נערך על ידי המתכנן באופן שוטף, אולם הדבר לא הושתקף בחוזה. לדעת הביקורת, יש להקפיד שאישורים לגבי הביצוע ינתנו בכתב, כפי שהתחייב המתכנן בחוזה.

שר האוצר, בהערות שלו לדו"ח אומר בקשר לכך, כי על הרשות להקפיד להבא על קיום תיעוד נאות במקרים כאלה.

על פי לוח הזמנים ממארס 1970, צפו סיום בניית הרציפים עד סוף 1972. אולם, הבניה עדיין לא נסתיימה ולפי התחזית האחרונה של הרשות היא עתידה להסתיים רק בסוף 1974. הפיגור [illegible] הקלות הצפויות בנמל אשדוד הוין לכך הוצאות כספיות. במיוחד הורגש הפיגור בבנית אחד הרציפים שהיה דרוש לפריקת מלט.

שר האוצר הסביר בהערותיו לפרק זה של דו"ח המבקר, כי הפיגורים בעבודה נבעו מסיבות שונות. ביניהן גילוי תנאי קרקע שונים מאלה שהובאו בחשבון בתכנון המקורי.

בחלק הדן בבטוח המכולות בנמל חיפה קובע דו"ח המבקר, כי לצורך הפעלת כמופי מכולות דנה ועדת ההצטיידות של הרשות בהצבה שני עגורני גשר — האחד לנמל חיפה והאחד לנמל אשדוד. התקבלו הצעות משש חברות מחו"ל. בסכום המלצות הועדה נקבע [illegible] העלה שההצעות של שתיים מהחברות עונות לדרישות ושתיהן עומדות ברמה שווה ויש לנהל עמן מו"מ.

באפריל 1971 חתמה הרשות על חוזה עם אחת החברות בדבר רכישה והרכבת שני עגורני גשר לנמל חיפה ואשדוד, בהוצאה של 1.85 מיליון דולאר. לדעת מבקר המדינה, הרי מהמסמכים הנוגעים בדבר לא ניתן לעמוד על השיקולים שלפיהם החליטה הרשות לרכוש את העגורנים מאותה חברה. הרשות הסבירה, שהעגורנים נבחרו על ידי ועדה מקצועית, שבחנה בחו"ל את שני סוגי העגורנים. לדעת הביקורת, „כללי מינהל תקין היו מחייבים, שההחלטות בדבר הבחירה בין הצעות שונות ובנושא הכרוך בהוצאה ניכרת יסוכמו וינומקו בכתב".

בהערות שר האוצר לגבי ביקורת זו נאמר, כי: החלטה בדבר בחירת יצרן העגורנים נעשתה על דעת ועדה טכנית בראשותו של מנכ"ל הרשות. עוד נאמר, כי המסמכים שעסקו בהשוואה הטכנית לשם בחירת הספק נבדאים ברשות הנמלים. הסיכם המסכם שבו נתקבלה ההחלטה נערך על ידי היועץ המכני של הרשות, שבינתיים הפסיק את עבודתו בה ומצבא בחו"ל. רשות הנמלים לא הצליחה, לדברי שר האוצר, לאתר את המסמך הזה.

דו"ח מבקר המדינה מייחד חלק נכבד מהביקורת גם לנושא ההכנסות משירותים לאניות ומטענים. בין השאר קובע הדו"ח, כי במחלקה הים של נמל אשדוד אינו בנהל רישום ברור של השירותים הנוספים הניתנים לכל אוניה. עוד נמצא, כי הנמלים מטילים לסוכני האוניות עמלה בשיעור של 2.5 אחוזים מדמי ההוצאות — נוהג שקיים מלפני הקמת הרשות. אולם, ברשות הנמלים לא נמצאה אסמכתא חוקית לתשלום עמלה זו, שבשנת 1972 הסתכמה ב-1.14 מיליון לירות. גם בתקציב הרשות אינה מופיעה הרשאה לתשלום העמלה. לדעת הביקורת יש לבדוק אם תשלום זה מחויב המציאות ואם כן יש למצוא לו הסדר הולם ואישור תקציבי.

שר האוצר, בהערותיו לדו"ח אומר, כי החלטה לגבי השיעור הנוכחי של העמלה נתקבלה ברשות ב-4 בנובמבר 1971 והנושא יבדק בשיתוף עם רואי החשבון של הרשות במגמה להכליל את העמלה מפורשות בתקציב.

להלן קובעים ממצאי דו"ח המבקר, כי לברות האגור בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים, לא הוציאה הרשות ואף לא למנהלי הנמלים הוראות בכתב בדבר סדרי הגביה של אגרות הסוארות, שנגבים לאחר הפלגת האוניה. אין הנמלים מקבלים מסוכני האוניות כל ערובה לתשלום החוב בגין אגרות סוארות. החובות בעד אגרות אלה בנמל חיפה, למשל, הסתכמו ב-31 במארס 1973 ביותר מ-6 מיליון לירות.

שר האוצר בהערותיו אומר, כי הרשות מעבדת נוהל בדבר שאלת הבטחת החובות הגבית של אגרות סוארות.

משרד השיכון

ביקורת חריפה על יבוא המעונעים לשיכון עולים

היקף הקנייה של מיבני עץ מיוגוסלאוויה ומעונעים (קאראוואנים) מאנגליה היה 30 מיליון ל"י ✶ במעונעים נתגלו פגמים שונים, שהיה צורך לתקנם, וחלקם לא ניתנים לתיקון ✶ מומחי החברה מאנגליה באו ארצה כדי לנסות ולתקן אולם נתגלעו ביניהם חילוקי דיעות מקצועיים ✶ בסוף נובמבר 1973 לא נוצלו עדיין יותר ממחצית המעונעים ✶ במיכרז בינלאומי למיבני עץ זכתה חברה יוגוסלאווית, למרות שהיו הצעות זולות יותר ✶ משרד השיכון ויתר על פיצויי פיגורים בסך 120 אלף דולאר שצריכה היתה לשלם החברה היוגוסלאווית, אולם נוכו מן הסכום המגיע לה 10 אלפים דולאר ✶

בשנים 1972—1973 ייבא משרד השיכון מיבני עץ מיוגוסלאוויה ומעונעים (קרוואנים) מאנגליה, כדי [illegible] על בצוקת הדיור. ההיקף הכספי של פעולות אלה היה 30 מיליון ל"י [illegible] מותח ביקורת קשה על דרכי הביצוע, [illegible] ועל ניצולם של המבנים המיובאים.

הביקורת החריפה יותר היא על המעונעים. [illegible] באנגליה ב-13 בינואר [illegible] מאחת נרכשו 400 מעונעים והאזורות — 200 הם לשכב דיור [illegible] בכרכוי קליטה.

[illegible] יולי 1973 הגיעו כל המעונעים [illegible] נתגלו פגמים שונים. 30 מהכוריעים, המיועדים למעונעים — ניזוקו בהובלה מהנמל בארץ והיה צורך לתקנם. כן הת[illegible] כי מגר התריסים אינו כשורה והרצפה [illegible] במקומות מסויימים. [illegible] מהמעונעים [illegible] היו פעלות [illegible] אשר במעונעים [illegible] לצביע בלבן כהה — לא עלה יפה. קצר לאחר שהוצבו [illegible] באתר המיועד, [illegible] בלוחות ה[illegible] כרכים. הדו"ח [illegible], כי מומחי החברה [illegible] לישראל כדי לנסות [illegible] פגם זה, אך בגלל חי[illegible] מקצועיים, לא [illegible] משרד השיכון את הצעתם [illegible] מחברה זו 200 מעונעים נוספים.

המעונעים הוצבו [illegible] קומות בארץ בהשקעה של 15.6 מיליון ל"י [illegible] הוצאות הכנת השטח. אך סכום זה אינו [illegible] הוצאות צפויות נוספות, למטרות כגון תיקונים וקירור, שסכומן עדיין אינו ידוע.

לאחר כל ההשקעות הללו, מדווח המבקר, כי בסוף נובמבר 1973 לא נוצלו עדיין יותר ממחצית המעונעים. רק באופקים ובכפר-יונה אוכלסו כל המעונעים (231). בפרדס-חנה נמסרו המעונעים לבגורי קיסריים, אך אוכלסו רק 30 מתוך 128.

בנוגע למיבני העץ מיוגוסלאוויה כותב הדו"ח, כי עוד בדצמבר 1971 החליטה הממשלה לאשר יבוא של 2000 יחידות דיור בחלקים. בסופו של דבר הובאו רק 300.

משרד השיכון פירסם מיכרז בינלאומי בדבר יבואן והקמתן של 500 יחידות. נענו למיכרז 61 חברות, רובן ככולן מחו"ל.

לצורך בדיקת ההצעות מינה משרד השיכון ועדה חמישה, שכל אנשיה היו עובדי המשרד. הדו"ח מבקר צעד זה וקובע, כי „מן הראוי היה, שבוועדה ישותפו חברים שלא מבין עובדי משרד השיכון".

לאחר מיון לפי טבלת מחירים, נותרו לדיון 12 הצעות. אותן הצריכה הוועדה לפי שיטת ניקוד שנקבעה למרכיבי הבנין השונים. הועדה המליצה לזכות במיכרז חברה יוגוסלאווית, על אף שיש הצעות היו זולות משלה, כשום שזכתה בהערכות הועדה במספר נקודות האיכות הרבות ביותר.

אבל הדו"ח מתריע: „בתיקי המשרד לא היו רישומים בדבר הערכות מפורטות אלה, ולפיכך לא ניתן לברר מה היתה עמדת הועדה לגבי איכות מרכיבי הבנין בהצעות שנבדקו וכיצד הגיעה לסיכום הכולל של הערכותיה".

הדו"ח מציין עוד, כי החברה היוגוסלאווית פיגרה בהקמת המיבנים בכמה חודשים; אך למרות שלפי תנאי החוזה היתה צריכה לשלם על כך פיצויים בסך כולל של 120 אלף דולאר, סרבה לשלם כסכום, שחלק מהפיגור נבע מהתמשכות עבודות ההכנות, להן היה אחראי משרד השיכון.

המשרד הוליט, בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, לוותר על התביעה לפיצויי פיגור, אך סוכם, שמהסכום הכולל המגיע לחברה היוגוסלאווית, ינוכה סך של עשרת אלפים דולאר.

פרק אחר בביקורת על משרד השיכון עוסק בבניה במושבים צעירים, קרי: מושבי העולים שהוקמו בשנים הראשונות של המדינה, אשר ב-1965 החל בשיקום יחידות הדיור בהם, בשיפוצן ובהרחבתן. בנושא זה משמיע המבקר, בצד דברי הביקורת על ליקויים, גם דברי שבח: „משרד השיכון פעל רבות לשיפור תנאי הדיור של המתיישבים במושבים הצעירים, מרביתם עולים בעלי משפחות ברוכות-ילדים. בפעולה זו היה כדי לתרום להשתרשותם של המתיישבים במקום ולקידומם הכלכלי והחברתי".

עם זאת קובע המבקר, „נתגלו במהלך הביצוע ליקויים בעלי משמעות". להלן כמה מהם:

● במשך השנים גדל סכום ההלוואה שניתנה למתיישב לשיפור תנאי הדיור, בעוד שסכום ההשתתפות העצמית שלו הוקטן; עד כדי הפיכתו להשתתפות סימלית. ההלוואות הן בריבית של 3.5 אחוזים וסכום פרעון החודשי נשאר ללא שינוי מ-1969 — לא יותר מ-33 ל"י לחודש.

● „הביקורת העלתה מקרים, שמשרד השיכון סייע בהרחבתן של דירות, לשטח של למעלה מ-150 מ"ר, למשפחות שלפי הקריטריונים, היו זכאיות להרחבת דירתן עד ל-58 מ"ר בלבד. באותם מקרים אלה המתכנה השתתפות המשרד בהרחבת הדיור בכ-30 אלף ל"י ויותר, אשר ליסר כ-50 אחוז מהעלות הכוללת של ההרחבה".

● וכסיכום לליל קובע הדו"ח: „השוב הדה, שהמשרד יבטיח, כי תנאי המימון הנוחים ביחוד יונהגו לאותם מתיישבים, שבלא סיוע כזה, לא היה עולה בידם לעשות לשיפור רכש דירתם. מצבם הכלכלי של חלק לא קטן מתושבי המושבים הצעירים הוא מבוסס. בעת קביעת הזכאות לסיוע היקפו, יש התחשב המשרד די הצורך בנתונים על מצבם הכלכלי של המשפחות, ולא כרך את תנאי הסיוע גם בשיקול זה ובסטנדרד המתכנן של יחידת הדיור. ואומנם, בשנים האחרונות, גדל והלך מספר המתיישבים, שקיבלו סיוע מהמשרד לשיפוץ ולהרחבה של בתיהם בסטנדרד הגבוה מזה, שנקבע על-ידי המשרד".

ובנוגע לביצוע השיפוצים וההרחבות:

● באחד המושבים בהר ירושלים הזמין המשרד מאדריכל תוכנית להרחבה ולשיפוץ של 24 יחידות. לאחר השלמת התכנון והצעות שכר טרחה, הוליט המשרד, על סמך בדיקה הנדסית נוספת, שרוב היחידות הללו טעונות הריסה.

● באוקטובר 1971 נמסר לאותו אדריכל תכנון 55 הבתים הנושים באותו מושב, אם כי לפי הוראות המשרד יש להשתמש לשם כך בתוכניות הסטנדרטיות שברשותו. עבודות תכנון של 43 מבין 55 יחידות הדיור הנ"ל ושל 22 יחידות במושב אחר, נמסרו בלא אישור הועדה לבחירת תכנון חוץ ולא נערך חוזה עם האדריכל בעת המסירה. בינואר 1974 הודיע המשרד, כי ננקטו אמצעים למניעת הישנותם של מקרים כאלה.

● האגף לבניה כפרית נהג לפרסם מיכרזים לביצוע עבודות וכן למסור עבודות, בטרם השלם תכנון יחידות הדיור בהן מדובר וסימון המגרשים. נוהג זה גורם עיכובים בביצוע, הוצאות כספיות מיותרות וסבל למתיישבים.

● התקשרויות עם קבלנים נעשו בדרך של „הזמנת עבודה" — כדי לזרז ביצוע עבודות — אך לא תמיד הומצו ההזמנות, כנדרש בהוראות, באותה תחום תוך שלושה חודשים. במקרים רבים הוצאו „הזמנות עבודה", אך לא היתה אפשרות להתחיל בעבודה בגלל העדר תוכניות מושלמות או סימוני מגרשים.

● היו מקרים שהוחל בביצוע בניה בלא שנחתם חוזה עבודה עם הקבלן ואף בלא שהוצאה הזמנת עבודה.

● המשרד הוסיף למסור עבודות בהיקף ניכר לקבלן שהוכח, שטיב הביצוע שלו ירוד ושנתגלו ליקויים וסיכונים בבנייתו. הוא אף איננו נכלל ברשימת הקבלנים המאושרים לביצוע עבודות בשביל משרדי ממשלה. בינואר 1974 הודיע משרד השיכון בתשובתו לביקורת, כי הופסקה לאלתר עבודת הקבלן.

שר האוצר מעיר בשם משרד השיכון:

● המשרד מסביר את העיכובים בהצבת המעונעים ובאיכלוסם בכך, שהכנות התשתית נמשכות בדרך כלל שישה חודשים. הצורך בקבלת היתר בניה מהרשויות המוסמכות, כמו לגבי בית רגיל, וכן הכנות התשתית — דורשים זמן רב, אפילו בתנאי קרקע רגילים. בכמה מהאתרים תנאי הקרקע הם קשים — דבר הגורם להארכת תקופת ההכנות.

משרד השיכון ניסה להסוות חריגות מן התקציב

מבקר המדינה מצביע בדו"ח שלו על שורה של חריגות מתקציב המדינה. חריגה בולטת, שניסו להסוותה, כפי שמצא המבקר במשרד השיכון.

במסגרות חוק התקציב אושרו למשרד הקצבות בסכום של 135 מיליון ל"י לסילוק התחייבויות של קבלנים בעבר. „אף שכבר בסוף מאי 1972 היה ידוע, כי יידרשו למטרה זו 60 מיליון ל"י בלבד, לא תוקן התקציב. כתוצאה מכך נוצר תקציב בלתי-מנוצל של 75 מיליון ל"י, ששימש למשרד השיכון לכיסוי צורך ההוצאה על הקרקעה בפרטים אחרים, ללא אישור מתאים".

איך נקבע המחיר במכירת נכסים ממשלתיים

האוצר קבלת הממשלה מזהיר „מבטיח" שקה שהוא מוכרת את חלקה בחברות שונות — ממנה זו זוכה לעיון בביקורת שבמרכה בדבר מכירת חלקה של הממשלה בבתי-הזיקוק. ובמפעלי הגורון. המבקר מציין שבחה מקצועי במעמם האוצר הציע באוגוסט 1969 את מניות בתי הזיקוק ב-210—250 מיליון ל"י לאחר שהחברה לישראל שביקשה לרכוש את המניות הציעה אותם ב-100—120 מיליון ל"י.

בשל המחלוקת הועברה השאלה לבדיקה לשתי חברות פינאנסיות בחו"ל. ואולם, כל אחת מן החברות שנתבקשו לגבש מסקנות נפרדות היא בעלת מניות ב„חברה לישראל".

לפני שהחברות הגישו את הערכתן בכתב, הגיש האוצר אומדן חדש — 120 מיליון ל"י, שהיווה בסיס לסיכום תנאי המכירה בין שני הצדדים. החברות הפרטיות המייעצות העריכו את הנכס ב-85 מיליון ל"י, אך לא נקבו בשיטות ולא הציאו נתונים כספיים לביסוס עמדתן.

בקשר ל„רוגוזין" מציין המבקר, כי בשעת הקמת המפעל ב-1957 באשדוד הוקצו לו 800 דונם קרקע במחיר של 94 אלף ל"י. למעשה היו דרושים למפעל 100 דונם בלבד, כך שבעת שנוהל המו"מ על מכירת חלקה של הממשלה בחברה, עמד לרשותה עודף קרקע של 700 דונם.

האוצר העריך את המפעל ב-35 מיליון ל"י, אך תנאי המכירה, המתבססים על ריבית, תשלומים לשעורין וכד' מצביעים על תשלום של 24.2 מיליון ל"י בלבד.

בדברי תשובתו מציין האוצר שקביעת מחיר של מפעל היא תוצאה של מו"מ בין המוכר והקונה. לצורך המו"מ עומדים בפני מנהלי הערכות וניירות עבודה המתבססים על הנחות וגישות שונות.

האוצר מצביע על שגיאות בהערכת המבקר. לדוגמה, אילו, נעשה חישוב הלוקה בחשבון הוצאת מס הכנסה על בתי הזיקוק, היה מפחית את הערכת שווי המפעל בסכום של 50—60 מיליון ל"י.

ביוון כספך שווה יותר

יוון - ארץ 1000 האיים מציעה לך את כל תענוגות אירופה בחצי מחיר!
אוצרות תרבות. אתרים היסטוריים. חופי רחצה חלומיים. מועדוני צלילה ויאכטות. איים מופלאים ביופיים הנהדר. מעיינות מרפא. בידור בילויים מהגים ומרכזי קניות תוססים.
אכן, ביוון תוכל ליהנות ולבלות ביד רחבה מתוך כספי ההקצבה - ועוד יישאר לך כסף רב לקניות!
כי ביוון כספך שווה יותר!

OLYMPIC

פירסום קורן

קנה דירתך בדירות גינדי

פתרון לדירה

ראשון-לציון, רחוב הרצל 59
פתח-תקוה, רח' חיים עוזר 28
רחובות, רחוב הרצל 187

זוגות צעירים

בואו לגור ברחובות

מבצע מיוחד — 3 חדרים לחזית

105.000 ל"י

תנאי רכישה:

הרשמה:	5,000.— ל"י
חוזה:	45,000.— ל"י
בתשלומים נוחים ל-16 חודש:	35,000.— ל"י
משכנתא לא צמודה:	20,000.— ל"י
סה"כ:	105,000.— ל"י

هكذا عن الأصل

[illegible] عن الأصل

השוק המקומי מסכן את גידול היצוא

גידול הביקוש למוצרים ב־10 אחוז יחייב להשקיע 2 מיליארד בתעשיה

סמנכ"ל משרד המסחר והתעשיה לעניני מימון סבור כי המשקיעים בכוח עברו את „מחסום אי ההחלטה" שנבע מהמצב הבטחוני אך עדיין קיימים היסוסים ✶ „אין בכוחם של תמריצי יצוא לקזז עודפי ביקוש רציניים בשוק המקומי"

מעריב לצרכן · ליצרן · לסוחר

מאת אהוד גוט

[illegible]

עובדי הבנקים מוחים על התערבות ספיר

מאת ישעיהו אביעם

[illegible]

השיפור בשוק המניות עבר את השלב של „תופעה חולפת"

כאשר החלו השערים לעלות לפני מספר שבועות עוד הורגשה הססנות ועצבנות בבורסה ✶ עתה ניבחנות אפשרויות ההשקעה במניות באהדה

מאת ש. אביטל

[illegible]

המוסד לביטוח לאומי יעניק השנה מיליון ורבע קיצבאות

הסכומים שיוזרמו לצבור עולים על אלה שייגבו ממ[illegible]

מאת דליה מזורי

[illegible]

617 מיליון ל"י — הצבירה ב„לפקיד"

[illegible]

ברגל שמאל?

אם בבקשת שר השיכון החדש, מר י. רבינוביץ, לרכוש את אמון הציבור [illegible]

השבוע במשק

[illegible]

עשה חשבון פשוט!

רק 80 מכונות חישוב נותרו לנו במחירים האלה:

875 ל"י

פרינסטרוניק C-40, משרדית

מכונת חישוב אלקטרונית שולחנית המתאימה לכל משרד.

✱ 8 ספרות ירוקות, גדולות וברורות.

✱ 4 פעולות, פעולה בשרשרת.

✱ גורם קבוע לכפל וחילוק.

✱ נקודה עשרונית-צפה או קבועה עד 2 מצבים.

PRINSTRONIC C-40 קומפקטית, בעיצוב נאה.

1675 ל"י

פרינסטרוניק MC-95, ניידת

מכונת חישוב אלקטרונית קומפקטית. לתיק ולשולחן

✱ מופעלת ע"י מטען או ע"י חשמל.

✱ ספרות ירוקות גדולות וברורות.

✱ זיכרון.

✱ הוצאה עד 16 סקומות.

✱ נקודה צפה, גורם קבוע ועוד יתרונות חשובים.

PRINSTRONIC MC-95 — המכונה האישית שלך — בנרתיק נאה לנשיאה

יבואנים בלעדיים ותצוגה מתמדת

אודנר (ישראל) בע"מ רח' דיזנגוף 248 תל אביב טל. 241631, 230978

ODHNER

מכונות להנהלת חשבונות, מכונות חישוב אלקטרוניות, קופות רושמות, מכונות ביול.

סוכנים מורשים:

ת"א	חיפה
טכנו-כתיב טל. 611742	קודי טל. 661120
מ.פ.מ. טל. 228777	ירושלים
מכניק טל. 283730	ארנסט טל. 227808
צבינן טל. 325288	אילת
טכנו פולסו טל. 827785	ישי לירנברג טל. 4036

גזור ושלח עוד היום

לכבוד אודנר בע"מ ת.ד. 16103 ת"א

אני מעוניין בפרטים על ______

נא להתקשר אלי לטל. ______

אז לכתובת ______

שם משפחה ______

שם פרטי ______

PONTIAC

המכונית שאין לה מתחרים

PONTIAC SIGN OF LEADERSHIP

GM

LeMans

עכשיו אתה יכול לקבל תמורה גדולה יותר בעד כספך.

הרשה לעצמך השנה להנות מהנוחות, והבטיחות של מכונית אמריקאית בדרגה עליונה.

פונטיאק — גאוות ג'נרל מוטורס.

פונטיאק, כרגיל, צועדת בראש גם השנה

מבחינת השכלולים הטכניים,

אביזרים חדישים ועיצוב מעולה.

כי כך דרכה של פונטיאק מאז ומתמיד!

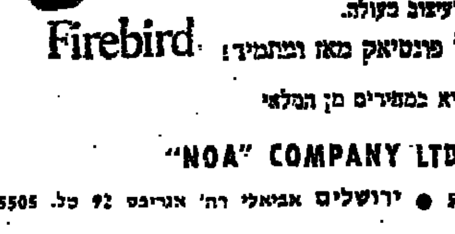

Firebird

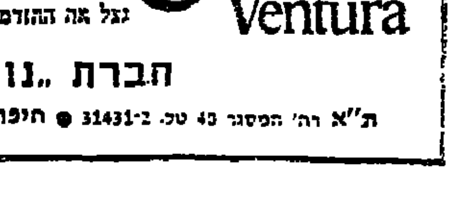

Ventura

נצל את ההזדמנות כל עוד האספקה היא במחירים מן המלאי

"NOA" COMPANY LTD. חברת „נוע" בע"מ

ת"א רח' המסגר 43 טל. 31431-2 ● חיפה רח' יפו 94 טל. 521369 ● ירושלים אביאלי רח' אגריפס 92 טל. 525505

מוקד בע"מ

גמה יציבה וחיובית במניות

צעים לצמודי המדד ✱ צומצם המחזור בשוק אגרות וב ✱ ביקושים למניות המקרקעין ✱ ירידה של 2 אג' נוספות במחיר הנת"ד

מאת ש. אבישל

ערך האוקס יהיה כ־97.5 נק', והמדד של מניות הסוק של בנק לאומי יהיה שוב זול גם כבחינה אופטית.

ביקושים עצומים פוקדים זה מספר ימים את מניות בנק המזרחי ונראה שבלימתן ע־ליה שערן הופסקה. אתמול רשמו לשערן תוספת של 5 נק'. כן הורגשה התחדשות הפעילות הספקולטיבית סביב מניות „הלפסון" ו„יצוא ל־השקעות".

שוק המצודים „סבל" מהי־צעים בכמויות בינוניות שהי־צעו לא נקלטו אלא בירי־דה של 2—3 נק', בביחוד בענף בטחון 69/68. עם זאת יש לציין את הירידה התלו־לה במחזור העסקים היומי כ־13 מליון ל"י שלשום ל־8.8 מליון ל"י היום.

היצע של כ־100 דולאר הו־ריד את מחיר הנת"ד ב־2 אג' נוספות, ל־4.67 ל"י, תוך מח־זור של 17 אלף דולאר.

אשנב לבורסה

המדדים הקבוצתיים
המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

המדד הכללי	278.11	+0.44
כספים וביטוח	239.32	+0.07
בנקים מסחרי'	253.98	−0.16
בנ. למשכנתא'	224.55	+0.20
מוסדות מימון	189.94	+0.45
חב' השקעה	223.70	+0.74
תעשיה	434.84	+0.25
מסחר ושירות'	380.18	+0.26
מקרקעין ובינוי	231.48	+1.30

מדד פיא לערך ההשקעה ב־20 מניות פעילות (100 = 31.12.72)
101.79 +0.30

היצע גדול לקראת אקס הכ־בה תדיבידנד שייערך היום.

...זה בנק לאומי התרכז

שערי המניות

	השער אתמול	השינוי היומי	המחזור באלפי לירות
כבלים	217	+ 1.5	5.0
טבע צ"ש	916		2.0
כיתוקלים	105	+ 3.0	20.0
לוין אפשטיין	66.5	— 3.0	10.8
מולר סכטכיל	184		1.0
פניציה מ' 1	109.5		
פניציה 10	110		4.0
כפתלי בייר	309	— 1.5	11.5
עסיס	223.5	+ 3.5	5.5
נחושתן מב'	410	+20.0	
עלית	300	— 5.0	1.9
פוליגון	220		0.4
ערד	90	+ 0.5	2.0
שמן מב'	135	+ 3.5	8.3
תעל	229	+ 1.0	4.0
חברות להשקעה			
אלגר מ'	91	+ 0.5	
אלרן מ'	195.5	— 2.5	8.5
חב' מרכזית	204.5	+ 3.0	0.5
פועלים כ'	234	— 1.0	16.5
„פז"	99	— 0.5	22.3
הלפסון 1 צ"ש	153		
הלפסון 10 מ'	105	+ 1.5	68.5
ירדן	120	+ 7.0	5.0
אמפא	128.5	+ 1.0	3.2
דיסקונט מ'	245.5	— 0.5	6.1
המזרחי	114	+ 1.0	47.5
לאומי	227	+ 1.0	43.7
פריון	102	+ 4.5	16.0
חסנות	93.5		5.4
יצוא	78.5	+ 2.5	24.0
בוד מב'	177		
כלל השקעות	198	+ 3.0	13.6
כלל תעשיות	190.5	— 0.5	2.0
עוז	188.5	+ 1.5	2.0
פמה	61	+ 1.0	2.0
דלק הפט			
נפטא	87	— 0.5	1.0
לפידות צ"ש	170.5	— 5.0	0.9
לפידות מ'	225.5		
אגרות חוב להמרה			
אי.די.בי. ש.ה.	88.5	+ 1.5	58.5
אגוד ש.ה.	160		4.5
המזרחי ש.ה.	109	+ 1.0	106.0
פועלים ש.ה.	105.5		5.0
בליל ש.ה.	156.5		8.2
בליל ש.ה.	120.5	+ 1.0	16.0
אפריקאי	104		6.0
פתוח משכנתאות	124	+ 3.0	40.0
פתוח משכנתאות	101.5	+ 1.5	19.5
שכון	102.5		
מסוות	121		36.5
אוצר להתעשיה	99.5		
דלק	92	+ 0.5	3.0
הכשרת הישוב	84		
ישפרו	115		
אתא	84.5	— 0.5	3.4
עלית	86	+ 0.5	11.3
הפועלים השקעות	102.5		
דיסקונט השקעות	120	+ 3.0	53.5
דיסקונט השקעות	95.5	+ 0.5	18.5
מזרחי השקעות	101		3.0
בליל השקעות	95		1.0
כלל תעשיות	100		
עוז	95		

	השער אתמול	השינוי היומי	המחזור באלפי לירות
בנקאיים			
מ'	286	— 3.0	1.0
א. בכ'	263	— 3.0	8.0
ר'	215	— 2.0	89.9
צ"ש	291.5	— 1.0	1.0
ב'	339		0.5
צ"ש	1020		
מ'	183	+ 5.0	163.5
מ'	277	— 1.0	26.5
צ"ש	315	— 2.5	110.5
תרשות	312.5	— 1.5	16.3
למשכנתאות			
א' מ'	247	+ 1.0	7.5
מ'	165		3.3
ות ובנין	260.6		1.6
משכנתאות	252	+ 5.0	8.3
בכ'	185		4.2
מב'	278.5	— 1.5	1.0
רג'	275	+ 3.0	6.9
בטחון			
מקומי	105	— 1.5	3.0
לתעשיה	230		15.0
מב'	75.5	+ 0.5	2.5
תעשיה מב'	70		12.5
ח			
	450.5	+12.5	19.1
	279	— 1.0	20.4
	370	—10.0	7.1
	217	+ 1.0	19.9
שירותים			
רכב	86	+ 2.0	21.5
יש	173	— 3.0	22.2
	180.5		7.5
	299	— 1.0	
10 מ'	189.5		3.0
	65		16.5
והספקה	167.5	+ 1.5	5.0
ותיירות			
	186.5		0.3
1	399 (ק)		
10	338	+ 2.0	23.5
ישוב צ"ש	181	+ 0.5	7.0
ישוב מ'	180		13.4
נה מב'	136	+ 1.0	6.0
צ"ש	232	+12.0	9.9
	139	+ 2.5	4.0
	173	+ 0.5	15.5
	192	— 1.0	3.0
דר	90.5	+ 0.5	
ב	170.5		
ביב	98.5	+ 2.5	49.9
	183	— 0.5	1.0
בי	90.5	— 0.5	5.5
ב	71	+ 0.3	16.5
ה			
	493	+18.0	2.2
	119.5	— 2.5	5.0
2	103.5	— 0.5	11.0
1	229		
5	220		2.1
מב'	326	+ 3.0	2.0
	122	+ 1.0	10.7
	122	+ 1.0	31.0
נב'	445		3.2

שערי אגרות חוב

[illegible]		
קליטה 61		
(1	269.5	+ 1.5
(1	263	
(1	246	— 6.0
(1	235	
קליטה 62		
(1	258	— 0.6
(1	247.5	
(1	237.5	— 0.5
(1	218.5	
קליטה 64		
(1	350	
(1	324	
קליטה 65		
(1	316	
(1	285	
קליטה 66		
(1	285	— 2.0
(1	283.5	— 2.0
קליטה 67		
	276	— 1.5
	270.1	
מפתח 68		
	154	— 4.6
	157	+ 1.5
	153	+ 4.5
	153	— 3.0
	152.5	— 3.0
	151	+ 2.0
	140	
	130.5	— 0.5
	132.3	— 0.4

ר'	280	+ 1.5
כ"א	140.8	+ 0.4
כ"ב	138	— 1.5
כ"ג	132	— 1.0
כ"ד	272	+ 1.0
מלוה מפתח בנקאי 68		
ר"א	154	
ר"ב	151.5	— 1.0
ר"ג	142.5	— 1.5
ר"ד	127	— 4.0
מלוה מפתח 69		
א'	128	— 3.0
ב'	129	
ג'	270	— 1.0
ד'	273.5	— 1.5
ה'	270.5	— 2.0
ו'	270	
ז'	268.5	— 1.5
ח'	271	— 2.0
ט'	268	— 3.5
י'	267.5	— 3.0
כ"א	263.5	— 2.5
כ"ב	262	— 3.0
כ"ג	260.2	— 2.3
מ"א	261	— 3.1
מ"ב	264	— 0.5
מ"ג	260.5	— 1.5
מ"ד	260	— 0.5
מ"ה	261.5	— 2.0
מלוה מפתח בנקאי 69		
ר"א	131.5	— 2.0
ר"ב	285.5	

ר"ג	270.8	
ר"ד	268.5	
ס"ו	270	
ס"ז	265.5	— 1.0
ר"ו	263	— 0.5
ר"ח	261.5	— 2.0
מלוה פיתוח 60 (בירח)		
קפ"ה	204.5	+ 2.0
ק"מ	203	+ 1.5
קפ"א	201.5	+ 1.2
קפ"ב	202.5	+ 2.5
ר"ה (ב)	182	— 2.5
ר"ב (ב)	182	— 0.5
רכ"א (ב)	181	+ 1.0
רכ"ב (ב)	180	
רנ"ה (ב)	172	— 1.0
רנ"ו (ב)	171.5	— 1.5
רב"ו (ב)	169	
רב"ח (ב)	170.5	— 0.5
רב"ט (ב)	169.5	— 1.0
אגו"ח צמודות למטבע חוץ		
מילוה פיתוח 60		
ד' (ב)	270	— 1.0
ו'	249	
חשמל סוג ב'	142.2	+ 1.2
אמריקאי 6%	242.5	— 3.0
ים המלח 5%	142	+ 1.0
אגו"ח במטבע חוץ		
מלוות		
הוצ' 6	142.2	— 0.3
הוצ' 13	106	— 1.4
הוצ' 17	109.1	+ 0.1
הוצ' 18	106	+ 0.7

לשכות הייעוץ הקבועות של מס הכנסה פתוחות לנוחותך
בשעות אחה"צ
משעה 3.30 עד 6.30
בתל-אביב רח' אלנבי 81
בחיפה רח' שמריהו לוין 5
ייעוץ טלפוני בשעות הבוקר ניתן לקבל כל יום, מ-9.00 - 12.00
טל. 03-611936

לעסק מפותח דרושה לך, במיוחד בימים אלה
PHONE-MATE
המזכירה האלקטרונית מס' 1 בישראל
שתמסור ותקבל עבורך הודעות, 24 שעות ביממה
מחירה —.1595 ל"י בלבד
ועתה: REMOTE-MATE
התוספת המשוכללת!!!
המכשיר המאפשר לך להקשיב לשיחות שתוקלטו עבורך במזכירה האלקטרונית — PHONE-MATE ע"י שתטלפן למשרדך מטלפון כל שהוא
הפעלה מרחוק
מחיר מיוחד —.1495 ל"י בלבד
מ.ג.ע. אינטרנשיונל 1972 בע"מ
בנין אליעל, חדרים 4—603, תל־אביב
טל. 53909, 53278

הסתדרות הפקידים — המחלקה להשכלה ולחינוך מקצועי — בשיתוף — האוצר נציבות מס הכנסה
מודיעים על פתיחת הקורסים:
1. חשבי משכורת ושכר עבודה
2. מס הכנסה, ניכויים אחרים וחוקי עבודה
ביום רביעי, 8 במאי 1974, בשעה 9.00, בבית ציוני אמריקה, רח' דניאל־פריש 1, תל־אביב. פרטים והרשמה: הסתדרות הפקידים רחוב ארלוזורוב 93, תל־אביב, טל. 261111.

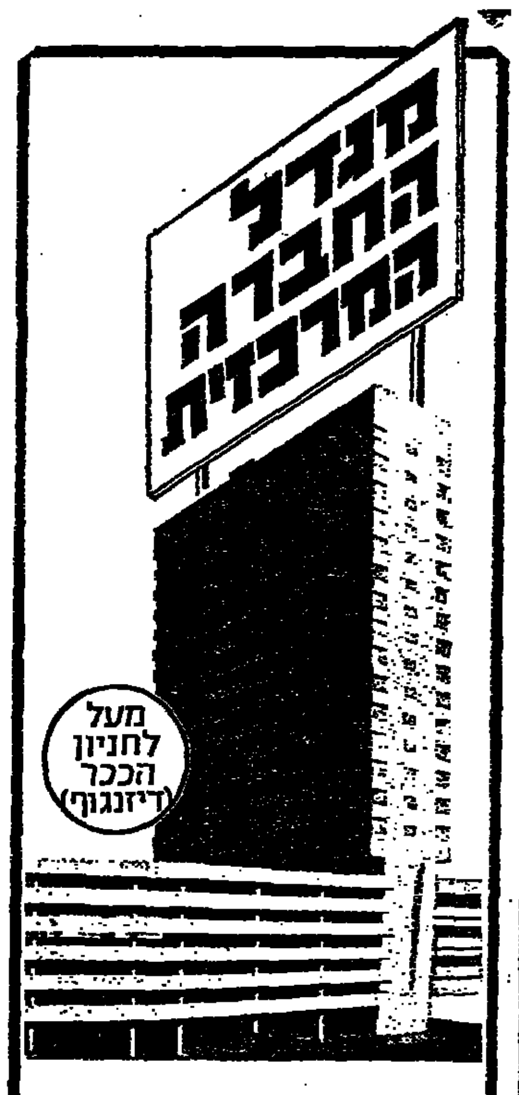

השקעה בטוחה!
משרדים בלב תל־אביב
✱התאמת השטח לדרישותיך
✱מיזוג אויר מלא (קור וחום)
✱תקרות אקוסטיות ורצוף P.V.C.
✱חנויות- מסעדות- שרותים
✱חניון 750 מכוניות
פנה עוד היום:
מגדל החברה המרכזית
רח' לוריא, טל. 287678, ת"א.

בנתניה
דירה מפוארת
בערך של 220,000 ל"י, לרגל נסיעה לחו"ל
רק
175,000 ל"י
דירת 4 חדרים חדשה, בגודל 140 מ"ר מרווחת עם 3 מרפסות ● הסקה ● מעלית ● חניה סגורה ● נוף מרהיב ● כל השכלולים.
✱
נא לפנות במקום: נתניה, רח' השבעה פינת הלפרין בשעות 17—9.
פרטים נוספים „ישקו" בע"מ, מגדל שלום טל. 03-50650, 03-51959.

משרדי חברת ישראבמון בע"מ
הועברו לרח' בירנבוים 8 תל־אביב
טלפון חדש 442717
במועד קרוב יתוברו 5 קוים נוספים עליהם יפורסם בעתון.

דרושים משקיעים רציניים
חברתנו מארגנת משקיעים לרכישת חנויות לשימוש עצמי או להשכרה בבנין היוקרה „מגדל נביאים" בחיפה.
תינתן למשקיעים האפשרות להבטיח השקעתם בהסכם נאמנות עם חברת נאמנות בנקאית ידועה.
בדבר פרטים נא לפנות ת.ד. 2649 ת"א, טלפון 611476 בין השעות 9—13.

דרוש משקיע
להשקעה של
עד 500,000 ל"י
לחברה קיימת בעלת שם ונמצאת במצב „עדין"
✱
רווח צפוי שנתי כולל מינימום 2,000,000 ל"י.
✱
לקביעת פגישה טל: 375248

מערכות סטראופוניות מכל הסוגים, במחירים מיוחדים! מכירה גם לעולים חדשים. המקום האידאלי לראות... לשמוע... לקנות!
סטראו מרקט
ת"א אבן גבירול 188 טלפון: 457270

בנק לאומי

מחיר היחידה	מחיר פדיון
צמיד	
170.12	165.96
גביש	
158.90	155.02
בדולח	
172.5	168.4
שמיר	
107.46	104.93
פיא	
324.6	312.5
יגדל	
250.8	337.7

המנהל: פיא קוק

ב.ג.את.א. לוינשטיין בע"מ
בית תרושת לרהיטים משרדיים
הרצל 43, טל. 823575

מעוניין לרכוש בחולון כ־100 מ"ר שטח בנוי קומת קרקע באיזור המסחרי
לכתוב פרטים מלאים לת.ד. 17212, תל־אביב

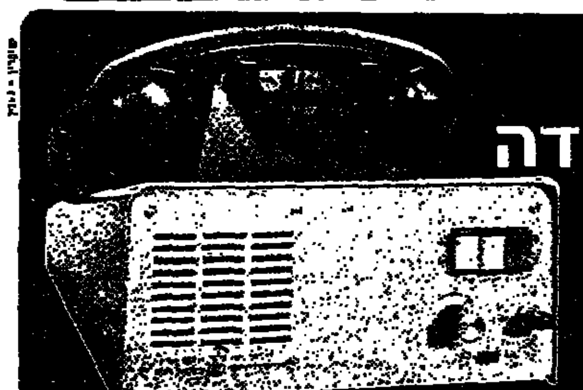

האינטרקום מודל 541
חברת אלקטרוניקה לישראל
רח' גבורי ישראל 88, תל-אביב. טל: 255181
eci
אני מבקש ☐ קטלוג ☐ בקור נציגכם ללא התחייבות מצדי
שם וכתובת החברה.......................................
טלפון:.................. לפנות ל:.......................

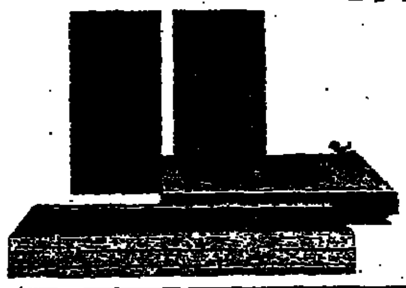
צלילים חדשים!
על פי הסדר חדש, מערכות היוקרה B&O דנמרק לעולים מכל הארצות גם בלירות ישראליות.
הזמנות בבתי המסחר המורשים
B&O
רויאל אלקטרוניקס
נציגים בלעדיים לישראל של Bang & Olufsen a/s דנמרק

...ור בשוק המ...
...שרב של ...

...רק 80 מכונות חי...
נותרו לנו
במחירים האלה

هكذا عن الأصل

מרי קוונט - אוייב העם

האשה שבתצלום היא אוייבת המהפיכה וחלק בלתי נפרד מקשר קאפיטליסטי שנוצר בשנות השישים. כך מציגה העתונאית הסובייטית א. בלסקייה את האופנאית מרי קוונט, במאמר שראה אור בבטאון של משרד התרבות הסובייטי. למרי קוונט, המצולמת כאן בין סדינים שאת דוגמאותיהם עיצבה, מזכירים גם את שאר התגליות אשר, לדברי הסובייטים, הסיטו את דעתו של הנוער מהמהפיכה: ה„מיני", המכנסונים, הגרבונים, הקוסמטיקה, העניבות, בגדי הבובות — כל מה שמרי קוונט שולחת ידה ביצורו. ועוד היא מואשמת, כי לימדה את הנוער הבריטי „לשחק באהבה חפשית", „לרקוד כל הלילה עד כלות הכוחות" ועוד „שטויות כאלה", במקום „הוצאת מרץ על מעשים חיוביים".

הלוחמת האמיצה קיבלה תגבורת

הלן סוזמן, יהודיה הלוחמת למען שוויון זכויות גזעי בדרום־אפריקה, לא תהיה עוד נציגה יחידה של מפלגתה בפרלמנט של ארץ זו

מאת **אראלה ישיב**
יוהנסבורג

המפלגה הפרוגרסיבית הינה אחת משתי המפלגות האופוזיציה בדרום אפריקה. היא דוגלת במתן שוויון זכויות לכל אזרחי דרא"פ. למפלגה זו היתה עד כה נציגה אחת ויחידה בפרלמנט — הלן סוזמן.

הלן סוזמן היא יהודיה ושמה ידוע בעולם כולו, כלוחמת היהירה למען זכויות הלא לבנים בפרלמנט הדרום אפריקני. בדרא"פ חיים 14 מיליון אפריקנים, 2 מיליון צבעוניים, חצי מיליון הודים ו־4 מיליון לבנים.

בחודש יוני שעבר מלאו 21 שנה לעבודתה הפוליטית ולהיותה חברה הפרלמנט. עד עתה היתה אחת משתי נשים חברות בפרלמנט. השניה — במפלגה אחרת. רבים בארצה ומחוצה לה מעריצים את אומץ ליבה של אשה זו, אשר איננה נרתעת מלהיאבק למען רעיונותיה. אמר עליה המנהיג האפריקני ציף בוהליזי: „הלן סוזמן היא השופר היחיד למיליוני האנשים שאינם יכולים להשמיע קולם".

●● עיניים פקחיות

את גב' סוזמן פגשנו בחווילתה „צריף כחול" בשכונת „הייד פארק" אשר בצפון־מערב העיר יוהנסבורג. היא קיבלה את פנינו כשלושה כלבי פקינז שחורים מקיפים אותה בחיבה. חברת הפרלמנט האמיצה התגלתה לפנינו כאשה בגיל העמידה, חטובת־גו, בעלת פנים יפות ונעימות, עיניים כחולות פקחיות ולבושה בטעם רב.

חדר העבודה בחווילת הזוג סוזמן צנוע למדי. ארונות ספרים לאורך הגובה קירות החדר, שולחן עבודה ושולחן תה קטן, שעליו מגישה הגב' סוזמן את המשקאות בעצמה. הלן סוזמן נולדה בדרא"פ, בת למשפחת גברונסקי היהודית, ממוצא ליטאי. אביה היגר לדרא"פ בגיל 17 ו„מנער כמוסר כל נעשה לאדם עשיר בעל קרקעות ובקר" — כדברי בתו. גב' סוזמן החלה דרכה כמרצה להיסטוריה כלכלית של דרא"פ, באוניברסיטה של יוהנסבורג.

את הקריירה הפוליטית החלה הלן סוזמן ב„מפלגה המאוחדת", כאשר הרצתה לפני נשים, חברות במכון ליחסים בין גזעים. היא העידה לפני ועדה מיוחדת בענין אפריקנים בעיר ועדות זו „הקפיצה" אותה להשתתפות פעילה במפלגה. הלן נתגלתה לחבריה דאז כליברלית ביותר ונתבקשה לעמוד בראש אחד איזורי הבחירה החשובים של המפלגה ביוהנסבורג — בעת הבחירות לפרלמנט. היתה זו השכונה המפוארת והידועה — „האוטון", ובראשה עומדת הלן עד היום. אולם, אז עדיין „לא חלמתי אפילו שאצליח להבחר. העדפתי את עבודתי באוניברסיטה כי היה הרבה יותר נעים לעבוד עם צעירים בעלי „ראש פתוח" מאשר עם זקנים שמרנים".

●● חינוך שהה

בעלה של גב' סוזמן, רופא מהידועים ביוהנסבורג, הוא שעודד את אשתו הצעירה והמתלבטת לרוץ לבחירות. הלן הסכימה ולפליאתה הרבה — נבחרה. „קצת בהלתי לאחר היבחרי והחדרתי להציע מקומי לאחר, אך הלה סירב. נבחרתי ברוב קולות גדול ולא היתה לי ברירה. באותה שנה היינו בסך הכל ארבע נשים בכל דרא"פ שהתעסקו בפוליטיקה".

„להיות חבר בפרלמנט הדרום אפריקני פירושו לחלק את מקום מגוריך בין שתי ערי הבירה, פרטוריה וקייפטאון. במשך כל השנים הללו הרביתי לטוס בקו יוהנסבורג — קייפטאון, כדי להשתתף במושבי הפרלמנט המתקיימים שם. בימים ההם נמשכה הטיסה לקייפטאון ארבע שעות ולא שעתיים, כמו היום".

עד 1959 היתה הלן סוזמן חברת הפרלמנט מטעם „המפלגה המאוחדת". אז יצאו תשעה חברים את המפלגה והקימו את „המפלגה הפרוגרסיווית". הלן סוזמן נמנתה עם התשעה: „החלטנו לפרוש ולהקים מפלגה אופוזיציונית, ליברלית יותר".

ב־1961 נערך קונגרס המפלגה. דעות התגבשו והוגש מצע. המפלגה דוגלת בשוויון זכויות לכל אדם, ללא הבדל צבע ודת. היא מאפשרת חברות בה לכל אדם הרוצה בכך ומקווה להגיע לשוויון חברתי מלא בדרום אפריקה. חלק חשוב מפעולותיה מקדישה המפלגה לחינוך.

בשיחתנו הגענו לשאלות הנוגעות ליהדות ולישראל. „עובדת היותי יהודיה איננה מפריעה לי בחיי הפוליטיים. במפלגתי חברים יהודים, אנגלים ואפריקנים ואינני רואה כל בעיה בשטח זה. איזור הבחירות שאני נציגתו הינו שכונה בה התושבים בעלי מקצועות חופשיים לרוב, אנשים אשר נסעו בעולם וראו עולם. אינני רואה ולא ראיתי סימני אנטישמיות בדרום אפריקה", אומרת גב' סוזמן. „פה ושם ראיתי מכתבים לעתונות שבהם נימה אנטישמית. ידוע גם, שמועדונים פרטיים מסויימים סגורים בפני יהודים. כלומר, מבחינה חברתית ישנן תופעות בודדות של אנטישמיות פה ושם אך אין זו רצינית".

הלן סוזמן

●● „לכי לישראל"

„לי אין יהדותי מפריעה כלל. בכל זאת, בישיבות הפרלמנט, למשל, לעתים בתוך הויכוח נשמעו כלפי הערות כגון: „לכי לישראל". אך הערות מסוג זה היו לעתים רחוקות. לעומת זאת, לאחר מלחמת ששת הימים ברכו אותי אפילו חברי הפרלמנט ממפלגות יריבות ב„כל טוב" מצד שני, נכון גם שאני מקבלת מכתבים בעלי נימה אנטישמית, אך אני זורקת אותם מיד לסל".

היא מודה שיש לה הערכה לישראל ולהישגיה: „ישראל עשתה הכל כדי להעניק גאווה ליהדות הגולה".

היא ביקרה בישראל ארבע פעמים ולדעתה זוהי מדינה נהדרת בעיקר לצעירים. בשבילה, לדבריה, מאוחר מדי לעלות לישראל. שלא לדבר על התחייבויותיה הרבות כלפי מפלגתה כאן. כבר מאוחר מדי גם כדי להשתלב בחיים הפוליטיים בישראל, בגלל השפה — והגיל".

כיצד מתייחסים חברי פרלמנט אליה?

„פעם אמר לי חבר פרלמנט שיש לי „מוח של גבר". פעמים רבות אני „מקבלת [illegible] הראש". אך כל מה שיש לי לומר אני אומרת בגלוי".

עתה, לאחר 21 שנות פעילות מאומצת, אין גב' סוזמן עוד נציגה יחידה של מפלגה בפרלמנט. מפלגתה זכתה בעוד שני מקומות והיא קיוותה לשעת שיחתנו שאמנם כך יהיה: „לא אוכל לעמוד עוד זמן רב לבדי בשטח", אמרה.

לה* לנשים בלבד

סקר בצרפת: מצביעות שמרניות לא תבחרנה בנשיא הנשוי בשלישית

שירות „מעריב"

„ידידתי היקרה, את יודעת מה קורה אתנו מאז מותו של נשיאנו... לנוכח כל התכניות הללו צריכות הנשים להשמיע את קולן ההגיון... אני מציעה לך לבחור במועמדנו ז'אק שאבאן־דלמאס לנשיאות הריפובליקה. הוא יהיה נשיא טוב"... במילים אלה פנתה סגנית המזכ"ל של המפלגה הגוליסטית הצרפתית אל 10,000 נשים וביקשה מהן להעתיק את המכתב ולהפיצו בין חמש ידידות נוספות. כמו בכל מקום, ערב בחירות נזכרים גם בצרפת בחשיבות קולן של הנשים ומתחילים להחמיא להן ולפנות לאחריותן האזרחית.

האם הצרפתיות, כנשים, מעדיפות מועמד זה או אחר, שלא מתוך נימוקים אידיאולוגיים?

השבועון הצרפתי „ל'אכספרס", המעניק תשומת לב רבה לבעיות קידום האשה (אולי משום שהעורכת שלו היא אשה), הזמין סקר בנושא זה. לצורת ההצבעה של נשים יש חשיבות מרובה, בעיקר משום שבצרפת יש 16 מיליון בעלות זכות בחירה לעומת 14.2 מיליון בעלי זכות בחירה. הנשים עשויות בהחלט להשפיע על בחירתו של מועמד שהן מעדיפות.

מסתבר שרוב נשי אינו קיים בכל הגילים, אלא רק בגיל מבוגר, מעל 65 שנים. עד גיל זה, אין כמעט הבדל במספר הגברים והנשים. ההבדל הוא תוצאה של תוחלת חיים יותר גבוהה אצל נשים, וכן ממלחמות, תאונות עבודה וקטלניות והתקפי לב — שלושה גורמים המביאים לתמותה מוגברת של גברים.

בין בעלות זכות הבחירה מעל גיל 65 יש בצרפת 3 מיליון אלמנות. נראה שלקשישות בכלל ולאלמנות קשישות בפרט יש אמנם עדיפויות מסויימות בדבר המועמדים השונים. הן שמרניות יותר, אדוקות יותר ובעבר כבר ארע שבגלל תכונות אלה הן נשארו נאמנות לגנרל דה־גול והשפיעו על בחירתו מחדש, גם לאחר שחוגים רבים אחרים עזבוהו. בבחירות הקרובות נראה כי הנשים המבוגרות לא יצביעו בעד מועמד השמאל פרנסואה מיטראן אלא בעד מועמד מן המרכז. השאלה בעד מי מהם.

מכל מקום נראה שאופן ההצבעה אינו ענין של מין, אלא של מין פלוס־גיל. בסקר שערך „ל'אכספרס" בוחרות נשים עד גיל 34 בצורה הפוכה בדיוק מאשר נשים מעל גיל 65. הצעירות מעדיפות את מועמד השמאל מיטראן במקום הראשון, את ז'אק שאבאן־דלמאס במקום השני ואת ואלרי ז'יסקאר־ד'אסטאן במקום השלישי. המבוגרות — להיפך.

קשה לדעת מדוע נשים מבוגרות מעדיפות את ז'יסקאר־ד'אסטאן על פני שאבאן־דלמאס. אך קיימות לפחות שתי סברות לכך. האחת, שצליל קולו של שאבאן־דלמאס אינו נשמע די „גברי" באוזני נשים (היתה לנו הזדמנות לשמוע בראיון בטלוויזיה ואמנם קולו קצת גבוה מדי). השמועה בצרפת אומרת שמדינאי זה אף עיין פעם באפשרות לעבור ניתוח של מיתרי הקול כדי לשנותו, לפי עצתם של יועצים ליחסי ציבור.

סברה אחרת, היא בתחום ענייני האישות. נראה שמפריעה מאוד לשאבאן־דלמאס, בעיני הבוחרות הקשישות, העובדה שהוא נשוי עתה בפעם השלישית. מנישואיו הקודמים יש לו ילדים ולא עוד, אלא שרעייתו הנוכחית, מישלין, התגרשה מבעלה על מנת להינשא לשאבאן־דלמאס, וגם לה ילדים מנישואיה הקודמים. עובדה זו מפריעה, כפי הנראה, בעיקר על בעלות זכות הבחירה הקשישות שבפרובינציה, שהן יותר שמרניות ואדוקות מתושבות פאריס.

עם זאת, בסקר שנערך בין בנות כל הגילים, מצא השבועון הצרפתי כי הנשים, ברובן הגדול, אינן נוטות אחר מועמד כלשהו בגלל היותו סימפאטי, טוב לב או בעל משפחה טוב, אלא בגלל היותו מנהיג רצוי לצרפת מבחינת כישוריו, יכולתו להשליט סדר ורצונו הכן לשרת את מולדתו. אולם, כאמור, עשויות הקשישות להטות את כף המאזניים לפי עקרונות שונים.

בגדי לנווין בישראל

סידרה בת 10 תצוגות אופנה של „בית לנווין" מפאריס החל כ"ד באי בתל־אביב והיא עתידה לעבור חלקי הארץ. התצוגה, הכוללת 60 דגמים, הובאה לארץ מפאריס, על־ידי ויצ"ו, והכנסותיה יוקדשו למפעלי השיקום של ויצ"ו.

בית לנווין הוא בעל מוניטין עולמי והגיע בשנת 1973 למחזור של 35 מיליון פרנק. לארץ יגיע „בית לנווין" עם דגמי קיץ 74, שיוצרו ותוכננו בשבילו ע"י ז'יל פרנסואה קראהיי, המתכנן הראשי של „בית לנווין".

פרנסואה קראהיי קיבל על עצמו את ההנהלה האמנותית של „בית לנווין" בשנת 1963. בר קראהיי אוהב קווים פשוטים וחליפות פליסה, גפת רחוב, ומעדיף שמלות עם שרוולים ארוכים. הוא טוען, כי אם כיווים נכון את הבד, מספיקות 3 תיכות כדי ליצור שמלה. אולם כדי לבצע „תרגיל" ממין זה יש צורך לדעת היטב את [illegible] תבד.

יעוץ קוסמטי חינם
ע"י דיילות היופי של מקס פקטור

בשבוע הבא
בפרפומריות הבאות:

1.5	„רחלי", ירושלים, יפו 119
1.5	„נוי", בני־ברק, רבי עקיבא 4
1.5	„אביבה", בת־ים, בלפור 47
2.5	„יהודית", חולון, סוקולוב 106
2.5	„אסתר" ירושלים, בן־יהודה 2 (אחה"צ)
2.5	„מלכה", רמת יצחק, שד' ירושלים 37
2.5	„מסקוט" ראשון־לציון, החנות אגד החדשה
3.5	„שחלב" ירושלים, מרכז מסחרי רמות אשכול
5.5	„נעמי", גבעתיים, כצנלסון 113
5.5	„תניס", פתח־תקוה, החגנה 17

MAX FACTOR
מוצרי מקס פקטור מיובאים ע"י חב' נורית בע"מ.

המפולת במדיניות החוץ

מדאיג ומסוכן הדבר, שאין אנו חשים במלוא כובדה ועומקה של המפולת, שאירעה במדיניות החוץ שלנו: הכל מדברים על „אבדן אפריקה" ומתעלמים ממה שקרה באירופה: שש וחצי שנים משביע אותנו שר החוץ, כי אירופה ובראשה בריטניה — בעלת ההחלטה 242 — גורסת נסיגה מ„שטחים" בלבד. והנה לפני חודשים מעטים הודיעה כל אירופה (לרבות הולנד!), כי פירושה של החלטה 242 הוא נסיגה מ כ ל השטחים.

הזילזול ואי־ההתחשבות בנו, בכבודנו ובדעתנו, הגיעו עד כדי כך, שראש ממשלת בריטניה, אשר כרע ברך בגיסו ואשתו, ביקר במעון כבוש ליד התעלה, הניח זר בפואץ. כמו בא לחוג את הנצחון עלינו. אותה שעה מקפיד משרד החוץ להוביל את אורחיו הרמים בכביש ירושלים חיפה, פן „יטומאו", חלילה, באדמה „כבושה".

מפולת נוספת, מכרעת, היתה בארה"ב:

ברור כעת לכל, ששני עקרונות יסוד במדיניותנו נמחקו ואינם: א) אי־ההבטחה, כי לא תהיה נסיגה ללא שלום; ב) ההצהרה, כי לא נסכים ל„תיווך" זר, היינו, שצד שלישי יציע תוכניות משלו, כמו שניסה יארינג לעשות.

עתה בא אלינו קיסינג'ר בתפקיד של מתווך, ועמו תכנית משלו — לנסיגה אף מקוניטרה, וללא צל של שלום!

היתה לנו מוצית השנה של מדיניות „גמישה" (קרי: חולשה וחוסר אונים). כאשר שר הבטחון מודיע על נכונות לסגת מקנייטרה ללא כל תמורה, והמיועד לראש הממשלה כבר הסכים לנסיגה מבית־לחם ורמאללה („מספורט לבית לחם... לרמאללה... כה יש די!)

הצבעת ארה"ב עם הערבים במועצת הבטחון, אשר כמוה כהפקרת דם ילדינו, ועמה הקיצוץ בסיוע הכספי לישראל והעברתו למצרים, הם הפרי שהבשילה מדיניות זו.

נוכח חזיון הבלהות של ההתפתחות הזאת, יש להזכיר לממשלה את שגיאת עמידתה לימין ניכסון, ומחדלה המחריד — אי־הזעקת יהדות ארה"ב, סנטור ג'קסון ותומכיו, ודעת הקהל בכללותה, נגד המדיניות המסוכנת וההרפתקנית של הצוות ניכסון־קיסינג'ר (גולדה: „אין לחוץ"...).

אין פלא, איפוא, שקיסינג'ר דרש להשאיר על כנם את גולדה ודיין. ובאורח גיחא בירך על מינוי רבין (ואולי אף עודד, תמך ולחץ בכיוון זה?). שכן ברי הדבר, ששלושה אישים אלה הם הם האחראים למחדל התמיכה בניכסון, נגד רצון יהדות אמריקה, ותוך הטעיית העם בישראל לגבי הסיכונים הכרוכים בכך. אמנם, סביר, שניכסון יפול באחד הימים, אולם יודעים אנו מנסיוננו הצרפתי, שמדיניות החוץ שנתגבשה אינה משתנה כל כך מהר, גם כאשר מתחלפות ממשלות.

מחדלה של הממשלה — אי־התקוממות נגד מכבש קיסינג'ר כאן ובארה"ב בעוד זמן — עלול להתנקם בנו לדורות.

קרית ארבע, חברון — אליקים העצני, מזכיר „אזרחים למניעת שואה מדינית"

היכן הדגלים?

בושתי ונכלמתי כשהסתכלתי מהמרפסת שלי בבוקר יום העצמאות וראיתי, שאין דגל לאומי — לא על מועדון ההסתדרות הכללית שלנו, לא על בנין קופת חולים, לא על מועדון מפלגת העבודה. האם ירדנו לשפל כזה, שיום העצמאות לא אומר לנו כלום? ואולי זאת „מחאה" נגד זה, שבעבר תלו ביום העצמאות על מועדון ההסתדרות הכללית, בצד הדגל הלאומי, גם דגל אדום, שעליו צוייר אחר כך בידי אלמונים צלב קרס?

עצוב לציין, שהיו מעט מאוד קישוטים בבתים. אין דגלים. אין תמונות.

האם אין לחוקק חוק, שביום העצמאות חובה לתלות דגל לאומי על כל בית?

נווה־שרת — מנחם אידם

דברי תודה

ביום 20 באפריל, בשעה 20.30, בדרכי מחופה לביתי בהרצליה, תידלקתי את מכוניתי בתחנת הדלק „דלק" בנתניה (רונדה). לפני צאתי את התחנה, הבחנתי בתקר בגלגל הקדמי — אחרי שזמן קודם לכן החלפתי גלגל כתוצאה מתקר. פניתי לנהגים שעברו בתחנה, לסייע לי בגלגל־חילוף, אך נעניתי בשלילה, בתירוצים שונים. עובד התחנה, מר מנשה, נחלץ לעזרתי והשאיל לי את גלגל החילוף של מכוניתו הפרטית. כך הצלחתי להגיע עם משפחתי הביתה —

רס"ן אורי רוז, צה"ל.

ג'מילי — לפאנתיאון!

כבוגרה וכחנך בישראל, לא התפלאתי מהפיכת ברוך ג'מילי לגיבור לאומי. טבעי הדבר, שהרי — שמו של ג'מילי לא הוזכר בפרשת רצח ארלוזורוב; הוא לא היה קשור בפרשת הפגזת „אלטלנה"; לא ברוך ג'מילי נתן את ההוראה ב„עסק ביש"; לא הוא נתן את ההוראה לסגת מסיני ב־57; הוא לא שותף ב„מטבח" של גולדה. אם כן, מי לנו כברוך ג'מילי, לעלות הישר משורה 9 בפסטיוואל הזמר — אל פנתיאון גיבורי האומה?

הצעה במסגרת — לכל תלמידי ישראל ואוהבי נוף ארצנו: אלהים לא העניק לנו שפע אגמים ויערות־עד. נוף ארצנו חדגוני ומשעמם להחריד. הרבו־נא בכתובות! רצוי במקום בולט לעין, באותיות גדולות ובצבע שאינו יורד אפילו 26 שנה.

אפשרויות נוספות: מלבד ציון השם והכתובת, אפשר להוסיף מספר מלים על אופי הפעילות, הצטיינויות, וסוג הבנות המבוקש.

מקומות מומלצים: הכותל המערבי, המצבות האפרוריות בנחל קדרון, בנין המוזיאון בתל־אביב שבו הוכרז על הקמת המדינה וכדומה. למצטיינים מובטח להיכנס לשירים החשובים (לצדם של הרצל, בן־יהודה ויצחק שדה), ואולי יום אחד גם להגיע רחוק יותר.

קרית מוצקין — מנחם קדם

הבו לנו תעמלנים!

אני סטודנט בלוס־אנג'לס. בחדשות הטלוויזיה שידרו כאן סרטים על ההלוויות בקרית שמונה. רבים מהצופים הזדעזעו. במהדורות מאוחרות יותר הוצמדו לסרטים דברי פרשנות. בערוץ של לוס־אנג'לס (תחנה כל־ארצית) הביע קריין החדשות את מחאתו על הרצח בקרית שמונה, והוסיף (בתרגום חפשי): „אחד העמים הנרדפים ביותר כיום בעולם, ולכך יסכימו יהודים רבים, ואני ביניהם, הוא העם הפלשתיני. למעשה כידוע כמו בקרית שמונה אין הצדקה. רציחתו של ילד ערבי אינה מצדיקה רציחתו של ילד יהודי. יש לגנות את מעשי הטרור הנעשים על ידי שני הצדדים"...

ב„סי.בי.אס." התחנה הפופולארית המשדרת מחוף לחוף, צירפו לסרט על קרית־שמונה — את דברי דובר הפלשתינים בארה"ב, שהצהיר: „ההיסטוריה של העם הפלשתיני מלאה מעשי טירור שנעשו בידי הציונים".

בראיון עם אותו דובר, ששודר למחרת היום, הוא טען, שהמחבלים יצאו למו"מ עם הציונים, „לשיחרור חבריהם לוחמי החופש. החיילים הם שפתחו באש. ייתכן בהחלט, שהם הם שהרגו את האזרחים שהיו באותו בית".

הקריין הנ"ל הוא כנראה יהודי תמים, נפל ברשת התעמולה הערבית. אולם אותו דובר פלשתיני — הוא תועמלן מקצועני מוכשר.

וכך נוצר מצב, שיהודים נרצחו — ותעמולת הערבים נשכרת.

מצד שני — ראינו את דיין בעת ביקורו כאן. כאשר נשאל, „אם כל מה שהערבים רוצים הוא ישות וקיום לאומי, מדוע לא תאפשרו להם להקים מדינה פלשתינית בגדה המערבית?" — התחמק מן הבטחון מתשובה. כשנלחץ לקיר, ענה: „אנחנו נמצאים שם, זו גם ארץ אבותינו, לכן יש לנו מה להגיד בנושא".

רבותי, למי כשאירה ממשלת ישראל את נושא ההסברה? לסטודנטים הנמצאים כאן? לליגה להגנה יהודית?

ראיתי בטלוויזיה, בשעת הפגנה למען ישראל, סטודנט פרסי קיצוני, שמלבד שנאתו לשאה ולישראל הוא אינו יודע דבר על האיזור. כאשר ראיין, באו אנשי „הליגה" והפריעו בשירה ובדחיפות. צוות השידור לקח את הפרסי הצידה — וזה אמר: „אתה רואה, אלה הם הציונים, שלהם אנו מתנגדים".

דברי הפרסי וההתפרעות של אנשי „הליגה" תפסו מקום מרכזי בשידור על... ההפגנה למען ישראל.

לפי התרשמותי, לא פועלים כיום בארה"ב למען ישראל אנשים, המסוגלים להתמודד עם המקצוענים הערבים. ללא הסברה רבת־ממדים בידי מוכשרים, גם השפעת מושכי החוטים והשתדלנים בוושינגטון תחלש ותלך. שיטה של קול ענות חלושה, מעורבת בהבנה לסבלות הפלשתינים המדוכאים, משרתת רק את הצד השני. התנצלויות והסברים על קיביה ודיר יאסין (שאליהן גוררים אותנו הערבים בויכוחים שוב ושוב) מסיחים את הדעת מן הטרור הערבי.

עלינו ללמוד משהו מהערבים. איני מעיז לטעון, שבדיר יאסין הערבים הם שרצחו את נשותיהם לצרכי תעמולה. אבל בהחלט עלינו לנצל את מלוא יכולתנו להבהרת הצד שלנו.

דרושים לנו באופן דחוף תעמולנים מקצועיים. יש להקדיש לנושא זה תקציבי עדיפות. אין להשאיר את הנושא לחובבים, שהם טרף קל לתועמלן הערבי, המלא כרימון תאריכים וציטטות, מדברי הרצל, בן־גוריון ואפילו חז"ל...

בוקי דוד

לוס אנג'לס, ארה"ב

שיסרגו הגברים בעצמם!

לחברית המבקשים מבנות דתיות לסרוג להם כיפות (גדולות!), אני מציעה, שיסרגו בעצמם את הכיפות, מתוך הנחה, שלא חסר להם זמן... וכשרון־הסריגה מצוי אצל בנים בדיוק כמו אצל בנות.

תל־אביב — חיה לנדסמן

המסורת הנוצרית — והלוח היהודי

מדען אמריקני חישב ומצא טעות במסורת הנוצרית בקשר ליום בשבוע שבו נצלב ישו („מעריב", 11.4). בעקבותיו בא יוליוס רוזנר מירושלים ומגלה לנו („קוראים כותבים", 23.4), שהמדען טעה, מכיוון שלא ייתכן שערב פסח יחול ביום חמישי, כי לפי חשבונות הלוח העברי פסח לא יחול לעולם ביום שישי. אגב כך מגלה לנו מר רוזנר, שיום־האפס של הנוצרים אינו מדוייק בארבע שנים.

הרשוני להעמיד דברים על דיוקם.

א. בתקופת הבית השני וגם שנים אחרי חורבן בית שני, עדיין נקבעו ראשי החודשים (ועל פיהם כל חגינו) עפ"י ראיית הלבנה. לא היתה שום מניעה, שא' של פסח יחול ביום ששי או בכל יום אחר מימי השבוע. לדוגמה: אם ר"ח אדר חל ביום רביעי, ולפי כל החישובים צריך היה לראות את מולד הירח של חודש ניסן ביום חמישי, אך משום מה לא באו עדים להעיד שראו את חידושה של הלבנה, לא היתה ברירה לבית הדין אלא לקבוע שר"ח ניסן (א' בניסן) יחול ביום ששי (לפי זה, גם פסח יחול באותה שנה ביום ששי).

נוסף לכך יש לזכור, שהשנים המעוברות נקבעו אז לא לפי סדר מסויים, אלא לפי כללים אחרים, ובעיקר הסתמכו על סימנים שונים המצביעים על בוא האביב. אם בשנה מסויימת נראה בוא האביב מתאחר, קבעו, שהשנה תהיה מעוברת (הוספת חודש שלושה־עשר). לפי זה, ייתכן מאוד, שלפי כללי הלוח שבידינו, היתה שנה מסויימת צריכה להיות פשוטה, אבל בפועל היתה מעוברת או להיפך. לבדיקת האמת אנו זקוקים לעדות היסטורית — וזו טרם נמצאה.

ב. איני יודע לשם מה יש צורך במחשב, כדי למצוא לוח של שנה מסויימת לפי כללי הלוח העברי הנהוגים כיום. ישנם כללים פשוטים, שלפיהם אפשר לקבוע בקלות, מתי צריך חג הפסח לחול בשנה מסויימת, בעבר או בעתיד (ושוב אני מדגיש: לפי כללי הלוח העברי הנהוגים כיום).

בספרי, „סודות הלוח העברי", אפשר למצוא במסגרת של דף אחד לוח ל־10,000 שנה...

בעזרת מכונת חישוב שלו מגיע מר רוזנר לידי קביעה, שערב פסח חל ביום ששי רק פעם אחת בתחום השנים 22—37 לספירה. הדבר תמוה מאוד, מאחר שלפי החשבונות הערוכים לפי הכללים, יכלו להיות בתקופה הנ"ל שש שנים, שבהן חל ערב פסח ביום ששי. מסקנתו ביחס לשנת־האפס, אין לה איפוא שום בסיס.

הסברו של מר רוזנר ל„דחיות" גם הוא לא נכון. כל מי שמצוי אצל המקורות יודע, שהדחיות בשני מקרים הם, כדי שלא יחול צום כיפור ביום ששי או ביום ראשון, ובמקרה אחר, שלא יחול הושענא רבא בשבת.

ר. שור־שלום

נתניה

הערת המערכת: בלי שים לב לארגומנטים של מר שור־שלום ומר רוזנר בעניין הלוח העברי — אין חשש, שההנחה בדבר אי־הדיוק בשנת הולדת ישו תעורר עלינו רוגזם של הנוצרים. על הרוב הגדול של החוקרים הנוצרים מקובל מכבר, כי המסורת בעניין זה איננה מדויקת, ולמעשה נולד ישו בשנת 4 לפנה"ס.

* * *

בגליון א' אייר תשל"ד של „מעריב" „גילה" מר יוליוס רוזנר, שבין השנים 22 עד 37 לספירתם חל רק פעם אחת ערב פסח ביום ו', וזה קרה בשנת 35 לספירתם.

הנימוק, שלא יחול חג הפסח ביום ו', נכון כהיום הזה אחרי תיקון וקביעות הלוח על ידי הלל הזקן. אבל באותה תקופה, כאשר קידשו את החודש על פי עדי בית הדין, היו יכולים לקבוע לא בד"ו פסח (בשנת הירום).

מר רוזנר (או המחשב שלו) „מצא", שרק פעם אחת חל ערב פסח ביום ו' בין השנים 22 עד 37 למספרם, וזה קרה בשנת 35 למספרם. ובכן, מונח לפני לוח של מאה שנים, ורואה אני לפני, שבמשך עשר שנים, בין תשכ"א עד תש"ל, חל הראשון של פסח ביום השבת חמש פעמים. וכל מי שיש לו ידיעה קלה יודע, חג הפסח חל בשבת תדיר מאוד.

נימן א. רוזנשטיין

ירושלים

הלעז אוכל בכל פה

ידועות שיטתם ונטייתם של הסופרים הראשונים, מדור המייסדים, להקפיד על שימוש במונחים עבריים, עד כמה שהדבר אפשרי, פרט, כמובן, למלים טכניות ומדעיות.

כיום אנו עדים לנטיה הולכת וגוברת לסנוביות לשונית בעתונות וברשת השידור, בשימוש במלים לועזיות כגון: דומיננטי (מכריע או בולט), אוניוורסאלי (עולמי), פוליטי (מדיני), בוטיק (חנות בצרפתית), מוזיאון (בית נכאות) וכו'. ישנו אף רב, המרבה להשתמש במלים לועזיות בדרשותיו ברשת השידור, כדי להיראות יותר אינטליגנטי.

יש לטפל בנוהג נפסד זה.

מ. בן־יהושע

ירושלים

קוראים כותבים

...י דוגמת קנדי

...מרו ב„מעריב" מיום ו' (26.4) כותב יוסף חריף, כי שר המשפטים, חיים צדוק, אמר ...קוצר, פנחס ספיר: „עליך להקים ממשלה חדשה לגמרי, הן מבחינת המיבנה (פחות ...צוות שרים), הן מצד הרכבה האישי. צריך שתקום ממשלה בלי חשבונות מפלגתיים ...ובנות אישיים וכלי שיקולי „חברותי", אלא על פי שיקולים לגוף הענין"...

...זאת יפה גם ליצחק רבין. במקרה שלו, היא אפילו „תופסת" יותר, שכן הוא מסמל ...נוי בהנהגה וחייב להביא עמו את השינוי בצוות. אם יקים ממשלה, שממנה ייעלמו ...ן ואלה, ובמקומם יופיעו שרים מסוגם של עוזר וברעם — הרי שהצוות החדש יפול ...הן בכישורים, הן בתדמית והן בבהינות.

...יעשה המיועד להקים ממשלה, אם ירכיב צוות, שיכנה לא יותר מ־12—15 שרים, ...—6 מהם פוליטיקאים. והשאר אנשי מקצוע (מהנדס למשרד השיכון, רופא למשרד ...וכו'). בתוך קבוצת אנשי המקצוע הוא יכול לתת ייצוג לאנשים מכל הגוונים והשדרות ...ם, ובכך יוכיח את אחדות העם, גם בלי להקים ממשלת חירום לאומית. העסקות הדיונים הפוליטיים יוכלו לנהל ראשי המפלגות מחוץ למסגרת הממשלה. ...פנויה לעסוק בעניני המדינה.

...יודע חצי משירותו בוואשינגטון, כיצד שואפים נשיאי ארה"ב לכלול בצוות הקאבינט ...ת הטובים ביותר. זכור בעניין זה הנשיא ג'ון קנדי, שצירף לממשלתו שני רפובליקנים ...אבארה, כשר ההגנה, ודילון, כשר האוצר — למרות שהוא עצמו היה דימוקראט. ...ים, שכדאי לאמצו בישראל. ורבין, על שום כה שהוא מסמל, יכול לנהוג כך — גם ...שריד ואברהם עופר לא יקבעו נחת.

יוסף בן־שולמית

עשרת הדיברות שלנו

...אנו, קבוצת אזרחים בעלי השקפות שונות, פונים לחברי הממשלה, לחברי הכנסת, ...יני כל המפלגות:

א. היו מלוכדים בדאגה לבטחון המדינה.
ב. נצלו את הכשרתכם וכשרונכם לפתרון בעיות ולא לייצורן.
ג. דאגו למוסר עבודה ולערכים הרוחניים.
ד. תנו דוגמה אישית במעשיכם ובדבוריכם.
ה. בחרו מבינכם לתפקידים המתאימים את המוכשרים ביותר.
ו. אל תתווכחו על „פרוגראמות"; שכל אחד יעבוד יותר ויפטפט פחות.
ז. אל תריבו על „תיקים" ו„כסאות".
ח. אל תשמיצו זה את זה, וכל אחד את כל היתר.
ט. אל תשכחו את יום הכיפורים האחרון.
י. אל תתנו לעם הרגשה, שהוא אינו יודע לבחור את מנהיגיו.

א. ברנטל (תל־אביב), ד. דגני (ראשון לציון), מ. חסקלוביץ (הרצליה), ע. יוסטמן (ת"א), ג. לב (הוד השרון), מ. ליטמנוביץ (ירושלים), א. לוביץ (רמת גן), א. נסים (רמת גן), א. פלשנר (פתח תקוה), ד"ר ריש (רמת השרון), מ. שקד (תל־אביב).

בואו
ונרים כוסית
לחיי סניפנו החדש
בנוה יעקב מרכז מסחרי
ליד בית מס' 4
בירושלים
קבלת הפנים תיערך היום
בין השעות 5.30-3.30 אחה"צ

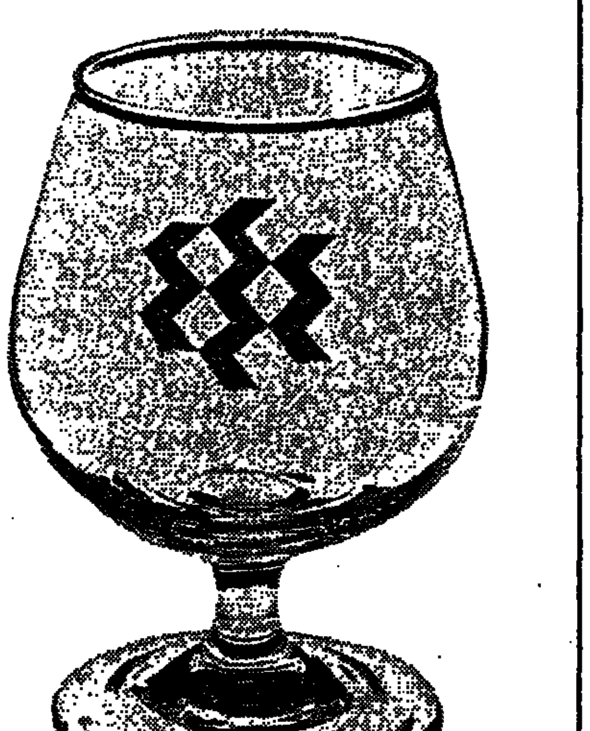

הבנק הבינלאומי
הראשון לישראל בע"מ

בואו
ונרים כוסית
לחיי סניפנו החדש
ברח' לינקולן 20
בתל-אביב
קבלת הפנים תיערך היום
בין השעות 5.30-3.30 אחה"צ

הבנק הבינלאומי
הראשון לישראל בע"מ

היום הוא היום האחרון
לקבלת הנחה של 7½%
על תשלום מראש של מסי עירית תל-אביב-יפו
תשלומים מתקבלים בבית העיריה
עד השעה 13.00 ובכל הבנקים

هكذا من الأصل

هكذا في الأصل

לימודים

מדרשת שדה־בוקר בנגב

שדה־בוקר

תלמידי תיכון מתחילים וותיקים — השואפים ללימודים באוירת מרחבים ושלווה:

הלימודים במדרשת שדה־בוקר הם חוויה נפלאה ובלתי נשכחת

הצטרפו אלינו!

✶

בי"ס תיכון „הר הנגב"

פותח בהרשמה לשנת הלימודים תשל"ה לכתות ט', י', י"א, י"ב

במגמות: עיונית, אלקטרוניקה, מכניקה, חשבונאות — מזכירות

✶

נתיב מיוחד לעולים חדשים דוברי אנגלית

ליד ביה"ס קיימת פנימיה, במסגרתה נערכות פעולות תרבות, אמנות וספורט.

במדרשה בריכת שחיה מודרנית

לתלמידי י"ב ינתן קורס נהיגה לרשיון אזרחי

●

בדבר פרטים נא לפנות בכתב למדרשת שדה־בוקר, ביה"ס התיכון ד.נ. הר הנגב, טלפון: 057—85051 ; 057—85046.

הסתדרות הנוער הדתי העובד והלומד

מרכז מקצועי תיכוני, תורני

נחלים

בפיקוח משרד החינוך והתרבות

נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ה לכתות ט', י', י"א, למגמות:

★ מסגרות מיכנית

מסלול מקצועי מעשי (מסמ"מ)

★ אלקטרו מיכניקה

מסלול מקצועי תיכון רגיל (מסמ"ר)

שכר לימוד מדורג והעדות גמר ממשלתיות. תלמידי כתות ט' פטורים משכר לימוד. (וכתה י' לפי מקומות מגוריהם).

פרטים והרשמה בבית־הספר המקצועי בחלים (ע"י פתח־תקוה), בין השעות 8.00—12.00, טל. 91 98 47. תחבורה: אוטובוסים 84, 78.

קופת חולים

של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

החלה ההרשמה

לקורס לאחיות מעשיות לנשים מבוגרות ואמהות לילדים

הקורס ייפתח בספטמבר 1974 תשל"ד במתכונת של שנת הלימודים הנהוגה במוסדות החינוך בארץ (בתי ספר וגני ילדים) ובשעות לפני הצהרים

מתקבלות נשים עד גיל 45 בעלות השכלה עממית לפחות

לפנות ישירות למזכירות בית הספר לאחיות על יד בית החולים קפלן, רחובות, בכל יום בשעות 8.00 עד 16.00

מרכז קופת-חולים

משרד העבודה האגף להכשרה והשתלמות מקצועית	בית ברל	ההסתדרות הנוער העובד והלומד

מדרשה למדריכי נוער

נפתחת ההרשמה לקורס להכשרת עובדי נוער קבוצתיים

מטרת הקורס — להכשיר עובדי נוער לעבודה עם קבוצות נערים ונערות קשי סידור בעבודה והסתגלות חברתית.

תנאים — מתקבלים מועמדים בעלי השכלה של 11 שנות לימוד לפחות בוגרי צבא. הלימודים יתקיימו במסגרת פנימיה במשך שמונה חודשים. המשתלמים יהיו זכאים למענק בעת לימודיהם ולפטור משכר לימוד ופנימיה.

תעודה — למסיימים בהצלחה תינתן תעודה מוכרת ע"י משרד העבודה. קיימת אפשרות להשתלמות במגמת ספורט, למסיימים בהצלחה תינתן תעודת מדריך ספורט מוסמך מטעם „הפועל".

פתיחת הסמינר — 5 במאי 1974

ההרשמה — סמינר מדריכי נוער בית־ברל, טל. 925051. במרכז הנוער העובד והלומד, טל. 267241 (ריקי שחר) מועצות הפועלים, מזכירי הנוער העובד.

יש בעיות?

אי אפשר להגיע, התחבורה אינה מסודרת...

יש פתרונות!

למד בבית ובכיתה בצורה משולבת

בחר לך נושא לעסוק בו בכל שעה שתרצה

- ✶ אלקטרוניקה
- ✶ חשמלאי מוסמך
- ✶ שרטוט
- ✶ גזירה ותפירה
- ✶ הנהלת חשבונות

לחייל מילואים המשוחרר עפ"י החוק — לימודי חינם

פרטים והרשמה באמצעות הדואר: ת"א, רח' בוגרשוב 66, טל. 225690, 225795, 267436, 264193

משרד העבודה · המכון להשתלמות מקצועית משולבת · אורט ישראל

משרד החינוך והתרבות

האגף לחינוך ההתיישבותי

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל

„יד־נתן"

בית־הספר להנדסאים חקלאיים

1. בית־הספר מכשיר את תלמידיו במגמות הבאות:
   א. **הנדסאים וטכנאים במיכון חקלאי.**
   ב. **הנדסאים וטכנאים לקרקע ומים** (מגמה זו גם לבנות).

   ההנדסאים יקבלו דיפלומת הנדסאי מוכרת ותעודת בגרות.
2. בית־הספר מתנהל בחסות ובפיקוח הטכניון, מכון טכנולוגי לישראל, חיפה.
3. התלמידים חיים בתנאי פנימיה, אפשר ללמוד גם בתנאים אקסטרניים.
4. שכר הלימוד מדורג בהתאם למצבם הסוציאלי ומקום מגוריהם של ההורים. תלמידי כיתה ט' משוחררים משכר לימוד.
5. מתקבלים בוגרי כיתה ח' לכיתה ט', ובוגרי כיתה ט' לכיתה י'. ישנם כמה מקומות פנויים לכיתה י"א.

הרשמת התלמידים במזכירות ביה"ס ליד עכו, בכל יום בשעות 8.00—12.00. פרטים יומצאו ברצון לכל דורש.

הכתובת: „ידינתן", בית־הספר להנדסאים חקלאיים — ד.נ. אשרת (עכו) 910042.

קורסים מזורזים

- הנהלת חשבונות
- ניקוב I-B-M
- פקידות ומזכירות
- כתיבה במכונה

קורסים חדשים: 2.5.74

שרותל

- תל־אביב אלנבי 140
- תל־אביב דיזנגוף 82
- ירושלים מרדכי בן־הלל 10
- רמת־גן ז'בוטינסקי 54

ביום א', 5.5.74, מתחיל באולפן גרג (בריקנא) קורס ערב חדש ל־

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

הצלחה מובטחת! פרטים: ת"א: גורדון 5, טל. 224532; חיפה: „בבצלאל" טל. 664922

כתיבה במכונה

בבי"ס למסחר

„רימון"

ת"א, רח' דיזנגוף 85, טלפון 281985

חייל מילואים משוחרר למד חינם

רדיו - אלקטרוניקה - טלויזיה

אנו מציעים לך את הזכות ללימוד חינם המוענקת לך על ידי הממשלה.

הלימוד משולב בעבודה מעשית במעבדות המכון, כאשר הלומדים מתקנים ובונים במו־ידיהם — טרנזיסטורים ומכשירים אחרים.

הבוגרים יעמדו בבחינות משרד העבודה לקראת התואר:

אלקטרונאי תקשורת 1

פרטים והרשמה 9—1 לפנה"צ, 4—7 אחה"צ

המכון להכשרה מקצועית

- **תל־אביב** — רחוב סלומון 7 (תחנה מרכזית)
- **רמת־גן** — רח' ז'בוטינסקי 41 (מול קולנוע רמה)
- **חיפה** — רחוב ביאליק 17 (פינת רחוב הרצל)
- **חולון** — רחוב סוקולוב 48 (ליד הסופרמרקט)
- **פתח־תקוה** — רחוב ההגנה 17 (במרכז)
- **ירושלים** — רחוב אגריפס 8 (מול קולנוע עדן)
- **רחובות** — רחוב יעקב 3 (מול אגד)
- **רמלה** — (במוסד הקהילה) רחוב טרדאו 5
- **באר־שבע** — רח' החלוץ 86 (מול קולנוע שביט)

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללמודי חוץ

מודיע על פתיחת

לימודי תעודה שנתיים בתל־אביב

תורת השמאות

הלימודים מיועדים למעונינים לעמוד בבחינה הממשלתית של שמאות בתנאי קבלת פרקטיקה בהערכות אקטואליות, על ידי סטאג' אצל שמאים מוסמכים.

מועד פתיחת הקורס: יום רביעי, 1.5.74.

חייל משוחרר זכאי ללמודי חינם, ומתבקש להביא בעת ההרשמה, תעודת אישור של השלישות הראשית המעידה על שרות מילואים של 75 יום לפחות.

פרטים והרשמה: הטכניון, המדור ללמודי חוץ, ת"א, רחוב ליסין 14, טלפון 268126/7, 266992.

נפתח קורס למסג'יסטים/ות

בבית הספר למסג'

אורן

בניהולו של צ'יצ'יאן

פרטים והרשמה:

אורן באולינג, תל־אביב

רחוב אבן גבירול 130 — טלפון 261760.

קורס למורים לנגינה באורגן

ANZAGHI

קורס להכשרת מורים לאורגן ייפתח בקונסרבטוריון „אנזאגי" תל־אביב.

הקורס יימשך 6 חודשים. בקורס יוכלו להשתתף בעלי השכלה מוסיקלית במקצועות פסנתר, אורגן ואקורדיון. קבלת פרטים והרשמה במשרד הסניף המרכזי בתל־אביב רח' פרישמן 37, כל יום בין השעות 15.00—19.00.

„אנזאגי" — קונסרבטוריונים למוסיקה

משרד העבודה האגף להכשרה והשתלמות מקצועית		מפעלי מתכת נצר־סירני

החלה ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ה לבית הספר התעשייתי נצר־סירני

מגמות: מסגרות - חרטות - ריתוך

בית ספר זה הוא מוסד על יסודי, המתקיים באוירה קבוצית חינוכית (ללא פנימיה).

תכנית הלימודים העיוניים: עברית, אנגלית, מתמטיקה, פיסיקה, טכנולוגיה, שרטוט וכו'.

מתקבלים תלמידים מסיימי כתות ח'—ט',
תקופת הלימודים 4 שנים (לבוגרי ח'),
התלמידים פטורים מתשלום שכר לימוד.

להרשמה יש להביא:
1. תעודת ציונים שליש ב' כתה ח' (או ט').
2. תלוש רישום או תעודת זהות של ההורים.
3. —.10 ל"י עבור דמי הרשמה.

מקום הרשמה: משרד ביה"ס התעשייתי בקבוץ נצר סירני, כל יום בין השעות 9.00—12.00.

המכון לפריון העבודה והייצור

מרכז ההדרכה

אזור תל־אביב והמרכז

עורך יום עיון בנושא

קורוזיה של מיכלים תת־קרקעיים והגנה כנגדה

מיועד: למהנדסים ולאנשי אחזקה בתעשיה, בענפי המים, הדלק, האינסטלציה והחקלאות.

מועד: יום ה' — 2 מאי 1974.

פרטים והרשמה: רח' סולד 4, טלפון 253131.

המכון לקידום יחסי־עבודה

מודיע על פתיחת קורס **בירושלים** בנושא:

משפט עבודה

מיועד: לחברי הנהלות בדרגים שונים ולנציגי עובדים בדרג ארצי מקומי.

מועד: הקורס יפתח בחודש מאי, ויערך במשך 8 שבועות, פעמיים בשבוע, אחה"צ.

פרטים והרשמה: רח' יפו 30, ירושלים, טל. 02—226066 או 02—224141 או ברחוב הרב עמיאל 23, תל־אביב, טל' 03—453223.

בית הספר למנהלי עבודה

בשיתוף משרד העבודה — המכון להכשרה טכנולוגית

פותח בחודש מאי 1974

קורס מנהלי עבודה

שייערך בתל־אביב, בירושלים, בחיפה ובבאר־שבע.

מיועד: למנהלי עבודה וראשי צוותים בפועל (קיימת אפשרות לקבלת מענק להשתלמות מטעם בהו"ל).

* * *

משוחרר צה"ל הזכאי למענק לימודים, מתבקש להביא עמו בעת ההרשמה תעודת שחרור, אשור השלישות הצבאית המעידה על שרות מילואים של 75 יום לפחות. למשתתפים שיגויסו בתקופת הלימודים, יותאמו מסגרות להשלמת החסר.

פרטים והרשמה:

- **ת"א,** דרך חיפה 21, טל' 252261.
- **ירושלים:** בית משרד העבודה, חדר 220, מגרש הרוסים טל' 226066.
- **חיפה:** דרך העצמאות 82, טל' 666388, 444296.
- **באר־שבע:** רח' העצמאות 7, בית יציב, טל' 4254.

מחנה קיץ לנוער שוחר מדע

מטעם מכון ויצמן למדע-המחלקה להוראת המדעים-היחידה לפעולות נוער בשיתוף עם האגף לנוער במשרד החינוך והתרבות והעמותה לקידום המכון למדע

הרשמו למחנה הישראלי שיתקיים במכון ויצמן למדע בין 30.6.74 — 12.7.74

המחנה מיועד לתלמידי כתות י"א בבתי הספר העל־יסודיים. המשתתפים ישהו במעבדות מחקר, בהדרכת מדעני מכון ויצמן ויעסקו בתחומים:

פיסיקה, כימיה, מתמטיקה ומדעי החיים

המחנה יכלול גם פעולות חברה, נופש, בידור וספורט.

בדבר פרטים נוספים ושאלוני הרשמה נא לפנות אל: מזכירות המחנה הישראלי לנוער שוחר מדע, היחידה לפעולות נוער, מכון ויצמן למדע, ת.ד. 26, רחובות 76100.

ההרשמה מסתיים ב־10.5.74

גרפיקה

נפתחים קורסי ערב בתל־אביב • בחיפה

מתקבלים רק בעלי כשרון ונתונים מתאימים לאחר מיון קפדני. בוגרי הקורסים יקבלו הפניה למקומות עבודה מתאימים — בהתאם להישגיהם.

לקבלת פרטים נא לצלצל לטל. 739193 ת"א, טל. 669041 חיפה.

או מלא וגזור:

לכבי המדרשה לגרפיקה ולציור (1)

שליד „סטודיו ציור", ת.ד. 36239 תל־אביב

נא לשלוח לי פרוספקט על קורסי גרפיקה

שמי.................. גיל.........

כתובתי..................................

לימודים

נוך על־יסודי · בי"ס לאכסטרנים · בגרות • • • רדיו אלקטרוניקה · פקידות · חשבונאות • • •

משרד העבודה
האגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

המרכז לטלוויזיה לימודית
משרד החינוך והתרבות

מט"ח
המרכז לטכנולוגיה חינוכית
טלפון 938813 (03)

החלה ההרשמה למחזור שני לקורס
אלקטרונאים סוג 1
לימוד ביתי - באמצעים חדישים

הלימודים יכללו:
* משדרים בטלוויזיה הלימודית שישודרו לפנות ערב.
* ניסויים בעזרת מעבדה ביתית משוכללת. (המעבדה תסופק לכל תלמיד לביתו).
* חומר כתוב מעודכן מוגש בצורה נאה ומהנה.
* קשר התכתבות ואפשרות פניה אישית וטלפונית אל המורים.
* מיפגשים חדשיים וימי עיון שנתיים.

משך הקורס: הקורס יימשך שנתיים החל מספטמבר 1974. המסיימים יעברו בסוף הקורס מבחני סיווג מטעם משרד העבודה ויקבלו תעודת אלקטרונאי סוג 1.

מתקבלים לקורס:
* תלמידים ותלמידות ללא הגבלת גיל.
* מסיימי 10 שנות לימוד לפחות.
* המועמדים יידרשו לעבור מבחני התאמה וקבלה.

חיילים משוחררים יהיו זכאים לפטור משכר למוד ע"פ חוק חיילים משוחררים תשל"ד

ההרשמה תסתיים ב־24.5.74
— מספר המקומות מוגבל —

לקבלת פרטים, גזור, מלא ושלח:

לכבוד המרכז לטכנולוגיה חנוכית
שדרת יעקב 8 הרצליה
אבקש פרטים נוספים אודות הקורס בכתב לאלקטרונאים סוג 1.
שם............ משפחה............
כתובת............

משרד החינוך והתרבות

המחלקה להכשרת עובדי הוראה

בית המדרש הממלכתי
למורי חינוך גופני באר־שבע

מועד אחרון לבחינת כניסה לחייבי גיוס
ביום ד' 8.5.74
החל משעה 8.00 בבוקר

* **תנאי קבלה:** כמו בשאר הסמינרים והמכללות.
* **משך הלימודים:** 3 שנים לקבלת תעודת מורה מוסמך לחינוך גופני בבתי ספר יסודיים, בחטיבת הביניים ולתעודת הוראה בבתי ספר תיכוניים.
* **הלוואות ומענקים:** לנזקקים ולמשוחררי צה"ל.

פרטים נוספים: במזכירות בית המדרש בבנין החדש, רח' בצלאל 83, טלפון 78217—057, ת.ד. 378 באר־שבע.

חייל מילואים
בשירות או משוחרר
למד לבגרות חינם

(בהתאם לחוק תשל"ד — 1973 המעניק לך זכות לימוד חינם)

לבחירתך האפשרויות הבאות

* **אם הנך משרת עדיין:**
אנו מציעים לך לימוד בכתב באמצעות הדואר במקום שירותך כל עוד הנך משרת, והמשך הלימוד, בכתב או במסגרת קורס בהתאם לבחירתך — אחרי שחרורך.
* **אם השתחררת:**
אנו מאפשרים לך לימוד בכתב בביתך או בערב במסגרת קורס — בהתאם לבחירתך.

לקבלת פרטים נוספים — גזור ושלח.

לכבוד
המכונים האמריקאיים
ת.ד. 28124 למס' 408
שם .... גיל ....
כתובת .... משרת / משוחרר ....
אופן הלימוד הרצוי לי ....

בית ספר לאכסטרנים מישלב
מבצע תעודת בגרות
תל־אביב ✶ חיפה
נפתחות כיתות חדשות
בחודשים אפריל - מאי 74

כיתות ערב — נוער ✶ מבוגרים
כיתות בוקר — מבוגרים

התחלת הלימודים 5.5.74

פרטים הרשמה:
תל־אביב: רח' ויצמן 53, טל' 263185. שעה 8—14, 17—19
חיפה: רח' שבתאי לוי 26, טל' 520797. שעות 8—11, 4—7

נמשכת ההרשמה בסניפי מישלב לכיתות ערב

ירושלים: בי"ס כי"ח, רח' כל ישראל חברים. שעות 17—19
חולון: בי"ס רביבים, רח' השוכר. שעה 17—19
נס־ציונה: מועצת פועלי נס ציונה. שעות 16—18
רעננה: מועצת פועלי רעננה. שעות 16—19
צפת: בי"ס ממלכתי א', רח' הפלמ"ח, 5—8 אחה"צ
נצרת: מועצת פועלי נצרת, בית פרנק סינטרה

לחיילי מילואים משוחררים — הלימודים חינם

אל תוותרו!
מעט רצון - ואצלנו תצליח ב-
בגרות
כי באנקורי־מצליחים ומקבלים תעודת בגרות פי 4 מהממוצע הארצי

__כיתות בוקר - י', יא', יב',__
לכל המגמות. הנרשמים יביאו איתם תעודת ביה"ס. הרשמה ויעוץ פדגוגי: 9.00 — 13.30

__קורסי ערב - למועד אוקטובר 74__
לכל מקצועות הבגרות המוקדמת, עם אפשרות לימוד מקצועות בודדים. __קורסי ערב נפתחים: 12 במאי.__ רישום תלמידים במזכירות ביה"ס בשעות 4 - 8 אחה"צ
* ספרי הלימוד וכל חומר העזר - חינם.

לחיילים—הלימודים לבגרות—חינם.
קורסים מיוחדים למתמטיקה מורחבת. כימיה וביולוגיה—לבגרות.

תיכון אנקורי
סירקין 3, ת"א. ליד בוגרשוב/ בן־יהודה 46. טל': 289724 • 288718 • 282314

למד בפנימיה הטכנית של
חיל חימוש

המקצועות הנלמדים:
✶ חשמלאות רכב
(ההרשמה מסתיימת ב־29 סמבר 1974)
✶ מכונאות רכב

* מתקבלים נערים בני 16—17½ בוגרי ט' כיתות ומעלה.
* פרטים והרשמה בכל לשכות הגיוס האזוריות.
* פרטים בכתב אפשר לקבל בדואר צבאי 2375/ש.
* נערים המעוניינים לבקר בפנימיה יפנו בכתב לד.צ. 2375/ש.

צבא הגנה לישראל

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

משרד העבודה
משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

המכללה הטכנולוגית - באר־שבע
מודיעה על

המשך ההרשמה לשנה"ל תשל"ה

במגמות

הנדסאות יום/ערב

מכונות	כימיה
חומרים	בנין
מחשבים	אלקטרוניקה
תשמל	

טכנאות יום/ערב

מכונות	חשמל
כימיה	מכשור ובקרה
אלקטרוניקה	תעשיה ומנהל

הלימודים
הנדסאות 4—5 סמסטרים בלימודי יום 7—8 סמסטרים לימודי ערב
טכנאות 3—4 סמסטרים בלימודי יום 5—6 סמסטרים לימודי ערב

לימוד והלוואות
המכללה קיימת קרן לפרסי לימוד ע"ש הנדבן יוסף רבינוביץ ז"ל
לתלמידי יום יינתנו הלוואות בתנאים טובים במקובל במכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית.

חיילים משוחררים
משוחררים ששרתו מעל 75 יום מאוקטובר 73 עד ספטמבר 74 פטורים מדמי הרשמה ושכ"ל לשנה אחת.

פרטים והרשמה
המכללה הטכנולוגית, רח' בזל 71, באר־שבע, טלפון 73200, ת.ד. 45 בימים א'—ה' בשעות 8.00—13.00 ובין השעות 17.00—20.00. ביום ו' אין קבלת קהל.

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

טקס
חלוקת התעודות
מחזור תשל"ג
במעמד שר החינוך והתרבות
מגיסטרים במדעי הטבע
מוסמכים במדעי הטכנולוגיה
בוגרים במדעי הרוח והחברה
לבוגרים במדעי הטבע

ם ביום רביעי, ט"ז באייר תשל"ד (8.5.74), בשעה 11.00 בדיוק
ת האוניברסיטה החדשה (מול ביה"ח המרכזי לנגב ע"ש סורוקה).
הבוגרים נשלחו הזמנות וכן חוזר בצרוף שאלון על פרטים ם. מי שלא קיבל את החוזר או ההזמנה מתבקש לפנות מיד רות האקדמית טל. 71241־057 קו פנימי 49.

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת עובדי הוראה

סמינר לוינסקי
תל־אביב

שרת מורים במסלולים:
* **לגיל הרך**
* **לחינוך המיוחד**
* **לבית־הספר היסודי**
* **לחטיבת הביניים**

דף מידע וטפסי הרשמה יישלחו לכל דורש
עמדים המבקשים ייעוץ בבחירת מסלול לימודים וחוגי התמחות יפנו ליחידה לרישום ומיון לשם קביעת ראיון.

מינר לוינסקי, היחידה לרישום, תל־אביב, בן־יהודה 193,
טלפונים: 4—3—221272, 234872.

هكذا من الأصل

מודיעין

היום: שלושה ועשרים יום לעומר.
- פרק יומי: איוב, יז
- משנה יומית: בכורות, ז, ב—ג
- דף יומי: כנחות, צג
- הלכה יומית: שבת, שכח, לה—לז
- פרשת השבוע: אחרי מות — קדושים

שקיעת החמה: 18.19 — זריחתה מחר: 4.55

ברדיו

חדשות בעברית — בגלים א, ב, צ — כל שעה.
- 05.55 (א) חדשות באנגלית
- 06.00 (א) חדשות בצרפתית
- 09.55 (א) חדשות באנגלית
- 10.55 (א) חדשות בצרפתית

- 10.05 (א) מועדון המוזיקה של רשות השידור: „בארץ זרה"
- 10.55 (צ) כלה בכלע
- 11.55 (צ) מה לעשות
- 12.35 (א) שירת המקהלה
- 1.05 (א) קונצרט צהרים
- 1.30 (צ) זה מזכיר לי
- 2.05 (צ) שתיים עד ארבע
- 2.10 (ב) משוב ועד בכלל
- 2.30 (א) שיעור בהלכה
- 4.05 (א) צלילי עשרה
- 4.05 (צ) בא לצלצל
- 4.06 דרכון לזמר

יומני חדשות
7.05 (ב) היום הזה; 8.05 (צ) יומן הבוקר; 12.05 (צ) יומן הצהריים; 1.05 (ב) בחצי היום; 5.05 (צ) יומן הערב; 7.05 (א) היום הזה; 11.05 (ב) הלילה הזה; 00.05 יומן חצות.

- 5.05 (א) מוסיקה קלאסית כ־בקשתך: היידן: רבי־עיית כלי קשת בסול־מג'ור אופוס 77 מס' 1; שומאן: קרנבל
- 9.05 (ב) גבחרה פזמוני ה־מצעדים
- 6.05 (א) על אנשים וכספרים
- 6.05 (ב) כשהיסמין פורח
- 6.05 (צ) שבעה ימים באפ־
- ריל: על הכרך המיר ב־1916
- 6.25 (א) הדרכה לחקלאים
- 7.05 (צ) ממנה אליך
- 7.25 (א) קלאסי וקל
- 7.50 (א) היום בתנ"ך: תהי־לים
- 8.05 (צ) תוסס ורענן
- 8.05 (א) דבר מוכיל זהמ־תדרות ליום ה־1 במאי
- 8.15 (א) לקראת קונצרט
- 8.30 (א) התזמורת רשות ה־שידור: המנצח: שמ־טל פרידמן, הסולן: אנ־דור פולדש (פסנתר); בתוכנית: קונצ'רטו מס. 5 בבי־במול מג'ור, ל־פסנתר ולתזמורת („ה־קיסר"); שוסטקוביץ': סימפוניה מס. 1; צ'יי־קובסקי: „רומיאו ויוליה" פתיחה פנטסיה (עד 11.00)
- 8.30 (צ) כרצונכם
- 9.05 (ב) בלי מחיצות עם בחורה עיוורת
- 10.05 (ב) „דעת הקהל" — הייד פארק רדיופוני
- 10.05 (צ) בוא נדבר
- 11.05 (א) כשפט ציבורי
- 11.15 (ב) פניני ג'אז
- 11.55 (צ) שיחה חצות עם כנחם בן
- 00.05 (ב) פזמונים לא גים

תכניות קבועות
- 5.50 (א, ב) מה טובו אוהליך יעקב
- 5.58 (צ) ברכת השחר
- 6.05 (א, ב) התעמלות בוקר
- 6.05 (ב) צלילי בוקר
- 6.15 (א, ב) שעון מוסיקלי
- 6.58 (א, ב) רגע של עברית
- 7.22 (א, ב) זמר זמר לך
- 7.52 (א, ב) אור ירוק
- 8.12 (ב) בוקר טוב
- 8.30 (צ) דיש עם שיר
- 8.55 (ב) בעקבות החדשות
- 10.05 (ב) כאן בבית
- 10.55 (צ) פלא בסלע
- 11.00 (א) עברית לעם
- 11.05 (צ) חמים ונעים
- 11.15 (א) שידורים לתלמידים
- 11.35 (א) שיר ופזמון
- 12.05 (ב) במקצב יוצר
- 12.15 (א) שידורים לתלמידים
- 2.30 (ב) תן חיוך
- 2.10 (א) לאם ולילד
- 3.05 (א) הדיורים
- 3.55 על רגל אחת
- 4.05 (א, ב) רגע של עברית
- 4.30 (ב) חידון בהמשכים
- 5.40 (צ) פזמונים לכולכם
- 6.45 (ב) היום בספורט
- 6.55 (א) להקלאי
- 7.00 (ב) עברית לעם
- 7.05 (א) בפינה חמה
- 00.05 (א) רגע של שיר
- 00.30 (צ) ציפורי לילה
- 01.05 (ב) עד אור הבוקר
- 02.05 (א, ב) עד אור הבוקר
- 03.05 (א, ב) עד אור הבוקר
- 03.05 (צ) פזמונים של תוך השחר
- 05.05 (א, ב) עד אור הבוקר

בטלוויזיה

הטלוויזיה הכללית
- 5.30 חדשות
- 5.32 משדר שירות
- 5.42 סידרת טבע — „אסיה"
- 6.10 סרט קצר עם צלילי צ'פלין
- 6.20 ידידי ברחבי העולם
- 6.30 חדשות (ערבית)
- 6.32 שירים שבחרתי לך
- 7.00 למשפחה
- 7.30 חדשות
- 8.00 מורשה — „מעייך — בבוין לתרבות יהודית
- 8.30 מבט לחדשות
- 9.00 „קולומבו"
- 10.15 מוקד
- 11.05 פסוקו של יום וחדשות
- 11.10 משדר שירות

טלוויזיה לימודית
10.00 אנגלית ס' ● 10.20 אנגלית ד' ● 10.45 גני ילדים — איה פלוטו? ● 11.25 אנג־לית ד' ● 12.00 אנגלית י' ● 12.20 אנגלית ח' ● 1.00 טכ־נולוגיה ס' — סרגל, מידה וזחון ● 1.20 אזרחות ד' — יהיד והחברה ● 4.00 גדא ד־ביש־גדא — סיפור מאת יצחק בשביס־זינגר ● 4.20 מסע על הנילוס הכחול ● 5.11 שירי לאה גולדברג — מוגשים ע"י צילה דגן.

בתי־מרקחת

ירושלים: עגיר רח' קק"ל 33, טל' 39893; סיאם, רח' שער שכם, טל' 284512.
תל־אביב: הגביאים, רח' המלך ג'ורג' 72, טל' 286740; תרומה, רח' דיזנגוף 217, טל' 223488; יאגי, רח' יהודה הלוי 67, טל' 612474.
חיפה: בלפור רח' מסדה 1, טל' 662289.
רמתגן ובני־ברק: הרפא, כנגלסון 151, 722271.
חולון ובת־ים: אסותא, רח' סוקולוב 4, חולון.
נתניה: הרקם, רח' הרצל 24, טל' 22243.
פתח־תקוה: הוריקה, רחוב שטמפפר 24, טל' 910946.
כפר שמריהו: כפר שמריהו מרכז מסחרי.

בתי חולים תורניים

ירושלים: שערי צדק (ילדים, כירורגיה, עיניים); ביקור חו־לים (פנימית, נשים).
תל־אביב: הדסה (פנימית, כירורגיה).
חיפה: רמבים.

רופאים

תל־אביב והמרכז
ד"ר סגל, רח' בלוך 12, טל' 247860.
ד"ר הר־אבן, אפשטיין 6, טל. 443281.
מד"א: במד"א — טל' 164333 נמצא רופא תורן בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר, העורך ביקורי בית גם לחברי קופ"ח.
קופ"ח „מכבי" תורנות לילה, מד"א
תל־אביב: טל' 101.
אשדוד: טל' 22222.
נתניה: טל' 4—2333.
לוד: טל' 962133.
בת־ים: טל' 863333.
פתח־תקוה: טל' 912333.
חולון: טל' 843133.
רחובות: טל' 951333.
ראשל"צ: טל' 942333.
הרצליה: מד"א, טל' 981333.
גבעתיים: מד"א, טל. 781111.
קופ"ח „מרכזית"
תל־אביב: מד"א, טל' 101.
גבעתיים: מד"א, טל' 781111.
בת־ים: מד"א, טל' 863333.
חולון: מד"א, טל' 843133.
קופ"ח „לאומית"
תורנות לילה בכל סניפי מגן דוד אדום ברחבי המדינה.
קופ"ח „אסף"
תורנות לילה, מד"א
תל־אביב: טל' 101.
גבעתיים: טל' 781111.
בת־ים: טל' 863333.
חולון: טל' 843133.

קופ"ח „עממית" (מיסודה של הדסה)
בכל סניפי הבחורה העממית: החברים רשאים לפנות גם מחוץ לשעות הקבלה לרופא המשפחה.

ירושלים והדרום
קופ"ח „מכבי"
שירות לילה מד"א, 523133.
שירות אמבולנסים ומקרים דחופים, טל' 101, בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.
קופ"ח „עממית" (מיסודה של הדסה)
שירות רפואי לילה מ־8 בערב עד 7 בבוקר, מד"א טל' 523133.
קופ"ח „מרכזית"
שירות רפואי לילה מ־8 בערב עד 7 בבוקר, מד"א, טלפון 523133.

חיפה והצפון
ד"ר פרידמן (כללי וילדים) רח' הלל 43, טל' 524922.
רופא תורן כללי (ילדים) — טלפון 254530.
מד"א: טלפון 101, משעה 8 בערב עד 7 בבוקר.
קופ"ח „מכבי"
חיפה: מד"א, טל' 101.
צפת: מד"א, טל' 101.
קופ"ח „מרכזית"
חיפה: ד"ר עטאללה, טלפון 54096.
קריות: סקטי ביאליק, טל' 713232, 711515.
קופ"ח „אסף"
רופא תורן כללי וילדים, טל' 254530.

רכבת

מירושלים
- לתל אביב — 07.52, 10.52, 15.06, 16.55.
- לחיפה — 07.14, 16.55.
- לבאר שבע ודימונה — 07.14, 07.52.

מתל־אביב
- לירושלים — 07.17, 10.06, 15.06, 18.00.
- לחיפה — 06.39*, 08.05*, 08.35, 09.55*, 11.27*, 13.03*, 13.48*, 14.30, 15.35*, 17.05*, 17.55, 19.20*.
- לנהריה — 08.02*, 15.35*.
- לבאר־שבע — 06.33, 09.02, 16.08.
- לדימונה: 09.02, 16.08.

מחיפה
- לתל־אביב — 06.30*, 07.10*, 08.57, 10.25, 11.40*, 12.33, 13.26*, 15.26*, 16.11*, 17.16*, 18.10, 20.30.
- לירושלים — 06.48, 16.36.
- לבאר־שבע ודימונה — 06.48.
- לנהריה — 06.38*, 09.14*, 16.46.

מנהריה
- לחיפה — 05.36, 07.50, 10.35, 18.01.
- לתל־אביב — 05.36, 07.50, 10.35.
- לירושלים, באר־שבע ודימונה — 05.36.

מדימונה
- לתל־אביב — 06.18, 12.24.
- לירושלים — 06.18.
- לחיפה — 06.18.

מבאר־שבע
- לתל־אביב — 06.47, 09.28, 12.54.
- לירושלים — 06.47.
- לחיפה — 06.47.

* רכבת מהירה

מטוסים

נחיתות: כרוב 245 מבוקא־רשט 10.00; אל על 002 מניו־יורק 12.20; אלאיטליה 738 מרו־מא 13.15; ט.וו.אי. 800 מניו־יורק ומפאריס 13.45; אל על 500 מניו־יורק 13.50; לופטהאנזה 634 מפראנקפורט 14.20; בריטיש איירווייס 482 מלונדון 14.30; אייר־פראנס 192 מפאריס 15.40; אל על 348 מציריך 16.20; ט.וו.אי. 810 מבומבאי, מאריס ו־רומא 16.35; ק.ל.מ. 525 מאמ־סטרדם 16.50; אל על 016 מניו־יורק ולונדון 17.20; ט.וו.אי. 840 מסאן פראנציסקו, ניו־יורק, רומא ואתונה 17.25; קייפרוס אירווייס 302 מניקוסיה 18.05; אל על 434 מרומא 18.55; אל על 430 מאמסטרדם 19.10; אל על 352 מפראנקפורט 19.20; אל על 438 מפאריס 19.30; בריטיש איירווייס 484 מלונדון 20.35; סוויסאייר 334 מציריך 21.00; אל על 522 מניקוסיה 21.35; אייר־פראנס 132 מפאריס ורומא 21.50; אל על 134 מיוהנסבורג, ונאירובי 21.55; נתיבי אוויר אוסטריים 711 מווינה 22.10; לופטהאנזה 632 ממינכן 23.05.

המראות: אל על 357 ל־פראנקפורט 10.00; סבנה 202 ל־בריסל 10.10; אל על 815 ללונ־דון וניו־יורק 11.06; כרום 246 לבוקרשט 11.10; אל על 433 ל־רומא 1.25; אלאיטליה 737 ל־רומא 14.00; לופטהאנזה 633 למינכן 15.10; בריטיש איירו־ווייס 485 ללונדון 15.20; אל על 131 לטהראן 16.50; אייר־פראנס 192 לטהראן, בומביי, באנגקוק, הונגקונג 17.00; ט.וו.אי. 810 לבומביי ובאנגקוק 18.10; אל על 521 לניקוסיה 19.00; קייפרוס אירווייס 303 לניקוסיה 19.20.

כוכבי נחיתה מסומנים בנמל התעופה בן־גוריון מוכלמים 24 שעות ביממה בטלפון 03-614666; פרטים נוספים ניתן לקבל בלש־כת המודיעין של נמל התעופה, טלפון 03-971461/2/3. מידע בקשר לטיסות אל על בטלפון 971333.

קצף הגילוח החדיש 'lemon lime'
הקצף שכולו קצב תוסס ורענן.

LEMON LIME הוא קצף גילוח מעולה ומרענן הודות לתמציות ניחוח הלימונים הטריים שהוא מכיל. קצף הגילוח LEMON LIME מבטיח לך התחלה רעננה של יום חדש. הרגשת הרעננות תלווה אותך שעות ארוכות אפילו ביום עבודה קשה ומעייף. בנוסף לרעננות, מבטיח גילוח עם LEMON LIME גילוח קל. חלק ויסודי הודות ליכולת הריכוך החזקה שלו.

KINGS MEN

למירב הנוחיות משווק קצף הגילוח LEMON LIME בשני מיכלים: מיכל קומפקטי ומיכל־ענק חסכוני. LEMON LIME מוצר איכות של משפחת תכשירי טיפוח KINGS MEN. לגברים בלבד.

בעל יוזמה וכושר ניהול -
בן 42, שפות: אנגלית, גרמנית ועברית
עם השקעה כספית
מעוניין בשותפות או ברכישת עסק מסחרי באזור תל־אביב
ת.ד. 33089 תל־אביב

מכרז מס' 41/73
לקבלנים, ספקים, יצרנים ומשתתפי מכרזים פומביים בכל התחומים מאות הצעות מעניינות ב„מכרזים" שרות תלת יומי למשתתפי מכרזים פומביים — פרוספקט לכל דורש.
מכרזים: דרך פתח־תקוה 7, ת"א, טלפון 612152.

חברה תעשייתית מעוניינת
לקנות או לשכור משרדים ומחסן צמוד
באזור מרכז או דרום תל־אביב
בשטח כולל של 250 מ"ר
נא לפנות טלפונית 263835, או 56897 ת"א

הופיע
בטאון חיל האויר מס' 93

בתוכן:
- ★ טייסת קרב במלחמה — סיפורה של טייסת „מיראז'" במלחמת יום הכיפורים.
- ★ שלום לך, פאיד — כתב בטאון ת"א נפרד מהבסיס האווירי הזכור היטב לרבבות שעברו דרכו.
- ★ ה„סופרמרקט" הזעיר להצלה ולבטיחות — האמצעים המאפשרים לטייס לנטוש את מטוסו בבטחה, לצנוח ולהאסף על ידי מסוק ההצלה.
- ★ באויר העולם — במדור זה: המטלית מהים הכספי — נביא המדע הבטיחותי: „סקיילאב" יכול ללכת — מיני־ספינות אויר למשטרה — והרופאים המעופפים.
- ★ מה נשמע בב"מ — מלחמת יום הכיפורים שבה ומיקדה את תשומת הלב בתותחי הנ"מ המתקדמים בבוזרת ובמערב כאחד.
- ★ טילים להדברת מערכי נ"מ — סקירת החידושים שבטילי אויר־קרקע, המאפשרים לטייסים לתקוף מטרותיהם ביעילות קטלנית.

דגם החוברת: פ-51 מוסטנג

בטאון חיל האויר

להשיג בכל דוכני העתונים בארץ

מבצע טפטים
כל המזמין הדבקת טפטים עד 31.5.74 זוכה בהנחה מיוחדת החל מ־16 ל"י למ'
„אילן" 769851 רמת־גן.

כולך במכונה אחת
Compact Bio

בדאי לך!
דרשי טבלת השוואה אצל סוכנינו ברחבי הארץ

RAND מוביל ראשון
מרכז ראשי: תל־אביב, רח' שלום עליכם 5, טל. 56690

לכל המעונינים בגיור
פרוט יהודי חבר בישראל המיוע, ללא כל תשלום, לכל המעונים אליה במידע ובהדרכה
בתל־אביב ת.ד. 3333, טל' 4-9766; בנתניה ת.ד. 2211, טל' 22585; 03-724110;
בבאר־שבע ת.ד. 2013, טל' 3787; בבני־ברק ת.ד 601.

הדרן לקורא

○ על דניאל וקס

הושטני שאותם מבקרי הקולנוע שטבחו כל כך את הסרט הישראלי החדש „מה קרה לדניאל וקס?" בטי־עים את הצבור וקיבצים על הלאו של „ולפני קוזר לא ההן מבשולו".

סרט זה הוא, לעניות דעתי, אחד מ־סרטים האוליים ביותר שנוצרו אצלנו. מכל בחינה אבנותית שהיא, הוא פיהוק אחד גדול. אוירה של חצי־טסטוט שורה על „שהקגדי", עלילתו, ביטוי ושאר טכמני הקולנוע שהוא מתימר להכיל. אופייניים לכך היא רמת דיבורו של (לא יאמן!) ראש מחלקה כירורגית ב־בית חולים מפורסם או רמה זמרתו של „גבורי" הסרט. נאומו האינטליגנטי ב־ביכול של דניאל וקס בסוף הסרט, ש־מהווה כביכול את הבביתו ה„רעיונית", אינו מצדיק כלל וכלל את השעמום הנורא שקודם לו. את קריאתה המפורכסת של עליזה קאשי, שבו מסתיים סרט איום זה, הייתי קורא על הרבות ה־קולנוע שלנו שהולידה בפלצה זו, וב־ביחוד על המבקרים שהמליצו עליו, שבחוהו וקראו לצבור לראותו „פעם ואפילו פעמיים". ולזהל משוע שכזה באינטליגנציה של הצבור שלנו, בעצבינו ובכספנו, ראוי לכל מילת גנאי.

ד"ר יוסף כספי

○ האם בדקו מי האיש?

כבר שנים אני תוהה על דרך עבודתם של מארגני פסטיבל־הזמר של יום ה־עצמאות. כיצד הם בוחרים את השירים שידושמעו, מה הן הבדיקות שהם עושים.

האם כשנתקלו ב„ברוך גימילי", בדקו מי האיש? האם הוא נמצא עמנו? האם חשיפתו לאור הזרקורים וצייתנו לגיבור, אינה עשויה לפגוע בו או ב־משפחתו?

אני גם מופתע ממיעוט הטעם הטוב שנתגלה אצל השופטים. הם ידעים את כוחם של הטלוויזיה והרדיו השפעתם. למרות זאת, נתנו אישור להצגת דמות שלילית בתכלית של ישראלי העושה „לכבוד" ישראל מכוערת ומזוהמת.

נגד אנשים כאלה יש להגיש תביעות משפטיות פליליות והמשטרה היא שצרי־כה לטפל בהם — ולא רשות השידור העושה מהם גיבורים.

ע. ח.

השם שמור במערכת

שני המשפטים של ספר „בראשית"

שני פנטומימאים ישראליים, דני ועמירם, מעלים בפאריס הצגה, שעיקרה תוהו ובוהו, וכפי הצפוי היא מסתיימת ב...פטריית האטום

מאת **תמר גולן**

סופרת „מעריב" בפאריס

דני לוצאטו ועמירם אסיאס

„התוכניה שלנו מתבססת על שני המשפטים הראשונים של 'בראשית': 'בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. והארץ היתה תוהו ובוהו'. זוהי תכניה פסימית. אנחנו מאמינים שהעולם התחיל בתוהו ונגמר בבוהו, והאדם הי כהוהו, בין התוהו והבוהו, כששני האלמנטים האלה פוגעים ע־לינו, לאט־לאט".

מוזר. אך הפסימיות הזו שייכת לשני צעירים ישראלים העוסקים בפאריס ב־לימוד המקצוע הנדיר של הפנטומימה, בבית הספר המנוהל ע"י רעייתו של מרסל מרסו, „הכהן העליון של הפנ־טומימה".

דני (לוצאטו) ועמירם (אסיאס) עוב־דים על תוכניתם הגדולה הראשונה, אח־רי שכבר קיימו הופעות לפני קהל של צעירים יהודים וסטודנטים.

דני הוא המדבר ועמירם הוא — אם להשתמש בלשון הפנטומימה — המד־גים. ביחד הם מגיעים אל כל חושיך — העין, האוזן, וגם הלב. שכן גם אם מפתיע הוא לראות שני צעירים במלוא פריחתם בפאריס האביבית מדברים כך על העולם — הכנות שלהם נוגעת ללב.

שמה של התוכניה: „אלוהים יהיה רק לקלל". היא נפתחת בקטע הנקרא „בראשית" שהוא, לדברי דני, „קטע פסימי", ומסתיימת בקטע הנקרא „המנצח", שהוא, שוב, לדברי דני — „קטע עוד יותר פסימי".

דני ועמירם הופכים סדרי בראשית: האלוהים ברא קודם כל את כוח שמס־ביבנו ואת האדם לבסוף. אך כך לא הפך האדם ל„שאר היצירה", כי אם להיפך — האדם הוא היצירה הנמוכה ביותר. ומיהו „המנצח"? המנצח הוא היטלר, והתלבושת שלו היא הצבא ה־גרמני.

הצמד הישראלי חורג גם מכמה מסו־רות מקודשות של הפנטומימה. הם מכ־ניסים אליה את אלמנט הצליל, אם גם לא הקול: הם עצמם אינם מדברים, אך את הופעתם מלוות גם מוסיקה וגם שקופיות.

הליווי המוסיקלי אינו אלא זה של צלילי פצצות נופלות, יריות, מטוסים נוסקים ואמבולנסים המפעילים את צופ־ריהם. השקופיות, אף הן לא באו להר־גיע, הן מראות פצועים, מלחמה, הוצאות להורג.

דני מנצח על מוסיקת המלחמה. יש שאחד המנוגנים מבקש רגע של מנוחה. המנצח מחזיר אליו באכזריות קרה — השקופיה מראה אדם מוצא להורג...

הסוף — כפי שבוודאי ניחשתם — היא השקופית המראה את פצצת האטום.

אולם דני ועמירם מרגיעים אותי: בין „הבראשית" ל„מנצח", בין התוהו לבוהו, יש קטעים אופטימיים יותר, בהם האמנים משתוללים בעליצות על הבמה, רוקדים, אוכלים, משחקים.

קשה להסביר מה מושך אנשים ל„מדיום" הזה ההולך וגובר ונקרא פנ־טומימה. דני לוצאטו, בן ה־26, יליד מארוקו אשר גדל במושב שפר עשה דרך ארוכה עד שהפך לבוגר שני בתי־ספר לפנטומימאים, של אטיין דקרו ושל אלה מרסו. אפשר שהניצוץ הרא־שון נדלק אצלו כשלמד בבית־ספר ל־אמנות תיאטרון בחיפה, בהנהלת הבמאי נ. אדם. לדעתו „מטרת האמנות היא לזעזע את החושים, ועל האמן להוסיף וללמוד כל הזמן, לצד ההופעות בתחום התיאטרון והפנטומימה, כדי לשפר את הגוף ולרענן את הנשמה".

לעמירם אסיאס ברור כאילו בא לו השגעון לתיאטרון ולפנטומימה — מימי מה מילוא, שהדריכה אותו וטיפחה אותו בבית הספר לתיאטרון בחיפה ואשר אותה הוא מכנה בשם „אשה מופלאה". ממנה — ומהילדים במוסד לעבריינים צעירים שם הדריך במשך זמן־מה. הוא מצא את עצמו משחק, מחקה, מצחיק אותם בתנועות וללא מלים כמעט. ו־כאשר ראה, כי „נתפשו" לו, כי שמחו וצחקו אתו — ידע שהשיג את מטרתו. ועד היום, אומר עמירם: „מה שמביא אותי לבכות על הבמה זה כשאני שומע את צחוקם של הילדים בתוך האולם".

ערב ערב

שכית מגדלת

לה בן־זכאי

זבי היבטים

הטלוויזיה ופסטיבל הזמר

ה יושב בביה בבוצאי חג העצ־, ומבהיר יצפיה בפסטיבל הז־ ומה אתה רואה?

; שהפאדרה נראית — כבעד ל־ הקהן — כבהמים הכרי צבע; מב־ מיקרופון ענק מסתיר את פניה; ה את כעס הסקסט הבקשר בין ע, כנייר, או ליבר דייק בצידו י של טופס רשמי.

רת הניצבת בברכז הבמה, וב־ צילום רבת אי־אפשר להתרכז ם — המבצעים, כלי לראות חלק מנגנים, דבר הפוגע ב„נקיון" ה־ מיקרופונים קשורים לחוטים, ש־ קוגל בצילום. שם כבר משתמשים רב במיקרופון סמוי התלוי על ה־ או במכשיר אלקטרוני הפועל שיה, ושוב — תמונה לא „נקיה" ת בצד האסתטי של ההבנית. זוהר ונשנה של צילום המבי־ בהבזקי אור, שבפעם הראשונה דוש, בשניה — חזרה, ובשלישיה עין — הלאה גרה.

את, בלי להכנס לביקורת ענינית המוסיקלי של הפסטיבל, אלא אך צדור הטלוויזיוני.

המוכבו בראש. יש אף חוזה (בגופם שבערך לצחיל באותו מרוע, אם כן, השידור „עיני־".

ועוד: מוזר מאוד, כי למרות ים, שהוזמנו, וכפי שנבכבר כ־600 ההצעה להבר ההופסים של הפס־ שנבר כוללת רשימת הכוהבים אר־ ש: יאיר רוזנבלום; שלבה אר־ בשן; נתי כספי; סילוון ר־ מהתוצאה מכך — גם רשימת ם, כאילו דבר לא השתנה מה־ נכבה. האמנם יד הגורל בדבר?

○ נפגעו ישובי הספר

להחלטה לבטל השנה את חגיגות יום העצמאות בקרב הצג יש פנים לכאן ולכאן, ובכל דבר בכך רבות.

מה שלא הוכר זו העובדה שמי ש־נפגע מן ההחלטה היו דווקא... ישובי הספר. עיירות הפיתוח ואנשי הערבים. עיקר פעולת מרכז ההסברה בערב החג מתרכזת בהבאת אמנים לנקודות אלה, כדי להעניק להם שעה של קורת־רוח — ללא תשלום — פעם אחת בשנה. בבמות־הבידור משרותות בשנים האחרונות בעיקר זקנים וילדים, נשים וטף. קהל שלא מסוגל לבדר את עצמו, בפיקניקים או במסיבות פרטיות; ולא ברשה לעצמו להוציא כסף, לכל בני הבית באותו ערב, על הליכה לאירועי בידור קניים. לאלה — מגיש מרכז ההסברה את במות הבידור.

ומהם, הם נלקחו, בהחלטה המתומה לבטל את החגיגות. חבל.

בערים הגדולות היו שמא אירועי בי־דור, בתי־קולנוע, אולמות התיאטרון, איצטדיונים וכו' — פתחו שעריהם ב־תשלום לפני הקהל הרחב, שרצה לצאת בערב. נכון שהתכונה היתה מועטה. רבים לא רצו לצאת, אחרים חשבו ש־אין זה נאה, לאחר שנקבע ביטול הבי־דור הרשמי.

אולם, הנפגעים העיקריים היו תושבי האזורים המרוחקים והמבודדים. חבל שלא נעשתה חשיבה רציונית יותר. חבל שלא חשבו על מנון מוכן לזג במקום ביטולו. חבל שחברי הממשלה וחברי הכנסת, ואישי ציבור לא יצאו לכל רח־בי הארץ לציין עם הקהל הרחב את ערב החג במתכונת מבודדת, ולא על־ידי „הורדת" הרואה של ביטול החגי־גות.

כפי שכבר נאמר, בציניות, הממשלה לקחה מהעם את חג העצמאות ונתנה לו שוב את יום הכיפורים.

אוליה זילברמן * מוסיקה

פ. בן־חיים בכל עת

ז המלחין הישראלי פאול בן־חיים ס, יש להעריך ואפשר לכתוב עליו עת, ללא קשר ליובל כלשהו, כי ו ופעלו הם דפים יפים בתולדות יקה הישראלית, וכזו צריכה גם ב עם תדירות ביצוע יצירותיו אש־ נכתבו בכל תחומי המוסיקה לבד ום האופרה.

אפילו בן־חיים, מלחין ישראלי פירסום והוקרה בינלאומיים, מוש־ אצלנו ב„גליבינלים" ויש תקופות כמעט משתתק ביצוע יצירותיו. קשה להבין זאת לגבי יצירותיו אליוות למקהלה, ללא ליווי, או ה־סימפוניות גדולות על משאים ים ותנ"כיים כ„חזון הנביא", „קנטטה ליטורגית" (1950), מן המדבר" (1963, על טכסטי מהמגילות הגנוזות), תהלים — פרקים לסולנים ולתזמורת, מר סופראן ול־9 כלים, שנכתב ל־ עיבודים רבים של שירי עדות, שהוזמנות שלהם היתה מבצעת השראה, ברכה צפירה, ותוירנו — מחזור שירים סימפתיים „תהדסיכי" לסופראן, מצו־סופראן ורה.

בא בן־חיים ב־1933 לישראל, לאחר בעיר מולדתו מינכן והתחלת ירה שלו בגרמניה — היתה המט־ רה לפניו: לעזור ליצור מוסיקה לית, ובהדרגה, תוך חקירת החומר לבטים רבים הגיע לסגנון כתיבה אשר מכס ברוד כינה אותו כ„ים ו והוא מתבטא בחומר מלודי ם ברוח פולקלור העדות, בהחייאת ונציה בעקבות השפה העברית, ב־ ם שקוף וקישוט־מזרחי, בזירוגון לי תוך מזיגה בטכניקה ובמרות יות.

אגודום, בוסקובין, פארטוש, סתר ים, תרמו תרומתם ל„ים־תיכוניות" אתריק הלכו כל אחד בדרכים, אך בן־חיים נשאר נאמן לדרכו א רתיעה, ללא רדיפה לאחר ארמי קה אופנתיים, נאמן לאמת הפני־ שלו. בכך מהר (לא הולשוה!) לי צל של ספק שאתגדת מיצירותיו גם לדורות הבאים, משום שהן ות דמיון והמצאה אישיים, לבד קומפוזיטורית, טעם והרבות מוסי־ והותליים וכנות פנימית. ולא אם הטכניקה הקומפוזיטורית ש־ תבנית לו לעתים כשמרנית בימים אלה, כי הרי אף הטכניקה האוואנ־גארדית העכשווית בדור הבא, אפילו בעוד שנים אחדות, שוב לא תישמע יותר כאוואנגארדית...

בן־חיים הוא מלחין ישראלי המוכר כבר „בשני עולמות", באירופה ובארה"ב, ופרסים על ביצוע יצירותיו בחו"ל לפי נתונים סטאטיסטיים. אפשר לקבל לא רק בהוצאה למוסיקה ישראלית, של ד"ר גרדנביץ, שכאן הופיעו כמעט כל יצירותיו של בן־חיים; אלא גם אצל וילי אליאס, מנהל מכון המוסיקה הישראלית — הוצאת תווים ממלכתית, שזכרונו פנומינאלי והוא מהווה מעין אנציקלופדיה מעשית של מוסיקה ישראלית „המהלכת על שתיים".

ביצועים חיים של יצירותיו הסימפוניות של בן־חיים מושמעים על־ידי מנצחים והתזמורות ידועים והסולנים — בקונצרטי שלו לפסנתר, לכינור, לצ'לו, וסונאטות, לכינור סולו, בקטעים מרו־בים לפסנתר ועוד ועוד — בתכניות רדיו ובתקליטים ומפיצים את יצירותיו בעולם כולו. מעניין, „היקה" הזה, הוא הרי דמות נערצת ואהובה על כל עדות המוסיקאים בישוב ולא רק על תלמי־דיו, שלמלה שייכים כבר מלחינים יש־ראלים חשובים כאורגד, אבני, מעם שריף, גלבוע, מעייני ורבים אחרים.

כשלפני שנתיים תגו בפסטיבל הישראלי־ממלכתי, בקונצרט יפה בביצוע של אליהו ענבל, את יובלו ה־75 של בן־חיים — לא נכח המלחין כאן, עקב מחלתו הקשה. לא ייפלא שמעריציו ותלמידיו (איגוד הקומפוזיטורים וגם המועצה לתרבות ואמנות) כשהתעוררו מצב בר יומו קונצרט חגיגי במוזיאון תל־אביב, שנתיים לאחר יובלו, והפעם נוכח המלחין (בישיבה בכסא גלגלים) וגלי האהבה והערצה בדברי לאה פורת, יצ־חק אורפז, ברכיון אורגד ועמי מעייני עוררו דמעות בעיניו ושמחת מרחומים בלבו. אך ההערכה היפה ביותר הרמו בערב זה תלמידיו בתוכני שלהם — יצירה משותפת לכבודו, בעלת חמישה קטעים — ואריאציות — על נושא מתוך יצירתו של בן־חיים „נעימת האו־ריאציות לפסנתר", כשכל אחד מהם כתב קטע משלו — צבי נגן, אשר בן־יוחנן, יעקב גלבוע, פולמית רן, ועמי מעייני.

הקונצרט החגיגי

במוזיאון תל־אביב. המבצעים: א. ארמוז — כנור מצריאן; פ. ריציפרב — פסנתר; צ. זהר — קלרינטה, א. פל — כנור, פ. ירון — ויולה; ר. מעייני — נבל; ג. פיידמן — קלרניט; ז. שמינברג — ויולה; ג. שמייני — כלי הקשה; נינה שטייר — פסנתר; פ. לקם — פסנתר. קטי מקייני — מנצה; מקהלה איחוד הקיבוצים והקבוצה בני־הוד של אבנר איתי.

תכנית בחירה זאת, שבוצעה במאמצים קולקטיוויים של אמנים כה רבים, התחילה בתוקאטה לכינור סולו בפירושו המבצה והיפה של אלכסנדר של כשלושה פרקיה — במירקם כאילו־אילתורי ובמרץ במקצב טוקאטה, באופי תפילה קישוטית והנעה ריקודית־מוסלית — עדיין לא דבק אבק הזמן. היצירה המשותפת נבת־בה להרכב של כלי־נשיפה, כלי־קשת, הקשה ופסנתר (נינה שטייר היתה קאמר־מוסיקאית טובה) ולשלושת הקט־עים התוספו גם קול זימרה, אצל רן, ואצל גלבוע ומעייני — קול זימרה ללא מלים וגם נבל. ההמד הזה המ־חיש יפה את שינויי משג הוואריאציה בימינו, את אותו מרחק שעבר ונלי־מידים מהמודה — לבד מסגנון שמרני של צבי נגן הנאו־אימפרסיוניסטי של מעייני, גילה כאן גלבוע דמיון רב ב־קומבינאציית הצבעים באמצעים חודשים בהדי המזרח הרחוק, אשר בן־יוחנן — באופי האילתורי בדיסי המיצלול וה־נושא, ושולמית רן עוצמה וסערה בסגנון אקספרסיוניסטי. ובוודאי שכדאי להשמיע ביצוע נוסף של מאמצים משותפים כאלה.

ב„בין המרסים" — מחזור שירים סימ־פוניים לסופראן ומצו (כאן בגירסה עם ליווי הפסנתר, שהיה מפורן גבול השי־רה בידי מילכה לקס), גילה בן־חיים את האישי ביותר, את העדינות הפיו־טית שבו, על פי הטכסטים של שיר השירים, יהודה הלוי ומשלי. ובשיר הש־לישי, לא־מלים, ריבנא כעין תפילה מזרחית, אשר נמסרה יפה על־ידי אסתר אורמן. אך, בדרך כלל, כדי ליצור האם ומיזוגה ישים לקולה תנהור של סולה ריצ'מונד היה צריך להביא כאן קול אשה נמוך ובולט יותר.

ב„עשה שירים עממיים" — למקהלה מעורבת בארבעה קולות ללא ליווי, של פי מלים ומנגינות מסורתיות של יהודי ספרד מתוך „ספר הרומנסות ושירי העם הספרדיים" מאת יצחק לוי, שמקצו מבר־נים של הערב — בזימרת מקהלת איחוד הקבוצות והקיבוצים בניצוחו של מבנוח העמק אבנר איתי, הובלטו שקיפות ו־עדינות של עיבודים אלה ובא לביטוי במלא עושר גוונים דינאמי בדיקציה ברו־רה וקולות יפים של המקהלה. אבנר איתי הוא מנצח המקהלה בחוסר עליון, ההולך בעקבות גארי בארתינג. השיגה כאן דקות, איזון ועדינות המיצלול, נותף להבנה מוסיקלית עליונה.

היה זה ערב יפה, הראוי לבן־חיים ובאהל לו את הטוב ביותר — המשך יצירתו הפוריה.

מסחרית "פיאט 238"
היחידה
עם
7 נוסעים בשתי הקבינות + 5 נוסעים בארגז האחורי
במחיר
הזדמנותי
לתקופה מוגבלת-לפי אישור הנהלת המכס
24,450.- ל"י

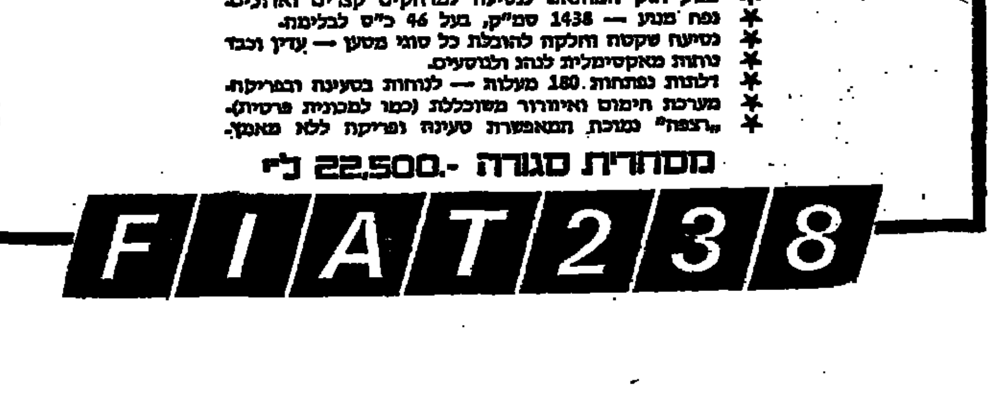

* כושר העמסה למעלה מ־1000 ק"ג, נפח 6.5 מ"ק.
* מנוע חזק המותאם לנסיעה למרחקים קצרים וארוכים.
* נפח מנוע — 1438 סמ"ק, בעל 46 כ"ס לבלימה.
* נסיעה שקטה וחלקה להובלת כל סוגי מטען — עדין וכבד
* נוחות מאקסימלית לנהג ולנוסעים.
* דלתות נפתחות 180 מעלות — לנוחות בטעינה ובפריקה.
* מערכת חימום ואיוורור משוכללת (כמו למכונית פרטית).
* „רצפה" נמוכה, המאפשרת טעינה ופריקה ללא מאמץ.

מסחרית סגורה 22,500.- ל"י

FIAT 238

هكذا من الأصل

בידור

לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע . . . לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע • לאן השבוע . . .

סרטי „שפידא" בע"מ מציגים

סטיב מקווין

דסטין הופמן

פרפר

PAPILLON

סרטו של פרנקלין שאפנר לפי רב המכר „פרפר" של הנרי שרייר

ממוצ"ש 4.5.74 בעת ובעונה אחת בכורה ארצית

„אסתר" תל־אביב | „עצמון" חיפה | „אורן" באר־שבע | בקרוב: „חן" ירושלים

תיאטרוני ישראל

התיאטרון הלאומי הבימה

דלתות דופקות — תל־אביב האולם הגדול הערב 30.4 ב־8.30

בך אוהבים האחרים — תל־אביב האולם הקטן הערב 30.4 ב־8.30

התיאטרון הקאמרי

יעקבי ולידנטל — הערב 30.4 ת"א צוותא; מחר 1.5 ת"א צוותא

מלון פלוזה — הערב 30.4 צה"ל

התיאטרון העירוני חיפה

מבקר המדינה — מפעל אמנות לעם — הערב 30.4 פקלות

מה אני חושבת על מלחמה? — הערב 30.4 צה"ל

כרטיסים בבקין

תיאטרון יובל מציג:

אילי גורליצקי, תמי מסיבגן, דידי לוקוב

אולי תשאירי לאלוחות־בקר?

קומדיה

ת"א „בת דורי" הערב, 30.4 ב־9.00
נצרת „גודיה" יום ד' 1.5 ב־9.00
ת"א „בהידורי" יום ו' 3.5 ב־9.30, 12
ירושלים בית העם מוצ"ש 4.5 ב־9
כרטיסים: יוקי (לאן) טל. 222445
קסטל, הורן וביתר הכרטיסים
בת דור טל. 263178

תערוכת הפרחים הבינלאומית

פסטיבל פרחים ואמנים · הפארק הלאומי · רמת גן · 25.4 - 4.5.74

יופי שצריך לראותו . . .

מאות אלפי פרחים, שזורים בידי טובי הפלוריסטים מישראל ומהעולם — זהו יופי שצריך לראותו...

ישראל ועוד 22 מדינות מציגות בפארק הלאומי ע"ש א. קריניצי ברמת־גן מאות אלפי פרחים, צמחייה טרופית, גן בוטאני, צמחייה בתרבות מים, אקווריום ענק, ועוד ועוד...

ברחבת האירועים יתקיימו בתקופת התערוכה הדגמות שיזור פרחים אמנותי בידי פלוריסטים בינלאומיים וישראלים, מופעי אמנים הופעות בידור.

התערוכה פתוחה מדי יום מ־10.00 עד 23.00, בימי שישי מ־10.00 עד 15.00.

תחבורה באוטובוסים של „דן" עד לפתח הפארק:
מתל־אביב — 30, 35; מרמת־גן — 67.

תערוכת הפרחים הבינלאומית
התערוכה בה מבקרים עם כל המשפחה

גלי צה"ל — הועד למען החייל ת"א—יפו

תיבת נח

יום ד' בערב 1.5.74, בשעה 18.45
בבית החייל, תל־אביב

מני פאר מנחה ומארח את:

* רותי נבון ותזמורתה
* מיכל טל
* מקהלת ילדים של בי"ס הכרמל
* רביעית מועדון התיאטרון: יעקב בן סירא, ראובן שפר, גדעון זינגר, אריאל פורמן.
* ג'ימי לויד בקטעים מערב שירי „נט קינג קול"
* צביקה פיק ותזמורתו

בהשתתפות תזמורת חיל האויר וזמריה בניצוחו של רס"ן אריך טייך

עורכים ומפיקים: מיכל לוינסון, ואליעזר דר.

כרטיסים במודיעין בית החייל, בקופת קצין העיר, וביחידות.
הדלתות יינעלו בשעה 18.45 בדיוק!!!

* שינויים אפשריים.

אריה אליאס בקומדיה הישראלית

אבא מצליח אבל עצבני

מאת: ד. לשם. בימוי: אברהם גינין
עם: גבה לוקה–חיים באי

פרדס־חנה „רקלי" כנור יום ד' 1.5 ב־8.30
גבעת־אולגה „גלי" יום ה' 2.5 ב־8.30
רמת־גן „אורדע" יום ו' 3.5 ב־8.30
ירושלים „התאטרון ירושלים" מוצ"ש 4.5 ב־8.30

א. ברמן — טוני בולטיני
גאים להציג מהולנד בזידות

הקרקס
הלאומי ההולנדי הנפלא

HOLLAND NATIONAL CIRCUS
TONI BOLTINI

100 משתתפים

3 ימים אחרונים
באשדוד

במגרש רח' ההסתדרות דרך רח' ז'בוטינסקי
יום יום ב־4.15—8.15

כרטיסים: במשרד „יונה" טל. 22296. למוסדות הקרנות מאורגנות כרטיסי הנחה במשרד „יונה".

ממוצ"ש 4.5 לשבוע ימים בלבד

הקרקס בבאר־שבע

מגרש רסקו

כרטיסים: משרד „תנאוה" טל. 75701

בואו בואו אין כמוהו!

צוותא לתרבות מתקדמת

הערב 30.4	ב־8.30 — צוותא והתיאטרון הקאמרי מציגים: יעקבי ולידנטל (שם זמני).
יום ד' 1.5	ב־8.30 — יעקבי ולידנטל (שם זמני).
יום ה' 2.5	ב־8.30 — העולם שמעבר לחוק — עם הופעת הספר „פשע עשרה" מאת: יגאל לב, בהשתתפות: ד"ר דוד ליבאי — ראש המח' לקרימינולוגיה אוני' ת"א, עמיקם פיאלקוב — שופט, צביה בן שלום — מבקרת ספרות, יגאל לב — המחבר, אורי סלע — סופר, עתונאי — מנחה את הערב.
ליל שבת 3.5	ב־9.00 — „מחכים לגודו" — מאת: ס. בקט, תרגום ובימוי: עדנה שביט.
בחצות	אבנר חזקיהו, עודד תאומי ב„ליצן המלך" מאת: מיכאל אוהד, בימוי: איילן רוזן. ליווי מוסיקלי: עירית פת.
שבת 4.5	ב־11.11 בבוקר — סדרה 11:11 — עם: אילונה וינצ'היקראוס — פסנתר, דניאל בניטיני — ויולה, וחברי החמישיה הישראלית לכלי־נשיפה. בתכנית: תכנית מוצרט.
מוצ"ש	ב־8.00 וב־10.30 — זה הכל בינתיים (בינתיים זה הכל) יהונתן גפן ודני ליטני במופע ערב שירים וחברים.

צוותא — אבן גבירול 30 תל־אביב, טלפון 7—250156

האקדמיה למוסיקה בירושלים ע"ש רובין
עירית ירושלים, המח' לתרבות
מודיעה על

רסיטל לכינור ופסנתר

שיערך באולם האקדמיה ביום ה', 2.5.74, בשעה 8.30 בערב, בביצוע:

יוסף ריסין — כינור
פולינה לוביצקי — פסנתר

מיצירותיהם של: מוצרט, בטהובן, הינדמיט, שופן, שוסון, סרזטה.

הערב בטלוויזיה

אחרי חדשות השעה 22.00 משדר שירות

מקרה עקיפה

השתלמות לנהיגה מונעת

תיאטרון הזמן מציג

בעלי במילואים

הערב יפו אלהמברה 8.30
יום ד' 1.5 אור עקיבא „אור" 9.00
כרטיסים לאן אצל „יוקי" ככר דיזנגוף 14 טל. 222445 ת"א

ת"א טל. 222753

קורס למסג'יסטים/ות
יפתח ב־1.5.74
„גולדמן" קק"ל 35 ת"א
טלפון 225229

• גים קלי
• גלוריה הנדרי

קליאופטרה ג'ונס

BLACK BELT JONES

הצגה בכורה ארצית ממוצ"ש 4.5
בקולנוע „הוד" תל־אביב 4.30—7.15—9.30

רוב האמנים בעולם מנגנים באורגנים
„פרפיסה" או „המונד"
מכירה בלעדית בישראל ע"י זומרפלד

המרכז לטלוויזיה לימודית

שלום לכם ילדים,
זה אני - ביר-ביד -
מזמין אתכם אל חצר הפלפלים
... מה נראה?
מה נשמע?
ומה בכלל קרה??
רגע, רגע, סבלנות...
מיד הכל נדע....
ב-ט' באייר, 1. במאי
ניפגש פעמיים בשבוע - בימים
רביעי ושישי - בשעה 4:00 ונצפה בסידרה חדשה
בחצר הפלפלים.
ומה בסידרה?
... נטייל בארצות
נשמח עם ליצנים ונסיבות,
נכיר חברים: את צוץ, את ניקי וכמובן אותי!
אז בבקשה לזכור: בט' באייר, בשעה 4:00
בחצר הפלפלים...!
שלום
מאני ביר-ביד.
נ.ב. להתראות... בקרוב

תיאטרון לילך מציג:
גבי עמרני
בקומדיה המצליחה של אפי שגיא
בני הדוקטור

ראשל"צ „תפארת" הערב 30.4 ב־9.00
מנהמיה „בית העם" יום ה' 2.5 ב־8.30
תל־אביב „אהל" ליל שבת 3.5 ב־9.00
הפצת רשמית: לאן (יוסי) טל. 222445

תיאטרון סן מציג
זאב רווח

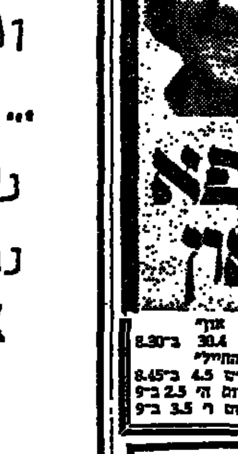

בתפקיד
פאפא ליאון

קרית-אונו „אור אונו" הערב 30.4 ב־8.30
תל־אביב „בית החייל" ב־8.45 כה"ב 4.5
נתניה „אסתר" יום ה' 2.5 ב־9
הרצליה „דוד" יום ו' 3.5 ב־9

היום בטלוידיה

בשעה 5.30 אחה"צ
משדר בטיחות לילדים:
„העין המכושפת של יהוקים קוק"
מוגש ע"י
משרד התחבורה והמועצה הלאומית למניעת תאונות

„מכבי" רמת־גן מארחת:
אשפי הרלם
נגד
כוכבי ניו־יורק
NEW-YORK STARS
VS
HARLEM WIZARDS

לתושבי תל־אביב
לפי דרישת הקהל
הופעה נוספת ת"א „היכל הספורט"
הערב, יום ג' 30.4.74 בשעה 8.00 בערב
משחק מוקדם, נבחרת הנוער של ישראל נגד
נבחרת בתי הספר של תל־אביב.
תחילת המשחקים ב־8.00

לפי דרישת הקהל הופעת האשפים מהארלם מתחולק לשני חלקים: חלק א' כדורסל מקצועי חלק ב' כדורסל היתולי.

בערב בקופת כרטיסים מוזלים לחיילים ותלמידים

לתושבי העמקים והצפון	לחברי גבעת חיים והסביבה	לסטודנטים בחיפה
מחר יום ד' 1.5.74 ב־8.30 בערב באצטדיון הכדורסל „עין חרוד" באיחוד. כרטיסים: במועצה אזורית „גלבוע", „מגדל עמק", „בית שאן", המועצות והמוסדות בכפרים	בגבעת חיים 4.5.74 ב־8.30 בערב במגרש הכדורסל של גבעת חיים באיחוד. כרטיסים בבגירה בזקוקת אצל איתן הפר, גבעת חיים באיחוד בין 4.00—6.00	ביום א' 5.5.74 ב־8 בערב באולם הכדורסל בקרית הטכניון. 2 במשחקים: נבחרת הטכניון המחוזית, נגד אשפי הרלם וכן אשפי הרלם נגד כוכבי ניו־יורק. כרטיסים במשרד בהבל באגודה

לתושבי קרית שמונה והסביבה
ביום ב' 6.5.74 ב־8 בערב בקיבוץ איילת־השחר
כרטיסים להשיג בקיבוץ איילת השחר אצל דוד שמר טלפונים: 37502, או 37313
וכן בבמת, קרית שמונה והצור

כרטיסים להשיג ב„רוקוקו" וביתר המשרדים

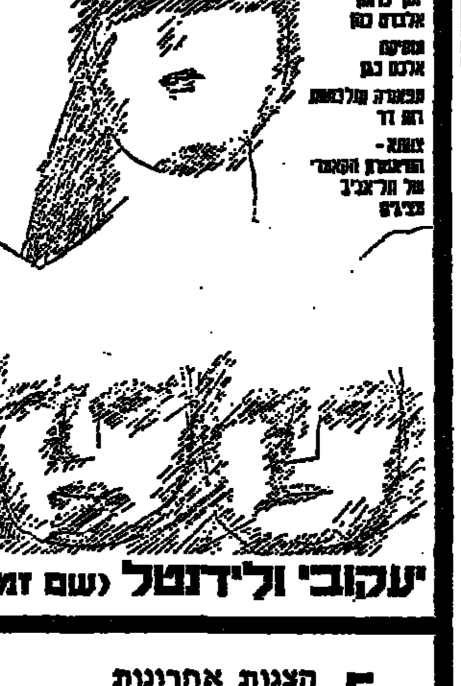

יעקובי ולידנטל (שם זמני)

5 הצגות אחרונות בהחלט
תל־אביב צוותא
הערב 30.4 ● מחר יום ד' 1.5

בתי־קולנוע

תל־אביב
[illegible] 4.30, 7.15, 9.30
חיה וחן למות
פלילה האמריקאי
איזה מין כומר
האיש שלנו בפלט
האריה המוותם תחר
ג: הריפר אומי גבוה לאן בפלט
רביאל וקס
אוהבי 6.30 9.00
הציפור הבקטים 7.15, 9.30
רובינזון קרוזו 7.15
החיה 9.30
24 שעות של מתח
שני אמנויות אהבה 4.30, 7.00, 9.00
כיצד ללכוד גבר
זהרון — בה
רון וזמן בדי
כך היינו
בגור התאומות
שבע נשים ארוטיות
הדוקטור משוטטנ
חכם גמליאל
בלש ושבו מיקיו
סטודנטיות במלכודה
שני צדדים לאהבה 4.00, 6.45, 9.00
אהבת החיים
הבלונדיני הבמזור
12, 2, 4, 7.15, 9.30
אין עשן ללא אש
ב: הגנב שבא לסעוד
הרולד ומוד
רבי יעקב
איש הברזל

יפו
הצגות 4, 7.15, 9.15
איזה מין עזרה 4.00, 7.00, 9.15

בת־ים
9.30 ,7.15
הדוקטור
המיצר
מלכודת החופש
צירלי ואריק
[illegible] הקולנוע האחרונה

חולון
7.15, 9.30
קטיעה במלכודת
ולושה טובים
ואוזי גולל
יומר של דולפין
שעת הרעה 7.15, 9.15
בלונדיני עם הנעל השחורה

רמת־גן וגבעתיים
7.15, 9.30
ליל וגלולות
נות המחר
קברט
פיפ ופילי
הדוקטור
חכם גמליאל
שהגם יפריד ביניגו
נאורי המוותם תחר
רבי יעקב
גשיא על הבוונה 7.00, 9.30

בני־ברק
בוני וקלייד 8.00

קרית אונו
הצגה 8.30

פתח־תקוה
3.30—7.00—9.00
ביני ומוסקוביץ
הסוסט רוי בין
חכם גמליאל

הרצליה
7.00, 9.00
סנדקות הבכה קומי
הצגה באידיש 8.30
הגנב שבא לסעוד
זמנים מודרניים

אשקלון
איזה מין עזרה 7.30

קרית־מלאכי
ההליין 7, 9

כפר־סבא
אופן דינמיט 8.15
קברט 8.15
שמה באשה 6.30, 8.30

נתניה
חכם גמליאל 7, 9.15

ירושלים
בשעות: 3.45—7.00—9.00
אדיסון: העזי הצעיר
אורגיל: אין עשן ללא אש
אוריון: רבי יעקב
אורנע: אני אוהב את גרושתי
ארנון: בננות
הבירה: גרסת בעלת 4 המיכוזים
חן: חכם גמליאל
ירושלים: נהה קיץ
סמדר: הטרודים 6.45, 9.00
עדן: חיה ותן למות
רון: דואל

רמלה
המגדל: הדוברמנים הנועזים 7.15, 9.30

לוד
בשעות: 7.00, 9.15
אורלי: דקאמרון האסור
נתהדית: קובלן

חיפה
בשעות: 6.45, 9.00
אורדן: קח את הכסף וברח
אורה: כך היינו
אורלי: נשיא על הבוונת
אמפיתיאטרון: לוס אביגוס
ארמון: בחורה למערב
בית־רוטשילד: המכונית שלי
גלי־אור: הסקרן
חן: פיס ופילי
כרמל־גניה: החלום המתוק
מוריה: ספינת האשליות
פירון: אהבה היא עדינה
האכזרית
נוף: סטלנג הגשים
עצמון: רבי יעקב
פאר: צחוק אותה סם
רון: אהבת החיים
שביט: איזה מין עזרת

נוה שאנן
עממי: דרסמן 8.30

קרית חיים
בית העם: הבלונדיני עם הנעל השחורה
היובל: „הסטה ה־25"

קרית מוצקין
אורה: המשכנע

קרית ביאליק
סביון: הבלונדיני עם הנעל השחורה
ספיר: המשכנע

קרית־ים
ניצן: גם מלאכים אוכלים שעועית

קרית טבעון
זהר: 4 זבובים על קטיפה
אפורה 6.30
יובל אור: חייל בכחול 6.30

עכו
גריעון: מה תאמר לגברת
עירומה 6.45, 8.45

עפולה
חן: במהירות מסחררת 8.00
קולרון: האחים מטרניטי 4.30, 8.00

קרית שמונה
תרמון: מירוץ בערבה 3.30
אהבה, נקמה ומכה סריה 6.15, 8.30
שניר: גבר עם כבוד 8.30

ראשון לציון
בשעות: 4.00—6.45—9.00
געכון: הדוברמנים הנועזים
ראשון: כולה תשוקה
תפארת: הצגה 9.00

נס ציונה
נוה: משפחת האקרובטים 8.30

רחובות
הדר: הבירגניסם 7.00, 9.15
חן: האגרופן הפראי 8.30

אשדוד
בשעות: 7.15, 9.30
אולימפיה: אגרופי הענקים
אסתר: שן תחת שן
אשדוד: נשיקת המוות
דגון: הצגה 8.30

אופקים
ביה' העם: מרחבים: הצד השני 7.15, 9
כוכב: פרס הדר 7.00
לאורני באהבה 9.00

חדרה
תפרה: הבית האדום 4.15, 7, 9
תוף: בחורה בכרך 7, 9.15

פרדס־חנה
דקל: בשם החוברים 8.15

אימפרסריו ברוך גולאנו מגיש בגאווה בבכורה:
אשרון בלם בן־זמננו
של המרכז הכוריאוגרפי הלאומי של צרפת
להקה בת 50 איש

תל־אביב	חיפה	נתניה	קרית ביאליק
היכל התרבות ת"א בלבד 30.4.74 וכן 4.5.74 ב־8 בערב	אולם „תכנית" הצגה יחידה לכל הסביבה ביום ד' 1.5.74	אולם „שרון" הצגה יחידה ביום א' 2.5.74	אולם „סביון" הצגה יחידה ביום ד' 3.5.74

חולון	באר־שבע	עפולה	ירושלים
אולם „ארמון" הצגת פרידה ארצית ביום ו' 10.5.74	אולם „קרן" הצגה יחידה לכל הסביבה ביום ב' 7.5.74	אולם „הודי" הצגה יחידה לכל הסביבה ביום ב' 6.5.74	האומה יחידה 3.5.74

ההצגות בכל המקומות, פרט לתל־אביב, בשעה 9.00 בערב

יוסי בנאי
נקם סמל מציג:
בערב שירים ופזמונים
פרצוף של צועני

לתושבי חיפה
חיפה „שביט" הערב 30.4 ב־9.00
לתושבי תל־אביב
תל־אביב „אהל" מחר יום ד' 1.5 ב־8.30
כרטיסים: „רוקוקו" ובקופת „אהל" טל. 283894
לתושבי אשקלון
אשקלון „רחל" יום ה' 2.5 ב־9.00
לתושבי חולון
חולון „רינה" יום ו' 3.5 ב־9.00

תזמורת סימפונית ירושלים
רשות השידור
מנצח ראשי ויועץ מוסיקלי: לוקאס פוס
קונצרט למנויים
סדרה שלישית „קלאסי וקל"
מנצח: **שמואל פרידמן**
סולן: **אנדור פולדש-פסנתר**
תכנית מיצירות בטהובן, שוסטקוביץ' וצ'ייקובסקי
הערב, יום ג', 30 באפריל בשעה 8.30
בתיאטרון ירושלים.
כרטיסים להשיג בקופת התיאטרון ובמשרדי כהנא ובן נאים

אבישלום דדורי
מהפנט
● חומם להיפנוזה שימושית
● גמילה מעישון בעזרת היפנוזה
● הרזיה בעזרת היפנוזה
● בעיות!!!
● הרפיית מתח בעזרת היפנוזה
פרטים טל: 265092, 266349

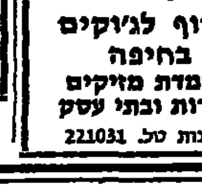

הסוף לג'וקים בחיפה
השמדת מזיקים בדירות ובתי עסק
הזמנות טל. 221031

ביימות במועדון התיאטרון
ת"א מגדלי 7 טל 230039

המלחמה האחרונה (שם זמני)
בהשתתפות: טוביה צפיר, גליה ישי, דני מסינג
ליד הפסנתר: אבנר קנר

חיפה, סביון (צירצ"ל) מחר ב־9.00

במועדון התיאטרון
יום ד' 3.5 2 הצגות ב־9.30 ובחצות
מתי"ש 4.5 2 הצגות ב־8.30—10.30

מסע הקסמים
חולון „ארמון" יום ה' 2.5 ב־16.30
שבת במועדון התיאטרון ב־11.00 לפנה"צ
כרטיסים ב„יוקי" (לאן) ובמשרדים ולפני ההצגה בכתובת טלפון 230039, למאורגנים טלפון 246246/7 לפנה"צ

Lee עושה אנשים יפים.

קרן מילגות לנפגעי צה"ל
באולם יד לבנים רחוב פינקס 63, תל־אביב
הערב יום ג' 30.4 תיפתח
תערוכת 12 ציירים מסדנת ההדפס
חברי אגודת הציירים והפסלים ת"א
הפתיחה ע"י הפרופ' אמנון רובינשטיין בשעה 7.00.
אירועים מיוחדים בזמן התערוכה:
— יום ד' (למחרת הפתיחה) 1.5 בשעה 7.30 בערב סימפוזיון כללי בהשתתפות הציירים המציגים.
— ביום ד' 8.5 בשעה 7.30 בערב הרצאת ד"ר אברהם רונן (ראש החוג לתולדות האמנות באוניברסיטת ת"א) בלווית שקופיות.
— ההרצאה בתשות הגב' זיוה להט, רעית ראש העירייה.

התערוכה פתוחה עד ה־11.5.74 והכנסותיה קודש לקרן מילגות לנפגעי צה"ל.

פסטיבל העצמאות במסגרת
תערוכת הפרחים הבינ"ל רמ"ג
תוכנית מופעי הבידור
ברחבת האירועים
היום ומחר בתערוכה

היום, יום ג' 30.4.74 בשעה 8.30 בערב
מפגן שיזור פרחים אמנותי
בידי אמני שיזור ישראליים ובינלאומיים
בליווי
תזמורת נערי התוף
ורדה, סאן, חמדה

יום ד' בשעה 5.00 — תכנית לבני הנעורים
בהשתתפות האמנים
נירה רבינוביץ
דון בזיליו ובנותיו
בשעה 8.30 בערב
ערב שירה וריקוד
בהשתתפות
שלישית מנשה מסטיק
להקת מחול „הרוקדים"

חוג פוליטי (לא שמאלני) מחפש
אולם/מועדון
למסיבה מפעם בשעות הערב, 50—80 איש,
ופעולות אדמיניסטרטיביות לפנה"צ.
אפשרי בשיתוף עם מועדון קיים.
ההצעות נא לפנות לת.ד. 26654 תל־אביב
בציון השכר החודשי המבוקש.

הפרחים הבינ[illegible]
[illegible]באר[illegible]
צריך לראותו
הפרחים הבינלאומית
[illegible]בקרים עם כל המש[illegible]
[illegible]

هكذا من الأصل

هكذا حسب الأصل

לאלה שאין להם קיר חיצוני ולאלה שאינם רוצים „לשבור" את הקירות-
מזגן ריצפה מפוצל SPLIT-UNIT של אמקור

אמקור מביא אליך את המלה האחרונה בתחום מיזוג האויר - מזגן אויר רצפה (SPLIT UNIT). מזגן אויר הניצב על הרצפה, נפרד מיחידת המנוע שלו. המנוע ניתן להצבה בכל מקום (כמו למשל במרפסת המטבח). צינור דקיק נסתר מחבר את המנוע ליחידת הקירור.

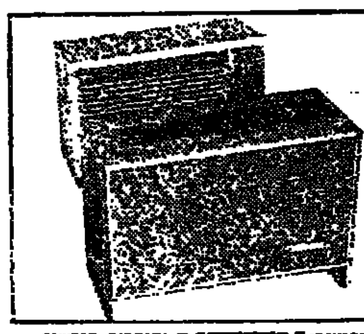

מזגן אויר רצפה נועד לפתור את בעית מיזוג האויר בחדרים שבהם אין כל קיר חיצוני. מזגן אויר (SPLIT UNIT) של אמקור מעוצב כרהיט נאה, פועל ללא רעש ואפשר למקם אותו (מראש) במקום שתבחר. צלצל לאמפא ומומחה מיזוג האויר של אמקור יבוא אליך לייעץ, ללא כל התחייבות מצדך.

אמקור

אמפא שרות עם כל הלב!

המפיצים: אמפא וסוחרים מורשים

המפיצים אמקור

האחד במאי -
לא חגנו הוא

בככר האדומה במוסקבה ובכל הארצות הקומוניסטיות יצעדו באחד במאי תחת צלילי „האינטרנציונל" — נושאי הדגלים האדומים — סמל שנאת ישראל.

המדינות האלה מזרימות נשק רצחני לארצות ערב וביוזמתן ובתכנון מערכה ביום כיפור ההתקפה הזדונית להשמדת מדינת ישראל.

הרצח המתועב של נשים, גברים וטף בקרית־שמונה ומעשה רצח וחבלה נתקבלו בברכה ועידוד של כוחות „הקידמה" בעולם.

ביום העצמאות ה־26 העלנו את זכרם של אלה אשר מסרו את נפשם למען הקמתה ועצמאותה של מדינתנו וחללינו אשר רק עתה נפלו על משמרתם בהגנתם על קיומה של המדינה.

במצב עגום זה נקראים שוב פועלי ישראל לחוג את האחד במאי ולהניף את הדגלים האדומים ולהזדהות עם הסיסמאות-הצבעות של סולידריות פועלית — בינלאומית.

פועלי ארץ־ישראל!

החגא האדום -
לא חגנו הוא!

הדגל האדום -
דגל שנאת ישראל!

נתלכד סביב דגלנו הכחול לבן, למען אחינו הנרדפים והסובלים „במדינות הקידמה" הקומוניסטיות ובארצות ערב ולמען התגשמות חזון הצדק החברתי — חזון נביאי ישראל — במדינת ישראל אשר קיומה יובטח לנצח.

הסתדרות העובדים הלאומית
הועד הפועל

כתיבה במכונה תלמדו ב־12 שעות
בבית־ספר למסחר „רימון" ת"א, רח' דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיוורה · פיקוח ממשלתי

לכל המעוניינים בגיור
ברית ידידי הגר בישראל מודיעה, ללא כל תשלום לכל הפונים אליה בבירור ובהדרכה ...

אלקו ELCO
חרושת אלקטרוטכנית ישראלית ...
מציעה למכירה
כ־4000 ק"ג חוטי ליפוף
מנחושת
את החומר אפשר לראות במחסני החברה ברחוב היזמה רמת־גן.
את ההצעות אפשר להגיש במקום עד 3.5.74

א
אגודת הארכיטקטים העצמאית בישראל
הציבור מוזמן להשתתף בדיון פומבי
על הנושא:
שיכון ביום - דירות קטנות?
הישיבה הראשונה תתקיים בקאונטרי קלוב ביום ה' 2.5.1974 בשעה 4 אחה"צ ותמשך אל תוך הלילה.
בין הדוברים: נ. ברוך, י. סלייפר, ב. ריפא (על נקודות תורפה חברתיות וכלכליות בפעולות השיכון), ד"ר ח. דרין (על השינויים הדרושים במדיניות הקרקעית), ועוד.
הפותח: מר י. שחם, מנהל אגף הפרוגרמות, משרד השיכון.
דמי השתתפות לכיסוי ההוצאות —.15 ל"י (כולל כיבוד).
התחבורה: כל קווי „אגד" (מאסף) בכביש החוף.

בתרי ברון-לי

בגד הים החמיא לגופך
להשיג בחנויות מובחרות בכל הארץ

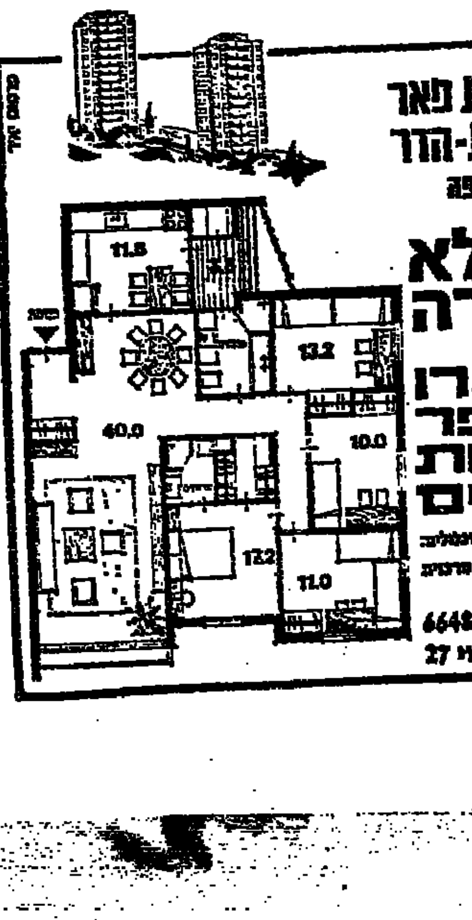

סנפיר
השקעות בע"מ
קבלני בנין
דירות פאר
ברמת-הדר
בחיפה
ללא הצמדה
נותרו מספר דירות 4-5 חדרים
סנפיר טל. 664859
חיפה, רח' גורדון 27

ירושלים
עירית ירושלים
הגזברות
תושב ירושלים!
9% הנחה
אם תשלם מסיך מראש באפריל
תשלומים מתקבלים בכל סניפי הבנקים ובגזברות העיריה, רחוב הנביאים 67.
בחודש אפריל, תהיה הגזברות פתוחה גם אחה"צ בשעות 16.00—18.00 פרט לימי שישי וערבי חגים.
כל מי שלא קבל פנקס התשלומים וברצונו להנות מהנחה זו, מתבקש לסור לגזברות העיריה.
חייב בארנונה אשר זוכה שבחודש אפריל ש.ז. היה בשרות פעיל בצה"ל, יהנה מההנחה של 9% אם ישלם את המסים לשנת 1974/5 תוך חודש מיום שחרורו.

DOMICIL

ושוב יש חדש בדומיסיל -
דומיסיל 3 ברחובות!

סניף חדש של דומיסיל
נפתח ברחוב הרצל 187 ברחובות.
סניף חדש עם מסורת דומיסיל הידועה -
איכות גבוהה במחירים סבירים.
דומיסיל 3 ברחובות
מעמיד לרשותכם מבחר עצום ומרהיב
של דגמי רהוט מאירופה.
מבחר שודאי יספק את כל משאלותיכם
ברהיטי סלונים.
רהיטי דומיסיל יש בהם הכל:
נוחות. עיצוב והדר. גימור מושלם
ואותה אוירה אירופאית מיוחדת אותה הם יוצרים
בכל מקום בו הם נמצאים.
בחנויות דומיסיל
תוכלו לחוש את נחותו של הרהיט.
לראות את יופיו ולהתבשם באוירה.
המבחר מדהים.

דומיסיל 1
תל־אביב. רח' קרליבך 9 טל': 297526
דומיסיל 2
רמת־גן. רח' דבוטינסקי 93 טל': 798264
דומיסיל 3
רחובות. רח' הרצל 187

domicil דומיסיל

פרסום קרמון

יד יצחק בן־צבי
קתדרה
לחקרים בתולדות ארץ ישראל ויישובה
בנושא
וינסטון צ'רצ'יל ובעיית ארץ־ישראל בתקופת מלחמת העולם השניה
...: מר גבריאל כהן
...בדיון: ד"ר גבריאל שפר
ד"ר יוסף הלר
...ראש: פרופ' דוד ויטל
...הקתדרה: פרופ' יהושע בן־אריה
...יתקיים ביום רביעי, ט' אייר תשל"ד ...1 בשעה 20.15 באולם יד יצחק בן צבי, רחביה, ירושלים.
...הזמנות במשרדי ה"יד" טל. 39202, 39201

דירות..
...ת עם מיטב השיכלולים בסביבת מגורים נעימה
...למכירה בתל־אביב
...ב בוגרשוב 72: מתחילים בבנית ומכירת דירות, חנויות ואולמות
...בוגרשוב 98: דירות בנות 3, 3½, 4 חדרים
...ב המליץ 4: דירות בנות 2½ חדרים
...י ציפרין זיגמונד נוסקביץ
חברה קבלנית לבנין בע"מ
...ד: רח' יהודה המכבי 60, טל. 440104 ת"א בשעות 9—12; 5—7 בערב

...הסתדרות הכללית של העובדים בא"י
איגוד המשפטנים
...ד נוסף להגשת מועמדות
...אם להחלטת האסיפה הכללית, ניתנת אפשרות לחברים להגיש — בחתימת עשרים חברים —
...עמדות לבחירות לועד האיגוד
עד יום חמישי 2.5.74 שעה 19.00
...משרדי האיגוד בירושלים ובתל־אביב.
...ירות יתקיימו ביום 8.5.74 כפר שנקבע.
ועד האיגוד

מסיבות קוקטיל
המוצלחות ביותר
COCKTAIL PARTIES
לחתונות•ברית מלה
•בר־מצוות•

גרוס לילית, האינטימי
בית מבורה שד"ר 73 פנת מזאה
טל. 722314, 612772

בית הרופא האקסקלוסיבי
רחוב הפסטמן 1 ת"א
טל. 256983

בהנהלת מ. גרוס

מרכז הכרמל
מקבלים מודעות לכל העתונים
ללא דמי שרות — משעה 8 בבוקר עד 19.00
שירותי עדוד מכירות בע"מ
שד' מוריה 3, טל. 89540 — חיפה.

7000 לידות בכל יום!

עיריית ת"א־יפו
האגף לתרבות
לנוער ולספורט

ההסתדרות הרפואית בישראל
סניף תל־אביב–יפו

במה לבריאות העם
ביום חמישי 2.5.74 בשעה 20.15 תערך בבית הרופא בתל־אביב רח' הפסטמן 1
הרצאתו של
פרופ' אנדרי דה־פריס
מנהל המרכז הרפואי בלינסון
הנושא:
"מחלתו של אסא מלך יהודה" (פודגרה)
המנחה: ד"ר הרצל קוק
הקהל מוזמן

להשכרה
בשכ"ח
חנות ענק
80 מ"ר
במרכז נתניה.
מתאים גם למשרדים.
*
לפנות טלפון: 958335
בין השעות 12.00—14.00
בצהרים, והערב מ־18—20

סטריאו?
אצל פוטו סטריאו ספורט
רח' בן־יהודה 8 ת"א
יותר זול!

בדוק מהירות קריאתך והבנתך - חינם
לאחר מכן תוכל להצטרף לקורס
קריאה מהירה של מיל"ה
תוך שבועיים תכפיל את מהירות קריאתך מבלי לפגוע בכושר הבנתך.
הקורס יפתח בבית ציוני אמריקה, אבן־גבירול 26, תל־אביב
ביום חמישי 2.5.74 וביום שני 6.5.74 בשעה 6.00 בערב
לפגישה ראשונה — הכניסה חפשית.
קורס לקריאה מהירה בביתך
פרטים: ת.ד. 470 פתח־תקוה

שרותי
סביבך המוסך
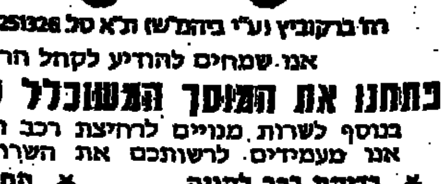
רח' ברקוביץ (ע"י בית־הדר) ת"א טל. 251326
אנו שמחים להודיע לקהל הרחב כי
פתחנו את המוסך המשוכלל לשרותי רכב
בנוסף לשרות מנויים לרחיצת רכב ותיקון תקרים
אנו מעמידים לרשותכם את השרותים הבאים:
* בדיקת רכב לקניה
* חשמל לרכב
* הכנה לרישוי
* העברת מבחן שנתי
* התנעת סיכה
* רחיצה ופוליש — ווקס
* תיקון תקרים
* החלפת צמיגים
* איזון אלקטרוני
* תאום וכיוון מנוע
* בדיקת צריכת דלק
* שטיפת רדיאטורים
* שרותי גרר מ־7.30 בבוקר עד 10.00 בלילה
נשמח לראותכם בין לקוחותינו

האחד ב...
לא חג...
מועל ארץ...
החגא האד...
לא ח...
הדגל האד...
דגל שונא...
ללא הצמדה
ויתרו מספר דירות 4 חדרים

صورة عن الأصل

✱ • * חמרי גלם וכלי עיבוד בתעשית העץ * • ✱

כלי עבודה חשמליים MAKITA
סכיני עבודה וחיתוך פורמאיקה OLFA
מקדחים לעץ מ־6 עד 38 מ"מ STAR
כלי פירזול שונים

סוכנים בלעדיים
ARGENTOOLS LTD
משווקים ארציים

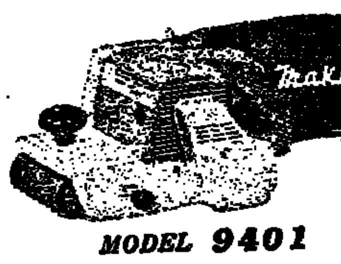
MODEL 9401
DOUBLE INSULATION

עוגני חיזוק TIEROCK
מקדחות עמוד
וקומפרסורים FU SHENG
מרססים לצבע NAKAYA
אקדחי סיכות תעשייתיים

ארגנטולס בע"מ
רחוב הארבעה 18א' תל־אביב, טלפון 266356 — 251486

אין להמליץ על מכבשים המוגבלים ללחץ של 2 ק"ג/סמ"ר בלבד

הדרישות הבא מתנהל לפי־תים קרובות בין בעלי מפעלים למהנדסי ייצור (או יעקול): „אני מעוניין לקנות מכבש ולכן הזמנתי מספר סוכנים. לצערי עלי לקבוע ש־אף אחד מהם לא הצליח לייעץ לי בצורה נכונה. אחד המליץ על קניית מכבש של 50 טון ואחרים מצאו שמכבש בגודל 60 טון או אף 100 טון, הוא המתאים למפעלי. כה מפ־ליצים בעלי המקצוע ז־

התשובה לכך היתה בערך כך: „הנתונים 50, 60 או 100 טון אינם אומרים דבר כלום. לצרכים אלה יש מובן רק אם יודע כהו שטח הכבישה. הנתון של טונות מצ־יין את סך־כל כוח־הכבישה של מכבש מסויים. הנתון הקובע הוא הלחץ „הסגולי", דהיינו, הקילוגרמים המופעלים על סמ"ר אחד. לציפוי דף לבוד בפורניר עובדים עם לחץ סגולי של 4 ק"ג/סמ"ר (הלחץ המינימלי הוא 2 ק"ג/סמ"ר). הניסיון מוכיח, לעי־תים קרובות, שלקנייתו של מכבש בעל כושר להיצה כולל גדול יותר — יתרון כפליים, היות ובמפעלים בעלי ייצור מעורב נוצרים מצבים בהם דרושים לחצים גבוהים יותר. גם במישטח הכבישה הגדול יותר טמון יתרון, היות ומהר אפשר לכבוש מספר רב יותר של מוצרים קטנים ומאידך — לכבוש מוצרים בעלי שטח גדול יותר, בפעולה אחת. לפני קניי־תו של מכבש ציפוי יש לבחון, פרט לצד הפיננסי ואמצעי החימום (קיטור או חשמל) גם את השאלה הבאה: מהו מישטח הכבישה הדרוש עבור הייצור הנוכחי ועבור הייצור בעתיד.

לאחר קביעת ממדי מישטח הכבישה (בסמ"ר) אפשר לק־בוע את הלחץ הסגולי. לדוג־מה: ממדי מישטח הכבישה 250/120 סמ"ר נותנים שטח כולל של 30,000 סמ"ר. אם כוח הכבישה הוא 60 טון, דהיינו 60,000 ק"ג, הרי ה־לחץ הסגולי יהיה:

$$\frac{60000}{30000} = 2 \text{ ק"ג/סמ"ר}$$

שטח כבישה, לחץ כבישה כולל ולחץ כבישה סגולי קשורים הדדית. יצרני מכב־שים בעלי מוניטין ויצרני דבקים ממליצים, לכן, ב־שעת קניית מכבש, כי לצורך ניצול מלא של המכבש (יהיה מבנהו אשר יהיה), אסור ש־לחץ הכבישה הסגולי יהיה נמוך מ־3 ק"ג/סמ"ר.

תוצאה נוספת זו, בגבולות של כ־10% תביא לתוצאה חיובית ביותר: אטימות פני הפורניר. עבור המותר ועבור מכונאי הייצור יש לקניית ה־מכבש שלחצו הסגולי גדול יותר גם אספקטים אחרים — מבחינת הגימור, הוכל להיות מדוייק והסכוני רק אם ה־כבישה נעשתה בצורה שווה בכל השטח.

לשאלת אמצעי החימום: ה־עלות הנקובה להדבקת פורניר על שני צידיו של שטח בן 1 מ"ר היא 1.5 אגורות, לערך. יתרונה של ההדבקה החמה אינו מוטל בספק, קודם כל בגלל צימצום זמן הכבישה (בכך גם קטנות העלויות). כרם, החיסכון בחומרי הדבקה הוא בולט הרבה יותר: על ידי שימוש בתהליך הכבישה החמה ובדבק חם אפשר לח־סוך כ־15—10 אגורות לשטח של 1 מ"ר. לעומת זאת, כאשר כובשים בדבק PVC בתהליך קר, גדלות ההוצאות עד ל־80 אג'. מהנדסי ייצור ממליצים להקפיד שמישטח הכבישה יאפשר גישה הופשית כאור־בעת צדדיו ויהיה פתוח לצידי האורך והרוחב. מכשירי ה־עבודה צריכים להיות מסודרים כך שאפשר יהיה למקם את המכבש בכל מקום ובכל מצב, על מנת לכנוע „ריקה" סביבו, בשעת העבודה.

* מתוך תדריך — דרידון של העשיית הרהיטים הישר־לית, היוצא לאור ע"י מרכז הסיוע לתעשיה הזעירה של המכון לפריון העבודה והייצ

פורמאיקה
ספנית, פלים, פנימית
וציפוי נחושת
י. א. קלינמן בע"מ
רח' עמק יזרעאל 38/40
טל. 82 34 78

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז הסיוע לתעשיה הזעירה

מזמין את ציבור
יצרני־הרהיטים
בישראל
לערבי תצוגה והדגמה של ציוד חדיש לעיבוד עץ: מכונות, מכשירים, כלים וכו'

התצוגה מתקיימת מדי ערב
בין השעות 20.00—17.00
עד יום חמישי (כולל) 2.5.74
בבית המלאכה — עץ, של מרכז הסיוע לתעשיה הזעירה:
שביל המרץ 4, קרית המלאכה, תל־אביב.

לנגרים ורפדים
ציוד
פנאור

המעולה בעולם להידוק, הצמדה, והחדרת סיכות או מסמרים. ומלטשות פנאומטיות
אקדח פנאומטי

אגרוף פנאומטי
להחדרת מסמרים וסיכות
עד 9 ס"מ, בכל עץ.

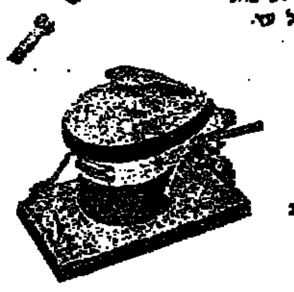
מלטשת פנאומטית

שרות וחלקי חילוף
הנציגים בישראל:
ש. וניציה ובניו בע"מ
הגדוד העברי 2 תל אביב
(ליד ככר המושבות) טל: 3

"דימר"
יצרני כלי עבודה בע"מ
נהריה ת"ד 108 טל. 92 07 25 (04)

כאשר מדברים על איכות, מדברים על — „דימר" — יצרני כלי עבודה לעיבוד עץ וחמרים פלסטיים עם להבים ממתק"ש (וידיה).
*
מתוך תכנית העבודה נזכיר רק אחדים:
* משורים
* כרסומים
* רוטרים
* פלזקופים ועוד...
נצלו את המידות הסטנדרטיות שלנו הנמצאות במלאי!
אנו עומדים לרשותכם עם כל הדרישות המיוחדות שעבודתכם מעמידה בפניכם.

המבחר המגוון ביותר
של מכשירי ריסוס ללא־אויר
מוצע לך ע"י
WAGNER airless
גדול יצרני מכשירי איירלס באירופה

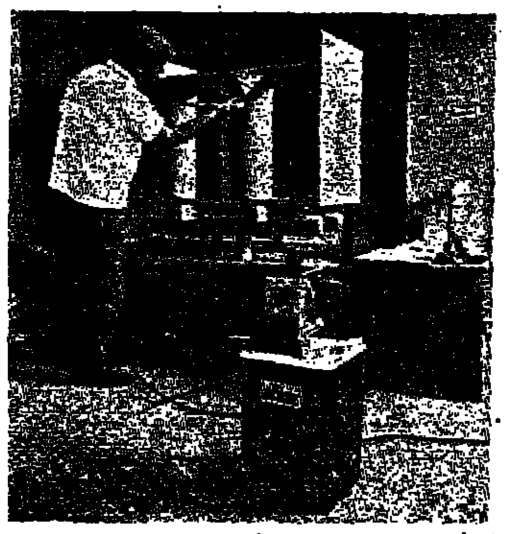

* הפעלה במנועי חש־מל, בנזין או אויר דחוס.
* מותאמים לכל סוגי הצבעים והלכות.
* לכל ענפי התעשיה והבנין.
* הוצאות אחזקה ו־תפעול נמוכות ביותר
* טיפול ואחזקה פשו־טים.
* מחירים מתמוטים ב־יותר.
* ניתנת לך אחריות של 6 חדשים לכל ה־מכשיר.
* חלקי חילוף במלאי — מובטחים.
* שרות ע"י מכנאים מעולים.

פנה אלינו — גם טלפונית!
יעוץ והדרכה חינם
הסוכנים והמפיצים בישראל
ברוך בר־אמוץ, תל־אביב. רח' הרצל 97

פ.מ.ד. בע"מ PMD

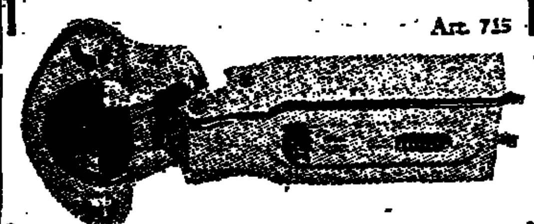
Art. 715
צבר קפיצי

Art. 373
טלסקופ למגירה

מפיצים לפרזול מקצועי ואביזרי קשוט לרהוט ולבנין
תל־אביב, רח' ירמיהו 8—6, טל. 44 24 61

שואבי ויים
מתכת הנדסית וי"ם
תכנון וייצור מפוחים • מערכות אוורור • בניית מתקנים לפי הזמנה • מפח, נירוסטה ופלסטיק
רח' גבורי ישראל 103, נחלת־יצחק, תל־אביב 67443 • טלפון 253702
למפעלי עץ!
* מתקני שאיבת שבבים מרכזיים.
* מתקני שאיבת שבבים ניידים.
* תאי צביעה עם סינון מים או יבשים.

מנוסה MENUSSE
חברה לייצור יבוא ושיווק
* **משורים וסכינים לתעשית העץ**
* **מכירה ושירות למשורי וכלי מתק"ש (ווידיה)**
תוצרת WIGO ותוצרת הארץ
תל־אביב, קיבוץ גלויות 24, טל. 820079.

אתגר לדיור בע"מ
מציגה:
ציוד וחמרים לתעשית הריהוט ועצוב פנים
•
חמרים פלסטיים
•
תל־אביב. דיזנגוף 228. טלפון 220420

AMEROLAC אמרולק
השם שכבש את מקומו
בתעשית הצבעים הישראלית
•
היצרנים:
אחים בנדיקט בע"מ
ת. ד. 589 תל־אביב
המפעל:
רחוב הרצל 13 בני־ברק, טלפון 782746

מיבר טולס
מכונות חשמליות לעיבוד עץ
ומתכת וכלי וידיה
רחוב עמק יזרעאל 32, טל. 829762, ת"א.
SKIL ★ STANLEY ★ MILLERS-FALLS ★
TOOL-CRAFT ★ FLOTT JET ★
FLEX ★ DIMAR

שלמה דן אספקה לנגר בע"מ
תל־אביב, רח' רענן 33 טל. 829-783
מוצרי קלת אפיקים דקורטיביים
פרזול ✱ כימיקלים לעבוד עץ ✱
מפיץ:
BAYER
DESOWAG BAYER
XYLADECOR, CONSOLAN-S
Eingetr. Warenzeichen.
יפה, מגן עץ בפני: הולעת, רקבון ופטריות, לא מתקלף, עמיד בפני השפעות אקלימיות.
✱ צבע לעץ שהוף חוץ ופנים ✱ לא מתקלף — צבעים יפים
✱ מבליט את יופי העץ ✱ מונע תולעת ורקבון

עץ מוגן עם
XYLADECOR
נשמר שנים רבות

מטלוטבניקה בע"מ
METALLOTECHNICA
א. גרסטן
החברה הראשונה בארץ
לאוטומציה ובקרה פנויבטית
למפעל ✱ למשק ✱ למחקר
ככר ההגנה 6, ת"ד 394, חיפה,
טלפונים: 527391(04), 524982(04).

צבי לנגזם
סיטונאי לפירזול רהיטים
דבקים: מגע, פלאסטי, קר
פרופילים פלאסטיים לרהיטים
מנעולים לרהיטים תוצרת י. בר בע"מ
רחוב פרץ 32, תל־אביב 66854, טל. 623139

W P W
ורביציק את פיוטרקובסקי
יצרני כלי מתק"ש (וידיה) לעבוד עץ
חולון
אזור התעשיה, רח' הפלד 6, טל. 853995
✱ סכיני רוטר ישרים וצורתיים
✱ מקדחי פקק
✱ מקדחי „נקבה"
✱ מקדחים — שקענים לברגים
ייצור כלים מיוחדים בהזמנה:
✱ סכיני רוטר בעלי צורה מיוחדת
✱ כרסומים למטרות מיוחדות
✱ מקדחים צורתיים
שרות השחזת כלי מתק"ש
איכות מעולה — ביצוע מהיר

רק ל־TWA יש טיסה יומיומית, היחידה ללא חניה, במטוס 747 לפריס.

מטוס ה־747 של ט.ו.א. לפריס ממריא יום יום בשעה 07.00 ונוחת בפריס בשעה 10.40. ט.ו.א. היא עדיין חברת התעופה היחידה המציעה מבחר של 3 מנות עיקריות במחלקת תיירים ו־5 במחלקה ראשונה.

יותר נוחות עם המנורות הגדול שבין שורות המושבים וכל היתרונות הנוספים העושים את שירות אמבסדור להמורה הטובה ביותר לבספבם.

התקשרו אל סוכן הנסיעות שלכם או אל ט.ו.א.

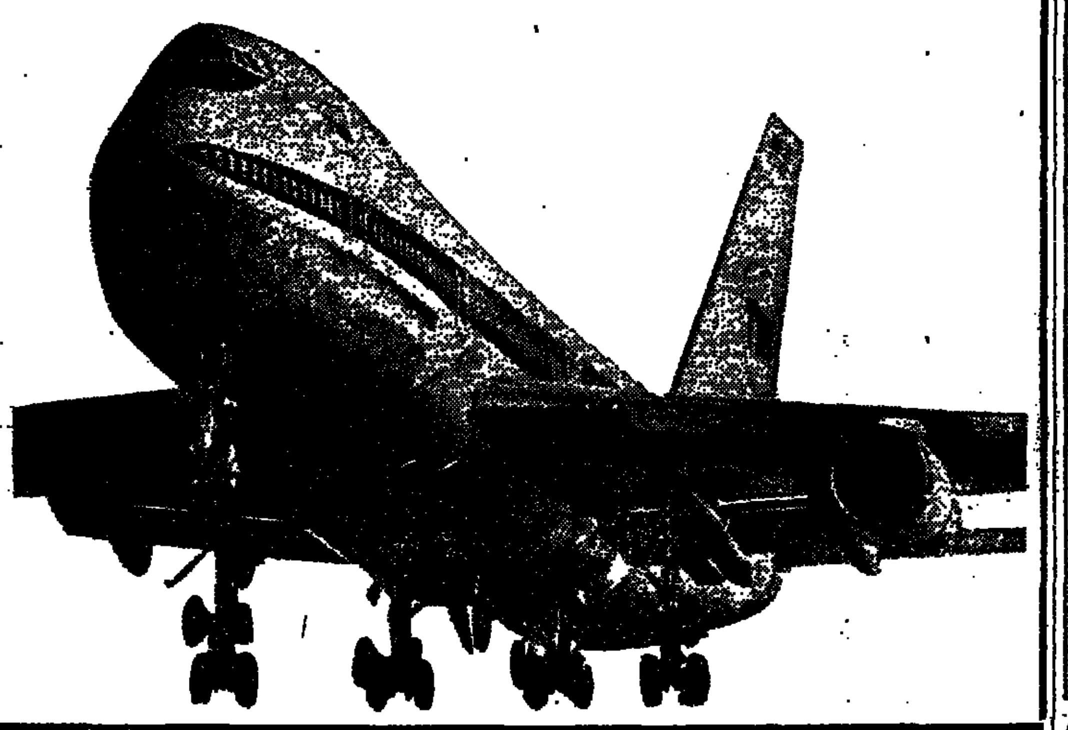

טיולי אינטרטורס

מודיעים על פתיחת עונת הנופש והטיולים

נופש במחיר מיוחד

זה הזמן לצאת לחופשה (לשבוע נופש או סופשבוע) **בבתי־מלון יוקרתיים בכל פינות הארץ: מטבריה בצפון ועד שרם־א־שייך בדרום**

1. מלון „גולן" — טבריה
מלון הפאר של טבריה משקיף לכנרת ולגולן, נוחיות רבה, אוירה נעימה ונינוחה.
המחיר: סוף שבוע — 140 ל"י
שבוע ימים — 490 ל"י

2. מלון „החוף הירוק" — נתניה
מלון נופש על חוף ימה של נתניה. חדרים נוחים, מועדון לילה מפורסם, בריכת שחיה, חופ־ים נקי ואוירת נופש אמיתית.
המחיר: סוף שבוע — 80 ל"י
שבוע ימים — 280 ל"י

3. מלון „מגדל דניאל" — חוף־ים הרצליה
המלון החדיש והמפואר הניצב על חוף ימה של הרצליה. חדרים מפוארים, מועדון בריאות משוכלל. רמה בינלאומית והחוף ים מרהיב.
המחיר: סוף שבוע — 165 ל"י
שבוע ימים — 577.5 ל"י
חינם: ילדים המתגוררים בחדר הוריהם יהיו פטורים מתשלום עבור הלינה

4. מלון „שלום" — ירושלים
נוף מקסים הצופה על הבירה וסביבותיה, חדרי פאר, מועדון בריאות אקסקלוסיבי ובריכת שחיה חדישה.
המחיר: סוף שבוע — 150 ל"י
שבוע ימים — 525 ל"י

5. מלון „הסלע האדום" — אילת
מלון מפואר ומודרני על חוף ימה הנפלא של אילת. חדרים נוחים, מקרר וטלויזיה בכל חדר בריכת שחיה, כר־דשא ועוד... ועוד...
המחיר: סוף שבוע — 180 ל"י כולל תחבורה מתל־אביב
שבוע ימים: 505 ל"י כולל תחבורה מתל־אביב.
חינם: ילדים המתגוררים בחדר הוריהם יהיו פטורים מתשלום עבור הלינה

6. מלון „שארם" — אופירה (שארם־א־שייך)
מלון תיירות במפרץ נעמה המלהיב. נוף קדומים, חוף ים רוגע ונרחיות מרובה.
המחיר: סוף שבוע — 226 ל"י כולל תחבורה מתל־אביב.
שבוע ימים — 541 ל"י

המחירים כוללים מיסים ושתי ארוחות.
חבילת שבוע נופש — מיום א' אחה"צ עד ליום א' הבא אחרי בבוקר.
סוף שבוע — מיום ו' אחה"צ עד יום א' בבוקר.

בפרטים, הזמנת מקומות וטיסות נא לפנות: חברת טאן אינטרטורס, תל־אביב שד' רוטשילד 42 טלפון: 6—5—624594.

גלם וכלי עבוד בתעשית העץ

מלגזה מופעלת במנועי בנזין, דיזל, חשמל וגז.

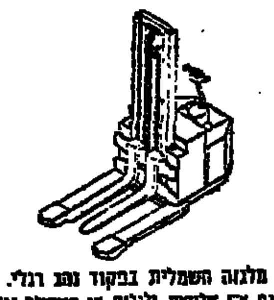

מלגזה חשמלית בפיקוד נגד רגלי.

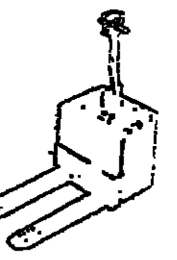

מלגזה/פלטפורמה חשמלית להרמה נמוכה.

...כטמן - המלחים
חברה להנדסה בע"מ
אזור התעשיה החדש; פתח־תקוה

P.O.Box, Tel-aviv 18015
Phone: (03)919294 (03)915631
Telex. 033—78126
Cables: MATRALIFT TEL-AVIV

ב.מ. אוריון ושות' בע"מ

ציוד צביעה והתזה ציוד להדבקה חמה ...רמופלסטית

...צרת מפעלי A.I.D. אנגליה
ומפעלי NORDSON ארה"ב

...ים, רחוב כצנלסון 17, טלפון 259914.

1.5.1974-ל מ' יחול

משרד התחבורה
המפקח על התעבורה

איסורי תנועה לכלי רכב איטי

כדי להבטיח את זרימת התנועה ובטיחותה, בדרכים לא עירוניות עמוסות, **הוחלט לאסור בשעות השיא את תנועתו של רכב איטי (כולל רכב לא־מנועי) שאיננו מורשה או מסוגל לנסוע במהירות של לפחות 45 קמ"ש**, במספר קטעי דרך, בנוסף לקטעים בהם אסורה כבר כיום תנועת רכב איטי.

האיסור יחול מיום ד', ט' אייר תשל"ד, 1.5.1974.
(אין האיסור חל על חציית הקטעים)

הקטעים והשעות מפורטים ברשימה להלן:

מספר	קטע הדרך מק"מ עד ק"מ	ציון המקום	שעות האיסור
.1	33—21.3	דרך ירושלים — ת"א (משער הגיא עד משמר איילון)	08.30—07.00 16.30—15.30
.11	15—10	דרך תל־אביב — חדרה (צ. גלילות — צ. כפר שמריהו)	"
.13	44.5—0	דרך גהה (צ. רעננה — צ. אשדוד)	"
.15	6—4.5	דרך תל־אביב — יהוד (צ. הסיישים — צ. מסובים)	"

בכניסה לקטעים יוצב תמרור (מס' ב־53) המתיר כניסה לרכב מנועי בלבד המורשה ומסוגל לנסוע במהירות שאינה פחותה מ־45 קמ"ש, בציון השעות שבהן יחול איסור הכניסה והנסיעה, בתמרור (מס' א־43) מתחת לתמרור ב־53.

איסור זה בא בנוסף לאיסורים הקיימים בדרך מס' 10 (כנות — נ.ת. ברגוריון), בדרך מס' 20 (חדרה—חיפה), החלים בכל שעות היממה, ובדרך מס' 12 (נ.ת. בן־גוריון — צומת בני עטרות) בין השעות המצויינות בתמרור.

י. מלכא
המפקח על התעבורה

לרשותנו מבחר גדול ומגוון של מקומות נופש ומרגוע בכל הארץ. גבחר עבורך את המקום המתאים לך

הזמן כבר עתה
לשבועות ולחופש הגדול

שרותנו ביתן הנכם
קוסמוטורס
ת"א, אלנבי 109,
612587, 611981-2 .70

אל תבזבז מים

רפרודוקציות
מפאורות של הצייר בנימין הררי
„מלכת הסמבטיון"
המחיר: —.80 ל"י
„מגדי", הנד. 58, ר"ג

ברזול לריהוט ציפוי קירות לבידים דקורטיביים

שלמה דן — אספקה לנגר בע"מ
תל־אביב, רח' רענן 33, טל. 829783

רבגון בע"מ
צבעי תעשיה

הרצליה, אזור התעשיה, — טלפון 932447

אנו מתמחים בייצור מגוון רחב של לכות וצבעים לתעשית העץ

- ✱ ניטרו־צלולוזה
- ✱ לכת „דוסיל" על בסיס אוריה
- ✱ „דסמוליק" על בסיס פוליאורטן

לרשותכם ייעוץ טכני לפי דרישתכם!

SERTAS LTD. שרתעש בע"מ
ת"א, צהלה, רח' עשהאל 4, טל. 473259

ייעוץ • תכנון • סובנויות

- ✱ ייעוץ בבחירת מוצרים חדישים.
- ✱ אספקת ציוד לעיבוד־עץ למפעלים שלמים ומכונות אוטומטיות בודדות לייעול מפעלים קיימים
- ✱ אספקת הומר־ליטש למלטשות אוטומטיות

בהנהלת מהנדס צבי לויט

מלחצי אויר
...הגברת התפוקה

מלחצי נגרים
אורך 230—80 ס"מ, כוח דפיקה 500 ק"ג
מהלך 100 מ"מ
כמו כן מלחצי מכונה
שולחנות הדבקה לפי הזמנה

החורש בע"מ
תעשית כלי עבודה
רח' הסדנא 18, אזור התעשיה חולון
טלפון 845695

...מיטלמן בע"מ

...ור ושיווק

...נורי קליה לצבע
✱ ...ואי צביעה רטובים
✱ מעדבות שאיבת אויר

...מוזס 8, ת"א טל. 36932

...בתעשית העץ

יצרני...

אחור לדיו...

בריר ב...

Frigidaire

שם עולמי GM F MARK OF EXCELLENCE

המקדים בדור אחד את כל מתחריו

כל מוצרי פריג'ידר למכירה לישראלים ולעולים חדשים
מקררים, מכונות־כביסה, מיבשי־כבסים,
מזגני־אויר, מדיחי־כלים, תנורי בישול אפיה וגריל.
אחריות ושרות בסטנדרט אמריקאי

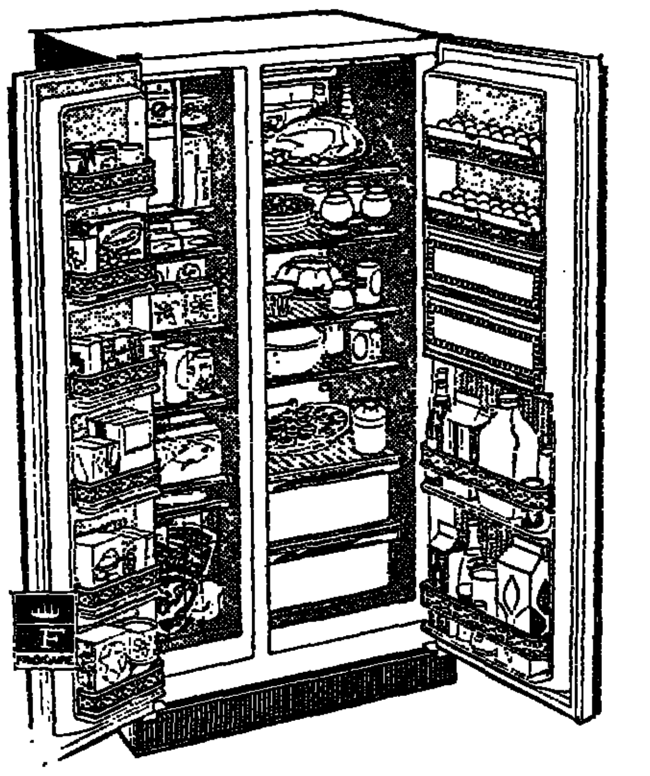

נציגים בלעדיים לישראל:
Pantrygas Ltd.
רח' בן־יהודה 32 טל. 51616–51617 ת"א

שיטת אקרומית מאפשרת ניצול מירבי של השטח במלואו ללא הגבלות גובה עד לתקרה.

התיעץ עם מירומית-
המומחים והיצרנים המובילים בראש בשטח אחסון ושינוע בארץ

מירומית
מירומית מפעלי מתכת אשקלון בע"מ.
משרד ראשי: רח' מונטיפיורי 44, תל־אביב טל. (03)611481
אזור הצפון: רח' שבתאי לוי, 9, חיפה, טל. (04)642788

שרותי עיבוד מרכזיים בע"מ

מוצרי אמקור
ואחרים
מחירים זולים
על כל קניה מתנה
קרור שרף
דיזנגוף 84 תל־אביב

מועצה אזורית „גן־רווה"
טלפון: 03–946-276

מ כ ר ז

המועצה מבקשת הצעות **לפינוי אשפה ביתית** בי"ס מושבים בתחומיה.
פרטים אפשר לקבל במשרד המועצה, בבית חנן, בשעות העבודה.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
את ההצעות למסור במעטפות סגורות עד ליום 14.5.74 שעה 14.00, במשרד המועצה.

יצחק ארן — ראש המועצה

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת עובדי הוראה
רח' קרן היסוד 15, ירושלים
טלפון 224331

לקראת שנת הלימודים תשל"ה עומדות להתפנות
משרות ניהול
של בתי־המדרש הממ"ד להכשרת עובדי הוראה

הבאות:
1. ביהמ"ד הממ"ד — המאוחד בת"א.
2. ביהמ"ד הממ"ד בכפר הנוער הדתי, כפר חסידים.
3. ביהמ"ד הממ"ד בכפר חב"ד.
4. ביהמ"ד הממ"ד בבאר־שבע.

* מועמדים בעלי תואר אקדמי שני לפחות או בעלי השכלה רבנית גבוהה ובעלי השכלה פדגוגית ונסיון בהוראה, בניהול או בפיקוח יפנו בכתב בצירוף אישורים על השכלה ונסיון קודם אל מנהל המחלקה להכשרת עובדי הוראה, משרד החינוך והתרבות, רחוב קרן היסוד 15, ירושלים עד יום רביעי, כ"ג באייר תשל"ד — 15.5.74.

* מינויו של מועמד שייבחר טעון גם אישור ע"י המועצה לחינוך ממלכתי־דתי.

אוניברסיטת תל־אביב

הפאקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
ביה"ס ללימודי המשך ברפואה
מודיע על

רישום רופאים, פסיכולוגים קליניים ועובדים סוציאליים לחוג לפסיכותרפיה

לשנת הלימודים 1974/75

לשנה הראשונה של תכנית תלת־שנתית יכולים להרשם:
א. רופאים מתמחים ומומחים בפסיכיאטריה.
ב. פסיכולוגים קליניים בעלי תואר „מוסמך".
ג. עובדים סוציאליים בעלי תואר ב.א. לאחר נסיון של שלוש שנים לפחות בעבודה פסיכיאטרית, או בעלי תואר „מוסמך" בעבודה סוציאלית.

*

את הבקשות להרשמה יש להפנות לחוג לפסיכותרפיה ברח' הצבי 9 ברמת הטייסים, תל־אביב
על המועמדים לעבור מיון של ועדת הקבלה.
ההרשמה תמשך עד 31.5.1974.

עירית תל־אביב־יפו

עירית תל־אביב—יפו
האגף להרבות לנוער ולספורט
מרכז צעירים — יפו העתיקה
לגילאי 18–30

החלה ההרשמה לחוגים חדשים:
- האזנה למוסיקה
- ידיעת הארץ
- אנגלית
- שפות חוץ
- רקודי ג'אז
- התעמלות
- שחמט
- טניס שולחן

חוגים פעילים:
ריקודי עם תנכים, הרבה, ביקור, אמנויות.
פתוח בכל ערב בין השעות 19.00—24.00
כיכר כול אריה 9,
יפו העתיקה, טל' 822833

עירית תל־אביב־יפו

מכרז פומבי מס' 36/74

הסעת ילדים לקייטנות העירוניות

עירית תל־אביב־יפו מכריזה על קבלת הצעות להסעת ילדים לקייטנות העירוניות לחוף גבעת עליה, וגני התערוכה.

פרטים, טפסי מכרז ותנאי מכרז, אפשר לקבל באגף לתרבות, לנוער ולספורט קומה 11 חדר 1126.

את ההצעות בשני העתקים יש לשלוח בדואר רשום לפי הכתובת:

מחלקת מזכיר העיר, ככר מלכי ישראל קומה י"ב עד יום 9.5.74.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ש. להט, ראש העיריה

ח' אייר תשל"ד — 30.4.74

מרכז ההסברה
שירות הפרסומים

אוגדן מלחמת העצמאות

כולל 6 סרטונים (יותר מ־300 תצלומי שקפים), חוברות הסבר לסרטונים, ספרון על תולדות המלחמה וביבליוגרפיה, מפות על אזורי הקרבות, ועוד.

מספר האוגדנים מוגבל

המחיר 60 ל"י

בהזמנות לפנות אל שירותי ההפצה של פרסומי הממשלה, רחוב ב' מס' 29, הקריה, תל־אביב.

לחברים
שהביעו את השתתפותם בצער המשפחה
על נפילתו של
יוסי ז"ל
בביקורים או במכתבים נרגשים —
תודה מקרב לב.
רות האפרתי

על מותה ללא עת של
פרופ' צפורה אלתרמן
ז"ל
חברת מועצת המנהלים שלנו
אבלים ומשתתפים בצער המשפחה
מועצת המנהלים,
ההנהלה והעובדים
המכון למחקרי נפט וגיאופיסיקה

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
הפקולטה למתמטיקה
אבלה על פטירתה ללא עת של
פרופ' צפורה אלתרמן
ז"ל

לגדעון נחמני
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
חבריך בקונטרול־דאטה

ליעקב פרת
אתך אנו באבלך במות עליך אמך
לאה למפרט ז"ל
חבריך לעבודה

לגברת אידה רוזנבלט
אתך באבל במות
אמך ז"ל
„רפקו" סניף חיפה
ההנהלה והעובדים

לגברת שמש חברתנו לעבודה **רחל**
אתכם באבלכם בנפול יקירכם
אורי שמש הי"ד
עובדי בנק דיסקונט
סניף ארלוזורוב

לדייזי מזרחי ומשפחתה
אתכם ביגונכם בנפול בנכם
יצחק מזרחי הי"ד
הגננת, הורי הילדים וקלרה
קרית מוצקין

לגידי ומשפחתו
אתכם באבלכם בנפול האח־הבן
אבי
חברים ביחידת ד.צ. 2881

לפידה אלכסנדרוביץ
משתתפים בצערך בנפול בעלך
אבינועם אלכסנדרוביץ
במלחמת יום הכיפורים
דיירי הבית ברחוב פנקס 20

לכל מנחמינו באבלנו
בכתב ובע"פ
על מותו של בעלי ואבי היקר באמת
ד"ר מאיר וולף טיגר
ז"ל
נתונה תודתנו העמוקה
רגינה ויואל טיגר
הרצליה

למשה אברמוביץ
אתך באבלך על מות
אביך ז"ל
י. רובינשטיין — י. פרג בע"מ
חיפה

לרס"ן גדעון מירון
במות
אביך ז"ל
משתתפים בצערך
מפקד החיל ופקודיו

לרס"ר משה אוסטרוביצקי
אתך באבלך הכבד
במות
אביך ז"ל
מפקד היחידה ופקודיו

ליאיר כהן
אתך באבלך הכבד במות עליך
אביך ז"ל
מחבריך לעבודה
בתעשיה האוירית לישראל

איגוד יוצאי בנדרי
אבלים על מותו של חבר הועד
העו"ד מאיר גרינברג
איש הנעשׂ
תנחומים למשפחה

לתלמה אייזלר
קבלי את תנחומינו הכנים
במות
אביך ז"ל
הנהלת ועובדי חברת יפית להובלת פרי

לאסתר פיליבה
אתך באבלך הכבד במות
אביך ז"ל
חבריך לביתה ד'ש, מחנכת הכיתה
וחברת התמחויות של בית ביה"ס

להברתנו בעבודה **חנה פפרברג**
משתתפים באבלך הכבד ובאבל המשפחה
במות הבעל
חיים פפרברג ז"ל
מרכז רפואי ע. ברזילי אשקלון
ההנהלה ועד העובדים

אנו משתתפים בצערה של האחות
ערמוני שורה
במות
האם
קופת חולים
עובדי כללית

מודעות אבל גם בעמודים 7, 10 ו־11

לוח מעריב

המשרד הראשי: בית מעריב רחוב קרליבך 2.
הסניף המרכזי לקבלת מודעות בת"א: שדרות רוטשילד 33.
מ-8 בבוקר עד 6 בערב

מחיר מלה: ביום חול — 1.00 ל"י — בערבי שבתות וחגים — 2.50 ל"י

דירות

ברעננה ברח' שקד בין נוף וורק מתחילים במכירת דירות 3½—4 חדרים עם כל השכלולים. החל מ-135,000 „מנו" — טל' 787311.

ברמת אביב, „מרכז דירות" לתווך, מכירה, קניה והשכרה, ברודצקי 33. 413848.

דרושים בתים ודירות למכירה, לקניה ולהשכרה. לפנות מיד למשרד קרקעין, פורר גרינפלד בע"מ, רח' הירקון 106, ת"א. טל' 232221.

באשדוד, דירות רווחה 3 חדרים בבתים בני 4 קומות, ב-איזור שקט. „רסקו" אשדוד, רח' קיבוץ גלויות 24, טלפון 24231, או „רסקו" ת"א, רחוב הר סיני 1, טל' 622222.

קבלני בניין

הרצליה פיתוח — אנגלו־סכסון מציע לך מבחר עצום של בתים, דירות ומגרשים בסביבה באנגלו־סכסון, טל' 930261/2.

דירות למכירה

25 שנה לוח מעריב

פרסים ב־55 אלף ל"י

אתמול זכתה ב־100.- ל"י המודעה:

המודעה נמסרה ע"י סוכנות בע"מ

בכל יום זוכה מוסר מודעה אחד ל"לוח מעריב" ב־100 ל"י במזומנים ובכל יום שני זוכים חמישה מוסרי מודעות ב־100 ל"י כל אחד.
כל מוסרי המודעות ל"לוח מעריב" — כולל אלה שזכו בהגרלה היומית — משתתפים בהגרלת הפרס החודשי הגדול:
„פיאט 126"

וילות ובתים

דירות להשכרה

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

דירות להחלפה

חדרים מרוהטים

לוח ירושלים

סניף „מעריב" לקבלת מודעות בירושלים:
רחוב הלל 14/16. פתוח מ-8 בבוקר עד 6.30 בערב

דירות למכירה

דירות מרוהטות

מכוניות למכירה

הצעות עבודה

ביקוש עבודה

הלוואות

שרותים

טפטים

שעורים

טלוויזיות

מכירות

דירות להשכרה

ביקוש דירות

טלוויזיות

חלבשה

מבני תעשיה

מחסנים

צילום

כלי שמע וחשמל

מודעות ל- לוח מעריב מתקבלות:
בתל־אביב: בית „מעריב" מחלקת המודעות רח' קרליבך 2; סניף „מעריב" תל־אביב, שדרות רוטשילד 33; בסניפי „דחף": דיזנגוף 116 (פתוח עד חצות), אלנבי 123, בן־יהודה 7.
בירושלים: סניף „מעריב" רח' הלל 14/16; סניף „דחף": רח' יפו 43; ובכל משרדי הפרסום.
בחיפה: סניף „מעריב" רח' הנביאים 32; סניף „דחף" הרצל 11; ובכל משרדי הפרסום.
בבאר־שבע: סניף „מעריב" רח' הפלמ"ח 81; סניף „דחף" רח' התשתדרות 78.
בכל סוכנויות „מעריב" בארץ ובכל משרדי הפרסום

מעריב
המשרד הראשי: בית מעריב רחוב קרליבך 2; הסניף המרכזי לקבלת מודעות בת"א: שדרות רוטשילד 33. מ־8 בבוקר עד 6 בערב
מחיר מלה: ביום חול — 1.90 ל"י — בערבי שבתות וחגים 2.50 ל"י

שרותי רכב

מגוננים מומחים, צבעים, גג, סוסיתא, ריפוד, ראשון לציון. 948173

מכוניות למכירה

הפורשית 1300, 69, במצב טוב מאד, רדיו. 364213

פיאט 600, 1969, במצב מצוין, שנה ראשונה.

פולקסווגן מסחרי, 1966, במצב טוב. 250819

קורטינה 1970, במצב מצוין, בעלים ראשונים.

מכוניות להשכרה

ביקוש מכוניות

אופנועים וקטנועים

רהיטים

למכירה חדר שינה במצב טוב. 909066

אולמות

אולם במיוחד מתאים לאולמות ותעשיה ובמחסנים בכל גודל ובכל מקום.

קניות

מבקשים לקנות ציוד משומש של בית קפה, מסעדה או מלון.

טרקטורים

עסקים

בעירוני 220 חנות מזנונים בבניין אבנים.

עורף חיפה

סניף „מעריב" לקבלת מודעות בחיפה: רחוב הנביאים 32. פתוח מ־9 בבוקר עד 7 בערב

הודעות

קבלני בנין

דירות למכירה

בכרמל מכבר מעניין של דירות 5 חדרים.

בקרית מוצקין דירות 3 חדרים — 80 מ"ר, בבית בן 4 קומות.

דירות להשכרה

כרמליה: קוטג', סלון גדול, 3 חדרי שינה, שנתיים.

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

דרושה דירה בת 3—4 חדרים, קרית חיים, בקריות.

הצעות עבודה

דרושה כתבנית עברית ואנגלית.

ביקוש עבודה

מגרשים

מגרשים באזור יוקרה, בנאות הכרמל.

עסקים

מכירות

משרדים

מחסנים

להשכרה מחסן 280 מ"ר במרכז.

חנויות

מכוניות למכירה

קטנועים

טלוויזיות

רהיטים

תזמורות

כלי נגינה

שעורים

אבידות

צומת
מעריב
מחיר מלה: ביום חול — 1.90 ל"י בערבי־שבתות וחגים — 2.50 ל"י

הצעות עבודה

שידוכים

חוגים

טיולים

נופש

התעמלות ומשקל

שעורים

הובלה

שונות

הודעות רשמיות

עירית בני ברק
מכרז מס' 74/75—4780
עבודות השמל בבית ספר הכ' כונר

1. מוזמנות בזה הצעות לביצוע עבודות חשמל בבית ספר ...

2. העבודה כוללת גם את כל ההכנות ...

3. ...17.5.1974 ... 9.00 ...

4. על המציע לצרף ערבות בנקאית בשיעור 10% ...

5. המועד האחרון להגשת ההצעות הוא: 24.5.74 שעה 12.00 בצהרים.

6. את ההצעות יש להביא ...

7. אין עירית בני ברק מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

משרדים

חנויות

חקלאות

שרותים

תערובות מזון

הלוואות

אבידות

חיות בית

מכירות

מכונות כביסה

כלי נגינה

ספורט

מגרשים

הכשרה לעבודה

ביקוש עבודה

מקררים

בולים

מטבעות ומדליות

תריסים

ספרים

هكذا من الأصل

هكذا هو الأصل

משרד התחבורה
המפקח על התעבורה
מחוז תל־אביב והמרכז

הודעה על הגבלות ושינויים בסדרי התנועה ברח' דיזנגוף ת"א ביום ד' 1.5.74

בתוקף סמכותי לפי תקנה 17 ר18 לתקנות התעבורה תשכ"א־1961, הנני מודיע כי לרגל תהלוכת ה„אחד במאי" יסגר רחוב דיזנגוף לתנועה ביום ד' 1.5.74 משעה 09.00 ועד שעה 19.00 בקטע מרח' ארלוזורוב ועד ככר דיזנגוף.

מסלולי קוי האוטובוסים יהיו כדלקמן:

קו מס' 1:
במהלכו לכיוון דרום יפנה מדיזנגוף לארלוזורוב, בן־יהודה ובמהלכו הרגיל.
במהלכו לכיוון צפון יפנה מפינסקר לבוגרשוב, שד' חן, שד' תרס"ט, דיזנגוף, המלך ג'ורג', פרישמן, ריינס ובמהלכו הרגיל.

קו מס' 22:
במהלכו לכיוון דרום ימשיך בארלוזורוב, בן־יהודה ובמהלכו הרגיל.

קו מס' 5:
במהלכו לכיוון דרום ימשיך מדיזנגוף לז'בוטינסקי, שלמה המלך, רח' הנביאים ובמהלכו הרגיל.
במהלכו לכיוון צפון ימשיך ברח' המלך ג'ורג', פרישמן, ריינס, ארלוזורוב, דיזנגוף ובמהלכו הרגיל.

קו מס' 61:
במהלכו לכיוון דרום ימשיך ברח' ארלוזורוב, בן־יהודה, אלנבי, נחלת־בנימין ובמהלכו הרגיל.
במהלכו לכיוון צפון ימשיך ברח' המלך ג'ורג', פרישמן, ריינס, ארלוזורוב ובמהלכו הרגיל.

קו מס' 62:
במהלכו לכיוון דרום ימשיך ברח' ארלוזורוב, בן־יהודה ובמהלכו הרגיל.
במהלכו לכיוון צפון ימשיך ברח' בן־יהודה, ארלוזורוב ובמהלכו הרגיל.

ר. טהון — רשות תמרור מרכזית

האיזמרגד של הקיסר

המרכז לטלוויזיה לימודית
מציג:

דני וגיל במסע בלתי־רגיל!

דני וגיל תפסו את **איזמרגד הקיסר.** כך מתחיל מסעם הבלתי־רגיל אל הפורום רומנום בתקופת הקיסרות הרומאית. משמרות פרטוריאנים, אצילים ובני העם הפשוט, וילות ומבני ציבור רחובותיה של רומי העתיקה והמלכותית — אל כל אלה נקלעים בהרפתקאה מופלאה — לאורו של איזמרגד שמעלם.

מועדי השידור:

יום רביעי, ט' באייר	1.5	13.00
יום שני, י"ד באייר	6.5	17.03
יום ששי, כ"ה באייר	17.5	11.30
		12.00
		16.40
יום רביעי, א' סיון	22.5	13.00

פגודה
מסעדה סינית
חיפה, שדרות בת גלים 1

אנו שמחים להודיע ללקוחותינו כי המסעדה תפתח שוב ב־1.5.74 ותהיה פתוחה יום יום לארוחות צהריים וערב

למכירה
שופל K־955 + רוטר
מודל 1970, אמריקאי, במצב נהדר
*
טלפון ביום 57327; ובערב 788653

נגנבה מכונית פורד קפרי
צבע ירוק עם גג ויניל שחור, מס' 763717
כל היודע פרטים על מקום המצאה מתבקש להתקשר 663616 חיפה, או לתחנת המשטרה הקרובה ויבוא על שכרו.

עירית תל־אביב־יפו

האגף לתרבות, לנוער ולספורט

שבועון חי מס' 2

ביום רביעי, ט' אייר תשל"ד 1.5.74
בשעה 8 בערב במרכז הנוער רח' הפטמן 6
(מול בית מפעל הפיס)

עורך ומגיש —
אריה אבנרי

בתכנית:
* אלוף משנה (מיל.) יוסף נבו — מה קורה בחזית הצפון
* ח"כ יורם ארידור
* הרב ישראל לאו — האם הנוער מתקרב לדת
* יעקב העליון, עתונאי — מחבר הספר „רגל של בובה"
* עו"ד צבי סער — מה רוצים האיכפתניקים

פרפראות:
* שלמה בראמסון — קצין מבחן לנוער מחבר ה„ספר „מדריך לגנב"
* לובה קנלוק — אסטרולוגית מה צפוי לנו בחודשים הקרובים.

כרטיסים במחיר —.3 ל"י להשיג במרכז הנוער בכל יום בין השעות 5—7 אחה"צ ובערב המופע החל מ־ שעה 6 אחה"צ.

בית ציוני אמריקה

סדרת הרצאות, בליווי שקופיות, על מחקרים חדשים בארכיאולוגיה של א"י, בהשתתפות חוקרי המכון לארכיאולוגיה, כל יום רביעי ב־8 בערב.

1.5.74	פרופ' יוחנן אהרוני — ערד הישראלית.
8.5.74	זאב משל — מבצרי יריחה.
15.5.74	ד"ר אהרון הורוביץ — שינויי אקלים ותנודות ארכלוסין.
22.5.74	ד"ר משה כוכבי — סקר ארכיאולוגי בשרון.
29.5.74	יהושע יצחקי — רגם הירי שבגולן — מצפה שמש וירח.
5.6.74	ד"ר אורה נגבי — ארץ ישראל ואיי־הים.
12.6.74	ד"ר דוד אוסישקין — חפירות לכיש.

כרטיס מנוי לכל הסדרה —.15 ל"י ניתן להשיג בבית ציוני אמריקה. דמי כניסה להרצאה בודדת —.3 ל"י.

אל תבזבז מים

אמקא חיפה
הבנאים 1 — 864294

טייפים סטראו למכונית 2x6 W
כולל הרכבת רמקולים — אחריות

המחיר —.399 ל"י

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
משכן ברנר וחבריו

משכן ברנר וחבריו מזמין את הצבור

ל־2 ארועים
שיתקיימו ב־2 במאי 1974:

1. בשעה 4.30 — פתיחת תערוכה על ברנר
המנחה שמעון קושניר
2. טכס חלוקת פרס מחקר על ברנר
בהשתתפות השופטים:
ארנה גולן — אוניברסיטת ירושלים
אלכסנדר סנד — הביבה
ד"ר י. פרידלנדר — אוניברסיטת בר אילן
דברים של חתני הפרס:
יוסף אבן — אוניברסיטת ירושלים
יצחק בקון — אוניברסיטת תל־אביב והנגב

משרד השיכון

תכניות החסכון לבנין

משרד השיכון מתכבד להודיע כי
ההרשמה לתכנית „מפעל החסכון לבנין 1973" — תסגר ביום 1.5.74

ההרשמה לתכנית חסכון „בר־מצוה" נמשכת

SPEAK-A-PHONE

קשר טלפוני - בלי ידיים
* למוגבלי יד — הכרחי
לכולם אידיאלי
* יעיל וזול

תל־אביב: ש. שילוני, אלנבי 93, טל. 623609
חיפה: י. לחמן, החלוץ 21, טל. 668981

למכירה מגרש במרכז נס־ציונה
1324 מ"ר, אזור בניה ג'
טלפון: 03—958690

למכירה 30,000 מ"ק
אדמת מילוי טובה
ברח' השומר, בני־ברק
לפרטים נא לפנות לטל.: 912955, 903632

הריני להודיע על פתיחת
משרד יבוא — יצוא
עבודות יד ורהיטים מרומניה
ריטבדר בנו
רחוב נורדאו (זמני) מלון דפנה חיפה

ש. לביא — שרותי מיכון
הנה"ח ממוכנת
בצוע תוך 24 שעות — חסול פגורים
בקצב של 1000—2000 שורות ליום.
אפשרות הדפסה על כל סוגי הכרטיסים מפקודות או מסמכי מקור.
ת"א, רח' בוגרשוב 62, טל. 244180.

מתפנה
איש או"ש
(ארגון ושיטות)
מחפש עבודה מתאימה
לפנות ת.ד. 2345 רמת־גן

דרושים
מהנדסים · טכנאים · בינאים · שרטטים · מחסנאים • • • מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים • • •

פאן-לון
חברה להנדסה ולבניין בע"מ

דרושים

★ **מנהל חשבונות**
אחראי לדיווח ותקציבים. רצוי נסיון בענף הבניה.

★ **עוזר למנהל מח' שכר עבודה**

•

לפנות בכתב לת.ד. 29505 ת"א עבור מס' 99 בציון נסיון קודם ומשכורת מבוקשת.

למוסד ארצי דרוש
אלקטרונאי

הכישורים הדרושים:
בוגר בי"ס תיכון מקצועי, או בוגר קורס מוכר בנושא אלקטרוניקה עם נסיון של 3 שנים לפחות בתקוני מערכות אלקטרוניות.

מקום המגורים: צפת או ראש פינה

לפנות ת.ד. 20128, תל־אביב עבור „יחידה בת אדם".

דרושים
חשמלאים מעולים
לעבודות חשמל בסיני ובתל־אביב
לפנות:
„אלקטרו־פקח" בע"מ
ארלוזורוב 102 ת"א
טל. 220357
בין 9.00—16.00.

דרושים
אנשי מכירות בירושלים
למוצר נבחר
אפשרות למשרה מלאה
מינימום מובטח
—1,200. ל"י
או משרה חלקית
טלפון 02־67612

דרוש
מוכר נקניק מקצועי
ל„המוזגי"
בן־יהודה 12א' ת"א
לפנות 13—15

דרוש
מייספר לאריגה ואורג
בתנאים טובים
בסביבת תל־אביב
לפנות: 792719

למשרד מהנדסים
דרושה
פקידה כתבנית
מנוסה
לפנות מ־1—5 אחה"צ
טל. 230752, 229531

לסוכנות ביטוח
דרושה
מזכירה-פקידה ראשית
למועמדת המתאימה תנאים טובים ואפשרויות קידום

מועמדות בעלות רקע בביטוח, בניהול משרד, או בתפקיד בכיר בחברה כלכלית, או במוסד צבורי מתבקשות לפנות בכתב, בצירוף תולדות חיים ונסיון בעבודה אל: ת.ד. 2854 תל־אביב עבור „ביטוח".

משרד להנדסה
מתקני חשמל בת"א
מחפש
משרטט/ת חשמל
לפנות
טלפון 264397
בערב 733775.

מתפנה
מנהל שווק ארצי
בענף מקרמות ובמדריאר
בהצעות רציניות בלבד נא לפנות לת.ד. 36088 תל־אביב, למס' 33.

דרוש נער
למפעל מתכת
איתן - חידוש מנועים
דרך שלמה 46 תל־אביב, טלפון 823605

למשרד בת"א
דרושה
מפעילה אדז X
עם נסיון
בתנאים טובים
לפנות לת.ד. 20135 ת"א, או טלפונית 6—35935

לחברה ליבוא
ביצוא לפנות בת"א
דרושה מזכירה
שליטה מוחלטת באנגליה ובעברית
תנאים טובים
למועמדת מתאימה
לפנות טל.
263633, 263640

למשרד אדריכלים
דרושה
שרטטת
טלפון 281289

CONTROL DATA
ISRAEL LTD
קונטרול דאטה ישראל בע"מ
דרושה
עוזרת למנהל חשבונות
* נסיון של 3 שנים לפחות
* רצוי כתבנות עברית — אנגלית.

נא לפנות טלפונית ל־614461

למשרד של חברה תעשייתית
דרושה
נערה למרכזיה
ועבודות שרות
העבודה היא בתל־אביב.

נא לפנות בכתב, בציון פרטים ונסיון קודם לת.ד. 16284 תל־אביב, עבור „נערה למרכזיה".

דרוש לעבודה בחיפה
מתכנת R.P.G.
עם שנתיים נסיון לפחות
למועמד המתאים תנאים טובים
לפנות בכתב לת.ד. 8197 רמת־גן
— סודיות מובטחת —

יבמ IBM
דרושות

1. **מזכירה מחליפה לעבודה בתל־אביב**
הכישורים הדרושים:
* ידיעת הדפסה בעברית ובאנגלית
* ידיעת השפה האנגלית
* נסיון קודם במזכירות

2. **פקידה כתבנית לעבודה בחיפה**
לעבודה חלקית
הכישורים הדרושים:
* ידיעת הדפסה באנגלית ובעברית
* נסיון בעבודה משרדית

מועמדות מתבקשות לפנות בכתב, לי.ב.מ. ישראל בע"מ
מח' כח אדם, ת.ד. 20210
תל־אביב, 61200

יבמ IBM

פקידה מתחילה!
אנו זקוקים לך בדחיפות.

אם רצונך לעבד במשרד פרסום דינמי באווירה צעירה ואפשרויות לקידום, הנך מוזמנת לראיון בין השעות 16.00—18.00 (בלבד).

לפנות ארזי פרסומאים בע"מ רח' השופטים 2, מול קופ"ח זמנהוף תל־אביב.

דרושים

מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים · טכנאים · בינאים · שרטטים · מחסנאים

הבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ
תל־אביב, רח' אלנבי 113, טלפון 614301
דרושות
מפעילת
ישוב NCR
הגמים 33—32, בעלת נסיון של שלוש שנים לפחות.
פקידות
פקידות כלליות, לאחר שירות צבאי.
נערות-חניכות
עבודה משרדית ולשליחויות
גיל 16—17
בות, טלפונית או בכתב, למנהל ה בכתובת הנ"ל.
— סודיות מובטחת —

דרושים
צלם לצינקוגרפיה
עבודות שחור לבן
עובדי צינקוגרפיה
לפנות אל ברוך חבר, רח' עיר שמש 45 (נוה משכן) — תל־אביב.
בעלי נסיון וכושר עבודה, ידע ומשכורת מבוקשת. תנאים טובים.
— סודיות מובטחת —

לישראבטון בע"מ
דרוש/ה עובד/ת
הנהלת חשבונות
עם נסיון של 3 שנים
*
מועמדים מתאימים יפנו לרחוב ... רבנים 8 ת"א, בימי רביעי או ... בין השעות 08.00—10.00.

לאמפא תל־אביב
דרוש
שליח
מעוניינים לפנות למשרד הראשי ... בית 16, תל־אביב, למר הרץ.

מוסד ציבורי גדול בירושלים
דרושות נקבניות
בעלות נסיון של שנה לפחות בניקוב
לעבודה ב־2 משמרות
תנאים טובים
למועמדות מתאימות
נא להתקשר לטלפון מספר 525241 למנהל המנגנון.

דרושה פקידה
להנהלת חשבונות
●
לפנות לת.ד. 3009
רמת גן

החברה הממשלתית למדליות ומטבעות
דרושות:
פקידות, כתבניות,
מרכזנית.
ידיעה בסיסית באנגלית.
הופעה נאה.
לפנות אישית, במשרד החברה, רחוב היסוד 11, ירושלים, היום, בין השעות 14—16 ומחר (1.5.74) בשעות 08.00—10.00 לפנה"צ.

למפעלנו בדרום הארץ
דרוש:
הנדסאי/טכנאי
יצור
לרכז נושאי הנדסת הייצור במפעל
אם אתה:
בעל ידע ונסיון של 3 שנים לפחות בנושאי תפ"י, אר"ש ומערכות דיווח, תושב באר־שבע או הסביבה ועונה לדרישות הנ"ל ומעוניין בתפקיד המהווה אתגר בחברה צעירה ודינמית בתנאי עבודה ההולמים את כישוריך,
פנה בכתב יד לת.ד. 2926 ת"א עבור מס. 2925.
— סודיות מובטחת —

לכלל חברה להשקעות לישראל בע"מ
דרושים
* מנהל חשבונות עצמאי
סוג ד' (לפחות) עם נסיון של מספר שנים בעבודה.
* מזכירה
עוזרת למזכירות בלשכת המנכ"ל. ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית.
בהצעות נא לפנות לת.ד. 14240, תל־אביב.
— סודיות מובטחת —

לחברה לבניה מתועשת
דרוש
הנדסאי
בנין
לתפקיד אחראי, נסיון של 3 שנים בהגשת חשבונות, משא ומתן עם גורמים ממשלתיים ושונים.
*
להתקשר 444881 או 455836 ת"א

לחב' קדם אלקטרוניקה
דרושים
טכנאי - שרות
טרמינלים
למחשבים TELETYPE
●
רק בעלי נסיון לפנות לרחל
טל. 54897, 53517

להברת שקד את פלום בע"מ
דרושים:
1. מחסנאי/פקיד טכני
למכונות חלקי חילוף
דרושה ידיעת עברית ואנגלית.
יועדף בעל נסיון של 3 שנים בעבודה דומה.
2. פקיד/ה כללי/ת
לעבודות משרד כלליות,
כולל הדפסה במכונה עברית ואנגלית.
שעות העבודה רצופות: 08.00 — 16.00.
נא לפנות אישית בשעות הנ"ל לרח' בצלאל 6 רמת־גן, או בכתב לת.ד. 21166 תל־אביב
סודיות מובטחת!

לחברה מסחרית בתל־אביב
דרוש
מנהל חשבונות
עצמאי
למשרד בתל־אביב.
מועמדים בעלי נסיון וידע מתאים יפנו בכתב בצירוף תולדות חיים לת.ד. 976 תל־אביב, עבור: "מנהל חשבונות".

למשרד אדריכלים דרושות
1) פקידה כללית עברית—אנגלית
2) מרכזנית
*
להתקשר לקביעת ראיון טלפון 221250

בנק ישראלי לתעשיה בע"מ
דרושים
בסניף הראשי בת"א
* מנהל חשבונות
מנוסה
(למחלקת מטבע חוץ)
* מזכירה כתבנית
אנגלית-עברית
* חניכות
שעות העבודה רצופות
נא לפנות בכתב לת.ד. 29179 תל־אביב.

למפעל לייצור מכונות בחולון
דרוש
פקיד טכני
לתפקיד עוזר למנהל
כישורים רצויים:
* בוגר בי"ס מקצועי.
* נסיון בהכרת ציוד.
* ידיעה טובה באנגלית.
* נסיון ביבוא ויצוא יתרון.
תנאים טובים למועמד המתאים.
מועמדים בעלי נסיון וכישורים מתאימים יפנו בכתב יד כולל פירוט קורות חיים לת.ד. 21102 ת"א עבור "פקיד טכני".
סודיות מובטחת

קודיש ל. קדלו
מהנדסים יועצים בע"מ
באר־שבע
דרושים
הנדסאים/טכנאים
לעבודות תכנון צנרת תעשייתית, — מיכלים וקונסטרוקציות פלדה.
* למגישים המתאימים — תנאי שכר טובים.
* שבוע עבודה בן 5 ימים.
לפנות בכתב לפי הכתובת: רח' הכותל המערבי 21, באר־שבע, או בטלפון 77515—057.

פורום
תקשורת המונים יחסי ציבור, פרסום קידום מכירות
תל אביב שד' שאול המלך 8 ת.ד. 23048 טל. 254388
דרושה לנו
כתבנית עברית מעולה
ליום עבודה מלא
נא לפנות אישית למר דוידזון

לבי"ס תיכון מקצועי בת"א
דרושים לשנת תשל"ה
מורים
במקצועות: ספרות, לשון, תנ"ך, אנגלית, מתמטיקה, כלכלה והתעמלות.
● מורים בעלי נסיון ורשיון הוראה יפנו בכתב לת.ד. 14247 תל־אביב.

לחברה יצרנית
דרושים
בענף הסריגה וההלבשה
1. מפקח על "יצור" במתפרות חוץ
2. מחסנאי
לכתוב: "אדקו", דיזנגוף 82, ת"א עבור (150).

לחברה גדולה בתל־אביב
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
סוג ד' לפחות בעל נסיון של 3—4 שנים
למשרה מלאה
לפנות בציון קורות חיים ותנאים מבוקשים לת.ד. 21095 תל־אביב עבור מנהל חשבונות.

לחנות רהיטים
דרושה
פקידה
כללית
עם ידיעת הדפסה בעברית.
שעות עבודה מפוצלות.
●
נא לפנות לגב' צפורה
חיפה, טל. 666990־04

מזכירה
בירושלים
יכולת קשר בע"פ ובכתב עם לקוחות, ידע בניהול כרטסת מלאי.
מקום העבודה באזור התעשיה רוממה.
משכורת בהתאם לכישורים.
לפנות ת.ד. 6717 ירושלים

דרוש/ה
שרטט/ת בנין
וארכיטקטורה
מעולה
5 שנות נסיון
לפחות.
*
טלפון 241935־04

לחברה ציבורית בתל־אביב
דרושה
כתבנית
נשיונל
בעלת נסיון של שנתיים לפחות.
העבודה במשמרת אחת.
לפנות טל. 224181

באילת
דרוש/ה מוכר/ת אחראי/ת
לחנות ספרים במלון לרום
ידיעת אנגלית ועברית חיונית.
נא לפנות היום אחרי השעה 18.00, או ביום רביעי (1.5) אחרי ה־שעה 12.00 לחנות סטימצקי, שדה התעופה אילת. תנאים טובים למועמד המתאים.

למשרד רואי־חשבון בגודל בינוני
דרושים
בוחנים
בשנת הלימודים השלישית לפחות ונסיון קודם של שנה בביקורת.
לפנות טלפונית 56046, 58068 ת"א.

מהנדס מכונות
מנוסה
מעורה במשק התעשייתי
בענף המתכת
מעוניין בהצעות להשתתפות בעסק
ת.ד. 16045 ת"א

דרושה
עוזרת למנהל
חשבונות
לפנות:
52803, 56352

דרוש טכנאי
קשר
ואלקטרוניקה
מעולה
תנאים טובים
למתאים
לקביעת ראיון
טל. 250615

דרושה פקידה
כתבנית
עברית — אנגלית
להתקשר בטלפון
לקביעת ראיון
04—731018

שירות התעסוקה
מדינת ישראל
מכרז מס' 9/74
תואר המשרה:
מנהל המרכז לתעסוקת אקדמאים
דרגה: 5—6 (חמש־שש) מח"ר או מהנדסים.
מקום העבודה: משרד ראשי, ירושלים.
דרישות המשרה:
השכלה אקדמאית מושלמת במדעי החברה או בהנדסה.
לבעל תואר ב.א. — נסיון של 6—8 שנים.
לבעל תואר מ.א. — נסיון של 4—6 שנים.
על המועמד לגור במקום.
● על המועמדים במשרה הנ"ל למלא טופס בקשת למשרה פנויה, מדף 1061 בשני העתקים (אפשר לקבלם בכל בית דואר) לצרף תעודה על השכלה או העתק מאושר ממנה ולהעבירם לשירות התעסוקה, המשרד הראשי, מדור המנגנון, הקריה, ירושלים, עד ליום 20.5.74.

לדיל תעשיות לבנין בע"מ
דרושים נגרים
בעלי מקצוע מעולים
לעבודה על מכונות בנגרית בנין חדשה
המועמדים המתאימים מוזמנים לפנות למשרדי החברה, רחוב מונטיפיורי 32, תל־אביב טלפון 615316, בימים א, ב, ד, ה, בין השעות 16.00—19.00.

דרושים
1. מדפיס רשת (משי)
לעבודות מדוייקות
2. מתכנן / שרטט/ת
למעגלים מודפסים
3. פקידה - מרכזנית
4. עובדים/ות
להפעלת מכונות אוטומטיות
מיקרוניקס בע"מ
יצרני מעגלים מודפסים ומיקרורכיבים
תל־אביב, נקודת המלונות — שד' מרגינה, שביל המשל 3, טל. 827503

דרוש מנהל מפעל
להקמת מפעל חדש
להעשרת פוספטים בנחל צין
כישורים דרושים: מהנדס (רצוי מהנדס מכונות, ייצור) נסיון בתכנון, ביצוע, וניהול.
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב למנהל הכללי, ת.ד. 420 באר־שבע.
— סודיות מובטחת —
חברת פוספטים בנגב בע"מ

דרושה
כתבנית
באנגלית
(אנגלית כשפת האם)
בעלת ידיעה חלקית בהדפסה בעברית.
*
טלפון 220136/7, 230182

אם אתה
* בעל חוש טכני
* חרוץ ורציני
* בעל רשיון נהיגה
אתה דרוש למפעל מזון בחיפה
במחלקת האחזקה
תנאים טובים וקידום לאדם המתאים.
נא לכתוב לת.ד. 884 חיפה
— סודיות מובטחת —

דרושים נהגי
סמיטריילר
למשרד הובלה
לרציניים
תנאים טובים
*
ת.ד. 1334 ת"א
עבור ל/77808

דרושים:
1. מזכירה אנגלית עברית
2. מנהל/ת חשבונות
עם ידיעה טובה באנגלית.
לפנות: להיפרוטקריס, אלנבי 94 ת"א. טלפון 622855 בין השעות 07.30—15.00.

עוזרת למנהל חשבונות

هكذا من الأصل

هكذا في الأصل

דרושים

מנהלים, פקידים, לבורנטים, אסיסטנטים, טובים...

לאמאץ

הב' אמקור לאמאיל וציפוי בע"מ

דרושים

* **הנדסאי מכונות** — לתיכנון מוצרים, מתקני ייצור ומערכי ציוד.
* **פקיד ייצור** — לתיכנון ייצור, רכש וקשר עם לקוחות וספקים.
* **פקיד חשבונות** — לעזרה בהכנת תמחיר, תקציבים והשבונות.
* **מסגרים** — לעבודות אחזקה וייצור.
* **יוצאי צבא** — לעבודות ייצור מגוונות. רצויים בעלי נסיון או הכשרה טכנית מוקדמת.

תנאי עבודה טובים

על המעונינים לפנות בכתב לאמאץ בע"מ ת.ד. 2550 תל־אביב, או להתקשר טלפונית למספר 252236/7.
סודיות מובטחת

הטכניון

מכון טכנולוגי לישראל

מודיע על המשרה הפנויה:
במרכז המחשבים

מזכירת אנגלית/ ספרנית טכנית

הכשירויות הדרושות: השכלה תיכונית לפחות; רצויה שפת אם אנגלית, כושר ניסוח באנגלית וניהול עצמאי של התכתבות; רצויה הבנה במחשבים ו/או נסיון בספרנות.

מס' המשרה: מר מה.ד/101.

מועמדים מתאימים העונים לדרישות יפנו בכתב בציון קורות חיים, נסיונם הקודם ומס' המשרה עד יום 14.5.74 אל אגף כח אדם, קריה הטכניון, חיפה מיקוד 32 000.

דרוש

ספרן אקדמאי

בעלי הכשרה מתאימים בספרנות (ובמדעי החיים) יגישו תעודות כולל קורות חיים אל הספריה הרפואית בי"ח בילינסון פתח־תקוה.

לחברה גדולה בת"א — דרושים

1) **מנהל(ת) חשבונות עצמאי/ת** — עם נסיון בעבודה של 3 שנים לפחות.
2) **פקיד/ה להנה"ח** — עם השכלה תיכונית, רצוי עם נסיון. שעות העבודה 8.00—16.00 רצוף

הצעות בכתב עם קורות חיים ודרישת משכורת לת.ד. 349 נתניה.

למשרד רואה חשבון

דרוש

בוחן עצמאי

לפנות לטלפון: 614866

לחברת יבוא מתפתחת דרוש

מנהל חשבונות עצמאי

בעל נסיון וכושר ארגון

תפקיד מעניין ומבטיח לאדם המתאים
נא לטלפן 1—8 לפנה"צ 223592 תל־אביב לקביעת ראיון.

מכרז על משרה פנויה מס' 8/74

לבנק ישראל בתל־אביב

דרוש

מנהל למדור ארגון ושיטות

הכשירויות הדרושות:

1. תואר ב.א. רצוי בתחום מדעי החברה.
2. בוגר קורס בתחום ארגון ושיטות ו/או בעל נסיון רב בתחום זה (רצוי גם בוגר קורס ניתוח מערכות וקורסים מקצועיים נוספים).
3. ידע ונסיון בעבוד נתונים אוטומטי.
4. כושר לניהול צוות עובדים.
5. כושר לניסוח וניתוח ברמה מקצועית גבוהה.
6. ידיעה מלאה בלשון העברית.
7. ידיעה טובה בלשון האנגלית.

●

המעוניינים יפנו ליחידת כח אדם, בנק ישראל ת.ד. 780 ירושלים מיקוד 91 000 לשם קבלת שאלון אישי אותו יש להחזיר עד יום 15.5.74. נא לציין את מס' המכרז בגוף הבקשה.

תכנון והנדסה תעשייתית — לייף בע"מ

LIFE

דרוש/ה מיד

מנהל/ת חשבונות

בעל/ת נסיון של 3 שנים לפחות

דרושה ידיעת השפה האנגלית על בוריה.

המעוניינים יפנו בכתב למחלקת כח אדם ת.ד. 1031 חיפה

רוטל

תעשיות ומסחר בע"מ

לחברתנו דרוש

פקיד

להנהלת חשבונות ושווק

לפנות בכתב לת.ד. 33106 תל־אביב

לחברה קבלנית גדולה במרכז הארץ דרושים

1. **מנהלי עבודה**
2. **מהנדסי ביצוע**

●

בפרטים לפנות ת.ד. 22188 ת"א

דרושה למשרד טכני

שרטטת-חשמל

✶

לפנות טלפונית 235757 בשעות 13—8

לחברת דוד יעקבי בע"מ ירושלים

דרושים

* **פקידה כללית**
* **מנהל/ת חשבונות** — **לחצי משרה**

נא לפנות לת.ד. 609 ירושלים או לטל. 228766
סודיות מובטחת

למפעל למוצרי סריגה ליצוא בת"א דרושות

1. **מנהלת חשבונות** עצמאית סוג ד'.
2. **פקידה כללית** — בעלת נסיון השולטת בעברית אנגלית והיודעת להדפיס ב־2 השפות.

שעות עבודה 8.30 עד 13.00.
לקביעת ראיון לטלפן מ־8.30 עד 11.00 לפנה"צ טל. 623740.

לחברת שרותים בסביבות אשקלון

דרוש

מנהל חשבונות

ראשי

עדיפות לתושב הסביבה.
תנאים טובים למועמד המתאים.
לפנות לת.ד. 30044 תל־אביב

דרושה

כתבנית

לחברת בנין

לפנות:
חברת פינקשלטיין
רח' שלו"ג 9 תל־אביב
בשעות 8.00—12.00

לביח"ר לאריגה באזור התעשיה בבת־ים

דרושים

אורגים

לנולי נורטרופ

תנאים טובים למתאימים.
לפנות לטל. 861117

דרושים

שני מכונאי דיזל
שני מסגרים

✶

לפנות „גוש ציוד" בע"מ
תמנע 19, חולון

דרוש סורג למכונות שטוחות

תנאים טובים למועמד המתאים
לפנות „איריס" רח' בצלאל 27 ר"ג (ליד בריכת גלי־גיל)

למסעדה

דרושים בדחיפות
טבחים, מלצרים
גרילר
פועלי נקיון
טל. 269575
לבקש את אריק

דרוש

מנהל עבודה
(פנסיונר)

לבנית קוטג' ברמת־חן בפרטים להתקשר ל־הרפז טל' 726654 בערב

דרוש

נהג שותף לסמיטריילר

חדש, דבל בק־אקס 320 ב"ס
תנאים מצויינים
טל. 04-253129

עובדת מנוסה

דרושה

למשק בית בכפר־שמריהו

תמורה נוחה מבוטחת
טלפון 03-937081

בית ברל

המדרשה להכשרת מדריכי נוער

בשיתוף עם משרד החינוך והתרבות והסתדרות הנוער העובד והלומד

דרושים מדריכי נוער

בכל חלקי הארץ

אם ברצונך לרכוש מקצוע רב אתגרים ולבנות לעצמך עתיד בשטח החינוך, הרשם למדרשה למדריכי נוער, למחזור אשר יתחיל את לימודיו ביוני 1974.
משך הלימודים 6—7 חודשים.
מתקבלים בוגרי צבא, בעלי השכלה תיכונית עם לפחות 3 בחינות בגרות במקצועות הומניים.
עדיפות לבוגרי תנועות הנוער ולבעלי נסיון בהדרכה.
למסיימים בהצלחה תינתן תעודת מדריך מוסמך מטעם משרד החינוך. קיימת אפשרות להשתלמות במגמת ספורט. למסיימים בהצלחה תינתן תעודת מדריך ספורט מוסמך מטעם „הפועל". הלימודים בתנאי פנימיה. עבודה מובטחת.

פרטים ורישום: בית־ברל „המדרשה למדריכי נוער" טל. 925051.

זופז אל-בן

Zoppas

דרושים

טכנאי

למכונות כביסה

בחורים

אחרי צבא, ללמוד מקצוע בענף מכונות כביסה.

נא לפנות אישית „אל־בן/זופז" מגרשי התערוכה הישנים (בסוף רחוב דיזנגוף) ת"א, או טלפונית 440312, 449519 לרפי

למפעל תעשייתי מתפתח בחיפה

דרושים

* **מהנדס מכונות** — נסיון של 5—3 שנים בתכנון ובצוע פרויקטים אלקטרו־מכניים. ידיעת אנגלית יתרון.
* **מהנדס מכונות מתחיל** — ידיעת אנגלית יתרון.

✶

נא לפנות בכתב בציון הפרטים המבוקשים לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 590 (מיקוד 31040).

למפעל בחיפה

דרושה

מזכירה למנהל

השולטת בשפות אנגלית ועברית

תנאים טובים למועמדת מתאימה

✶

נא לפנות לת.ד. 20140 ת"א (שרה)

למפעל תעשייתי באזור תל־אביב

דרוש:

טכנאי יצור

לניהול משרד ייצור

בעל ידע בעריכת תכניות ייצור ונורמות
נא לפנות טלפונית 781228
תנאים מצויינים לאדם המתאים

לחברה בתל־אביב

דרושה מזכירה

ידיעת הדפסת עברית ואנגלית הכרחית
שעות העבודה 8—16.30.
לפנות בכתב יד ת.ד. 18050 ת"א

התעשיה האוירית לישראל בע"מ

למפעלנו באזור ראשל"צ

דרושים:

★ **מכנאי חשמל** — רצוי בעל רקע תעופתי בחשמל.

★ **מכנאי אלקטרוניקה/אלקטרונאי** — בעל נסיון של שנתיים בעבודות יצור ואחזקה של ציוד אלקטרוני.

★ **מכונאי אחזקה** — בוגר בי"ס מקצועי במגמת מכונות/מתכת.

★ **מכונאי מזוג אויר** — בוגר בי"ס מקצועי לעבודות אחזקה.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות אישית או בכתב אל: יחידת התעסוקה, התעשיה האוירית לישראל בע"מ, נמל־תעופה ע"ש בן־גוריון.

האם יש לך ענין באתגר מקצועי?

לחברה קבלנית פרטית לעבודות צבוריות בחיפה, דרושים: —

מהנדסי בצוע

הכישורים הדרושים: —

א. ותק בבצוע עבודות צבוריות והנדסה אזרחית, מעל 7 שנים. (לפחות שנתיים בארץ).
ב. נסיון שדה קודם, אצל חברות קבלניות רציניות, במשך התקופה הנ"ל.
ג. ניהול עצמאי של פרויקטים הנדסיים, כולל:
ד. ידע בתכנון מערכות זמן והמחיר.
ה. ידע בתכנון האתר, תכנון תנובה ותמיכה, ותודעה בבטיחות.

מנהלי עבודה

הכישורים הדרושים: —

א. גיל — עד 45.
ב. נסיון רחב בבצוע פרויקטים הנדסיים (לפחות שלש שנים בארץ).
ג. ידע מקצועי מלא בעבודות בטונים כבדות בטיב מעולה.
ד. יישום שיטות בצוע חדישות, ונסיון בניצול כלים מכניים.
ה. ניהול צוותים של 50 איש ומעלה, וקשרים עם בעלי מקצוע בבנין.

עבודה מעניינת ותנאים טובים למועמדים מתאימים.
הפונים חייבים להיות תושבי חיפה או הסביבה.

✶

לכתוב לת.ד. 3002 חיפה, בצירוף קורות חיים

למפעל למחקר ופיתוח מערכות מכניות

עבור פרויקט טכנולוגי

דרוש מהנדס אלקטרוניקה

לתכנון:

מערכות סרוו אלקטרו־הידראוליות
מתקני ניסוי אלקטרו־מכניים
מערכות אלקטרוניות למדידה ורישום

כישורים:

* רצוי בוגר הטכניון
* בעל נסיון מעשי באחת מהמערכות הנ"ל של 3 שנים לפחות
* השפה העברית על בוריה

✶

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות־חיים אל: ת.ד. 2021 רמת־גן.

טכנולוגיה מדעית בע"מ

דרושות

לעבודות יצור והרכבה אלקטרונית

עובדות ייצור מנוסות

* עבודה מגוונת בייצור דגמים וסדרות קטנות.
* דרוש נסיון של 4 שנים לפחות בעבודות דומות.
* 5 ימי עבודה בשבוע.
* שעות העבודה 8.00—17.15.

תנאים טובים למועמדות המתאימות

לקביעת ראיון נא לפנות ישירות למפעל, רחוב המדע, אזור התעשיה הרצליה ב' או טלפונית 930281. סודיות מובטחת.

טכנולוגיה מדעית בע"מ

דרושים

טכנאי אלקטרוניקה

בוגר בית־ספר מקצועי עם נסיון של שנתיים בתחום הדיגיטלי.

עורך/ת מעגלים מודפסים

שרטט/ת אלקטרוניקה עם נסיון של 3 שנים בעריכת מעגלים מודפסים.

תנאים טובים למועמדים המתאימים

נא לפנות בכתב תוך פרוט נסיון קודם אל „טכנולוגיה מדעית בע"מ", רחוב המדע, ת.ד. 330 הרצליה ב', או טלפונית 930281. סודיות מובטחת.

דרושים
מהנדסים · טכנאים · כימאים · שרטטים · מחסנאים • • • מנהלים · פקידים · לבורנטים · אסיסטנטים · סוכנים • • •

מוטורולה, ישראל בע"מ

דרוש
- **מהנדס אלקטרוניקה**
- **הנדסאי אלקטרוניקה**

לקבוצת פתוח וייצור מערכות צבאיות מתקדמות בתחום הבקרה והתקשורת הספרתית.
נדרשות 3—5 שנות נסיון צבאי/תעשייתי, רצויה התמחות ביותר מאחד מהשטחים: מכ"ים, מערכות ספרתיות, .R.F, בקרה.

- **בוגר במדעי הרוח/החברה**

לתפקיד כתב/עורך טכני הכולל עריכה והוצאה לאור של ספרי הוראות לציוד אלקטרוני. נדרשת שליטה מוחלטת בשפה העברית, כושר ארגון, יתרון לבעלי נסיון בעריכה ובהבאה לדפוס.

המועמד המתאים יוכשר לתפקיד תוך כדי עבודה.

מועמדים יפנו בכתב, תוך פרוט נסיון קודם למחלקת כוח־אדם במוטורולה ישראל בע"מ, רחוב קרמניצקי 16, ת"א, ת.ד. 25016, טלפון 38973.
— סודיות מובטחת —

שימו לב!!

תושבי אשדוד - אשקלון

לחברת
קצנשטיין, אדלר ושות' בע"מ
דרושים

חשמלאים
לאינסטלציה תעשייתית
עוזרים לחשמלאים

באים בחשבון בלתי מקצועיים שיוכשרו על ידינו

*

תושבי אשדוד — אשקלון והסביבה מתבקשים לפנות בין השעות 8.00—17.00 טלי 03-614906 אחרי שעה 17.00 אל טלפון 051-5783.

למפעל מתפתח באזור תל־אביב

דרושים
הנדסאים/טכנאי אלקטרוניקה

בעלי נסיון בעבודה במעבדה לאחזקת ציוד מדידה אלקטרוני והתמצאות במעגלים אנלוגיים ודיגיטליים.

טכנאי אלקטרוניקה

לעבודה בתחום בקורת מערכות אלקטרוניות ובקרה.

- המעונינים יפנו טלפונית למס' 757211 מחלקת כח־אדם, לקביעת ראיון אישי.

א.אי.ל. ישראל בע"מ
תעשיות אלקטרוניקה

לאגף כספים
דרוש
ראש יחידת תיקצוב ובקרה
(359/מע)

דרושה השכלה אקדמאית בהנדסת יצור או כלכלה תעשייתית.
בעל ידע ונסיון בעבודה עם מחשב
רקע קודם בתעשית האלקטרוניקה, יתרון
נסיון קודם הכרחי
תנאים טובים למועמד המתאים
לפנות בכתב או טלפונית 787131 או 782141 אל מחלקת כח אדם צג קדש 48, בני־ברק 51303.
— סודיות מובטחת! —

עירית באר־שבע

מכרז מספר 05/10/74
דרושים
מורים ומדריכים

להוראה באנה"ל תשל"ה בבתי הספר המקיפים כלליים ודתיים, במקצועות הבאים: —

תנ"ך	ציור ואמנות
עברית	פקידות
היסטוריה	כלכלת בית
גיאוגרפיה	מוסיקה
מתמטיקה	ריתמיקה
פיזיקה	תורת הגן
ביולוגיה	ופדגוגיה
אנגלית	גדנ"ע

מועמדים בעלי השכלה ונסיון יגישו מועמדותם אל עירית באר־שבע מחלקת המנגנון, עד יום כ"ג באייר תשל"ד 15.5.1974.

א. נאור — ראש העיריה

לנמל התעופה בן־גוריון
דרושים:
- ★ **תחזוקן קרור**
- ★ **טבח מעולה**
- ★ **עוזר טבח**
- ★ **עובד מטבח** משמרת לילה
- ★ **אחראי/ת** לחדר אוכל
- ★ **עוזר מחסנאי**

לעבודה במשמרות. לפנות לטל. 614596

דרושים מורים
להוראת החקלאות

בבתי הספר היסודיים, בחוות לחינוך חקלאי ובחטיבות הביניים.

מועמדים מתאימים בוגרי הפקולטה לחקלאות, בוגרי סמינרים עם הכשרה חקלאית, מורי בתי ספר חקלאיים, או בתי ספר בהתיישבות עם נסיון בהדרכה — יפנו בכתב אל האגף לחינוך התיישבותי, המפקח על הוראת החקלאות.

הקריה תל־אביב, ת.ד. 7036, טלפון 03-255421.

לבית־חרושת **ויטה** ברמת־גן
דרוש
איש אחזקה

כשורים: ידע במיכשור אלקטרוני, נסיון בעבודה עם מכשירי בקרה אלקטרונים, ידע בהשמלאות תעשייתית.

●

לפנות טלפונית למחלקת כח אדם במפעל 03-786141.

לחברה ציבורית חקלאית בתל־אביב
דרושים
מחסנאים טכניים בענף החקלאות

לפנות עם פרטים, אל ת.ד. 2302 תל־אביב.

דרושים
נהגים
בעלי נסיון

להתקשר ת.ד. 16164 ת"א לקלמן.

לפרוטרום לא"י בע"מ במפרץ חיפה
דרושים
1. **מהנדס כימאי** או **מהנדס מכונות** ליוצור בשתי משמרות
הכישורים: נסיון של 3 שנים לפחות בהפעלה ואחזקת מתקנים חצי הרושתיים בתעשיה הכימית.
2. **הנדסאים/כימאים** ליוצור בשתי משמרות.

לפנות בכתב לת.ד. 10067 מפרץ חיפה

ערד תעשיות כימיות בע"מ

דרוש
פקיד להתקשרויות
במחלקת האספקה וההתקשרויות

הכישורים הדרושים:
- ✶ השכלה תיכונית או מקצועית מקבילה.
- ✶ קריאות והבנת תכניות ומפרטים.
- ✶ נסיון בפקידות כללית.
- ✶ שליטה בשפה העברית.
- ✶ יכולת ניהול מו"מ.
- ✶ יכולת עריכת מכרזים וחוזים.

על המעונינים לפנות ל: ערד תעשיות כימיות בע"מ, מחלקת כח אדם מישור רותם, ד.נ. ערבה. טל. 057-91121.

דרושה
מזכירה בכירה

הכישורים:
- ✶ ידיעת השפה האנגלית על בוריה כולל ניסוח והדפסת מכתבים (רצוי שפת אם אנגלית).
- ✶ ידיעת השפה העברית.
- ✶ כושר ניהול משרד באופן עצמאי.
- ✶ שעות העבודה 08.00—16.00.

בציון גיל, קורות חיים, נסיון קודם ושכר מבוקש.
שכר בהתאם לכישורים.

נא לפנות בכתב יד לת.ד. 6433 ת"א.
סודיות מובטחת!

דרוש
אדם או חברה

לצורך אחזקה — לפי חוזה — של ציוד אלקטרוני ומיכני הנמצא במעבדה למדידות פיסיקליות — בקירבת אילת.

✶

המעונינים יפנו לת.ד. 110, רחובות

למפעלי בלו בנד תלמה במפרץ חיפה

דרושה פקידה
למחלקת הנדסת ייצור

הכישורים: ידיעה טובה בחשבון, רצוי נסיון בעבודה דומה. ידיעת השפה העברית — הכרחית.
(הגיל לגבי פקידה — 30—45)

בהצעות נא לפנות למחלקת המנגנון ת.ד. 707 חיפה, בכתב יד למס' 24474.

בלו־בנד תלמה

לחברה גדולה
בענף ייבוא מכונות
דרושה עוזרת למנהל חשבונות

השולטת בהדפסה במכונת כתיבה.
תנאים טובים למתאימה.

לפנות: ת.ד. 16164 תל־אביב
עבור „עוזרת למנהל חשבונות".

דרושים למשרד רואי חשבון
בוחנים ובוחנים מרכזים
אפשרות קידום ועבודה מגוונת
לפנות: טלפון 262132

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ
מפיצי **CATERPILLAR** בישראל

דרושים לנו:
1. **פקידות**
2. **מחסנאים טכניים**
3. **מכונאי דיזל** מתחילים
4. **מכונאי דיזל** בעלי נסיון
5. **רתכים**

אנו מציעים:
עבודה קבועה
בתנאים טובים

נא לפנות ל: —
משרד ראשי: חולון, אזור התעשיה, רח' המנור 8, ת.ד. 214, חולון, טלפון 856125.
סניף חיפה: מפרץ חיפה, רח' ההסתדרות, טלפון 729161.

לחברה לעמילות מכס בתל־אביב
דרושים:
- ★ **פקיד רשוי**
עם נסיון רב בסיווג לעבודה במשרד בתל־אביב
- ★ **פקיד רשוי**
עם נסיון וידע בסיווג לעבודה במכס (יפו לוד). רצוי בעל רכב.
- ★ **פקידת רשוי**
עם ידע בהכנת רשמונים לעבודה במשרד בתל־אביב.
- ★ **שליח**
בחור אחראי בעל קטנוע לשליחויות ועבודות תיוק במשרד.

תנאים מצוינים, בהתאם לכשורי המועמדים.
— סודיות מובטחת —

לפנות לטל' 615924 ת"א או בכתב לת.ד. 1789 ת"א.

ויטקו ביתיקלים
חיפה ת.ד. 975 טל. 725071

דרושים
1) **עוזר למנהל מחלקת מכירות**
לטיפול במכירות בכל הארץ, של חמרי כביסה וניקוי.
המועמד חייב להיות בעל ידע טכני במכונות כביסה, ובחמרי כביסה.
בעל נסיון במכירות, הופעה משכנעת ורשיון נהיגה.
2) **מנהלת חשבונות**
בעלת נסיון של 5 שנים לפחות.
תועדף מועמדת היודעת המחיר.

המועמדים מתבקשים לפנות בכתב יד אל מח' כח אדם ת.ד. 975, חיפה.

קולסו בע"מ
A SUBSIDIARY OF KULICKE AND SOFFA U.S.A
ייצור מכשירים אולטרה מדוייקים
חיפה, קרית המדע, ת.ד 7206, טל 520071

דרושים
חרטים
כרסמים
משחיזנים
מעולים
בעלי נסיון
של 3—5 שנים.

קדום מקצועי · קדום כלכלי · עתיד בטוח

صورة عن الأصل

هكذا من الأصل

דרושים

מקור
שרותי מידע ישראליים בע"מ

אנו מחפשים:

- מנהל מפעל (מתכת) — חיפה.
- מהנדס מפעל (מכונות) — רקע מיבו.
- קניין — רקע מכונות/חשמל.
- כלכלן צעיר — לחברה תעשייתית.
- ס/מנהל חשבונות ראשי — לחברה בהקמה.
- פקיד ראשי — להברה פרטית. מזכירת חברה — עברית, אנגלית.

ת"א· גורדון 65·ת.ד.11364·טל.248211

דלק DELEK

למשרד „דלק" בבאר־שבע

דרוש

מנהל חשבונות

עם נסיון מקצועי של 4—5 שנים.

על המועמד להיות תושב באר־שבע ובעל רשיון נהיגה לרכב.

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב למחלקת כח אדם בצרוף קורות חיים, לפי הכתובת: „דלק" בע"מ, מחי כח אדם, ת.ד. 1651 ת"א 61 000.

למוסד מדעי באזור תל־אביב

דרוש/ה אחראי/ת להזמנות חו"ל ומכרזים

- **הכשורים:**
  1. ידיעת השפה האנגלית (רצוי גם הדפסה).
  2. ידיעות בשטח ציוד מחקר.
- **הדרגה המוצעת:** מקביל לי"ג בדרוג האחיד.
- **המעוניינים** יפנו בכתב תוך פרוט קורות חיים, השכלה לת.ד. 8034, יפו.

ג.י.ו. יועצי ניהול ביצוע בע"מ

דרושים

טכנאים
לחישובי כמויות

נסיון לפחות 3 שנים

מובטחים תנאים טובים

*

לפנות טל. 820102 בין השעות 8.00—18.00.

דרוש

טכנאי אחזקה

בעל נסיון למפעל מזון

באזור התעשיה פתח־תקוה

לפנות לת.ד. 23003 תל־אביב

בצירוף פרטים ושכר נדרש

לחברת תעוש

אזורי פתוח בע"מ

דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות

לעבודה בתל־אביב

בעלת נסיון של שנתיים

קיימת גם אפשרות לעבודה חלקית

*

נא לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון עבודה לת.ד. 20192 תל־אביב. סודיות מובטחת.

דרושה קבוצה קבלנית
(4 חצבים)

לעבודות כריה בפטישי אויר במכרה התת־קרקעי במכתש רמון, לתקופה של 3 חדשים

בדבר פרטים נא לפנות בטלפון 057-77173

עיריית דימונה — חב' מוסדות חינוך ותרבות בדימונה בע"מ

לביה"ס התיכון המקיף ע"ש א. להמן

לשנת הלימודים תשל"ח

דרושים:

א. מורים למקצועות העיוניים

1. ספרות ולשון עברית
2. מקרא
3. מתמטיקה
4. פיזיקה
5. ביאולוגיה
6. כימיה
7. גאוגרפיה
8. חינוך גופני — בנות

ב. ללימודים הטכניים

1. מהנדס או הנדסאי מכונות.
2. מהנדס או הנדסאי חשמל (אלקטרוניקה).
3. מדריך מוסמך לעבודה מעשית בחשמל.

*

בדבר פרטים נא לפנות להנהלת ביה"ס התיכון ת.ד. 34 דימונה או בטלפון 057-91429. סודיות מובטחת.

ערמון לרדו — ראש העיר

מכרז על משרה פנויה מס' 7/74

לבנק ישראל בתל־אביב

דרוש

עוזר למנהל יחידת הנהלת חשבונות

הכשירויות הדרושות:

1. השכלה תיכונית מושלמת (רצויה השכלה אקדמאית).
2. ידיעה בהנהלת חשבונות ברמה של סוג 3.
3. נסיון רב בהנהלת חשבונות.
4. נסיון בניהול צוות עובדים.
5. שליטה מלאה בלשון העברית.
6. ידיעה טובה בלשון האנגלית.
7. כשר ניסוח בכתב ובע"פ.
8. רצויה ידיעה ונסיון בעיבוד נתונים אוטומטי.

המעוניינים בקבלת פרטים נוספים ושאלון אישי יפנו ליחידה כח אדם, בנק ישראל ת.ד. 780 ירושלים, מיקוד 91000. את השאלון האישי יש להחזיר עד יום 12.5.74.

נא לציין את מספר המכרז בגוף השאלון ובכל פניה הנוגעת במכרז זה.

עירית באר־שבע

מכרז מספר 05/11/74

לבתי הספר העל־יסודיים המקיפים כלליים ודתיים

דרושים

מורים ומדריכים למקצועות הטכניים

- מורה למגמת שרטוט
- מהנדס חשמל
- מהנדס אלקטרוניקה
- טכנולוגיה
- מסגרות
- אפסנאות
- מיכון

המורים והמדריכים דרושים להוראה בשנה"ל תשל"ה.

מועמדים בעלי השכלה ונסיון מתאימים, יגישו מועמדותם אל עירית באר־שבע מחלקה המנגנון עד יום כ"ג באייר תשל"ד 15.5.1974.

א. נאוי — ראש העיריה

דרושים

- ✱ **רכז הדרכה ואם־בית**
- ✱ **מדריך חברתי ואם־בית** (רצוי זוגות נשואים)
- ✱ **מדריך למטעים, מתסנאי**

מועמדים מתאימים יפנו אל הנהלת בית הספר להנדסאים חקלאיים „ד־גתן" טבו ד.נ. אשרה טל: 04-910042.

מרכבים מפעלי מתכת בע"מ

פתח־תקוה, קרית אריה

דרושים

1. **חמם**
2. **מכונאי רכב**

על המעוניינים לפנות טל: 913044 או ישירות למפעל למנהל כח אדם.

לחברת בניה ארצית

צעירה ודינמית

דרושים

לרגל הרחבה גדולה של היקף הפעילות

א. סגן מהנדס
סניף ירושלים

הכישורים הדרושים: מהנדס, בוגר טכניון, בעל ידע ונסיון בניהול, ביצוע וארגון עבודות בניה. כושר משא ומתן עם נותני עבודה וקבלנים.

ב. 1) מהנדס ראשי
לאיזור אשדוד—אשקלון

2) מהנדס ראשי
לאיזור באר־שבע

הכישורים הדרושים: מהנדס בעל יכולת בארגון וביצוע אתרי בניה בהיקפים גדולים.

למועמדים המתאימים אפשרויות התקדמות וסיפוק רב בעבודה

✱ סודיות מובטחת ✱

לפנות לת.ד. 21102 תל־אביב, עבור „חברת בניה".

עירית ירושלים — המחלקה לחינוך — אגפי הנוער, ספורט וחברה

משרד החינוך והתרבות — אגף הנוער

לעבודה בקייטנות ומפעלי הקיץ

דרושים

מרכזים ומדריכים

בעלי יכולת כישורים ונסיון

מדריכים מקצועיים, עובדי הוראה, סטודנטים ותלמידים בוגרי י"א כתות ויותר מתבקשים לפנות לעירית ירושלים, אגף הנוער, רח' יפו 17, יום יום בין השעות 8.00—13.00.

לחברת בטוח בחיפה

דרוש

עוזר למנהל הסניף

בעל נסיון בבטוח אלמנטרי

(רצוי גם בבטוח חיים)

עדיפות לבעל השכלה על־תיכונית

לפנות לת.ד. 936 תל־אביב — בטוח

לחברה מסחרית גדולה

דרושים צעירים לעבודה
(אחרי שרות צבאי)

1. **עוזר למנהל חשבונות** — סוג ד', נסיון של שנתיים לפחות.
2. **מפעילה למכונת הנהלת חשבונות** — בעלת נסיון בהפעלת מכונה להנהלת חשבונות.

שעות העבודה 8.00—16.00

נא לפנות בציון נסיון, מקומות עבודה קודמים ומשכורת מבוקשת למר עמיה, ת.ד. 33066 ת"א.

ל„אגודת החרשים־אלמים בישראל"

דרוש/ה

עובד/ת סוציאלי/ת עקונית - ב.א.

לנוער בפנימיה

משרה שלמה, עם אפשרות לקבלת הדרכה מקצועית.

המעוניינים יפנו לטל' 31181, 31526, ת"א או בכתב לת.ד. 9001, ת"א.

בריינקס ישראל בע"מ

דרושה כתבנית

אדו × עם ידע בהנהלת חשבונות

למשרה מלאה

לפנות: טלפון 53787.

האוניברסיטה העברית בירושלים

מודיעה

כי עומדת להתפנות משרת

מהנדס מנהל הפיתוח והבינוי

מכרז מס' 142/74

תאור התפקיד:

1. תכנון הפיתוח והבינוי בהתאם לצרכי האוניברסיטה.
2. מיהול התכנון, התאום והפיקוח על ביצוע כל עבודות פיתוח ובינוי.
3. מיהול, עריכה ופרסום מכרזים לתכנון ולביצוע עבודות פיתוח ובינוי של האוניברסיטה.
4. מיהול מערכת ביקורת חשבונות מתכננים, קבלנים וספקים.
5. מיהול והפעלת מחלקת פיתוח ובינוי.

דרישות התפקיד:

1. השכלה אקדמאית בהנדסת בנין.
2. נסיון הנדסי של 10 שנים לפחות ונסיון של 5 שנים לפחות בניהול או פיקוח ותאום על ביצוע עבודות בניה ופיתוח בהיקף רחב וגדול.
3. ידע ונסיון בתהליכי תמחיר, תיקצוב וביקורת חשבונות קבלנים וספקים לעבודות פיתוח ובניה.
4. נסיון רחב בניהול מו"מ עם נציגי מוסדות, מתכננים, קבלנים, ספקים וכו'.
5. כושר ארגון ונסיון בניהול צוות עובדים.
6. ידיעת השפה העברית על בוריה ושליטה מלאה בשפה האנגלית.

הדרגה — בהתאם לכישורי המועמד.

*

על המעוניינים לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים ושמות ממליצים עד תאריך 20.5.74 אל: מחלקת כח אדם, קרית האוניברסיטה העברית, ירושלים מיקוד 91009, ולציין על המעטפה „מועמד למשרה מס' 142/74".

עירית ירושלים

המחלקה לחינוך

האגף לחינוך על יסודי

לבית הספר בית חינוך, תיכון עירוני ג'

דרוש מורה
לתפקידים חינוכיים־מרכזיים
(כולל הוראה)

מורים בעלי תואר אקדמאי ורשיון הוראה קבוע, שעברו ותק ונסיון בהוראה, יפנו בכתב לבית הספר, רח' כ"ט בנובמבר 17, ירושלים.

קופת חולים
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

דרושה אחות מוסמכת

לתפקידי הדרכה והוראה

לבית ספר לאחיות ליד בית חולים השרון, פתח־תקוה.

עדיפות תינתן לבעלת השכלה מקצועית נוספת.

לפנות למנהלת בית הספר במקום.

מרכז קופת חולים

ליחידה בלבלית

במוסד ציבורי גדול

דרושה עוזרת מנהלית ומקצועית

בוגרת תיכון לפחות, נסיון בעבודה. רצויה ידיעה בהנהלת חשבונות.

על המעוניינות לפנות בכתב יד תוך פרוט קורות חיים ונסיון למח' כח אדם, ת.ד. 2507 ת"א.

מרכז לחשוב אלקטרוני בע"מ

תל־אביב, רח' החשמונאים 97, טל. 268202

דרושים:

1. **נקבניות** — עם נסיון של שנתיים לפחות.
2. **נער** — לעבודות עזר ושליחויות.

*

לפנות בשעות 8—16 לשלומית

משרד הנדסי גדול ודינמי בירושלים

מחפש

מזכירה בכירה למנהל

הכישורים הדרושים:

- ✱ שליטה בעברית ואנגלית כולל הדפסה.
- ✱ נסיון בארגון משרד.
- ✱ נסיון קודם במגע עם לקוחות ובנקים.

למועמדת המתאימה מובטחים תנאים מצויינים

נא לפנות בצרוף פירוט הנסיון המקצועי לת.ד. 3715, ירושלים.

דרושים

- ✱ **מנהל חשבונות** — סוג ג' עם רקע טכני, או:
  פקיד טכני — עם ידיעה בהנהלת חשבונות. שליטה בעברית ובאנגלית הכרחית.
- ✱ **פקיד יבוא** — עם נסיון בטיפול בהיטלי מסים, מכס ומסמכים מאושרים. שליטה בעברית ואנגלית, כולל נסוח מכתבים.
- ✱ **פקידה כתבנית** — עברית אנגלית.
- ✱ **נער** — לביצוע שליחויות בעיר.

מועמדים מתבקשים לפנות טל־פונית למספר 03/255451, אגף אספקה — לגבי רוני שינדלר, או לת.ד. 98, תל־אביב.

חברת כוספטים בנגב בע"מ

חברת בטוח ישראלית ידועה

מחפשת

חתם ראשי

הצעות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם בעבודה נא להפנות לת.ד. 3468 עבור „חתם ראשי". סודיות מובטחת.

אקלימט

החברה המאוחדת לחמום בע"מ

דרוש טכנאי שרות למתקני חמום

משוחרר צה"ל. בעל רשיון נהיגה, בעל ידע בסיסי בחשמל.

*

לפנות טלפון 04-532102 למר שביט

לחברת בטוח גדולה — דרושים

1. **מנהל חשבונות בכיר**
2. **מנהלי חשבונות** סוג ג', ד'
3. **נער לתיוק**

לטלפן 03-50851 בין השעות 8.00—15.30 ולבקש מר סיטקוף או מר יגאל.